



Regering *van* Aruba

Ministerie van Financiën  
en Overheidsorganisatie  
L.G. Smith Blvd. 76  
Oranjestad, Aruba  
Tel. (297) 528 4900



# Jaarrekening Land Aruba 2016

7 juli 2017

## Colofon

Titel: Jaarrekening 2016 Land Aruba

Uitgave:



Ministerie van Financiën en Overheidsorganisatie, Sociale Zaken, Jeugd en Arbeid

Samenstelling:





Verlag van de  
Minister van Financiën en Overheidsorganisatie

## Voorwoord

Met deze jaarrekening wordt inzicht gegeven in de financiële positie en resultaten van Land Aruba over het jaar 2016, een jaar dat in het teken heeft gestaan van de voortgang van de in eerdere jaren ingeslagen weg naar duurzame openbare financiën. Voorts is 2016 het eerste volle jaar van de implementatie van de Landsverordening Aruba tijdelijk Financieel Toezicht (LAft) en het eerste jaar van de toetsing op niveau van de collectieve sector van de in deze wet opgenomen tekortnorm.

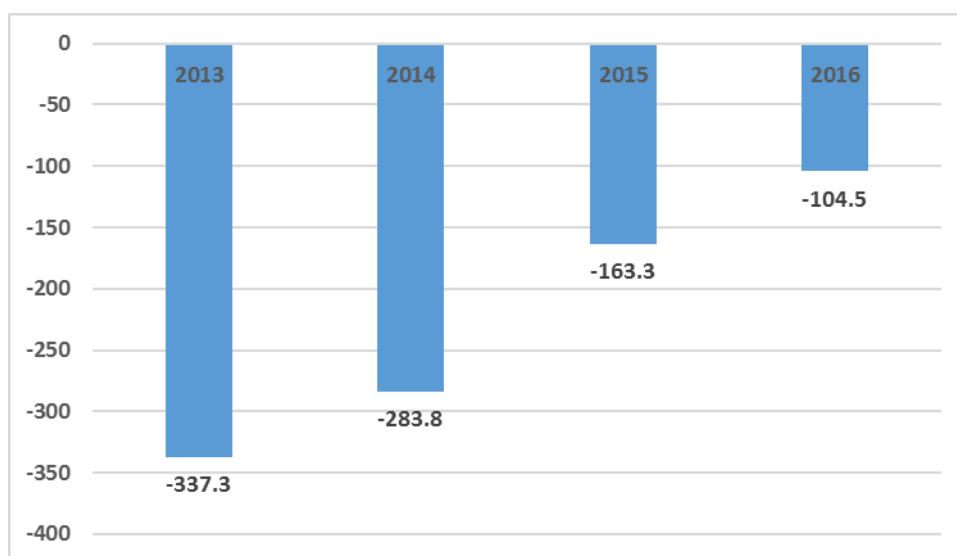
### Terugblik

De economische groei op Aruba heeft de laatste jaren een wispelturig verloop gekend welke voor een niet onbelangrijk deel verband heeft gehouden met de aanvang van de rehabilitatie van de raffinage-activiteiten. Wel is 2016 evenwel het jaar geweest waarin definitieve stappen zijn gezet richting heropening van de raffinaderij. De effecten hiervan in termen van groei waren echter in 2016 nog niet te merken door diverse factoren welke voor vertragingen hebben gezorgd. In het verslagjaar wordt door de Centrale Bank van Aruba conform haar laatst beschikbare schattingen een reële economische groei berekend van -0,2 %.

### Ontwikkeling van het resultaat

Het bruto exploitatietekort over 2016 laat wederom een forse verbetering zien van Afl. 58,9 miljoen ten opzichte van het bereikte resultaat in 2015. Het is voor het derde achtereenvolgende jaar dat het exploitatiesaldo verbeterd wordt. In de periode 2013 tot en met 2016 heeft namelijk het bruto exploitatieresultaat de volgende ontwikkeling meegemaakt

#### Gerealiseerd bruto-exploitatiesaldo in Afl. x 1 mln.



Het eindresultaat over 2016 is te danken aan behaalde resultaten zowel aan de kosten als aan de middelenkant. Wat de kosten betreft is ten opzichte van 2015 een verlaging bereikt van Afl. 22,8 miljoen. Dit resultaat is vrijwel volledig toe te rekenen aan de vrijval van de voorzieningen ten behoeve van tekorten van de sociale fondsen onder beheer van de SVb. Aan de middelenkant zijn eveneens gunstige resultaten te melden, namelijk een toename in de middelen van Afl. 36,1 miljoen ten opzichte van 2015. In onderstaand onderdeel wordt nader stilgestaan bij de kosten en de middelen welke significant zijn geweest voor het bereiken van het resultaat.

### *Kosten*

De kostenontwikkeling over 2016 vergeleken met die over 2015 levert op dat wederom de rentekostenontwikkeling de grootste kostenstijger is met een toename van Afl. 17,8 miljoen. Dit heeft zowel te maken met de schuldaanwas in het rapportagejaar alsook met de samenstelling van de schuld. Een aparte analyse hiervan volgt verder in dit verslag. De toename in rentekosten is evenwel marginaal lager dan in 2015 toen een toename van meer dan Afl. 19 miljoen werd genoteerd. De kosten van overdrachten aan het buitenland zijn eveneens toegenomen met Afl. 6,9 miljoen welke in zijn geheel toe te schrijven is aan het re-classificeren van de bijdrage aan het Gemeenschappelijke Hof van de categorie goederen en diensten naar de categorie overdrachten. In deze verschuiving ligt de verklaring van een groot deel van de verlaging van de kosten in de goederen en diensten. Verder hebben de kosten betreffende de beschikbaarheidsstelling van het Horacio Oduber Hospitaal welke voor het eerst in 2015 zijn verantwoord, ook hun stempel gedrukt. Dit door een toename van het bedrag van Afl. 15,6 naar Afl. 21 miljoen. In dezelfde categorie valt te melden de toegenomen bijdrage aan de DOW welke ten goede is gekomen aan het herstel van wegeninfrastructuur als gevolg van orkaanschade evenals tenslotte toegenomen afschrijvingen en toegenomen kwijtscheldingen van studieleningen als gevolg van onder andere de toepassing van de zogenaamde 30 procent-regeling. Ten aanzien van de kostendalingen is reeds gemeld de verlaging in goederen en diensten welke toe te schrijven is aan verschuiving van de kosten rond het Gemeenschappelijke Hof. Dit was echter niet de enige daler in deze categorie. Van wezenlijk belang waren eveneens de dalingen in bankkosten, bedrijfsbenodigdheden en kosten voorgaande jaren. Dit laatste is goeddeels toe te schrijven aan de verbeteringen in de beheersing van processen rond de inkoop en betalingsverkeer. Verder laten de personeelskosten eveneens een daling zien, evenals de hiermee samenhangende werkgeversbijdragen.

### *Middelen*

Aan de middelenkant is de eerder aangegeven stijging van Afl. 36,1 miljoen onder andere bepaald door de forse toename in de ontvangsten Accijns op minerale oliën evenals de loonbelastingontvangsten. Deze laten ten opzichte van het resultaat van 2015 een toename zien van Afl. 13,8 respectievelijk Afl. 13,6 miljoen. Wat betreft de accijns is dit toe te schrijven aan de afwikkeling van een dispuut met de Valero-raffinaderij terwijl de toename in de loonbelasting is toe te schrijven aan verbetering in de compliance.

Middelen die een significante daling laten zien zijn de retributies en leges welke verband houden met de tot stand gekomen verzelfstandiging van het Landslaboratorium waardoor deze middelen (samen met de kosten bedrijfsvoering van het Landslaboratorium) zijn komen te vervallen. Verder laat de inkomstenbelasting een negatief resultaat zien als gevolg van de intensivering in de uitvoering van de aanslagregeling bij deze belastingsoort welke tot een toename in restituties leidt.

### *Overig*

Zoals gewoonlijk hebben koersschommelingen eveneens hun effect op het resultaat. Dit zowel in de vorm van gerealiseerde als ongerealiseerde koersverschillen. De ongerealiseerde koersverliezen bedroegen in totaal Afl. 0,8 miljoen terwijl de eveneens ongerealiseerde koerswinsten Afl. 1,0 miljoen bedroegen. Deze drukken weliswaar op het resultaat, maar hebben niet tot uitgaven geleid. Wat wel tot (in dit geval minder) uitgaven heeft geleid zijn de gerealiseerde koersverschillen bij betalingen. Deze bedroegen Afl. -4,0 miljoen. Per saldo waren de koersschommelingen gunstig voor het Land. Ten aanzien van dit onderwerp kan tenslotte aangegeven worden dat in 2016 van de Centrale Accountantsdienst een advies is ontvangen met daarin voorstellen voor aanpassing van de verantwoordingswijze van koersverschillen. De CAD stelt voor om alleen de gerealiseerde koersverschillen via het resultaat te verantwoorden en de ongerealiseerde koersverschillen op de balans te verantwoorden via een aparte rekening binnen het eigen vermogen. De informatierelevantie over het behaalde exploitatieresultaat wordt dan naar het oordeel van de CAD versterkt. Dit voorstel wordt thans in overweging genomen. Een eventuele aanpassing zal samen met de vaststelling

van waarderings- en resultaatbepalingsgrondslag tot stand komen. Conform het advies van de CAD is in ieder geval de toelichting op de waarderings- en resultaatbepalingsgrondslag in deze jaarrekening aangepast.

Wat betreft voorzieningen kan gemeld worden dat het beeld in 2016 bepaald wordt door een tweetal elementen. Ten eerste de eerdergenoemde vrijval van voorzieningen afkomstig van de balanssaneringsoperatie bij de SVb welke zijn weerslag heeft gevonden in het vermogen van het ZV-fonds. Ten tweede de uitkomst van de evaluatie van het voorzieningsniveau van de uitgegeven studieleningen. Ten aanzien van het ZV-fonds is in het verslag bij de jaarrekening 2015 is reeds melding hiervan gemaakt en aangeduid dat de verantwoording hiervan in 2016 plaatsvindt gezien bij de opstelling van de jaarrekening van zowel het Land als de SVb het exacte bedrag van de vrijval nog niet was vastgesteld. Inmiddels is dit bedrag op Afl. 102,3 miljoen komen te staan. Naast de genoemde vrijval zijn in 2016 zoals aangegeven voorzieningen getroffen welke als uitkomst hebben gediend voor de evaluatie van het geheel van de studieleningenportefeuille. Ten behoeve van oninbaar geachte studieleningen is in dit kader voor een bedrag van Afl. 75,4 miljoen voorzieningen getroffen. Met deze voorzieningen zijn de inmiddels verjaarde vorderingen op voormalige studenten gedekt. Dit zowel op het langlopend als op het kortlopend deel van deze leningen. De factureringsachterstand in de studieleningen is vrijwel geheel ingehaald en in 2017 zijn de vervolgstappen in het invorderingstraject ingesteld. In de toelichting op de balansposten zal in meer detail ingegaan worden op deze balanssaneringsoperatie en het in dit kader gehanteerde voorzieningenbeleid.

### **Begrotingsbeleid**

Zoals eerder aangegeven zullen in de Arubaanse Staatsregeling financiële normen geïntroduceerd worden welke noodzakelijk zijn om duurzaam houdbare overheidsfinanciën verder te borgen. Door middel van de introductie van een 'Fiscal Rule' en een "Fiscal Council" waar thans aan gewerkt wordt zal dit concreet vorm krijgen. Als voorloper op de aangegeven "Fiscal Council" is conform de afspraken met de Koninkrijksregering een tijdelijk College Aruba Financieel Toezicht (CAft) opgericht. Een herstelpad leidend tot een overschot van 0,5% van het BBP in 2018 is eveneens overeengekomen en vormt de toetsingsgrootheid waarmee het CAft in haar advieswerkzaamheden rekening houdt zoals vastgesteld in artikel 14, lid 2 van de LAft. Ter ondersteuning van deze beleidsdoelstellingen is in 2014 een meerjarenkader van kracht geworden en is een groot aantal consolidatiemaatregelen met elk hun eigen doelstelling gepland. Deze consolidatiemaatregelen dienden hun effect te hebben in de periode tussen 2014 en 2018. Het gezamenlijk resultaat van alle maatregelen bleek in 2015 meer dan afdoende te zijn om aan het financieel kader te kunnen voldoen. In 2015 heeft een evaluatie plaatsgevonden van de opzet van het meerjarenkader en de daarin opgenomen consolidatiemaatregelen. Gelet op de werkingstermijn, het rendement en de aflopende effectperiode van de meeste consolidatiemaatregelen, is een nieuwe opstelling van een meerjarenkader voor 2017- 2020 aan de orde gekomen. Met dit nieuwe kader wordt in ieder geval op basis van voortschrijdend financieel, economisch en statistisch inzicht, een optimaler rendement beoogd over de periode 2017-2020. Dit nieuwe kader is met de begroting 2016 gepresenteerd en wordt continu op basis van voortschrijdende inzichten geactualiseerd.

### **LAft-norm**

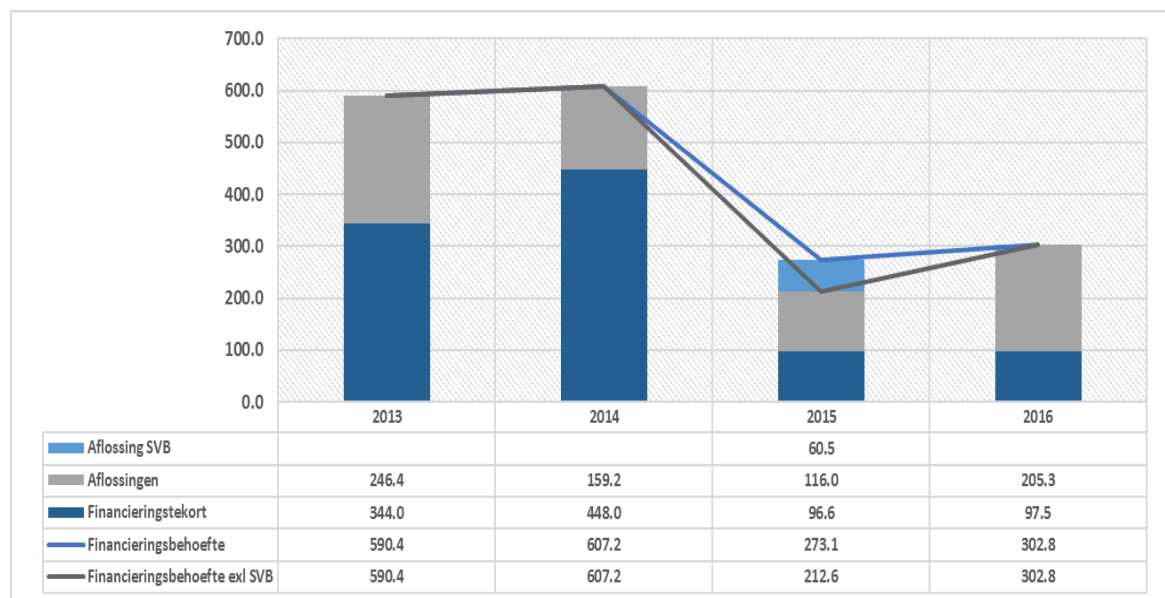
Voor het jaar 2016 geldt conform artikel 14 van de LAft een tekortnorm van **2,0%** van het BBP. Dit jaar wordt deze norm voor het eerst toegepast op de gehele Collectieve Sector. Zoals in de Bijlage C van dit verslag is opgenomen bedraagt het financieringstekort van het Land Afl. 97,5 miljoen, terwijl het nominale BBP op basis van de laatste schattingen van de Centrale Bank van Aruba ten tijde van de begrotingsopstelling 5203 miljoen florin bedraagt. De rest van de Collectieve Sector levert met een surplus van Afl. 11,2 miljoen een positieve bijdrage aan een totaalresultaat voor de Collectieve Sector van Afl. 86,3 miljoen financieringstekort. Dit brengt het gerealiseerde tekortpercentage ten opzichte van het BBP welke ten behoeve van de LAft-toets van belang is op **1,7%**. Hiermee voldoet het Land ruim aan de in de wet gestelde

norm. Volledigheidshalve zij hier aangetekend dat de Centrale Bank in 2017 de nominale BBP-prognose voor 2016 drastisch naar beneden heeft bijgesteld tot Afl. 4.774 miljoen florin. Indien van dit laatste BBP wordt uitgegaan, levert dit een 0,1 procentpunt stijging van het tekort op naar **1,8%**, hetgeen nog altijd ruim onder de norm is.

### Financiering en schuldontwikkeling

De gerealiseerde financieringsbehoefte ten bedrage van Afl. 302,8 miljoen is Afl. 9,4 miljoen lager dan de behoefte voorzien in de gewijzigde begroting. Deze lagere realisatie wordt verklaard door een netto meevaller in het financieringssaldo als gevolg van de in 2016 verantwoorde vrijval in voorzieningen ten behoeve van het ZV-fonds. Voor de tegemoetkoming in de financieringsbehoefte is op basis van de alsdan vigerende machtiging daadwerkelijk voor een bedrag van Afl. 312,2 miljoen aan leningen aangetrokken. Dit bedrag is dus Afl. 9,4 miljoen hoger dan de achteraf gemeten behoefte. De schuldaanwas is tot Afl. 37,2 miljoen beperkt gebleven door de aanwending van de aanwezige kassaldi ten bate van de verlaging in het saldo aan kortlopende verplichtingen.

### Ontwikkeling financieringsbehoefte Land in Afl. x 1 mln.



In de onderstaande tabel wordt in het kort het verloop weergegeven van de financieringsoperaties door middel van leningen en welke wettelijke grondslag aan deze financiering ten grondslag ligt.



## Financieringsbedragen en –autorisaties in Afl. x 1 mln.

Financieringsbehoefte		Omschrijving		Wettelijke grondslag :
Machtiging	Lening	Ruimte		
312.23	-	312.23	Financieringsbehoefte 2016	Landsverordening van 9 februari 2016 AB 2016 no.5, art.2
-	59.40	252.83	Buitenlandse lening 1e tranche	Landsbesluit 29 april 2016 no.1
-	120.60	132.23	Buitenlandse lening 2e tranche	Landsbesluit 29 april 2016 no.1
-	132.20	132.20	Binnenlandse lening 2016	Landsbesluit 16 september 2016 no.1
312.23	312.20			

De financieringsbehoefte waar de Staten een machtiging voor hebben gegeven bedroeg maximaal Afl. 312,2 miljoen. Het totaal aan afgesloten leningen is, zoals eerder gemeld eveneens Afl. 312,2 miljoen geweest.

De schuldstand per einde van het jaar 2016 staat op Afl. 4.021,3 miljoen. In de volgende tabel wordt de opbouw van de schuldstand aan het einde van het dienstjaar 2016 nader toegelicht.

### Schuldopbouw en -ontwikkeling 2014 – 2015

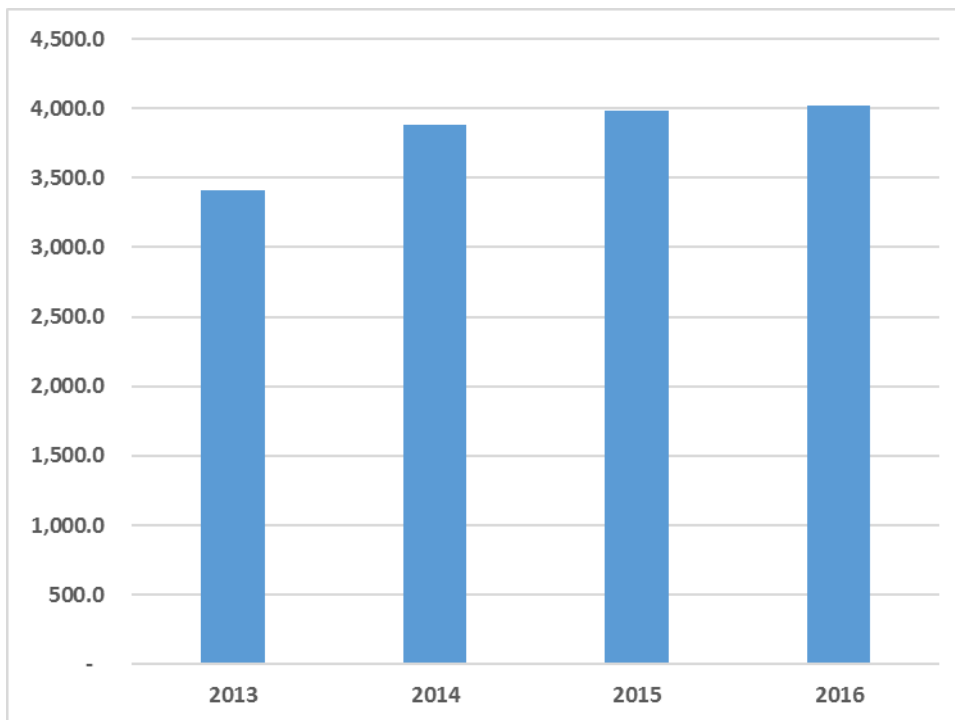
In miljoenen florin	2016	2015
<b>Binnenlandse schulden:</b>	<b>2369.8</b>	<b>2480.8</b>
Schatkistpapier	65.0	73.0
Staatsobligaties	1171.3	1165.3
Openstaande betalingsverplichtingen	96.7	156.4
Onderhandse leningen	1036.8	1086.1
<b>Buitenlandse schulden :</b>	<b>1651.5</b>	<b>1503.3</b>
Nederland	36.4	46.7
EIB	7.5	8.3
Openstaande betalingsverplichtingen	12.5	13.0
Overig	1595.0	1435.3
<b>Totale schuld :</b>	<b>4021.3</b>	<b>3984.1</b>
<b>% BBP</b>	<b>84.6%</b>	<b>82.4%</b>

Volledigheidshalve zij hierbij toegelicht dat de schuldstand zoals hier weergegeven overeenkomt met de internationaal aanvaarde standaarden voor publicatie welke gehanteerd worden door de Centrale Bank van Aruba. Deze komt echter niet volledig overeen met datgene wat op de balans van het Land als schulden van en vorderingen op het Land aangetroffen kan worden. Als voorbeeld kan hier de uitstaande waarborgsommen aangegeven worden welke in bovengemelde tabel niet is opgenomen.

Het verloop van de schuldontwikkeling heeft zich, niet tegenstaande de niet altijd meevallende economische groeiontwikkeling, op hoofdlijnen toch binnen de geplande marges weten te bewegen en vormt bewijs van

het slagen van de ingeslagen weg naar duurzaamheid. De volgende grafiek geeft een weergave hiervan waarbij opvalt dat na de sprong in 2014 welke te maken had met de financiering van het vermogenstekort van de APFA, aan de schuldaanwas geleidelijk aan een halt wordt toegeroepen. Dit door het scheppen van structurele randvoorwaarden ten gunste van de verduurzaming van het financieel resultaat van het Land. Kernelementen hierin waren de pensioenhervormingen voor zowel de publieke sector als de sociale pensioenvoorzieningen evenals de bestending van de financiële resultaten van de overige sociale fondsen. De resultaten voor zowel het Land als de Collectieve Sector zijn hiermee verbeterd.

#### Nominale schuldontwikkeling 2013-2016 in Afl. x 1 mln.



#### Verloop rentekosten

Teneinde een meer volledig beeld te kunnen geven van de schuldenlast van het Land is benodigd inzicht te geven in het verloop van de rentekosten. Gewoonlijk wordt dit verloop voor een belangrijk deel bepaald door de financieringsactiviteiten van het voorgaande jaar. In dit geval dus het jaar 2015. In 2015 werd voor in totaal Afl. 295,5 miljoen aan geldleningen afgesloten ter tegemoetkoming aan de financieringsbehoefte destijds. Het gemiddeld rendement van de vervallen en afgeloste leningen in 2015 lag rond de 6,5% terwijl dat van de nieuw in 2015 aangetrokken leningen rond de 5,5% lag. Dit is een volle procentpunt lager. Desalniettemin hebben de totale rentekosten een flinke stijging meegemaakt. Dit heeft te maken met twee incidentele factoren. Enerzijds heeft men te maken gehad met de vervroegde betaling van een rentetermijn welke afkomstig was van de in 2016 afgesloten buitenlandse lening, anderzijds heeft men te maken gehad met een opgetreden toename in rentepercentage. Ten aanzien van het eerste zij aangegeven dat normaliter buitenlandse leningen later in het jaar tot stand komen waardoor de eerste halfjaarlijkse rentebetaling in het volgende jaar tot stand komt. In 2016 is, gezien de tijdige totstandkoming van de begroting, de financiering flink eerder tot stand gekomen en dus ook de eerste rentebetaling. Ten aanzien van de renteversillen zij aangegeven dat dit te maken heeft gehad met de toename van de renteopslag ten behoeve van een aantal in 2014 en 2015 afgesloten buitenlandse leningen. Deze renteopslagen zijn gekoppeld aan de zogenaamde LIBOR-notatie<sup>1</sup> en hebben in 2016 een toename laten zien ten opzichte van de notatie ten tijde van het

<sup>1</sup> London Interbank Offered Rate

afsluiten van deze leningen. Deze leningen hebben een relatief korte looptijd en hebben flexibele voorwaarden, waardoor deze makkelijk voor herfinanciering in aanmerking komen. Worden deze twee elementen, vervroegde rentebetaling en rentetoeename, buiten beschouwing gelaten dan is het renteresultaat uit financieringsactiviteiten Afl. 208,8. Dit is een toename van slechts Afl. 9 miljoen ten opzichte van het vorige jaar.

### Verloop mutaties rentekosten 2014 – 2015

	2016	2015
<b>Resultaat financieringsactiviteiten voorgaand jaar</b>	<b>199.9</b>	<b>180.8</b>
<b>Financieringsactiviteiten</b>		
<b>Langlopende leningen en obligaties</b>		
<i>Toegevoegde rente</i>	22.1	34.6
<i>Vervallen rente</i>	-7.4	-15.1
<i>Renteververschil</i>	3.6	0.0
Netto mutatie	18.4	19.6
<b>Kortlopend schatkistpapier</b>		
Rendementsmutatie	-0.2	-0.4
<b>Renteresultaat financieringsactiviteiten verslaggevingsjaar</b>	<b>218.1</b>	<b>199.9</b>
<b>Overige factoren</b>		
Mutatie rente wegens late betaling	-0.1	0.1
Ongerealiseerde koersverliezen	0.8	6.5
<b>Resultaat Rente en koersverschillen verslaggevingsjaar</b>	<b>218.7</b>	<b>206.5</b>

In 2016 is een primair overschot van Afl. 120 miljoen bereikt. Dit is een toename van Afl. 10 miljoen ten opzichte van het behaalde overschot in 2015. Dit overschot bestaat uit het financieringstekort verminderd met de rentekosten. Dit betekent dat zowel het financieringstekort als alle financieringsactiviteiten en de schuldaanwas volledig toe te rekenen zijn aan het onderhouden van de schuldenlast van het Land. Voor de toekomst betekent dit dat hoe beter het Land in staat is de schuldenlast tegen een lagere rente te onderhouden, des te beter het Land in staat zal zijn om de financieringstekorten te dichten. Alhoewel de algemene verwachting is dat de rentestand in de komende tijd een stijgende ontwikkeling zal volgen is voor het Land bij opstellingsdatum van dit verslag nog altijd de situatie dat de renteontwikkeling een dalende trend volgt. De markten hebben kennelijk vertrouwen in de ingezette lijn. Behoedzaamheidshalve wordt evenwel als uitgangspunt voor de toekomst uitgegaan van stijgende rentes. In dit licht bezien zijn de eerdere afspraken met Nederland ten aanzien van preferente financiering nog altijd opportuun en van een niet te onderschatten waarde. De feitelijke totstandkoming van een regeling in dit kader blijft dan ook prioriteit waaraan de nodige inzet en inspanningen door het Land besteed wordt.

### Financieel beheer

Het verbeterplan financieel beheer opgesteld in 2015 zoals aangeboden aan de Voorzitter van de Staten van Aruba fungeert als de leidraad bij de uitvoering van alle activiteiten ter bevordering van het financieel beheer van het Land. Het verbeterplan is een vastlegging van een integrale aanpak om continu de interne beheersing binnen de overheid te bevorderen en de kwaliteit daarvan te waarborgen. In 2015 heeft het CAft de regering aanbevolen om de PEFA-systematiek als meetinstrument te gebruiken om een objectief oordeel te vormen over de kwaliteit van de administratieve organisatie en haar beheersinstrumenten. Vermeldenswaardig is dat het EOF (Europees Ontwikkelingsfonds) sinds 2008 ook deze systematiek hanteert om het financieel beheer van Aruba te toetsen. De verrichte activiteiten in 2016 ter bevordering van de kwaliteit van het financieel beheer waren voornamelijk gericht om de 10 indicatoren waarop tijdens de nulmeting in 2015 beneden de norm is gescoord ten minste gelijk aan de 'core-score' te brengen.

Ten aanzien hiervan is voortgang geboekt op onder andere de betrouwbaarheid, volledigheid en transparantie van de begroting, alsmede de samenstelling daarvan. Door verbeterde monitoring en borging van de begrotingsuitvoering in relatie tot de vastgestelde begroting is de betrouwbaarheid van de begroting 2016 in navolging op voorgaande jaren verhoogd. Met betrekking tot de indeling van de begroting is sprake van een consistente indeling in zowel de functionele als de economische classificatie en consistente toepassing van de standaarden. Als gevolg van de vaststelling van de collectieve sector van het Land, de verbeterde aandacht voor de financiële vaste activa in de jaarrekening en de oprichting van het Coördinatie Bureau Overheid Subsidies, is het toezicht op en de verslaggeving over de eventueel financieel risico vormende entiteiten verder verbeterd en geborgd. Mede als resultaat van het voorgaande zijn alle begrotingen van de ministeries van het Land, inclusief van de Colleges van Staat, het Landsbedrijf DOW en het begrotingsfonds TPEF voor het dienstjaar 2017 door de Staten in november 2016 goedgekeurd en vastgesteld. Ten aanzien van de zorgvuldigheid en interne beheersing van de uitvoering van de begroting werden ook een groot aantal projecten geïnitieerd en afgerond, onder meer de digitalisering van de personeelsdossiers en de IT-audit op de salarisadministratie. Een aantal essentiële projecten bij de Douane en de DIMP bevinden zich in de eindfase van het implementatietraject. Verder werd een geautomatiseerd programma voor de vastlegging en monitoring van de administratieve processen van de centrale administratie van het Land geïmplementeerd. Directie Financiën zal het voortouw nemen om tot een systematische vastlegging van de bevindingen van de auditororganen te geraken. Ten aanzien van het deelgebied extern toezicht en controle wordt thans een 'roadmap' samengesteld om de accountantscontrole op de jaarrekening van het Land op afzienbare tijd te realiseren.

Aruba, 7 juli 2017

Mr. Angel. R. Bermudez

Minister van Financiën en Overheidsorganisatie, Sociale Zaken, Jeugd en Arbeid



## Inhoudsopgave

## Inhoudsopgave

Jaarrekening 2016	blz.
1. Balans per 31 december 2016	16
2. Exploitatierekening over 2016	
a. per kostensoort	19
b. per ministerie	20
c. kosten per hoofdbudgethouder	21
d. middelen per hoofdbudgethouder	38
3. Staat van investeringen 2016	
a. investeringen 2016 per soort	48
b. investeringen 2016 per ministerie	49
c. investeringen 2016 per ministerie per hoofdbudgethouder	50
4. Staat van Herkomst en Besteding van Middelen 2016	60
5. Toelichting algemeen op de jaarrekening 2016	62
6. Toelichting op de balans per 31 december 2016	66
7. Toelichting op de exploitatierekening over 2016	114
8. Toelichting op de Staat van investeringen 2016	158

Bijlagen	blz.
A. Opgenomen geldleningen	
1. Meerjarenplanleningen	170
2. Staatsobligaties	171
3. Overige leningen	172
B. Exploitatieoverzichten en Staat van Investerings in detail	
1. Exploitatieoverzichten kosten per ministerie per kostensoort	173
2. Exploitatieoverzichten middelen per ministerie per kostensoort	189
3. Exploitatieoverzichten totale kosten Algemene Dienst per kostensoort	199
4. Exploitatieoverzichten totale middelen Algemene Dienst per kostensoort	201
5. Exploitatieoverzichten kosten en middelen incl. voorgaande jaren per ministerie	204
5.1 Kosten & Middelen voorgaande jaren nader toelicht	206
6. Staat van Investerings incl. voorgaande jaren per ministerie	207
6.1 Investerings voorgaande jaren nader toelicht	208
C. Financieringsbehoefte	209

# 1. Balans per 31 december 2016



## 1. Balans per 31 december 2016

Activa	31-12-2016	31-12-2015
(in Arubaanse florin)		
<b>Vaste activa</b>		
<b>Materiële vaste activa</b>		
Grond en terreinen	30,563,361	30,563,361
Gebouwen, water- en wegebouwkundige werken	464,685,270	481,293,022
Overige duurzame bedrijfsmiddelen	44,770,562	25,532,145
Totaal materiële vaste activa	<b>540,019,193</b>	<b>537,388,527</b>
<b>Financiële vaste activa</b>		
Deelnemingen	339,835,282	334,929,282
Kapitaalverstrekkingen aan overheidsbedrijven en bij Landsverordening ingestelde rechtspersonen	22,557,433	23,333,408
Kapitaaloverdrachten en investeringsbijdragen	97,087,275	122,886,118
Verstreckte langlopende geldleningen	250,965,983	311,206,504
Verstreckte langlopende voorschotten	-	-
Totaal financiële vaste activa	<b>710,445,974</b>	<b>792,355,312</b>
<b>Totaal vaste activa</b>	<b>1,250,465,167</b>	<b>1,329,743,839</b>
<b>Vlottende activa</b>		
<b>Vorderingen</b>		
Vorderingen op deelnemingen	41,053,081	16,846,843
Vorderingen op overheidsbedrijven en bij Landsverordening ingestelde rechtspersonen	3,055,160	1,035,449
Kortlopende gedeelte langlopende geldleningen	6,471,216	44,634,766
Rekening courant saldi met overheidsbedrijven en bij Landsverordening ingestelde rechtspersonen	4,240,688	8,517,978
Debiteuren	158,167,922	137,510,080
Overige vorderingen	20,056,495	22,451,659
Totaal vorderingen	<b>233,044,563</b>	<b>230,996,775</b>
<b>Liquide middelen</b>	<b>43,026,723</b>	<b>100,086,771</b>
<b>Totaal vlottende activa</b>	<b>276,071,286</b>	<b>331,083,546</b>
<b>Totaal activa</b>	<b>1,526,536,453</b>	<b>1,660,827,385</b>

<b>Passiva</b>	<b>31-12-2016</b>	<b>31-12-2015</b>
(in Arubaanse florin)		
<b>Geaccumuleerde exploitatietekorten</b>	<b>(2,595,201,062)</b>	<b>(2,500,155,885)</b>
<b>Reserves en fondsen</b>		
Garantiefonds	-	-
Totaal reserves en fondsen	-	-
<b>Voorzieningen</b>	<b>8,837,091</b>	<b>111,163,896</b>
<b>Langlopende schulden</b>		
Meerjarenplan leningen	15,784,990	23,845,069
Langlopende staatsobligaties	2,171,883,200	2,125,955,200
Overige	1,331,480,291	1,479,622,373
<b>Totaal langlopende schulden</b>	<b>3,519,148,481</b>	<b>3,629,422,641</b>
<b>Kortlopende schulden en overlopende passiva</b>		
Schulden aan deelnemingen	19,494,322	27,077,817
Schulden aan overheidsbedrijven en bij Landsverordening ingestelde rechtspersonen	69,754,510	50,733,556
Kortlopende gedeelte langlopende leningen	369,782,621	153,158,610
Rekening courant saldi met overheidsbedrijven en bij Landsverordening ingestelde rechtspersonen	7,592,657	11,357,775
Crediteuren en nog te betalen kosten	20,006,471	36,138,570
Overige kortlopende schulden	107,121,362	141,930,407
<b>Totaal vlottende passiva</b>	<b>593,751,943</b>	<b>420,396,733</b>
<b>Totaal passiva</b>	<b>1,526,536,453</b>	<b>1,660,827,385</b>

## **2. Exploitatierkening 2016**

## 2a. Exploitatierkening over 2016 (per hoofdkostensoort)

Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florins)			
<b>Kosten</b>			
Personeel	368.679.167	370.815.500	371.189.333
Werkgeversbijdragen	95.190.101	94.173.800	95.756.420
Goederen & Diensten	162.156.846	169.610.400	186.488.991
Rente & Koersverschillen	217.925.674	215.404.000	200.288.352
Subsidies	199.583.283	202.360.700	198.561.840
Overdrachten Binnenland	125.135.308	128.403.400	127.536.415
Overdrachten Buitenland	18.649.878	20.165.700	1.747.138
Bijdragen & Afschrijvingen	185.633.367	161.844.400	175.606.143
<b>Totaal Kosten</b>	<b>1.372.953.624</b>	<b>1.362.777.900</b>	<b>1.357.174.632</b>
<b>Middelen</b>			
Directe belasting	589.391.687	578.200.000	568.223.538
Indirecte belastingen	428.815.150	473.700.500	415.842.237
Retributies, leges & rechten	28.914.417	24.672.200	44.892.892
Rechten, boeten & overig	48.707.524	46.993.000	36.833.216
Rente	1.075.569	421.000	2.216.950
Niet-Belastingopbrengsten	78.482.400	73.473.300	68.557.698
Landsbedrijven en fondsen	11.536.375	12.028.000	5.248.906
Overige ontvangsten	51.124.827	50.136.800	60.181.944
<b>Totaal Middelen</b>	<b>1.238.047.949</b>	<b>1.259.624.800</b>	<b>1.201.997.381</b>
<b>Netto Saldo Dienstjaar</b>	<b>-134.905.675</b>	<b>-103.153.100</b>	<b>-155.177.251</b>
Voorzieningen	75.072.437	-	4.320.711
Koersverschillen	-3.201.139	-	1.647.178
Vrijval Voorziening Setar	-	-	-4.825.956
Vrijval Voorziening SVB	-102.326.805	-	7.022.059
<b>Sub Totaal</b>	<b>-30.455.507</b>	<b>-</b>	<b>8.163.992</b>
<b>Bruto Saldo Dienstjaar</b>	<b>-104.450.168</b>	<b>-103.153.100</b>	<b>-163.341.243</b>

## 2b. Exploitatierkening over 2016 (per ministerie)

Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florins)			
<b>Kosten</b>			
Ministerie 0 AZWIDO	81.013.148	85.751.600	79.993.357
Ministerie 1 ROII	137.258.283	133.261.300	135.377.727
Ministerie 2 TTPC	45.199.186	46.797.000	48.011.925
Ministerie 3 EZCEM	31.219.699	32.358.000	24.331.606
Ministerie 5 VOS	42.631.557	135.860.800	160.106.278
Ministerie 6 SJA	62.767.838	64.902.600	63.235.298
Ministerie 7 OG	266.945.342	268.934.100	260.861.469
Ministerie 8 Jus.	198.364.372	195.171.800	199.247.383
Ministerie 9 FO	477.098.691	399.740.700	394.173.581
<b>Totaal Kosten</b>	<b>1.342.498.117</b>	<b>1.362.777.900</b>	<b>1.365.338.624</b>
<b>Middelen</b>			
Ministerie 0 AZWIDO	18.411.803	19.255.900	18.280.085
Ministerie 1 ROII	46.040.509	35.619.300	37.980.143
Ministerie 2 TTPC	31.995.373	28.852.000	27.619.838
Ministerie 3 EZCEM	22.166.942	32.647.200	24.101.757
Ministerie 5 VOS	12.841.482	11.684.900	25.973.047
Ministerie 6 SJA	275.779	68.700	425.142
Ministerie 7 OG	1.105.734	1.626.400	1.087.179
Ministerie 8 Jus.	18.063.143	12.656.000	11.002.884
Ministerie 9 FO	1.087.147.184	1.117.214.400	1.055.527.306
<b>Totaal Middelen</b>	<b>1.238.047.949</b>	<b>1.259.624.800</b>	<b>1.201.997.381</b>
<b>Bruto Saldo Dienstjaar</b>	<b>-104.450.168</b>	<b>-103.153.100</b>	<b>-163.341.243</b>

## 2C. Exploitatierkening over 2016 (kosten per hoofdbudgethouder)

Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florins)			
<b>Ministerie 0 AZWIDO</b>			
<b>001 Minister van Algemene Zaken</b>			
4100 Personeel	11.975.259	11.984.200	12.180.993
4200 Werkgeversbijdragen	2.251.201	2.340.700	2.273.944
4300 Goederen & Diensten	4.251.652	4.836.100	4.093.945
4629 Overdrachten Buitenland	-	1.000	-
4700 Bijdragen & Afschrijvingen	76.671	73.500	88.283
<b>001 Minister van Algemene Zaken</b>	<b>18.554.783</b>	<b>19.235.500</b>	<b>18.637.165</b>
<b>002 Gouverneur</b>			
4300 Goederen & Diensten	2.275	2.300	2.275
4700 Bijdragen & Afschrijvingen	22.000	18.300	21.041
<b>002 Gouverneur</b>	<b>24.274</b>	<b>20.600</b>	<b>23.316</b>
<b>003 Ministerraad</b>			
4100 Personeel	1.197.280	1.221.000	1.539.959
4200 Werkgeversbijdragen	279.207	307.100	376.024
4300 Goederen & Diensten	754.359	820.300	551.436
4619 Overdrachten Binnenland	1.859.474	1.916.400	1.909.346
4700 Bijdragen & Afschrijvingen	94	100	415
<b>003 Ministerraad</b>	<b>4.090.415</b>	<b>4.264.900</b>	<b>4.377.180</b>
<b>005 Adviesraden</b>			
4100 Personeel	561.722	598.400	607.547
4200 Werkgeversbijdragen	140.532	174.500	156.513
4300 Goederen & Diensten	119.821	157.700	135.201
4629 Overdrachten Buitenland	-	5.000	10.750
4700 Bijdragen & Afschrijvingen	7.800	24.400	7.800
<b>005 Adviesraden</b>	<b>829.875</b>	<b>960.000</b>	<b>917.811</b>
<b>007 Voorlichting</b>			
4100 Personeel	556.753	537.600	493.014
4200 Werkgeversbijdragen	164.841	161.400	148.789
4300 Goederen & Diensten	171.172	259.400	241.712
4700 Bijdragen & Afschrijvingen	28.594	24.400	33.638
<b>007 Voorlichting</b>	<b>921.360</b>	<b>982.800</b>	<b>917.153</b>
<b>010 Interne Diensten</b>			
4100 Personeel	3.394.637	3.471.400	3.411.557
4200 Werkgeversbijdragen	980.853	1.019.400	1.002.220
4300 Goederen & Diensten	1.952.260	2.024.200	2.006.574
4700 Bijdragen & Afschrijvingen	222.700	276.700	223.850
<b>010 Interne Diensten</b>	<b>6.550.450</b>	<b>6.791.700</b>	<b>6.644.201</b>
<b>011 Archieven</b>			
4100 Personeel	2.019.084	2.079.900	1.695.917
4200 Werkgeversbijdragen	575.748	588.700	465.760
4300 Goederen & Diensten	824.931	837.000	823.927
4700 Bijdragen & Afschrijvingen	307.253	177.500	258.535
<b>011 Archieven</b>	<b>3.727.017</b>	<b>3.683.100</b>	<b>3.244.139</b>

Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florins)			
<b>012 Burgerlijke Stand en Bevolking</b>			
4100 Personeel	2.244.710	2.298.700	2.529.000
4200 Werkgeversbijdragen	626.357	650.300	558.280
4300 Goederen & Diensten	1.039.063	1.315.700	1.011.032
4629 Overdrachten Buitenland	1.063.267	1.400.000	1.090.897
4700 Bijdragen & Afschrijvingen	647.480	621.300	593.727
<b>012 Burgerlijke Stand en Bevolking</b>	<b>5.620.878</b>	<b>6.286.000</b>	<b>5.782.936</b>
<b>013 Nationale Veiligheid</b>			
4100 Personeel	10.483.054	10.561.500	10.525.884
4200 Werkgeversbijdragen	2.538.544	2.788.600	2.587.282
4300 Goederen & Diensten	1.728.851	1.811.200	1.411.729
4700 Bijdragen & Afschrijvingen	605.012	547.800	620.844
<b>013 Nationale Veiligheid</b>	<b>15.355.460</b>	<b>15.709.100</b>	<b>15.145.739</b>
<b>014 Buitenlandse Betrekkingen</b>			
4100 Personeel	1.148.660	1.091.600	941.784
4200 Werkgeversbijdragen	269.006	283.900	261.180
4300 Goederen & Diensten	263.135	272.400	222.605
4629 Overdrachten Buitenland	40.500	40.600	40.500
<b>014 Buitenlandse Betrekkingen</b>	<b>1.721.301</b>	<b>1.688.500</b>	<b>1.466.069</b>
<b>016 Hulpbestuurskantoren</b>			
4100 Personeel	1.951.823	1.941.000	2.034.736
4200 Werkgeversbijdragen	541.817	533.900	558.350
4300 Goederen & Diensten	1.074.611	1.429.700	679.729
4700 Bijdragen & Afschrijvingen	168.266	161.000	160.416
<b>016 Hulpbestuurskantoren</b>	<b>3.736.517</b>	<b>4.065.600</b>	<b>3.433.231</b>
<b>017 Automatisering</b>			
4100 Personeel	1.474.712	1.500.500	1.604.507
4200 Werkgeversbijdragen	386.052	394.300	419.770
4300 Goederen & Diensten	668.182	1.269.000	661.129
4700 Bijdragen & Afschrijvingen	24.722	24.800	24.723
<b>017 Automatisering</b>	<b>2.553.668</b>	<b>3.188.600</b>	<b>2.710.129</b>
<b>018 Computercentrum</b>			
4300 Goederen & Diensten	52.131	75.000	-
<b>018 Computercentrum</b>	<b>52.131</b>	<b>75.000</b>	-
<b>019 Overige AZWIDO</b>			
4300 Goederen & Diensten	1.220.669	1.292.000	1.130.664
4619 Overdrachten Binnenland	-	450.000	-
4700 Bijdragen & Afschrijvingen	16.054.349	17.058.200	15.563.624
<b>019 Overige AZWIDO</b>	<b>17.275.018</b>	<b>18.800.200</b>	<b>16.694.288</b>
<b>Ministerie 0 AZWIDO</b>	<b>81.013.148</b>	<b>85.751.600</b>	<b>79.993.357</b>

Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florins)			
<b>Ministerie 1 ROII</b>			
<b>020 Minister van IIM</b>			
4100 Personeel	4.902.273	5.092.600	5.079.707
4200 Werkgeversbijdragen	893.670	956.500	948.665
4300 Goederen & Diensten	3.789.171	3.058.000	2.945.164
4700 Bijdragen & Afschrijvingen	-	5.000	-
<b>020 Minister van IIM</b>	<b>9.585.114</b>	<b>9.112.100</b>	<b>8.973.536</b>
<b>028 Technische Inspecties</b>			
4100 Personeel	2.925.739	2.858.300	2.940.098
4200 Werkgeversbijdragen	829.877	800.600	828.121
4300 Goederen & Diensten	5.152.191	5.967.200	5.096.649
4629 Overdrachten Buitenland	-	3.000	-
4700 Bijdragen & Afschrijvingen	189.303	178.700	190.603
<b>028 Technische Inspecties</b>	<b>9.097.111</b>	<b>9.807.800</b>	<b>9.055.471</b>
<b>033 Openbare Werken</b>			
4700 Bijdragen & Afschrijvingen	52.820.137	51.340.900	49.894.928
<b>033 Openbare Werken</b>	<b>52.820.137</b>	<b>51.340.900</b>	<b>49.894.928</b>
<b>035 Infrastructuur</b>			
4100 Personeel	3.297.665	3.265.900	3.512.395
4200 Werkgeversbijdragen	908.912	914.200	947.823
4300 Goederen & Diensten	20.245.499	19.557.900	19.868.809
4600 Subsidies	2.634.528	-	2.943.479
4619 Overdrachten Binnenland	4.886.119	6.736.000	5.705.227
4700 Bijdragen & Afschrijvingen	7.990.375	6.382.000	7.241.616
<b>035 Infrastructuur</b>	<b>39.963.098</b>	<b>36.856.000</b>	<b>40.219.349</b>
<b>036 Vastgoedregistratie</b>			
4100 Personeel	3.317.472	3.419.800	3.247.277
4200 Werkgeversbijdragen	894.236	929.400	894.653
4300 Goederen & Diensten	1.098.255	1.294.400	1.064.773
4700 Bijdragen & Afschrijvingen	365.613	116.000	133.465
<b>036 Vastgoedregistratie</b>	<b>5.675.576</b>	<b>5.759.600</b>	<b>5.340.168</b>
<b>037 Ov. Infra, Integratie &amp; Milieu</b>			
4300 Goederen & Diensten	10.753.468	11.243.800	12.712.005
4700 Bijdragen & Afschrijvingen	1.410.085	1.680.100	1.454.895
<b>037 Ov. Infra, Integratie &amp; Milieu</b>	<b>12.163.553</b>	<b>12.923.900</b>	<b>14.166.900</b>
<b>121 Immigratie &amp; Naturalisatie</b>			
4100 Personeel	5.387.000	5.141.600	5.353.344
4200 Werkgeversbijdragen	1.454.058	1.429.500	1.476.118
4300 Goederen & Diensten	386.063	427.200	290.254
4700 Bijdragen & Afschrijvingen	726.574	462.700	607.659
<b>121 Immigratie &amp; Naturalisatie</b>	<b>7.953.695</b>	<b>7.461.000</b>	<b>7.727.375</b>
<b>Ministerie 1 ROII</b>	<b>137.258.283</b>	<b>133.261.300</b>	<b>135.377.727</b>



Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florins)			
<b>Ministerie 2 TTPC</b>			
<b>038 Minister van TTPC</b>			
4100 Personeel	2.253.270	2.348.900	2.141.494
4200 Werkgeversbijdragen	492.123	499.100	462.501
4300 Goederen & Diensten	1.109.991	1.176.300	1.114.334
4700 Bijdragen & Afschrijvingen	1.124	1.200	1.124
<b>038 Minister van TTPC</b>	<b>3.856.509</b>	<b>4.025.500</b>	<b>3.719.453</b>
<b>044 Toerisme</b>			
4100 Personeel	-	-	-3.920
4200 Werkgeversbijdragen	-	-	-786
4700 Bijdragen & Afschrijvingen	3.140	3.300	3.147
<b>044 Toerisme</b>	<b>3.140</b>	<b>3.300</b>	<b>-1.559</b>
<b>048 Overig TTPC</b>			
4300 Goederen & Diensten	-	-	-1.808
4700 Bijdragen & Afschrijvingen	4.316.197	3.842.400	3.779.124
<b>048 Overig TTPC</b>	<b>4.316.197</b>	<b>3.842.400</b>	<b>3.777.316</b>
<b>122 Luchtvaart</b>			
4100 Personeel	3.761.222	3.826.100	5.946.732
4200 Werkgeversbijdragen	993.416	992.700	1.557.002
4300 Goederen & Diensten	461.312	554.500	773.157
4700 Bijdragen & Afschrijvingen	-809.182	297.600	459.479
<b>122 Luchtvaart</b>	<b>4.406.768</b>	<b>5.670.900</b>	<b>8.736.370</b>
<b>123 Meteorologie</b>			
4100 Personeel	814.977	855.600	918.977
4200 Werkgeversbijdragen	208.206	212.400	201.862
4300 Goederen & Diensten	235.398	250.800	103.579
4629 Overdrachten Buitenland	228.318	275.000	228.318
4700 Bijdragen & Afschrijvingen	22.022	22.100	22.021
<b>123 Meteorologie</b>	<b>1.508.921</b>	<b>1.615.900</b>	<b>1.474.757</b>
<b>124 Scheepvaart</b>			
4100 Personeel	1.444.188	1.449.300	1.605.035
4200 Werkgeversbijdragen	376.768	398.500	447.017
4300 Goederen & Diensten	361.986	375.600	348.679
4700 Bijdragen & Afschrijvingen	189.665	188.400	223.878
<b>124 Scheepvaart</b>	<b>2.372.607</b>	<b>2.411.800</b>	<b>2.624.609</b>
<b>125 Openbaar Vervoer</b>			
4100 Personeel	2.081.913	2.084.500	2.150.421
4200 Werkgeversbijdragen	535.473	542.800	562.922
4300 Goederen & Diensten	254.304	317.800	270.141
4600 Subsidies	10.096.000	10.096.000	8.976.000
4700 Bijdragen & Afschrijvingen	1.987	2.100	3.074
<b>125 Openbaar Vervoer</b>	<b>12.969.676</b>	<b>13.043.200</b>	<b>11.962.558</b>

Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florins)			
<b>140 Landbouw, Veeteelt &amp; Visserij</b>			
4100 Personeel	2.524.073	2.421.300	2.577.785
4200 Werkgeversbijdragen	701.235	667.500	693.153
4300 Goederen & Diensten	2.036.096	2.107.000	1.960.727
4600 Subsidies	-	3.400	-
4700 Bijdragen & Afschrijvingen	130.033	132.000	228.540
<b>140 Landbouw, Veeteelt &amp; Visserij</b>	<b>5.391.437</b>	<b>5.331.200</b>	<b>5.460.205</b>
<b>180 Cultuur</b>			
4100 Personeel	4.680.381	4.701.700	4.672.611
4200 Werkgeversbijdragen	1.206.522	1.228.300	1.190.251
4300 Goederen & Diensten	1.222.971	1.457.700	1.399.131
4600 Subsidies	2.895.590	3.299.600	2.042.499
4619 Overdrachten Binnenland	-	-	593.400
4629 Overdrachten Buitenland	1.800	8.500	-
4700 Bijdragen & Afschrijvingen	366.667	157.000	360.324
<b>180 Cultuur</b>	<b>10.373.931</b>	<b>10.852.800</b>	<b>10.258.216</b>
<b>Ministerie 2 TTPC</b>	<b>45.199.186</b>	<b>46.797.000</b>	<b>48.011.925</b>

Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florins)			
<b>Ministerie 3 EZCEM</b>			
<b>126 Minister van EZCEM</b>			
4100 Personeel	2.829.413	2.830.200	2.935.754
4200 Werkgeversbijdragen	517.303	509.400	516.241
4300 Goederen & Diensten	2.785.894	2.868.000	3.098.068
4629 Overdrachten Buitenland	-	60.000	-
4700 Bijdragen & Afschrijvingen	-	5.000	-
<b>126 Minister van EZCEM</b>	<b>6.132.610</b>	<b>6.272.600</b>	<b>6.550.063</b>
<b>129 Consumentenorganisaties</b>			
4100 Personeel	1.082.003	1.084.700	1.019.364
4200 Werkgeversbijdragen	291.450	282.400	278.918
4300 Goederen & Diensten	143.943	139.700	146.237
4600 Subsidies	55.221	109.800	80.924
4700 Bijdragen & Afschrijvingen	39.000	43.900	39.000
<b>129 Consumentenorganisaties</b>	<b>1.611.616</b>	<b>1.660.500</b>	<b>1.564.443</b>
<b>150 Ec. Zaken, Handel &amp; Industrie</b>			
4100 Personeel	2.498.187	2.550.700	2.295.338
4200 Werkgeversbijdragen	658.511	640.600	620.858
4300 Goederen & Diensten	832.619	996.800	744.121
4700 Bijdragen & Afschrijvingen	22.056	26.000	24.331
<b>150 Ec. Zaken, Handel &amp; Industrie</b>	<b>4.011.373</b>	<b>4.214.100</b>	<b>3.684.648</b>
<b>151 Statistiek</b>			
4100 Personeel	2.450.206	2.423.400	2.634.965
4200 Werkgeversbijdragen	706.077	740.000	714.635
4300 Goederen & Diensten	1.026.699	1.300.700	466.840
4700 Bijdragen & Afschrijvingen	179.686	96.200	200.048
<b>151 Statistiek</b>	<b>4.362.667</b>	<b>4.560.300</b>	<b>4.016.488</b>
<b>176 Intellectuele eigendommen</b>			
4100 Personeel	538.048	502.600	532.579
4200 Werkgeversbijdragen	148.384	147.500	143.459
4300 Goederen & Diensten	156.377	175.400	142.858
4629 Overdrachten Buitenland	-	27.700	-
4700 Bijdragen & Afschrijvingen	60.645	54.700	51.995
<b>176 Intellectuele eigendommen</b>	<b>903.454</b>	<b>907.900</b>	<b>870.891</b>
<b>182 Telecommunicatie</b>			
4100 Personeel	1.348.352	1.267.300	1.385.978
4200 Werkgeversbijdragen	370.984	371.100	390.659
4300 Goederen & Diensten	474.263	653.500	434.078
4629 Overdrachten Buitenland	1.080	120.000	114.079
<b>182 Telecommunicatie</b>	<b>2.194.680</b>	<b>2.411.900</b>	<b>2.324.794</b>

Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florins)			
<b>183 Milieu</b>			
4100 Personeel	1.523.341	1.737.900	1.733.441
4200 Werkgeversbijdragen	399.914	470.600	438.175
4300 Goederen & Diensten	340.495	451.100	225.053
4600 Subsidies	2.008.454	2.272.100	2.140.046
4629 Overdrachten Buitenland	20.993	35.500	41.987
4700 Bijdragen & Afschrijvingen	1.560	-	14.690
<b>183 Milieu</b>	<b>4.294.758</b>	<b>4.967.200</b>	<b>4.593.392</b>
<b>184 Overheid-NV's</b>			
4700 Bijdragen & Afschrijvingen	-	-	-4.825.956
<b>184 Overheid-NV's</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-4.825.956</b>
<b>185 Overig EZ, Comm, Energie &amp; Mil</b>			
4100 Personeel	31.455	82.200	464.835
4200 Werkgeversbijdragen	4.912	14.200	129.965
4300 Goederen & Diensten	7.489.991	7.049.500	4.820.519
4700 Bijdragen & Afschrijvingen	182.184	217.600	137.524
<b>185 Overig EZ, Comm, Energie &amp; Mil</b>	<b>7.708.541</b>	<b>7.363.500</b>	<b>5.552.843</b>
<b>Ministerie 3 EZCEM</b>	<b>31.219.699</b>	<b>32.358.000</b>	<b>24.331.606</b>

Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florins)			
<b>Ministerie 5 VOS</b>			
<b>058 Minister van VO&amp;S</b>			
4100 Personeel	1.479.003	1.478.400	1.802.874
4200 Werkgeversbijdragen	271.518	275.300	331.106
4300 Goederen & Diensten	596.115	730.700	761.417
4700 Bijdragen & Afschrijvingen	-	5.000	-
<b>058 Minister van VO&amp;S</b>	<b>2.346.637</b>	<b>2.489.400</b>	<b>2.895.397</b>
<b>060 Volksgezondheid</b>			
4100 Personeel	9.968.404	9.951.600	10.120.751
4200 Werkgeversbijdragen	2.632.213	2.698.500	2.612.648
4300 Goederen & Diensten	2.296.591	2.569.600	8.740.319
4600 Subsidies	25.433.103	27.048.100	26.216.188
4629 Overdrachten Buitenland	101.209	392.500	92.484
4700 Bijdragen & Afschrijvingen	225.443	199.600	227.665
<b>060 Volksgezondheid</b>	<b>40.656.963</b>	<b>42.859.900</b>	<b>48.010.055</b>
<b>061 Zorgdiensten</b>			
4100 Personeel	4.511.300	4.623.800	4.028.951
4200 Werkgeversbijdragen	1.286.699	1.319.100	1.170.677
4300 Goederen & Diensten	735.053	859.600	653.045
4700 Bijdragen & Afschrijvingen	24.685	91.500	60.455
<b>061 Zorgdiensten</b>	<b>6.557.737</b>	<b>6.894.000</b>	<b>5.913.128</b>
<b>064 Sport</b>			
4100 Personeel	2.532.764	2.544.400	2.715.413
4200 Werkgeversbijdragen	642.385	657.000	687.806
4300 Goederen & Diensten	830.185	1.252.600	971.319
4600 Subsidies	1.680.380	2.388.700	1.643.115
4700 Bijdragen & Afschrijvingen	235.850	237.400	235.995
<b>064 Sport</b>	<b>5.921.563</b>	<b>7.080.100</b>	<b>6.253.648</b>
<b>066 Overig Volksgez, Ouderenz &amp; Sp</b>			
4300 Goederen & Diensten	8.191.238	8.003.500	8.687.818
4600 Subsidies	2.950.000	2.950.000	2.950.000
4700 Bijdragen & Afschrijvingen	-25.020.513	64.518.100	84.373.185
<b>066 Overig Volksgez, Ouderenz &amp; Sp</b>	<b>-13.879.274</b>	<b>75.471.600</b>	<b>96.011.003</b>
<b>118 Veterinaire Dienst</b>			
4100 Personeel	633.557	654.900	644.472
4200 Werkgeversbijdragen	184.206	185.500	185.086
4300 Goederen & Diensten	154.098	163.400	136.192
4700 Bijdragen & Afschrijvingen	56.071	62.000	57.297
<b>118 Veterinaire Dienst</b>	<b>1.027.932</b>	<b>1.065.800</b>	<b>1.023.047</b>
<b>Ministerie 5 VOS</b>	<b>42.631.557</b>	<b>135.860.800</b>	<b>160.106.278</b>

Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florins)			
<b>Ministerie 6 SJA</b>			
<b>136 Minister v SocZkn, Jeugd &amp; Arb</b>			
4100 Personeel	1.348.663	1.445.000	1.185.865
4200 Werkgeversbijdragen	265.418	265.100	237.248
4300 Goederen & Diensten	398.947	396.600	369.413
4700 Bijdragen & Afschrijvingen	-	5.000	-
<b>136 Minister v SocZkn, Jeugd &amp; Arb</b>	<b>2.013.028</b>	<b>2.111.700</b>	<b>1.792.526</b>
<b>137 Arbeid</b>			
4100 Personeel	5.828.652	5.795.300	6.050.196
4200 Werkgeversbijdragen	1.595.887	1.618.900	1.674.545
4300 Goederen & Diensten	989.174	1.090.500	1.050.009
4700 Bijdragen & Afschrijvingen	513.854	498.900	478.037
<b>137 Arbeid</b>	<b>8.927.568</b>	<b>9.003.600</b>	<b>9.252.787</b>
<b>138 Soc. Voorz. en maatsch. werk</b>			
4100 Personeel	6.931.738	6.977.700	6.821.827
4200 Werkgeversbijdragen	1.982.675	2.034.700	1.956.965
4300 Goederen & Diensten	1.473.326	1.557.800	1.294.678
4600 Subsidies	15.826.957	17.400.500	15.166.680
4619 Overdrachten Binnenland	24.559.515	24.805.000	25.889.753
4700 Bijdragen & Afschrijvingen	908.376	791.600	944.944
<b>138 Soc. Voorz. en maatsch. werk</b>	<b>51.682.587</b>	<b>53.567.300</b>	<b>52.074.847</b>
<b>142 Overig Soc Zkn, Jeugd &amp; Arb</b>			
4300 Goederen & Diensten	113.107	120.000	85.398
4700 Bijdragen & Afschrijvingen	31.548	100.000	29.740
<b>142 Overig Soc Zkn, Jeugd &amp; Arb</b>	<b>144.656</b>	<b>220.000</b>	<b>115.138</b>
<b>Ministerie 6 SJA</b>	<b>62.767.838</b>	<b>64.902.600</b>	<b>63.235.298</b>

Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florins)			
<b>Ministerie 7 OG</b>			
<b>067 Minister Onderwijs &amp; Gezin</b>			
4100 Personeel	2.233.241	2.306.800	2.112.338
4200 Werkgeversbijdragen	449.998	480.400	417.160
4300 Goederen & Diensten	737.948	768.400	790.603
4700 Bijdragen & Afschrijvingen	988	1.000	27.441
<b>067 Minister Onderwijs &amp; Gezin</b>	<b>3.422.175</b>	<b>3.556.600</b>	<b>3.347.542</b>
<b>068 Directie Onderwijs</b>			
4100 Personeel	13.331.752	13.237.900	13.598.294
4200 Werkgeversbijdragen	3.624.768	3.669.300	3.700.348
4300 Goederen & Diensten	4.116.060	4.662.500	3.997.213
4700 Bijdragen & Afschrijvingen	3.535.355	1.401.100	1.414.645
<b>068 Directie Onderwijs</b>	<b>24.607.935</b>	<b>22.970.800</b>	<b>22.710.500</b>
<b>070 Openbaar kleuteronderwijs</b>			
4100 Personeel	3.412.168	3.458.300	3.592.911
4200 Werkgeversbijdragen	1.032.014	959.300	947.807
4300 Goederen & Diensten	124.019	125.800	148.337
4700 Bijdragen & Afschrijvingen	117.263	118.000	117.263
<b>070 Openbaar kleuteronderwijs</b>	<b>4.685.463</b>	<b>4.661.400</b>	<b>4.806.318</b>
<b>071 Bijzonder kleuteronderwijs</b>			
4300 Goederen & Diensten	3.506	-	3.444
4600 Subsidies	11.938.167	11.684.000	11.224.986
4700 Bijdragen & Afschrijvingen	67.266	68.000	67.266
<b>071 Bijzonder kleuteronderwijs</b>	<b>12.008.940</b>	<b>11.752.000</b>	<b>11.295.696</b>
<b>072 Openbaar basisonderwijs</b>			
4100 Personeel	14.482.318	14.527.000	13.972.138
4200 Werkgeversbijdragen	3.941.502	3.873.600	3.682.892
4300 Goederen & Diensten	624.974	626.700	563.640
4700 Bijdragen & Afschrijvingen	302.472	304.700	302.472
<b>072 Openbaar basisonderwijs</b>	<b>19.351.267</b>	<b>19.332.000</b>	<b>18.521.142</b>
<b>073 Bijzonder basisonderwijs</b>			
4300 Goederen & Diensten	1.753	28.000	1.722
4600 Subsidies	43.113.778	42.223.400	41.273.784
4700 Bijdragen & Afschrijvingen	222.271	224.800	222.271
<b>073 Bijzonder basisonderwijs</b>	<b>43.337.803</b>	<b>42.476.200</b>	<b>41.497.777</b>
<b>074 Openbaar speciaal onderwijs</b>			
4100 Personeel	9.792.193	9.917.200	7.395.666
4200 Werkgeversbijdragen	2.475.681	2.496.800	1.908.736
4300 Goederen & Diensten	1.006.437	1.016.100	289.168
4700 Bijdragen & Afschrijvingen	144.965	145.400	144.965
<b>074 Openbaar speciaal onderwijs</b>	<b>13.419.276</b>	<b>13.575.500</b>	<b>9.738.535</b>

Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florins)			
<b>075 Bijzonder speciaal onderwijs</b>			
4100 Personeel	332.757	395.800	445.855
4200 Werkgeversbijdragen	97.490	124.400	124.376
4300 Goederen & Diensten	4.795	-	8.354
4600 Subsidies	4.181.420	4.176.000	4.163.041
4700 Bijdragen & Afschrijvingen	2.386	2.500	2.386
<b>075 Bijzonder speciaal onderwijs</b>	<b>4.618.849</b>	<b>4.698.700</b>	<b>4.744.012</b>
<b>076 Openbaar middelbaar onderwijs</b>			
4100 Personeel	9.987.928	10.231.900	9.835.739
4200 Werkgeversbijdragen	2.627.331	2.706.300	2.476.098
4300 Goederen & Diensten	663.097	767.600	837.074
4700 Bijdragen & Afschrijvingen	34.791	35.100	34.791
<b>076 Openbaar middelbaar onderwijs</b>	<b>13.313.147</b>	<b>13.740.900</b>	<b>13.183.702</b>
<b>077 Bijzonder MAVO onderwijs</b>			
4600 Subsidies	21.120.495	21.139.300	20.768.279
4700 Bijdragen & Afschrijvingen	48.833	49.800	48.833
<b>077 Bijzonder MAVO onderwijs</b>	<b>21.169.328</b>	<b>21.189.100</b>	<b>20.817.112</b>
<b>078 Bijz. HAVO en VWO onderwijs</b>			
4600 Subsidies	15.422.267	15.906.900	15.747.608
4700 Bijdragen & Afschrijvingen	69.774	70.200	69.774
<b>078 Bijz. HAVO en VWO onderwijs</b>	<b>15.492.041</b>	<b>15.977.100</b>	<b>15.817.382</b>
<b>079 Lager beroepsonderwijs / EPB</b>			
4600 Subsidies	19.153.567	19.500.000	21.577.142
<b>079 Lager beroepsonderwijs / EPB</b>	<b>19.153.567</b>	<b>19.500.000</b>	<b>21.577.142</b>
<b>080 Openbaar ETAO</b>			
4100 Personeel	-	36.800	27.530
4200 Werkgeversbijdragen	-	7.000	4.860
4700 Bijdragen & Afschrijvingen	8.666	8.800	8.666
<b>080 Openbaar ETAO</b>	<b>8.666</b>	<b>52.600</b>	<b>41.056</b>
<b>082 Bijz. lager huishoud onderwijs</b>			
4700 Bijdragen & Afschrijvingen	6.961	7.000	6.961
<b>082 Bijz. lager huishoud onderwijs</b>	<b>6.961</b>	<b>7.000</b>	<b>6.961</b>
<b>084 Openbare avond leergangen</b>			
4100 Personeel	1.740.856	1.927.800	1.749.433
4200 Werkgeversbijdragen	324.306	356.500	307.125
4300 Goederen & Diensten	51.806	58.300	55.381
<b>084 Openbare avond leergangen</b>	<b>2.116.968</b>	<b>2.342.600</b>	<b>2.111.939</b>
<b>085 Bijzonder avond leergangen</b>			
4100 Personeel	710.608	966.500	841.411
4200 Werkgeversbijdragen	125.985	141.400	141.398
4300 Goederen & Diensten	80.613	116.400	69.404
4600 Subsidies	2.061.728	2.225.500	2.021.294
<b>085 Bijzonder avond leergangen</b>	<b>2.978.935</b>	<b>3.449.800</b>	<b>3.073.507</b>



Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florins)			
<b>086 EPI</b>			
4100 Personeel	15.305.690	15.706.300	15.390.956
4200 Werkgeversbijdragen	4.210.796	4.360.500	4.213.718
4300 Goederen & Diensten	1.712.920	1.796.800	1.337.327
4700 Bijdragen & Afschrijvingen	39.726	39.900	44.534
<b>086 EPI</b>	<b>21.269.131</b>	<b>21.903.500</b>	<b>20.986.535</b>
<b>090 IPA</b>			
4100 Personeel	6.305.707	6.400.000	6.517.741
4200 Werkgeversbijdragen	1.548.526	1.731.500	1.581.658
4300 Goederen & Diensten	468.546	598.900	420.540
4700 Bijdragen & Afschrijvingen	3.290	3.400	3.290
<b>090 IPA</b>	<b>8.326.069</b>	<b>8.733.800</b>	<b>8.523.229</b>
<b>091 Universitaire opleidingen</b>			
4600 Subsidies	11.641.608	11.742.700	11.299.600
<b>091 Universitaire opleidingen</b>	<b>11.641.608</b>	<b>11.742.700</b>	<b>11.299.600</b>
<b>092 Bevordering studie op Aruba</b>			
4100 Personeel	113.244	127.000	105.048
4200 Werkgeversbijdragen	478.779	470.000	157.200
4300 Goederen & Diensten	6.945.361	8.002.600	7.498.067
4619 Overdrachten Binnenland	17.585	91.000	19.771
<b>092 Bevordering studie op Aruba</b>	<b>7.554.969</b>	<b>8.690.600</b>	<b>7.780.086</b>
<b>093 Bevordering studie i/h buitenl</b>			
4100 Personeel	205.891	274.000	277.619
4300 Goederen & Diensten	190.595	24.600	11.346
<b>093 Bevordering studie i/h buitenl</b>	<b>396.486</b>	<b>298.600</b>	<b>288.965</b>
<b>094 Gesubs. stichtingen Onderwijs</b>			
4300 Goederen & Diensten	-	-	-500
4600 Subsidies	4.669.499	4.815.200	5.677.181
4700 Bijdragen & Afschrijvingen	-	4.800	-
<b>094 Gesubs. stichtingen Onderwijs</b>	<b>4.669.499</b>	<b>4.820.000</b>	<b>5.676.681</b>
<b>096 Overige Onderwijs &amp; Gezin</b>			
4100 Personeel	377.893	379.500	303.340
4200 Werkgeversbijdragen	95.633	104.900	63.662
4300 Goederen & Diensten	367.895	392.900	203.511
4600 Subsidies	340.314	358.600	344.152
4700 Bijdragen & Afschrijvingen	3.922.265	3.495.700	4.079.001
<b>096 Overige Onderwijs &amp; Gezin</b>	<b>5.104.001</b>	<b>4.731.600</b>	<b>4.993.666</b>
<b>149 Bibliotheek</b>			
4100 Personeel	4.361.133	4.391.000	4.186.979
4200 Werkgeversbijdragen	1.250.373	1.267.900	1.196.142
4300 Goederen & Diensten	814.912	1.028.800	765.458
4629 Overdrachten Buitenland	540	2.500	270
4700 Bijdragen & Afschrijvingen	343.715	361.700	342.672
<b>149 Bibliotheek</b>	<b>6.770.674</b>	<b>7.051.900</b>	<b>6.491.521</b>

Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florins)			
<b>186 Om-, her- en bijscholing</b>			
4100 Personeel	496.598	552.700	552.650
4200 Werkgeversbijdragen	144.332	158.400	158.329
4300 Goederen & Diensten	864.491	951.800	803.720
4700 Bijdragen & Afschrijvingen	16.164	16.200	16.164
<b>186 Om-, her- en bijscholing</b>	<b>1.521.585</b>	<b>1.679.100</b>	<b>1.530.863</b>
<b>Ministerie 7 OG</b>	<b>266.945.342</b>	<b>268.934.100</b>	<b>260.861.469</b>

Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florins)			
<b>Ministerie 8 Jus.</b>			
<b>188 Minister van Justitie</b>			
4100 Personeel	2.131.734	2.154.000	2.693.966
4200 Werkgeversbijdragen	458.504	471.500	596.429
4300 Goederen & Diensten	1.396.688	1.846.800	1.764.398
<b>188 Minister van Justitie</b>	<b>3.986.926</b>	<b>4.472.300</b>	<b>5.054.793</b>
<b>189 Politie</b>			
4100 Personeel	66.230.149	65.808.800	66.254.666
4200 Werkgeversbijdragen	16.609.411	14.956.500	16.855.498
4300 Goederen & Diensten	13.539.248	14.866.200	14.292.332
4629 Overdrachten Buitenland	44.845	66.500	44.845
4700 Bijdragen & Afschrijvingen	1.759.162	660.400	1.635.774
<b>189 Politie</b>	<b>98.182.814</b>	<b>96.358.400</b>	<b>99.083.115</b>
<b>190 Brandweer</b>			
4100 Personeel	10.507.516	10.590.800	12.038.741
4200 Werkgeversbijdragen	2.825.425	2.460.000	3.343.835
4300 Goederen & Diensten	1.447.238	1.417.600	1.244.460
4700 Bijdragen & Afschrijvingen	518.622	18.900	18.647
<b>190 Brandweer</b>	<b>15.298.800</b>	<b>14.487.300</b>	<b>16.645.683</b>
<b>191 Gevangeniswezen</b>			
4100 Personeel	13.597.986	13.171.300	13.844.994
4200 Werkgeversbijdragen	3.393.233	2.863.400	3.578.280
4300 Goederen & Diensten	4.475.446	3.775.100	3.650.862
4700 Bijdragen & Afschrijvingen	1.134.933	832.700	900.184
<b>191 Gevangeniswezen</b>	<b>22.601.598</b>	<b>20.642.500</b>	<b>21.974.320</b>
<b>192 Juridische &amp; Algemene Zaken</b>			
4100 Personeel	6.900.903	6.788.400	6.935.058
4200 Werkgeversbijdragen	1.800.295	1.815.700	1.864.908
4300 Goederen & Diensten	1.162.052	1.227.900	818.645
4619 Overdrachten Binnenland	3.411.629	2.400.000	1.727.328
4629 Overdrachten Buitenland	68.400	68.400	72.000
4700 Bijdragen & Afschrijvingen	50.700	151.100	50.700
<b>192 Juridische &amp; Algemene Zaken</b>	<b>13.393.978</b>	<b>12.451.500</b>	<b>11.468.639</b>
<b>193 Gerecht in eerste aanleg</b>			
4100 Personeel	107.889	113.400	217.019
4200 Werkgeversbijdragen	29.773	26.500	46.209
4300 Goederen & Diensten	40.581	57.100	12.100.681
4629 Overdrachten Buitenland	12.392.004	12.392.000	-
<b>193 Gerecht in eerste aanleg</b>	<b>12.570.246</b>	<b>12.589.000</b>	<b>12.363.909</b>
<b>194 Openbaar ministerie</b>			
4100 Personeel	7.414.375	7.370.000	7.502.713
4200 Werkgeversbijdragen	1.611.011	1.488.200	1.782.573
4300 Goederen & Diensten	1.136.416	1.483.800	784.157
4700 Bijdragen & Afschrijvingen	73.838	34.900	45.780
<b>194 Openbaar ministerie</b>	<b>10.235.640</b>	<b>10.376.900</b>	<b>10.115.223</b>

Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florins)			
<b>195 Voogdijraad</b>			
4100 Personeel	5.730.090	5.663.900	5.487.641
4200 Werkgeversbijdragen	1.587.256	1.565.800	1.527.721
4300 Goederen & Diensten	1.000.502	1.413.000	841.910
4600 Subsidies	912.231	1.475.100	868.935
4700 Bijdragen & Afschrijvingen	187.784	18.300	189.060
<b>195 Voogdijraad</b>	<b>9.417.862</b>	<b>10.136.100</b>	<b>8.915.267</b>
<b>196 Drugsbestrijding</b>			
4100 Personeel	3.705.280	3.617.200	3.898.044
4200 Werkgeversbijdragen	952.384	967.200	1.018.485
4300 Goederen & Diensten	1.441.313	1.666.900	1.318.007
4600 Subsidies	1.447.975	1.545.800	1.436.907
4700 Bijdragen & Afschrijvingen	186.438	179.800	186.439
<b>196 Drugsbestrijding</b>	<b>7.733.391</b>	<b>7.976.900</b>	<b>7.857.882</b>
<b>197 Overig Justitie</b>			
4100 Personeel	37.420	38.600	37.420
4200 Werkgeversbijdragen	9.437	7.600	9.619
4300 Goederen & Diensten	5.810	250.000	5.629.185
4629 Overdrachten Buitenland	4.672.432	5.250.000	-
4700 Bijdragen & Afschrijvingen	218.019	134.700	92.328
<b>197 Overig Justitie</b>	<b>4.943.117</b>	<b>5.680.900</b>	<b>5.768.552</b>
<b>Ministerie 8 Jus.</b>	<b>198.364.372</b>	<b>195.171.800</b>	<b>199.247.383</b>

Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florins)			
<b>Ministerie 9 FO</b>			
<b>097 Minister van Fin. &amp; Ovh.org.</b>			
4100 Personeel	2.290.892	2.189.400	1.851.818
4200 Werkgeversbijdragen	520.035	507.100	406.170
4300 Goederen & Diensten	2.672.979	2.704.900	2.891.686
4629 Overdrachten Buitenland	14.491	17.500	11.008
4700 Bijdragen & Afschrijvingen	304.778	28.500	63.123
<b>097 Minister van Fin. &amp; Ovh.org.</b>	<b>5.803.175</b>	<b>5.447.400</b>	<b>5.223.805</b>
<b>098 Directie Financien</b>			
4100 Personeel	5.940.896	5.943.100	5.594.785
4200 Werkgeversbijdragen	1.521.917	1.570.300	1.468.450
4300 Goederen & Diensten	2.742.873	2.741.800	1.817.318
4700 Bijdragen & Afschrijvingen	546.574	296.800	446.992
<b>098 Directie Financien</b>	<b>10.752.261</b>	<b>10.552.000</b>	<b>9.327.545</b>
<b>100 Personeel &amp; Organisatie</b>			
4100 Personeel	4.552.057	4.857.800	5.115.352
4200 Werkgeversbijdragen	1.202.584	1.218.200	1.348.768
4300 Goederen & Diensten	252.056	324.700	283.418
4700 Bijdragen & Afschrijvingen	84.761	-	26.511
<b>100 Personeel &amp; Organisatie</b>	<b>6.091.459</b>	<b>6.400.700</b>	<b>6.774.049</b>
<b>101 Belastingen en I&amp;A</b>			
4100 Personeel	30.840.619	31.019.200	31.420.819
4200 Werkgeversbijdragen	8.556.751	8.723.100	8.830.690
4300 Goederen & Diensten	11.848.482	11.644.500	8.600.134
4700 Bijdragen & Afschrijvingen	813.417	790.300	802.693
<b>101 Belastingen en I&amp;A</b>	<b>52.059.269</b>	<b>52.177.100</b>	<b>49.654.336</b>
<b>102 Centrale Accountantsdienst</b>			
4100 Personeel	893.352	1.010.800	892.170
4200 Werkgeversbijdragen	210.429	254.600	203.871
4300 Goederen & Diensten	349.980	490.500	93.101
4700 Bijdragen & Afschrijvingen	53.490	106.800	56.015
<b>102 Centrale Accountantsdienst</b>	<b>1.507.251</b>	<b>1.862.700</b>	<b>1.245.157</b>
<b>104 Fin. &amp; Alg. dekkingsmiddelen</b>			
4100 Personeel	49.800	200.000	47.500
4200 Werkgeversbijdragen	-	-	-1.850
4300 Goederen & Diensten	5.617.299	4.067.600	10.358.184
4509 Rente & Koersverschillen	48.711	-	105.997
4530 Rente LV & VV	217.916.405	215.404.000	200.141.849
4700 Bijdragen & Afschrijvingen	79.020.183	-	5.634.712
<b>104 Fin. &amp; Alg. dekkingsmiddelen</b>	<b>302.652.398</b>	<b>219.671.600</b>	<b>216.286.392</b>

Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florins)			
<b>108 Overige Fin. &amp; Ovh.org.</b>			
4100 Personeel	4.625.275	4.740.800	2.371.522
4200 Werkgeversbijdragen	1.266.946	1.325.700	688.850
4300 Goederen & Diensten	-53.220	4.096.600	3.889.631
4509 Rente & Koersverschillen	802.825	-	6.249.763
4530 Rente LV & VV	40	-	60
4619 Overdrachten Binnenland	90.400.986	92.005.000	91.691.590
4700 Bijdragen & Afschrijvingen	1.190.025	1.461.100	770.881
<b>108 Overige Fin. &amp; Ovh.org.</b>	<b>98.232.879</b>	<b>103.629.200</b>	<b>105.662.297</b>
<b>Ministerie 9 FO</b>	<b>477.098.691</b>	<b>399.740.700</b>	<b>394.173.581</b>
<b>Totaal Kosten</b>	<b>1.342.498.117</b>	<b>1.362.777.900</b>	<b>1.365.338.624</b>

## 2d. Exploitatierkening over 2016 (middelen per hoofdbudgethouder)

Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florins)			
<b>Ministerie 0 AZWIDO</b>			
<b>001 Minister van Algemene Zaken</b>			
8900 Overige ontvangsten	25.609	27.200	24.642
<b>001 Minister van Algemene Zaken</b>	<b>25.609</b>	<b>27.200</b>	<b>24.642</b>
<b>007 Voorlichting</b>			
8400 Rechten, boeten & overig	19.824	9.400	10.722
<b>007 Voorlichting</b>	<b>19.824</b>	<b>9.400</b>	<b>10.722</b>
<b>010 Interne Diensten</b>			
8400 Rechten, boeten & overig	15.974	-	23.880
8810 Landsbedrijven en fondsen	797.923	1.033.300	870.883
<b>010 Interne Diensten</b>	<b>813.897</b>	<b>1.033.300</b>	<b>894.763</b>
<b>011 Archieven</b>			
8810 Landsbedrijven en fondsen	4.217	10.000	6.747
<b>011 Archieven</b>	<b>4.217</b>	<b>10.000</b>	<b>6.747</b>
<b>012 Burgerlijke Stand en Bevolking</b>			
8300 Retributies, leges & rechten	3.872.287	3.725.000	3.678.409
<b>012 Burgerlijke Stand en Bevolking</b>	<b>3.872.287</b>	<b>3.725.000</b>	<b>3.678.409</b>
<b>013 Nationale Veiligheid</b>			
8700 Niet-Belastingopbrengsten	9.485.807	9.974.700	9.390.240
<b>013 Nationale Veiligheid</b>	<b>9.485.807</b>	<b>9.974.700</b>	<b>9.390.240</b>
<b>016 Hulpbestuurskantoren</b>			
8400 Rechten, boeten & overig	480.510	520.000	585.468
8700 Niet-Belastingopbrengsten	-	-	42.942
<b>016 Hulpbestuurskantoren</b>	<b>480.510</b>	<b>520.000</b>	<b>628.410</b>
<b>017 Automatisering</b>			
8400 Rechten, boeten & overig	71.103	84.700	68.378
8810 Landsbedrijven en fondsen	3.516.896	3.750.000	3.520.030
<b>017 Automatisering</b>	<b>3.587.999</b>	<b>3.834.700</b>	<b>3.588.408</b>
<b>018 Computercentrum</b>			
8700 Niet-Belastingopbrengsten	121.653	121.600	-
<b>018 Computercentrum</b>	<b>121.653</b>	<b>121.600</b>	<b>-</b>
<b>019 Overige AZWIDO</b>			
8300 Retributies, leges & rechten	-	-	144
8400 Rechten, boeten & overig	-	-	288
8700 Niet-Belastingopbrengsten	-	-	57.312
<b>019 Overige AZWIDO</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>57.744</b>
<b>Ministerie 0 AZWIDO</b>	<b>18.411.803</b>	<b>19.255.900</b>	<b>18.280.085</b>

Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florins)			
<b>Ministerie 1 ROII</b>			
<b>020 Minister van IIM</b>			
8400 Rechten, boeten & overig	405.000	-	-
8900 Overige ontvangsten	13.317	13.400	13.317
<b>020 Minister van IIM</b>	<b>418.317</b>	<b>13.400</b>	<b>13.317</b>
<b>028 Technische Inspecties</b>			
8300 Retributies, leges & rechten	1.780.074	1.778.500	1.812.928
8810 Landsbedrijven en fondsen	1.000	-	200
<b>028 Technische Inspecties</b>	<b>1.781.074</b>	<b>1.778.500</b>	<b>1.813.128</b>
<b>035 Infrastructuur</b>			
8200 Indirecte belastingen	16.853	50.500	16.654
8300 Retributies, leges & rechten	4.788.901	540.800	178.687
8400 Rechten, boeten & overig	1.625.369	821.000	1.062.227
8700 Niet-Belastingopbrengsten	27.910.134	22.528.900	25.231.574
<b>035 Infrastructuur</b>	<b>34.341.257</b>	<b>23.941.200</b>	<b>26.489.142</b>
<b>036 Vastgoedregistratie</b>			
8400 Rechten, boeten & overig	1.214.572	1.055.000	926.004
8810 Landsbedrijven en fondsen	1.211.089	718.000	574.477
<b>036 Vastgoedregistratie</b>	<b>2.425.661</b>	<b>1.773.000</b>	<b>1.500.481</b>
<b>037 Ov. Infra, Integratie &amp; Milieu</b>			
8400 Rechten, boeten & overig	-	405.000	-
<b>037 Ov. Infra, Integratie &amp; Milieu</b>	<b>-</b>	<b>405.000</b>	<b>-</b>
<b>121 Immigratie &amp; Naturalisatie</b>			
8300 Retributies, leges & rechten	7.074.200	7.708.200	8.164.075
<b>121 Immigratie &amp; Naturalisatie</b>	<b>7.074.200</b>	<b>7.708.200</b>	<b>8.164.075</b>
<b>Ministerie 1 ROII</b>	<b>46.040.509</b>	<b>35.619.300</b>	<b>37.980.143</b>



Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florins)			
<b>Ministerie 2 TTPC</b>			
<b>038 Minister van TTPC</b>			
8300 Retributies, leges & rechten	-	-	500
8900 Overige ontvangsten	11.103	14.600	13.317
<b>038 Minister van TTPC</b>	<b>11.103</b>	<b>14.600</b>	<b>13.817</b>
<b>048 Overig TTPC</b>			
8400 Rechten, boeten & overig	6.141.033	6.116.000	5.327.948
8700 Niet-Belastingopbrengsten	20.276.273	18.000.000	14.263.428
<b>048 Overig TTPC</b>	<b>26.417.306</b>	<b>24.116.000</b>	<b>19.591.376</b>
<b>122 Luchtvaart</b>			
8400 Rechten, boeten & overig	1.140.593	1.620.600	4.103.507
<b>122 Luchtvaart</b>	<b>1.140.593</b>	<b>1.620.600</b>	<b>4.103.507</b>
<b>124 Scheepvaart</b>			
8400 Rechten, boeten & overig	3.240.626	2.000.000	2.709.144
<b>124 Scheepvaart</b>	<b>3.240.626</b>	<b>2.000.000</b>	<b>2.709.144</b>
<b>125 Openbaar Vervoer</b>			
8300 Retributies, leges & rechten	966.381	650.000	921.396
<b>125 Openbaar Vervoer</b>	<b>966.381</b>	<b>650.000</b>	<b>921.396</b>
<b>140 Landbouw, Veeteelt &amp; Visserij</b>			
8300 Retributies, leges & rechten	218.979	450.000	242.896
8400 Rechten, boeten & overig	-	-	5.940
<b>140 Landbouw, Veeteelt &amp; Visserij</b>	<b>218.979</b>	<b>450.000</b>	<b>248.836</b>
<b>180 Cultuur</b>			
8300 Retributies, leges & rechten	200	800	259
8400 Rechten, boeten & overig	185	-	31.503
<b>180 Cultuur</b>	<b>385</b>	<b>800</b>	<b>31.762</b>
<b>Ministerie 2 TTPC</b>	<b>31.995.373</b>	<b>28.852.000</b>	<b>27.619.838</b>

Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florins)			
<b>Ministerie 3 EZCEM</b>			
<b>126 Minister van EZCEM</b>			
8900 Overige ontvangsten	13.317	13.400	13.317
<b>126 Minister van EZCEM</b>	<b>13.317</b>	<b>13.400</b>	<b>13.317</b>
<b>150 Ec. Zaken, Handel &amp; Industrie</b>			
8300 Retributies, leges & rechten	587.522	1.278.600	631.888
8400 Rechten, boeten & overig	13.500	-	28.500
8700 Niet-Belastingopbrengsten	-1.485	-	-
<b>150 Ec. Zaken, Handel &amp; Industrie</b>	<b>599.537</b>	<b>1.278.600</b>	<b>660.388</b>
<b>151 Statistiek</b>			
8400 Rechten, boeten & overig	1.019	12.000	1.836
<b>151 Statistiek</b>	<b>1.019</b>	<b>12.000</b>	<b>1.836</b>
<b>176 Intellectuele eigendommen</b>			
8300 Retributies, leges & rechten	1.044.984	1.050.000	1.316.811
<b>176 Intellectuele eigendommen</b>	<b>1.044.984</b>	<b>1.050.000</b>	<b>1.316.811</b>
<b>182 Telecommunicatie</b>			
8400 Rechten, boeten & overig	10.471.137	15.700.000	10.211.976
8810 Landsbedrijven en fondsen	9.020	93.200	5.030
<b>182 Telecommunicatie</b>	<b>10.480.157</b>	<b>15.793.200</b>	<b>10.217.006</b>
<b>183 Milieu</b>			
8400 Rechten, boeten & overig	-	-	900
<b>183 Milieu</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>900</b>
<b>184 Overheid-NV's</b>			
8700 Niet-Belastingopbrengsten	10.027.928	11.500.000	11.891.499
<b>184 Overheid-NV's</b>	<b>10.027.928</b>	<b>11.500.000</b>	<b>11.891.499</b>
<b>185 Overig EZ, Comm, Energie &amp; Mil</b>			
8700 Niet-Belastingopbrengsten	-	3.000.000	-
<b>185 Overig EZ, Comm, Energie &amp; Mil</b>	<b>-</b>	<b>3.000.000</b>	<b>-</b>
<b>Ministerie 3 EZCEM</b>	<b>22.166.942</b>	<b>32.647.200</b>	<b>24.101.757</b>

Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florins)			
<b>Ministerie 5 VOS</b>			
<b>058 Minister van VO&amp;S</b>			
8400 Rechten, boeten & overig	17.935	-	-
8900 Overige ontvangsten	13.317	13.400	13.317
<b>058 Minister van VO&amp;S</b>	<b>31.252</b>	<b>13.400</b>	<b>13.317</b>
<b>060 Volksgezondheid</b>			
8300 Retributies, leges & rechten	288.196	109.000	18.901.213
8400 Rechten, boeten & overig	8.365.638	7.700.000	2.361.362
8810 Landsbedrijven en fondsen	16.230	-	267.884
<b>060 Volksgezondheid</b>	<b>8.670.064</b>	<b>7.809.000</b>	<b>21.530.459</b>
<b>061 Zorgdiensten</b>			
8300 Retributies, leges & rechten	679.125	555.000	690.655
<b>061 Zorgdiensten</b>	<b>679.125</b>	<b>555.000</b>	<b>690.655</b>
<b>064 Sport</b>			
8400 Rechten, boeten & overig	-	7.500	10.498
<b>064 Sport</b>	<b>-</b>	<b>7.500</b>	<b>10.498</b>
<b>118 Veterinaire Dienst</b>			
8300 Retributies, leges & rechten	3.461.041	3.300.000	3.728.118
<b>118 Veterinaire Dienst</b>	<b>3.461.041</b>	<b>3.300.000</b>	<b>3.728.118</b>
<b>Ministerie 5 VOS</b>	<b>12.841.482</b>	<b>11.684.900</b>	<b>25.973.047</b>

Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florins)			
<b>Ministerie 6 SJA</b>			
<b>136 Minister v SocZkn, Jeugd &amp; Arb</b>			
8900 Overige ontvangsten	13.317	13.400	13.317
<b>136 Minister v SocZkn, Jeugd &amp; Arb</b>	<b>13.317</b>	<b>13.400</b>	<b>13.317</b>
<b>137 Arbeid</b>			
8300 Retributies, leges & rechten	31.278	47.300	26.716
<b>137 Arbeid</b>	<b>31.278</b>	<b>47.300</b>	<b>26.716</b>
<b>138 Soc. Voorz. en maatsch. werk</b>			
8400 Rechten, boeten & overig	231.184	8.000	385.109
<b>138 Soc. Voorz. en maatsch. werk</b>	<b>231.184</b>	<b>8.000</b>	<b>385.109</b>
<b>Ministerie 6 SJA</b>	<b>275.779</b>	<b>68.700</b>	<b>425.142</b>

Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florins)			
<b>Ministerie 7 OG</b>			
<b>067 Minister Onderwijs &amp; Gezin</b>			
8900 Overige ontvangsten	13.317	14.600	13.317
<b>067 Minister Onderwijs &amp; Gezin</b>	<b>13.317</b>	<b>14.600</b>	<b>13.317</b>
<b>068 Directie Onderwijs</b>			
8300 Retributies, leges & rechten	45.235	58.000	35.058
8400 Rechten, boeten & overig	404.309	460.000	448.825
<b>068 Directie Onderwijs</b>	<b>449.544</b>	<b>518.000</b>	<b>483.883</b>
<b>092 Bevordering studie op Aruba</b>			
8400 Rechten, boeten & overig	-	100.000	-
<b>092 Bevordering studie op Aruba</b>	<b>-</b>	<b>100.000</b>	<b>-</b>
<b>096 Overige Onderwijs &amp; Gezin</b>			
8400 Rechten, boeten & overig	-	-	199.048
8700 Niet-Belastingopbrengsten	199.048	398.100	-
<b>096 Overige Onderwijs &amp; Gezin</b>	<b>199.048</b>	<b>398.100</b>	<b>199.048</b>
<b>149 Bibliotheek</b>			
8300 Retributies, leges & rechten	63.156	80.000	79.879
<b>149 Bibliotheek</b>	<b>63.156</b>	<b>80.000</b>	<b>79.879</b>
<b>186 Om-, her- en bijscholing</b>			
8400 Rechten, boeten & overig	380.669	72.200	307.852
8810 Landsbedrijven en fondsen	-	443.500	3.200
<b>186 Om-, her- en bijscholing</b>	<b>380.669</b>	<b>515.700</b>	<b>311.052</b>
<b>Ministerie 7 OG</b>	<b>1.105.734</b>	<b>1.626.400</b>	<b>1.087.179</b>

Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florins)			
<b>Ministerie 8 Jus.</b>			
<b>188 Minister van Justitie</b>			
8900 Overige ontvangsten	13.317	13.400	13.317
<b>188 Minister van Justitie</b>	<b>13.317</b>	<b>13.400</b>	<b>13.317</b>
<b>189 Politie</b>			
8300 Retributies, leges & rechten	1.245.729	1.091.000	1.138.402
8400 Rechten, boeten & overig	5.991.557	-	74.652
<b>189 Politie</b>	<b>7.237.286</b>	<b>1.091.000</b>	<b>1.213.054</b>
<b>190 Brandweer</b>			
8300 Retributies, leges & rechten	-	-	23.543
8400 Rechten, boeten & overig	24.174	33.600	-
<b>190 Brandweer</b>	<b>24.174</b>	<b>33.600</b>	<b>23.543</b>
<b>191 Gevangeniswezen</b>			
8400 Rechten, boeten & overig	375.930	378.000	-
<b>191 Gevangeniswezen</b>	<b>375.930</b>	<b>378.000</b>	<b>-</b>
<b>192 Juridische &amp; Algemene Zaken</b>			
8300 Retributies, leges & rechten	1.472.497	1.350.000	1.376.768
8400 Rechten, boeten & overig	5.246.509	5.315.000	3.474.804
8810 Landsbedrijven en fondsen	-	-	455
<b>192 Juridische &amp; Algemene Zaken</b>	<b>6.719.006</b>	<b>6.665.000</b>	<b>4.852.027</b>
<b>193 Gerecht in eerste aanleg</b>			
8300 Retributies, leges & rechten	1.294.632	900.000	1.944.547
<b>193 Gerecht in eerste aanleg</b>	<b>1.294.632</b>	<b>900.000</b>	<b>1.944.547</b>
<b>194 Openbaar ministerie</b>			
8400 Rechten, boeten & overig	2.398.798	3.575.000	2.956.396
<b>194 Openbaar ministerie</b>	<b>2.398.798</b>	<b>3.575.000</b>	<b>2.956.396</b>
<b>Ministerie 8 Jus.</b>	<b>18.063.143</b>	<b>12.656.000</b>	<b>11.002.884</b>

Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florins)			
<b>Ministerie 9 FO</b>			
<b>097 Minister van Fin. &amp; Ovh.org.</b>			
8900 Overige ontvangsten	235	13.400	-
<b>097 Minister van Fin. &amp; Ovh.org.</b>	<b>235</b>	<b>13.400</b>	<b>-</b>
<b>098 Directie Financien</b>			
8400 Rechten, boeten & overig	925	-	4.925
<b>098 Directie Financien</b>	<b>925</b>	<b>-</b>	<b>4.925</b>
<b>101 Belastingen en I&amp;A</b>			
8100 Directe belasting	589.391.687	578.200.000	568.223.538
8200 Indirecte belastingen	428.798.297	473.650.000	415.825.583
8400 Rechten, boeten & overig	429.451	1.000.000	1.460.007
8700 Niet-Belastingopbrengsten	7.152.816	4.950.000	5.396.313
<b>101 Belastingen en I&amp;A</b>	<b>1.025.772.251</b>	<b>1.057.800.000</b>	<b>990.905.441</b>
<b>104 Fin. &amp; Alg. dekkingsmiddelen</b>			
8500 Rente	1.025.745	421.000	2.074.304
8810 Landsbedrijven en fondsen	5.980.000	5.980.000	-
8900 Overige ontvangsten	1.006.478	-	4.654.283
<b>104 Fin. &amp; Alg. dekkingsmiddelen</b>	<b>8.012.223</b>	<b>6.401.000</b>	<b>6.728.587</b>
<b>108 Overige Fin. &amp; Ovh.org.</b>			
8400 Rechten, boeten & overig	-	-	51.517
8500 Rente	49.824	-	142.646
8700 Niet-Belastingopbrengsten	3.310.226	3.000.000	2.284.390
8900 Overige ontvangsten	50.001.500	50.000.000	55.409.800
<b>108 Overige Fin. &amp; Ovh.org.</b>	<b>53.361.550</b>	<b>53.000.000</b>	<b>57.888.353</b>
<b>Ministerie 9 FO</b>	<b>1.087.147.184</b>	<b>1.117.214.400</b>	<b>1.055.527.306</b>
<b>Totaal Middelen</b>	<b>1.238.047.949</b>	<b>1.259.624.800</b>	<b>1.201.997.381</b>

# 3. Staat van Investeringsen 2016



### 3a. Staat van investeringen 2016

<b>Ministerie</b>	<b>2016 Werkelijk</b>	<b>2016 Begroot</b>	<b>2015 Werkelijk</b>
<hr/>			
(in Arubaanse florins)			
<b>Investeringen</b>			
6100 Onroerende goederen	582.587	-	2.142.277
6300 Roerende goederen	5.062.851	4.950.000	99.389
6400 Overheidsprojecten	17.766.329	19.812.900	3.605.055
<b>Telling</b>	<b>23.411.767</b>	<b>24.762.900</b>	<b>5.846.721</b>
<hr/>			
<b>Lokale vermogensoverdracht</b>	<b>14.800.000</b>	<b>15.375.000</b>	<b>7.414.501</b>
<hr/>			
<b>Totaal Algemene Dienst Land Aruba</b>	<b>38.211.767</b>	<b>40.137.900</b>	<b>13.261.222</b>
<hr/>			

### 3b. Staat van investeringen 2016

Ministerie	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florins)			
<b>Investerings</b>			
Ministerie 0 AZWIDO	924.712	1.000.000	533.943
Ministerie 1 ROII	8.297.123	8.574.600	2.233.678
Ministerie 2 TTPC	134.566	800.000	406.532
Ministerie 3 EZCEM	453.481	600.000	455.779
Ministerie 5 VOS	430.839	500.000	374.728
Ministerie 6 SJA	431.758	400.000	424.707
Ministerie 7 OG	5.904.459	5.922.300	446.155
Ministerie 8 Jus.	3.943.322	3.950.000	465.936
Ministerie 9 FO	2.891.507	3.016.000	505.263
<b>Telling</b>	<b>23.411.767</b>	<b>24.762.900</b>	<b>5.846.721</b>
<b>Lokale vermogensoverdracht</b>	<b>14.800.000</b>	<b>15.375.000</b>	<b>7.414.501</b>
<b>Totaal Algemene Dienst Land Aruba</b>	<b>38.211.767</b>	<b>40.137.900</b>	<b>13.261.222</b>

### 3c. Staat van investeringen 2016 (per hoofdbudgethouder)

Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florins)			
<b>Ministerie 0 AZWIDO</b>			
<b>002 Gouverneur</b>			
6400 Overheidsprojecten	47.959	-	140.830
<b>002 Gouverneur</b>	<b>47.959</b>	<b>-</b>	<b>140.830</b>
<b>019 Overige AZWIDO</b>			
6300 Roerende goederen	110.720	-	99.389
6400 Overheidsprojecten	766.033	1.000.000	293.724
<b>019 Overige AZWIDO</b>	<b>876.753</b>	<b>1.000.000</b>	<b>393.113</b>
<b>Ministerie 0 AZWIDO</b>	<b>924.712</b>	<b>1.000.000</b>	<b>533.943</b>

Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florins)			
<b>Ministerie 1 ROII</b>			
<b>035 Infrastructuur</b>			
6100 Onroerende goederen	582.587	-	2.142.277
<b>035 Infrastructuur</b>	<b>582.587</b>	<b>-</b>	<b>2.142.277</b>
<b>037 Ov. Infra, Integratie &amp; Milieu</b>			
6400 Overheidsprojecten	7.714.536	8.574.600	91.401
<b>037 Ov. Infra, Integratie &amp; Milieu</b>	<b>7.714.536</b>	<b>8.574.600</b>	<b>91.401</b>
<b>Ministerie 1 ROII</b>	<b>8.297.123</b>	<b>8.574.600</b>	<b>2.233.678</b>

Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florins)			
<b>Ministerie 2 TTPC</b>			
<b>048 Overig TTPC</b>			
6400 Overheidsprojecten	134.566	800.000	312.353
<b>048 Overig TTPC</b>	<b>134.566</b>	<b>800.000</b>	<b>312.353</b>
<b>180 Cultuur</b>			
6400 Overheidsprojecten	-	-	94.179
<b>180 Cultuur</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>94.179</b>
<b>Ministerie 2 TTPC</b>	<b>134.566</b>	<b>800.000</b>	<b>406.532</b>

Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florins)			
<b>Ministerie 3 EZCEM</b>			
<b>185 Overig EZ, Comm, Energie &amp; Mil</b>			
6400 Overheidsprojecten	453.481	600.000	455.779
<b>185 Overig EZ, Comm, Energie &amp; Mil</b>	<b>453.481</b>	<b>600.000</b>	<b>455.779</b>
<b>Ministerie 3 EZCEM</b>	<b>453.481</b>	<b>600.000</b>	<b>455.779</b>

Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florins)			
<b>Ministerie 5 VOS</b>			
<b>066 Overig Volksgez, Ouderenz &amp; Sp</b>			
6400 Overheidsprojecten	430.839	500.000	374.728
<b>066 Overig Volksgez, Ouderenz &amp; Sp</b>	<b>430.839</b>	<b>500.000</b>	<b>374.728</b>
<b>Ministerie 5 VOS</b>	<b>430.839</b>	<b>500.000</b>	<b>374.728</b>

Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florins)			
<b>Ministerie 6 SJA</b>			
<b>142 Overig Soc Zkn, Jeugd &amp; Arb</b>			
6400 Overheidsprojecten	431.758	400.000	424.707
<b>142 Overig Soc Zkn, Jeugd &amp; Arb</b>	<b>431.758</b>	<b>400.000</b>	<b>424.707</b>
<b>Ministerie 6 SJA</b>	<b>431.758</b>	<b>400.000</b>	<b>424.707</b>



Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florins)			
<b>Ministerie 7 OG</b>			
<b>096 Overige Onderwijs &amp; Gezin</b>			
6400 Overheidsprojecten	5.904.459	5.922.300	446.155
<b>096 Overige Onderwijs &amp; Gezin</b>	<b>5.904.459</b>	<b>5.922.300</b>	<b>446.155</b>
<b>Ministerie 7 OG</b>	<b>5.904.459</b>	<b>5.922.300</b>	<b>446.155</b>

Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florins)			
<b>Ministerie 8 Jus.</b>			
<b>189 Politie</b>			
6300 Roerende goederen	950.000	950.000	-
<b>189 Politie</b>	<b>950.000</b>	<b>950.000</b>	-
<b>190 Brandweer</b>			
6300 Roerende goederen	2.499.905	2.500.000	-
<b>190 Brandweer</b>	<b>2.499.905</b>	<b>2.500.000</b>	-
<b>197 Overig Justitie</b>			
6400 Overheidsprojecten	493.417	500.000	465.936
<b>197 Overig Justitie</b>	<b>493.417</b>	<b>500.000</b>	<b>465.936</b>
<b>Ministerie 8 Jus.</b>	<b>3.943.322</b>	<b>3.950.000</b>	<b>465.936</b>

Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florins)			
<b>Ministerie 9 FO</b>			
<b>098 Directie Financien</b>			
6300 Roerende goederen	1.502.226	1.500.000	-
<b>098 Directie Financien</b>	<b>1.502.226</b>	<b>1.500.000</b>	<b>-</b>
<b>108 Overige Fin. &amp; Ovh.org.</b>			
6400 Overheidsprojecten	1.389.281	1.516.000	505.263
<b>108 Overige Fin. &amp; Ovh.org.</b>	<b>1.389.281</b>	<b>1.516.000</b>	<b>505.263</b>
<b>Ministerie 9 FO</b>	<b>2.891.507</b>	<b>3.016.000</b>	<b>505.263</b>
<b>Telling</b>	<b>23.411.767</b>	<b>24.762.900</b>	<b>5.846.721</b>
<b>Lokale vermogensoverdracht</b>	<b>14.800.000</b>	<b>15.375.000</b>	<b>7.414.501</b>
<b>Totaal Algemene Dienst Land Aruba</b>	<b>38.211.767</b>	<b>40.137.900</b>	<b>13.261.222</b>

# **4. Staat van Herkomst en Besteding van Middelen 2016**

#### 4. Staat van Herkomst en Besteding van Middelen

		2016
<i>(in Arubaanse Florin * 1.000.000)</i>		
<b>Kasstroom uit operationele activiteiten</b>		
Ontvangen belastingen	1,075	
Verrekeningen, vereffeningen, admin.bijdragen	<u>0</u>	
Netto ontvangen belastingen	1,075	
Niet belasting opbrengsten	76	
Koerswinst en deviezen provisie	51	
Overige (rente-) ontvangsten	1	
Landsbedrijven en Fondsen	-	
Ontvangen schenking EOF	<u>-</u>	1,203
Uitgaven m.b.t personeel	391	
Premies sociale verzekeringen	102	
Landsbijdrage AZV en bijdrage in tekort AZV	45	
Uitgaven aan leveranciers, goederen en diensten	232	
Uitgaven aan deelnemingen, participaties en en bedrijven	15	
Uitgaven wegens rente	219	
Uitgaven w.o. subsidie en lopende overdrachten	323	
Overige uitgaven	-	
		<u>1,327</u>
<b>Operationele kasstroom</b>		<b>(124)</b>
<b>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</b>		
Investerings in vaste activa	10	
Verstekte leningen en voorschotten	<u>28</u>	38
Ontvangst vanwege desinvesteringen	4	
Ontvangen aflossingen verstekte leningen	<u>3</u>	7
		<u>7</u>
<b>Investeringskasstroom</b>		<b>(31)</b>
<b>Kasstroom uit financieringsactiviteiten</b>		
Opname leningen en bankkredieten	312	
Uitgegeven schatkistpapier	<u>260</u>	572
Aflossingen leningen en bankkredieten	214	
Aflossingen schatkistpapier	<u>260</u>	474
		<u>98</u>
<b>Financieringskasstroom</b>		<b>98</b>
Mutatie liquide middelen		(57)
Beginstand liquide middelen		<u>100</u>
<b>Eindstand liquide middelen</b>		<u><u>43</u></u>

# **5. Toelichting op de jaarrekening 2016**

## 5. Toelichting algemeen op de jaarrekening 2016

### 5.1 Algemeen

De jaarrekening van het Land Aruba beslaat de financiële huishouding van de Arubaanse Overheid. Deze was in 2016 ingedeeld in de volgende ministeries:

0. Ministerie van Algemene Zaken, Wetenschap, Innovatie en Duurzame Ontwikkeling;
1. Ministerie van Ruimtelijke Ontwikkeling, Infrastructuur & Integratie;
2. Ministerie van Toerisme, Transport & Primaire sector en Cultuur;
3. Ministerie van Economische Zaken, Energie & Milieu;
5. Ministerie van Volksgezondheid, Ouderenzorg & Sport;
6. Ministerie van Sociale zaken, Arbeid & Jeugd
7. Ministerie van Onderwijs & Gezin;
8. Ministerie van Justitie;
9. Ministerie van Financiën & Overheidsorganisatie.

In de jaarrekening van het Land Aruba zijn niet geconsolideerd:

- de overheidsbedrijven, bij landsverordening ingesteld;
- bij landsverordening ingestelde rechtspersonen;
- deelnemingen;
- het Wegen-infrastructuurfonds;
- het Tourism Product Enhancement Fund;
- het Onderwijsfonds;
- het Criminaliteitsbestrijdingsfonds (in oprichting);
- de Algemene Rekenkamer Aruba;
- de Staten van Aruba;
- de Raad van Advies.

De financiële verhouding met deze instanties en begrotingsfondsen zijn wel in de jaarrekening van het Land tot uitdrukking gebracht.

De 'Staat van Herkomst en Besteding van Middelen' (de SHBM)

Een onderdeel van de jaarrekening van het Land conform artikel 42, lid 2 onder d is een Staat van Herkomst en Besteding van Middelen. De SHBM onderscheidt zich van de exploitatierekening doordat het een weergave is van de werkelijke cashflow. De kosten en middelen in de exploitatierekening hoeven derhalve nog niet te hebben geleid tot een uitgave of ontvangst in dit dienstjaar. Er zijn ook boekhoudkundige posten zoals afschrijvingen, voorzieningen, verrekeningen en doorbelastingen die überhaupt geen kasbeweging als gevolg hebben.

## 5.2 Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

Per 1 januari 1990 is de Comptabiliteitsverordening 1989 (CV89) (AB 1989 No. 72) in werking getreden. Uit de CV89 blijkt niet eenduidig welke grondslagen van waardering en resultaatbepaling toegepast dienen te worden. In 2011 is de regering gestart met de voorbereiding van een herziening van de Comptabiliteitsverordening waarbij dit wordt meegenomen.

De CV89 vermeldt als definitie van kosten en middelen in Artikel 1:

*Kosten: in het verleden aangegane, huidige en toekomstige betalingsverplichtingen van het Land betrekking hebbende op één dienstjaar.*

*Middelen: in het verleden ontvangen, huidige en toekomstige inkomsten van het Land betrekking hebbende op één dienstjaar.*

Ten overvloede zij vermeld dat de Staatsregeling (AB 1987 No. GT1) spreekt over ontvangsten en uitgaven. Op grond van de geldende wetgeving bestaat dan ook geen éénduidigheid omtrent de te hanteren uitgangspunten voor de inrichting van de administraties en de op basis daarvan op te stellen verantwoordingen. Bij de in de jaarrekening opgenomen gerealiseerde kosten, middelen en investeringen zijn zoveel mogelijk dezelfde grondslagen van waardering en resultaatbepaling gehanteerd als welke gehanteerd zijn bij de begroting.

### 5.2.1 Grondslagen van resultaatbepaling

De grondslagen van resultaatbepaling in de jaarrekening van het Land Aruba zijn tegen deze achtergrond en rekening houdend met de bepalingen opgenomen in de Regeling centrale begrotings- en financiële administratie (AB 1990 No. 58) als volgt ingevuld:

- Middelen worden toegerekend aan het dienstjaar waarop zij betrekking hebben, tenzij anders is vermeld:
  - Inkomsten uit belastingen en heffingen worden verantwoord in het boekjaar waarin de ontvangsten plaatsvinden.
  - Inkomsten uit deelnemingen, participaties en bij Landsverordening ingestelde rechtspersonen worden verantwoord op het moment dat deze ter beschikking komen van het Land.
- Kosten worden verantwoord op het moment dat deze voorzienbaar zijn, tenzij anders is vermeld:
  - Salarisnabetalingen en sociale lasten als gevolg van salariswijzigingen die met terugwerkende kracht tot een vorig dienstjaar gelden worden, tenzij anders vermeld, verantwoord in het jaar van uitbetaling.
  - Duurtetoelagen pensioenen wordt op basis van declaratie door het pensioenfonds verantwoord. Pensioenkosten politieke ambtsdragers.
  - Overbruggingstoelagen Ministers en Statenleden en Uitkeringen bij wijze van pensioen worden op kasbasis verantwoord.
  - Zowel ongerealiseerde als gerealiseerde wisselkoersverschillen worden in het resultaat meegenomen waarbij gerealiseerde koersverschillen verantwoord worden op basis van het verschil tussen de vaste administratieve wisselkoers en de koers op het betalingsmoment. De vaste administratieve wisselkoers wordt per jaar bij de vaststelling van de begroting bepaald.



## 5.2.2 Waarderingsgrondslagen

Activa en passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde, tenzij anders is vermeld.

- Activa en passiva luidende in vreemde valuta zijn omgerekend tegen de valutakoers per balansdatum, tenzij anders is vermeld. De hierbij voorkomende (ongerealiseerde) koersverschillen worden verantwoord in de exploitatierekening.
- Vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid.
- Deelnemingen (kapitaalbelangen van het Land, waarvoor geldt dat dit kapitaalbelang voor eigen rekening wordt gehouden en duurzaam bedoeld is) worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lager zichtbaar eigen vermogen.
- Kapitaalinbreng in overheidsbedrijven en bij landsverordening ingestelde lichamen wordt gewaardeerd tegen nominale waarde.
- Materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen historische aanschaffingswaarde verminderd met lineaire afschrijving, welke gebaseerd is op de geschatte levensduur. In de rekening worden tevens de vaste activa verantwoord die het Land middels schenking heeft verkregen en naar hun aard duurzaam dienstbaar zijn.
- Aangesproken borgstellingen en garanties worden als verplichting in aanmerking genomen indien en voor zover er uit de borgstelling of garantie een betalingsverplichting is ontstaan.

# **6. Toelichting op de Balans per 31 december 2016**

## 6. Toelichting op de balans per 31 december 2016

### Materiële vaste activa

Het verloop van de opgenomen materiële vaste activa is als volgt:

	Gronden en terreinen	Gebouwen, water- en wegebouwkundige werken	Overige duurzame bedrijfsmiddelen	Totaal
<b>Stand 1 januari 2016</b>				
Aanschafwaarde	30,563,361	947,011,875	256,424,315	1,233,999,551
Cumulatieve afschrijvingen	-	-465,718,853	-230,892,171	-696,611,023
Boekwaarde	30,563,361	481,293,022	25,532,145	537,388,528
<b>Mutaties boekwaarde</b>				
Investeringen	-	11,778,486	36,649,915	48,428,401
Afschrijvingen	-	-19,623,838	-16,005,616	-35,629,454
<i>Desinvesteringen</i>				0
Aanschafwaarde	-	-18,360,339	-1,405,882	-19,766,221
Afschrijvingen	-	9,597,939		9,597,939
Per saldo	-	-8,762,400	-1,405,882	-10,168,282
Mutaties in de boekwaarde	-	-16,607,752	19,238,417	2,630,665
<b>Stand 31 december 2016</b>				
Aanschafwaarde	30,563,361	940,430,022	291,668,348	1,262,661,731
Cumulatieve afschrijvingen	-	-475,744,751	-246,897,787	-722,642,538
<b>Boekwaarde</b>	<b>30,563,361</b>	<b>464,685,270</b>	<b>44,770,562</b>	<b>540,019,193</b>

Gronden en terreinen zijn uitsluitend verantwoord voor zover deze door een aankoop zijn verkregen.

Domeingronden (al dan niet verhuurd of in erfpacht uitgegeven door het Land) worden niet geactiveerd.

De Staten van Aruba, de Algemene Rekenkamer Aruba en de Raad van Advies hebben eigen begrotingen en dienen eigen financiële verantwoordingen op te stellen. De vaste activa welke in gebruik zijn bij de Staten, de Algemene Rekenkamer Aruba en de Raad van Advies en de afschrijvingen daarop worden echter wel in de jaarrekening van het Land verantwoord.

De desinvestering van de gebouwen ten bedrage van Afl. 8.762.400 heeft volledig betrekking op de overdracht van het Land van de resterende volkwoningen aan FCCA middels de Landsverordening Vaststellingsovereenkomst AB 2016 no. 67.

Voor additionele informatie en specificatie wordt verwezen naar de toelichting onder de geaccumuleerde exploitatietekorten.

Aruba Navigation Services Aruba N.V. werd op 3 december 2014 opgericht na verzelfstandiging van de afdeling Luchtverkeersbeveiliging van de Directie Luchtvaart. In verband hiermee is door het Land de duurzame produktiemiddelen ten bedrage van Afl. 1.405.882 overgedragen aan ANSA. N.V.

## Aansluiting investeringen volgens de Staat van Investerings en de MVA Staat

	31-12-2016	31-12-2015
(in Arubaanse florin)		
Investerings volgens Staat van Investerings	38.211.767	13.261.222
Investeringsbijdrage IWIF	-	-
Kapitaaloverdracht FDA	-	-
Investerings FDA	40.018.583	24.773.052
Kapitaaloverdracht Post Aruba N.V.	-3.800.000	-2.500.000
Kapitaaloverdracht Europees Onderwijs Fonds	-	-4.914.501
Openstaande IO's	-15.001.949	0
Laatste storting Nederland FDA	-11.000.000	0
<b>Investerings in de MVA Staat</b>	<b>48.428.401</b>	<b>30.619.773</b>

In de Staat van Investerings (3A) worden de financiële bijdragen die gedurende het boekjaar hebben plaatsgevonden weergegeven. In de MVA Staat worden de daadwerkelijke investeringen opgenomen of de uitgaven die daarvoor zijn gemaakt. Aangezien er van IWIF geen formele overdracht van activa plaatsvindt en ook omdat dit fonds nog geen jaarrekeningen heeft opgeleverd, is de werkelijke investering, in met name wegen, onbekend. Derhalve wordt die investering niet in de MVA staat opgenomen. Ook in 2016 is er geen investeringsbijdrage voor IWIF in de begroting opgenomen. De investeringen in activa die vanuit het FDA fonds worden gefinancierd zijn wel verantwoord in de MVA Staat. In 2016 is er in het totaal Afl. 11 miljoen door Nederland gestort in het fonds. Vermeldenswaardig is het feit dat het FDA per 1 januari 2017 is opgeheven. De restmiddelen worden in een begrotingsfonds opgenomen.

In 2016 is Afl. 41.825.844 van de gelden aangewend voor investeringen in projecten, waarvan Afl. 1.807.261 florin aan te merken zijn als projectkosten.

## Financiële Vaste Activa

### Deelnemingen

#### Algemeen

Onder de deelnemingen worden kapitaalbelangen van het Land verantwoord, waarvoor geldt dat het kapitaalbelang voor eigen rekening wordt gehouden en duurzaam bedoeld is.

De specificatie van de post Deelnemingen is als volgt:

	31-12-2016	31-12-2015	Deelnemings- percentage
(in Arubaanse florin)			
Aruba Airport Authority N.V.	72.071.000	72.071.000	100%
Aruba Navigation Services Aruba N.V.	1.106.000		100%
Free Zone Aruba N.V.	-	-	
Utilities Aruba N.V.	10.000	10.000	100%
Arubus N.V.	-	-	100%
Aruba Ports Authority N.V.	35.513.130	35.513.130	100%
Setar N.V.	204.809.000	204.809.000	100%
Dutchco N.V.	-	-	
Post Aruba N.V.	24.841.767	21.041.767	100%
Compania Arubano di Petrolio N.V.	1.484.385	1.484.385	100%
<b>Totaal</b>	<b>339.835.282</b>	<b>334.929.282</b>	

#### Aruba Airport Authority N.V.

\* jaarrekening 2015

	31-12-2016*	31-12-2015
(in Arubaanse florin)		
Geplaatst en gestort aandelenkapitaal	72.071.000	72.071.000
Algemene reserve	133.829.274	133.829.274
Uitgekeerd dividend	-1.500.000	-1.500.000
Resultaat boekjaar	30.811.476	30.811.476
<b>Eigen vermogen</b>	<b>235.211.750</b>	<b>235.211.750</b>

Bovenstaande tabel is een weergave van de cijfers uit de definitieve jaarrekening van Aruba Airport Authority N.V. over het boekjaar 2014 en 2015. Voor het jaar 2016 is Afl. 4.376.273 aan dividend uitgekeerd aan het Land. Aangezien het eigen vermogen van Aruba Airport Authority N.V. hoger is dan de verkrijgingsprijs, is de deelneming op verkrijgingsprijs gewaardeerd.

## Air Navigation Services Aruba N.V.

\* concept jaarrekening 2015

	31-12-2016*	31-12-2015
(in Arubaanse florin)		
Geplaats en gestort aandelenkapitaal	1.106.000	-
Algemene reserve	-	-
Uitgekeerd dividend	-	-
Resultaat boekjaar	-	-
<b>Eigen vermogen</b>	<b>1.106.000</b>	<b>-</b>

Aruba Navigation Services Aruba N.V. werd op 3 december 2014 opgericht na verzelfstandiging van de afdeling Luchtverkeersbeveiliging van de Directie Luchtvaart. Het maatschappelijk kapitaal bedraagt Afl. 2.000.000 verdeeld in 2.000 aandelen van Afl. 1.000 elk waarvan 1.106 aandelen zijn geplaatst en gestort. Het Land bezit 100% van de geplaatste aandelen in ANSA N.V.

## Free Zone Aruba N.V.

\* jaarrekening 2015

	31-12-2016*	31-12-2015
(in Arubaanse florin)		
Geplaats en gestort aandelenkapitaal	20.000	20.000
Aanvullende kapitaalbijdragen	1.900.000	1.900.000
Algemene reserve	-3.989.091	-2.909.458
Resultaat boekjaar	-1.030.268	-1.079.633
<b>Eigen vermogen</b>	<b>-3.099.359</b>	<b>-2.069.091</b>

Bovenstaande tabel geeft de cijfers uit de definitieve jaarrekening 2015 van Free Zone Aruba N.V. Op 16 oktober 1996 is Free Zone Aruba N.V. opgericht. Het Land Aruba heeft 20.000 florin als kapitaalstorting op het aandelenkapitaal ingebracht. Free Zone Aruba N.V. heeft een negatief resultaat voor het jaar 2015 geboekt. Het eigen vermogen is negatief en wordt derhalve deze deelneming op nihil gewaardeerd.

## Utilities Aruba N.V.

\* Jaarrekening 2015

	31-12-2016 *	31-12-2015
(in Arubaanse florin)		
Geplaats en gestort aandelenkapitaal	10.000	10.000
Algemene reserve	442.423.000	453.309.000
Uitgekeerd dividend	-6.000.000	-
Resultaat boekjaar	45.997.000	-5.819.000
Hedging reserve	-154.670.000	-155.560.000
"Minority interest"	191.000	181.000
<b>Eigen vermogen</b>	<b>327.951.000</b>	<b>292.121.000</b>

Utilities Aruba N.V. is op 23 augustus 1990 opgericht om in het algemeen als houdstermaatschappij op te treden, doch in het bijzonder het direct dan wel indirect houden van alle aandelen in ELMAR N.V.. Daarnaast bezit Utilities Aruba N.V. alle aandelen in WEB N.V. In 1990 is door het Land Aruba Afl. 10.000 als kapitaalstorting op het aandelenkapitaal ingebracht. Het maatschappelijk kapitaal bestaat uit 500 aandelen van Afl. 100 per aandeel, waarvan 100 aandelen zijn geplaatst en gestort.

### Arubus N.V.

\* jaarrekening 2014

	31-12-2016 *	31-12-2015
(in Arubaanse florin)		
Geplaatst en gestort aandelenkapitaal	1.000.000	1.000.000
Algemene reserve	-3.851.088	-3.851.088
Resultaat boekjaar	3.101.399	3.101.399
<b>Eigen vermogen</b>	<b>250.311</b>	<b>250.311</b>

De cijfers in bovesnstaande tabel zijn gebaseerd op de definitieve cijfers in de jaarrekening 2014. De vennootschap is opgericht als West End Transportation N.V. Op 3 januari 1983 is de naam gewijzigd in Compania Arubiano di Bus N.V. en zijn tevens de statuten in zijn geheel opnieuw vastgesteld. Het maatschappelijk kapitaal bedraagt 5.000.000 florin verdeeld in 5.000 aandelen van Afl. 1.000 elk waarvan 1.000 aandelen zijn geplaatst en gestort.

### Aruba Ports Authority N.V.

\* concept jaarrekening 2015

	31-12-2016*	31-12-2015
(in Arubaanse florin)		
Geplaatst en gestort aandelenkapitaal	38.302.358	38.302.358
Algemene reserve	-3.138.624	-3.138.624
Resultaat boekjaar	3.586.908	3.586.908
<b>Eigen vermogen</b>	<b>38.750.642</b>	<b>38.750.642</b>

De cijfers van de Aruba Ports Authority N.V. (APA N.V.) zijn gebaseerd op de definitieve cijfers van 2014 en de concept cijfers 2015. Ten tijde van de opmaak van de jaarrekening van het Land was de definitieve jaarrekening van APA N.V. 2015 nog niet beschikbaar. Het maatschappelijk kapitaal van APA N.V. bedraagt 40.000.000 florin verdeeld in 40.000 aandelen van Afl. 1.000, waarvan 15.475 aandelen zijn geplaatst en gestort. Het geplaatste aandelenkapitaal dat in de jaarrekening is opgenomen bedraagt Afl. 38.302.358. In 1999 bedraagt het schenkingsdeel van de lening containerhaven Afl 19.268.618 en het schenkingsdeel van de meerjarenplaneringen, Afl 3.559.740 overeenkomstig artikel 22 van de goedgekeurde beheersovereenkomst als aandelenkapitaal verwerkt. Formalisering van deze plaatsing en storting van aandelenkapitaal heeft nog niet plaatsgevonden.



In de beheersovereenkomst wordt onder andere vermeld dat voor wat betreft het leningsdeel door het Land onder dezelfde voorwaarden als geldend voor de meerjarenplanleningen een lening aan APA N.V. verstrekt zal worden. Dit houdt in dat de koersverschillen op de leningen voor rekening van APA N.V. dienen te komen. APA N.V. verwerkt in haar administratie de leningen echter alsof het koersverschil voor rekening van het Land komt. Tevens heeft het Land de achterstallige duurtetoeslagen van APA N.V. aan het APFA betaald van 1.092.130 florin. Het huidige voorstel is om deze betaling van de schuld van APA N.V. om te zetten in aandelenkapitaal. Nadere afspraken dienen nog met APA N.V. gemaakt en geformaliseerd te worden met betrekking tot de onderlinge schuldverhoudingen.

## SETAR N.V.

	31-12-2016	31-12-2015
(in Arubaanse florin)		
Geplaatst en gestort aandelenkapitaal	174.765.000	174.765.000
Agio	19.392.000	19.392.000
Algemene reserve	68.328.000	62.733.000
Uitgekeerd dividend	-2.697.000	-6.102.000
Resultaat boekjaar	11.163.000	11.697.000
<b>Eigen vermogen</b>	<b><u>270.951.000</u></b>	<b><u>262.485.000</u></b>

De cijfers in bovesnstaande tabel zijn gebaseerd op de definitieve jaarrekening 2015 en concept-jaarrekening 2016 van SETAR N.V. Op 24 januari 2003 werd SETAR N.V. opgericht, waarbij het uitgegeven en volgestorte aandelenkapitaal Afl. 174.765.000 bedroeg. Het agio bedroeg per 31 december 2003 Afl. 30.044.000, waardoor de totale verkrijgingsprijs Afl. 204.809.000 bedroeg. Het agio betrof een aanpassing van het vermogen gebaseerd op de van een accountantsverklaring voorziene overname balans per 31 januari 2003. Volgens de zelfstandigovereenkomst had dit bedrag in aandelenkapitaal uitgegeven dienen te worden.

Blijkens haar jaarrekeningen heeft SETAR N.V. nadien voor totaal Afl. 10.652.000 op het agio in mindering gebracht vanwege oninbare vorderingen opgenomen in de overnamebalans. Deze waardecorrectie is door het Land Aruba vooralsnog niet gevolgd. Aangezien het eigen vermogen van SETAR N.V. hoger is dan de verkrijgingsprijs, is de deelneming op verkrijgingsprijs gewaardeerd.

## Dutchco N.V.

Het maatschappelijk kapitaal van Dutchco N.V. bedraagt Afl. 270.000.000, verdeeld in 15.000 aandelen van Afl. 1.800 florin, waarvan 14.400 aandelen zijn geplaatst en gestort. Op 29 november 1996 is een akkoord bereikt over de overname van de aandelen van Dutchco N.V. voor de aankoopprijs van Nfl 1. Voorwaarde voor deze aankoop is dat US\$ 28.000.000 dollar wordt betaald aan de Nederlandse Participatie Maatschappij ter aflossing van de leningen van Dutchco N.V. Met deze aflossing vervalt de door het Land Aruba verstrekte garantie voor de leningen van Dutchco N.V.

Gedurende 1998 is Dutchco N.V. een partnershipovereenkomst aangegaan met Radisson Aruba LLC/Radison Curaçao LCC. Als inbreng in deze partnership heeft Dutchco N.V. de grond en het gebouw waarop het Radisson Resort en Casino gevestigd is, minus de hypothecaire lening voor een waarde van US\$ 20.000.000 ingebracht.

Door overschrijding van het constructie budget diende er additioneel kapitaal ingebracht te worden, waarvoor Dutchco N.V. niet voldoende fondsen had. Door Dutchco N.V. is middels verrekening US\$ 3.630.000 ingebracht. Het restant van het door Dutchco N.V. in te brengen bedrag is door Radisson Ltd. Voldaan, waarvoor een aanpassing van de overeenkomst heeft plaatsgevonden en waardoor het aandeel van Dutchco N.V. in het partnership is verwaterd van 66% naar 49,95%. In 2003 heeft Dutchco N.V. een overeenkomst met de Radisson Group getekend waarin is overeengekomen dat Dutchco N.V. haar aandeel in de Aruba Caribbean Hotel Limited Partnership verkoopt. Met deze verkoop zijn verschillende verplichtingen van Dutchco N.V., waaronder de verplichting tot aanvulling van budgetoverschrijdingen en eventuele default posities bij financiers verrekend. In 2006 is de Minister van Financiën en Economische Zaken bij Landsverordening gemachtigd tot het verlenen van kwijtscheldingen in verband met de liquidatie. De afwikkeling van de kwijtscheldingsprocedure evenals de liquidatie van Dutchco moet nog geschieden. De deelneming is vanwege het negatieve eigen vermogen op nihil gewaardeerd.

## Post N.V.

\*Jaarrekening 2013

	31-12-2016*	31-12-2015
(in Arubaanse florin)		
Geplaats en gestort aandelenkapitaal	25.000.000	25.000.000
Agio	8.401.700	8.401.700
Opgelopen tekort	-27.806.641	-27.806.641
Kapitaaloverdracht	-	-
Resultaat boekjaar	-4.127.490	-4.127.490
<b>Totaal</b>	<b><u>1.467.569</u></b>	<b><u>1.467.569</u></b>

Ten tijde van de samenstelling van deze jaarrekening waren de jaarrekeningen 2014 tot en met 2016 van Post Aruba N.V. nog niet opgeleverd. De laatst ter beschikking zijnde cijfers van genoemde entiteit zijn van het boekjaar 2013. Land Aruba heeft in 2016 een kapitaaloverdracht gestort ten bedrage van Afl. 3.800.000. Deze kapitaaloverdracht was in de begroting 2016 opgenomen. Tevens heeft het Land de achterstallige schulden van Post Aruba aan het APFA betaald van Afl. 1.432.700. Post Aruba N.V. is op 24 augustus 2005 opgericht en op 1 september 2005 heeft de feitelijke verzelfstandiging plaatsgevonden (AB 2005 no.43). Het Land bezit 100% van de aandelen in Post Aruba N.V.

## Compania Arubano di Petroleo N.V.

\* Concept cijfers 2015

	31-12-2016 *	31-12-2015
(in Arubaanse florin)		
Geplaats en gestort aandelenkapitaal	100.000	100.000
Gestort op nog te plaatsten aandelenkapitaal	-	-
Kapitaaloverdracht	1.740.000	1.740.000
Algemene reserve	384.764	384.764
Resultaat boekjaar	109.198	109.198
<b>Totaal</b>	<b><u>2.333.962</u></b>	<b><u>2.333.962</u></b>

Compania Arubano di Petroleo N.V. (CAP N.V.) is op 15 mei 2006 opgericht. Het maatschappelijk kapitaal bedraagt 100.000 florin verdeeld in 1.000 aandelen van Afl.1.000. Het Land bezit alle aandelen in CAP N.V. Het gestorte kapitaal ad. Afl. 100.000 is volledig betaald en uitgegeven. De kapitaaloverdracht ten bedrage van Afl. 1.740.000 dient nog in aandelen te worden uitgegeven. Deze cijfers zijn conform de ontvangen conceptjaarrekening 2015.

### **Refeneria di Aruba**

Het Land heeft eind 2016 de naamloze vennootschap met naam van Refeneria di Aruba opgericht, die als doelstelling heeft het verhuren van terreinen met zich daarop bevindende opstallen, alsmede van een aantal bijheorende bedrijfsmiddelen, ten behoeve van de exploitatie van de olieraffinaderij gelegen te San Nicolas. Als inbreng van het Land in het aandelenkapitaal gelden de economische eigendom van de installaties en opstallen op de terreinen van de raffinaderij en olieoverslagterminal, de vaartuigen, de onroerende goederen geregistreerd in binnen – of buitenlandse registersa als de roerende goederen die niet als zodanig zijn geregistreeerd. Ten tijde van de samenstelling van deze jaarrekening was de jaarekening van de Refeneria di Aruba niet beschikbaar, waardoor geen melding kan worden gemaakt van haar eigen vermogen.

## Kapitaalverstrekking aan overheidsbedrijven en bij Landsverordening ingestelde rechtspersonen

### Algemeen

Het Land Aruba financiert de vaste activa van DOW. Deze financiering wordt in de begrotingspost kapitaalverstrekking tot uitdrukking gebracht. De hoogte van het in de balans opgenomen bedrag van de kapitaalverstrekking met betrekking tot de activa is bepaald door de in activa geïnvesteerde bedragen te verminderen met de verantwoorde afschrijvingen over deze activa. Daarnaast heeft het Land Aruba kapitaal ingebracht in de Centrale Bank van Aruba, de Volkskredietbank van Aruba en Fondo Nacional di Garantia pa Vivienda.

De specificatie van de post kapitaalverstrekingen aan overheidsbedrijven en bij Landsverordening ingestelde rechtspersonen is als volgt:

	31-12-2016	31-12-2015
(in Arubaanse florin)		
Centrale Bank van Aruba	10.000.000	10.000.000
Dienst Openbare Werken	4.177.015	4.952.990
Volkskredietbank van Aruba	5.980.418	5.980.418
Fondo Nacional di Garantia pa Vivienda	2.400.000	2.400.000
<b>Totaal</b>	<b>22.557.433</b>	<b>23.333.408</b>

### Centrale Bank

\* Jaarrekening 2015

	31-12-2016*	31-12-2015
(in Arubaanse florin)		
Kapitaal	10.000.000	10.000.000
Algemene Reserve	76.312.882	76.312.882
Resultaat	3.310.226	3.310.226
<b>Totaal zichtbaar eigen vermogen</b>	<b>89.623.108</b>	<b>89.623.108</b>

De cijfers opgenomen in bovenstaande tabel zijn conform de definitieve jaarrekening 2015 van de Centrale Bank van Aruba. Het opgenomen kapitaal Afl. 10.000.000 betreft de inbreng van het Land op 1 januari 1986.

## Dienst Openbare Werken

Het verloop van de kapitaalverstrekking is als volgt:

	31-12-2016*	31-12-2015
(in Arubaanse florin)		
Saldo per 1 januari	4.952.990	5.850.817
Bij:		
Investeringskosten		
Af:		
Afschrijvingskosten	677.642	761.966
Verstrekingen witzand	98.333	135.861
Gecorrigeerde verschillen		
	<u>775.975</u>	<u>897.827</u>
<b>Saldo per 31 december</b>	<b><u>4.177.015</u></b>	<b><u>4.952.990</u></b>

Deze cijfers zijn gebaseerd op de concept jaarrekening 2016 Dienst Openbare Werken (DOW). Eventuele aanpassingen op grond van de definitieve jaarrekening van de DOW zal in een volgende jaarrekening van het Land Aruba worden verwerkt. In 2016 hebben er geen investeringen plaatsgevonden.

## Volkskredietbank

\*Concept jaarrekening 2015

	31-12-2016*	31-12-2015
(in Arubaanse florin)		
Geplaatst en gestort aandelenkapitaal	5.980.418	5.980.418
Algemene reserve	1.545.181	1.545.181
Resultaat boekjaar	301.124	301.124
<b>Totaal</b>	<b><u>7.826.723</u></b>	<b><u>7.826.723</u></b>

Bonvestaande tabel presenteert de cijfers uit het concept-rapport van het boekjaar 2015 van de Volkskredietbank van Aruba. Het Land Aruba heeft het kapitaal in de Bank ingebracht. De inbreng is tot op heden niet geformaliseerd. Conform artikel 5 van de Landsverordening Volkskredietbank dient de Bank in enig boekjaar gemaakte winst te reserveren, nadat daarop eventuele verliezen van vorige boekjaren zijn verhaald. De reserve is bestemd voor het compenseren van eventuele toekomstige verliezen. Indien de reserve een bedrag gelijk aan 10% van de uitgeleende gelden heeft bereikt, wordt het meerdere als winst uitgekeerd aan Land Aruba. voor zover niet nodig ter aanvulling van inmiddels ingetreden verminderingen van de reserve.

## Fondo Nacional di Vivienda

\*Jaarrekening 2014

	<b>31-12-2016*</b>	<b>31-12-2015</b>
(in Arubaanse florin)		
Oprichtingskapitaal	100	100
Agioreserve	2.400.000	2.400.000
Stichtingsreserve	-574.843	-574.843
Kapitaal	11.741.846	11.741.846
<b>Totaal zichtbaar eigen vermogen</b>	<b><u>13.567.103</u></b>	<b><u>13.567.103</u></b>

De hierboven weergegeven cijfers zijn gebaseerd op definitieve jaarrekening 2014 van Fondo Nacional di Garantia pa Vivienda. Op 14 februari 1997 is de Stichting Fondo Nacional di Garantia pa Vivienda opgericht met als doel de bevordering van eigen woningbouw. Deze stichting verstrekt garanties tot zekerheid van geldleningen aan woningeigenaren.

## Kapitaaloverdrachten en investeringsbijdragen

De specificatie van de post kapitaaloverdrachten en investeringsbijdragen is als volgt:

	31-12-2016	31-12-2015
(in Arubaanse florin)		
IWIF	22.900.000	22.900.000
FDA	58.841.485	99.986.118
Openstaande IO's inv. In uitv.	15.345.791	-
<b>Totaal</b>	<b>97.087.275</b>	<b>122.886.118</b>

### Interim Wegen en Infrastructuur Fonds (IWIF)

In de Staat van Investerings (3A) worden de financiële bijdragen die gedurende het boekjaar hebben plaatsgevonden weergegeven. In de MVA-staat worden de daarwerkelijke investeringen opgenomen of de uitgaven die daarvoor zijn gemaakt. Aangezien er van IWIF geen formele overdracht van activa plaatsvindt en ook omdat dit fonds nog geen jaarrekeningen heeft opgeleverd, is de werkelijke investering in met name wegen onbekend. Derhalve wordt die niet in de MVA staat opgenomen. In 2016 is er geen investeringsbijdrage voor het IWIF in de begroting opgenomen.

### Fondo Desaroyo Aruba (FDA)

In 2000 is er een protocol gesloten door het Land en Nederland waarin onder andere is overeengekomen dat er in 2000 een stichting Fondo Desaroyo opgericht zal worden. Deze stichting is belast met het beheer van een fonds waarin Nederland en Aruba conform een overeengekomen stortingsschema in de periode 2000 tot en met 2009 respectievelijk Nlg. 220 mln en Afl. 180 mln zullen storten welke middelen besteed zullen worden ten behoeve van door de stichting toe te kennen gelden voor de uitvoering van door beide landen overeengekomen meerjarige samenwerkingsprogramma's en daarvan afgeleide jaarprogramma's. In het protocol zijn diverse voorwaarden gesteld aan de storting en besteding van het gelden. De middelen zijn eigendom van het Land en worden aangehouden op een speciale rekening bij de Centrale Bank van Aruba ten name van het Land met dien verstande dat de Stichting FDA is gemachtigd om een deel van de middelen op termijndeposito's bij solide banken. dat onder toezicht van de Centrale Bank van Aruba staan. onder te brengen.

De investeringen in activa die vanuit het FDA fonds worden gefinancierd worden wel verantwoord in de MVA Staat. Via de Staat van Investerings (zie pag. 42) wordt de jaarlijkse bijdrage door het Land aan FDA opgenomen. In 2016 hebben Aruba en Nederland geen geld gestort in het fonds.

### Openstaande IO's in uitvoering

Vanaf 2016 worden de openstaande inkooporders die betrekking hebben op investeringen als investeringsbijdragen verantwoord. De openstaande inkooporders, waarvan de bijhorende facturen zijn ontvangen, worden naderhand op periodieke wijze geactiveerd.

## Verstreckte langlopende geldleningen

### Algemeen

Onder de langlopende geldleningen worden de verstreckte leningen met een looptijd langer dan een jaar verantwoord. Het gedeelte van de leningen dat in 2017 dient te worden afgelost, is onder de vlottende activa verantwoord.

De specificatie van de post verstreckte langlopende geldleningen is als volgt:

	31-12-2016	31-12-2015
(in Arubaanse florin)		
FCCA	2,000,000	7,566,813
Aruba Ports Authority N.V.	2,582,085	3,811,524
Dutchco N.V.	69,813,165	69,813,165
Water- en Energiebedrijf N.V.	13,186,409	14,523,709
Imsan	18,000,000	18,000,000
Fundacion Lotto pa Deporte	17,000,000	17,000,000
Studieleningen	388,719,949	388,561,245
Telling	511,301,608	519,276,455
Af: voorziening voor oninbaarheid	260,335,625	208,069,952
<b>Totaal</b>	<b>250,965,983</b>	<b>311,206,504</b>

De voorziening voor oninbaarheid is als volgt samengesteld:

	31-12-2016	31-12-2015
(in Arubaanse florin)		
Studieleningen	190,522,460	138,256,787
Dutchco	69,813,165	69,813,165
<b>Totaal</b>	<b>260,335,625</b>	<b>208,069,952</b>

### Utilities Aruba N.V.

Deze vordering op Utilities N.V. betreft voorgeschoten kosten over de periode juli tot en met augustus en te ontvangen huur voor het gebouw aan de Italiëstraat 46, conform de huurovereenkomst.

### FCCA

Op 13 december 2016 is middels de Landsverordening Vaststellingsovereenkomst AB 2016 no. 67 de de schuld van het Land aan FCCA per 31 december 2014 als verrekend met de vordering op FCCA per 31 december 2014. In 2016 is restant van het langlopend deel van de verstreckte lening ad. Afl.5.566.813 verrekend met de schuld van het Land aan FCCA. Voor de specificatie van de verrekening wordt verwezen naar de toelichting van de geaccumuleerde exploitatieresultaten.



Het saldo van de verstrekte langlopende geldlening aan FCCA ten bedrage van Afl. 2 miljoen heeft volledig betrekking op de lening die door het Land die in 2009 is verstrekt vanuit het SIF-budget.

De modaliteiten van de lening is vastgesteld als volgt:

- Rentepercentage bedraagt 2,5%;
- Aflossingstermijn bedraagt 20 jaar;
- Aanvang aflossingsperiode op 16 september 2020.

Daarnaast heeft FCCA de plicht om jaarlijks een financieel verslag bij het Land in te dienen. Bij het niet nakomen van de gestelde voorwaarden kan het Land de schuld aan FCCA direct opeisen. Omdat SIF formeel is opgeheven is deze lening overgeheveld naar Land Aruba.

### **Aruba Ports Authority N.V.**

Voor de leningen aan Aruba Ports Authority N.V. (APA N.V.) wordt in de jaarrekening van het Land dezelfde modaliteiten gehanteerd als thans worden gehanteerd voor FCCA. Deze modaliteiten zijn als volgt:

- Leningen zijn in Arubaanse florin vanaf het moment van verstrekking, hetgeen inhoudt dat de koersverschillen voor deze oorspronkelijke in Nederlandse guldens luidende leningen niet voor rekening van APA N.V. komen;
- Rentepercentage bedraagt 2,5%;
- Aflossingstermijn bedraagt 30 jaar, waarvan de eerste acht jaar aflossingsvrij zijn.

De verwerking is gedeeltelijk in strijd met de door het Bestuurscollege van het eilandgebied Aruba goedgekeurde concept-beheersovereenkomst van 24 februari 1984. Hierin wordt onder andere vermeld dat voor wat betreft het leningsdeel door het Land onder dezelfde voorwaarden als geldend voor de meerjarenplanleningen een lening aan APA N.V. verstrekt zal worden. Dit houdt in dat de koersverschillen op de leningen voor rekening van APA N.V. dienen te komen. Deze verstrekte geldleningen hebben betrekking op de havens Barcadera en Oranjestad, het bouwrijp maken van het industrieterrein en de verbetering van de binnenhaven.

APA N.V. heeft in haar jaarrekening een deel van de lening opgenomen als achtergestelde lening welke terzijner tijd omgezet zou worden in aandelen. Over dit gedeelte van de lening wordt door APA N.V. geen rente berekend (betaald). Het Land Aruba heeft geen splitsing, alle leningen zijn 8,5% leningen.

APA N.V. heeft in haar jaarrekening 1998 met terugwerkende kracht de door Nederland uit hoofde van ontwikkelingshulp aan Aruba om niet verstrekte gelden (schenkingsdeel) verwerkt als aandelenkapitaal waarvan de plaatsing en storting echter nog niet geformaliseerd is. Hieromtrent dient nog overeenstemming te worden bereikt tussen APA N.V. en het Land. In 2005 is APA N.V. gestart met het bepalen van aflossing en rente op basis van de volgens hun administratie verschuldigde bedragen.

### **Dutchco N.V.**

Deze vordering op Dutchco N.V. betreft een in 1997 geformaliseerde langlopende lening Afl. 50.400.000. In mei 1998 heeft Land Aruba een lening van Air Aruba N.V. bij Dutchco N.V. overgenomen en verrekend waarna een leningsbedrag ad Afl. 36.503.568 resteert. De modaliteiten van de lening luiden als volgt:

- Rentepercentage bedraagt 6%
- Aflossingstermijn bedraagt binnen 60 maanden na 16 december 1998

Daarnaast bestaat de vordering uit in 1999 en later door het Land aan Dutchco N.V. verstrekte voorschotten. Deze vordering betreft een lening van Afl. 33.309.597. De voorwaarden waaronder de voorschotten zijn verstrekt zijn niet formeel overeengekomen. In 2006 is de Minister van Financiën en Economische Zaken bij Landsverordening gemachtigd tot het verlenen van kwijtscheldingen in verband met de liquidatie van Dutchco N.V. Momenteel worden stappen ondernomen om Dutchco N.V. te liquideren.

De totale vordering op Dutchco N.V. bedraagt per ultimo 2015 Afl. 69.813.165. Wegens de verwachte oninbaarheid van deze vordering is zij voor het volledige bedrag voorzien.

### **Tele Aruba N.V.**

Tegen eind 2008 heeft Setar N.V. aangegeven dat in verband met het opschonen van hun balans zij bereid zijn om de schuld van Tele Aruba N.V. vervroegd af te lossen. Gezien de lening in 2015 is afgelost is de getroffen voorziening ten bedrage van Afl. 4.825.956 ten gunste van het Land vrijgevallen.

### **Water- en Energiebedrijf N.V.**

De lening betreft een door KABNA aan het Land Aruba verstrekte lening die het Land onder dezelfde voorwaarden doorgeleend heeft aan WEB N.V. Onder de overige langlopende leningen van het Land Aruba wordt derhalve eenzelfde bedrag aan schuld aan KABNA verantwoord. De interest wordt zonder tussenkomst van het Land direct door WEB N.V. aan KABNA betaald. Vanaf 2004 wordt er door WEB N.V. op deze lening afgelost.

### **Instituto Medico San Nicolas**

Volgens het Landsbesluit van 17 augustus 2006 is IMSAN een vergoeding Afl. 7.3 miljoen aan het Land verschuldigd vanwege de overdracht van opstallen aan IMSAN bij haar verzelfstandiging. Blijkens de Landsverordening van 28 februari 2007. no. 12, wordt de Minister van Onderwijs, Sociale Zaken en Infrastructuur gemachtigd om, in overeenstemming met de Minister van Volksgezondheid, Milieu, Administratieve- en Vreemdelingenzaken, onderhavige schuld van IMSAN aan het Land kwijt te schelden. Dit is inmiddels kwijtgescholden.

Er is een lening verstrekt aan IMSAN vanuit het SIF-budget voor een bedrag van Afl. 18 miljoen tegen een rentepercentage van 2,5% over de opgenomen bedragen. In 2016 zijn de modaliteiten van deze lening aangepast bij Landsbesluit. Er geldt een aflossingsperiode van 15 jaar, beginnende op 8 juni 2036. Bij de wijziging in 2016 is tevens opgenomen dat de per 20 juli 2016 niet betaalde rente over de afgelopen jaren eveneens wordt afgelost vanaf 8 juni 2036. Daarbij heeft IMSAN de plicht om jaarlijks een financieel verslag bij het Land in te dienen. Bij het niet nakomen van de gestelde voorwaarden kan het Land de schuld aan IMSAN direct opeisen. Omdat SIF formeel is opgeheven is deze lening overgeheveld naar Land Aruba.

## **Fundacion Lotto pa Deporte (FLPD)**

Er is een lening verstrekt aan FLPD vanuit het SIF-budget voor een bedrag van Afl. 17 miljoen tegen een rentepercentage van 2,5% over de opgenomen bedragen. Er geldt een aflossingsperiode van 25 jaar, beginnende op 27 juli 2020, met een aflossingsvrije periode van 10 jaar. Daarbij heeft FLPD de plicht om jaarlijks een financieel verslag bij het Land in te dienen. Bij het niet nakomen van de gestelde voorwaarden kan het Land de schuld aan FLPD direct opeisen. Omdat SIF formeel is opgeheven is deze lening overgeheveld naar Land Aruba.

## **Studieleningen**

Hieronder zijn de bedragen verstrekt aan studielening opgenomen die in principe nog niet meteen (op korte termijn) invorderbaar zijn. Studieleningen die op korte termijn invorderbaar zijn worden onder de vlottende activa geboekt. Onder de debiteuren worden de reeds vervallen aflossingen van de verstrekte studieleningen verantwoord. De in 2017 te ontvangen aflossingen worden verantwoord onder het kortlopend gedeelte van de verstrekte langlopende geldleningen. Op deze post wordt geschat dat bijna Afl. 84 miljoen aan vorderingen verjaard zijn. Op dit bedrag is in 2016 het voorzieningenniveau naar 100 procent opgetrokken. Op het restantbedrag van bijna Afl. 305 miljoen wordt een voorzieningenniveau van 35% gehanteerd. Dit percentage komt overeen met de kwijtscheldingsregeling welke op de volledige portefeuille in beginsel van toepassing is.

## Vorderingen op deelnemingen

De specificatie van de post vorderingen op deelnemingen is als volgt:

	31-12-2016	31-12-2015
(in Arubaanse florin)		
Aruba Ports Authority N.V.	941.039	831.317
Water-en Energiebedrijf N.V.	6.304.890	6.715.643
Free Zone Aruba N.V.	4.743.124	4.744.609
Setar N.V.	2.090.975	6.437.011
Elmar N.V.	4.112.778	2.257.988
Dutchco N.V.	29.064.040	29.064.040
Post Aruba N.V.	368.076	368.076
Utilities Aruba N.V.	-	-
Aruba Refinery	27.000.000	-
Aruba Airport Authority N.V.	894.455	894.455
Telling	75.519.377	51.313.139
Af: voorziening voor oninbaarheid	34.466.296	34.466.296
<b>Totaal</b>	<b>41.053.081</b>	<b>16.846.843</b>

De voorziening voor oninbaarheid is als volgt samengesteld:

	31-12-2016	31-12-2015
(in Arubaanse florin)		
Aruba Ports Authority N.V.	567.395	567.395
Water-en Energiebedrijf N.V.	1.830.553	1.830.553
Dutchco N.V.	29.064.040	29.064.040
Free Zone Aruba N.V.	3.004.308	3.004.308
<b>Totaal</b>	<b>34.466.296</b>	<b>34.466.296</b>

### Aruba Ports Authority N.V.

Het opgenomen bedrag betreft voor een deel head-tax. De vordering uit hoofde van head-tax is geheel voorzien. Het overige deel van de vordering betreft vervallen aflossingen en interest.

### Water- en Energiebedrijf N.V.

Deze vordering heeft onder andere betrekking op de nog te ontvangen interim dividend van WEB N.V van Afl. 4 miljoen over 2016. Daarnaast bestaat de vordering uit een bedrag van circa Afl. 1.8 miljoen dat betrekking heeft op door het Land voorgeschoten waarborgsommen in verband met verkavelingen. Naar rato dat er huizen gereed

komen dienen deze waarborgsommen door WEB N.V. aan het Land terugbetaald te worden. In 2002 en 2003 zijn toezeggingen gedaan aan WEB N.V. om middels een bijdrage van de overheid bij te dragen in de kosten van sommige projecten indien niet binnen een vastgestelde periode huizen gebouwd zijn. Vanwege deze toezeggingen is een voorziening getroffen voor oninbaarheid inzake de waarborgsommen. Om de problematiek op te lossen is reparatie (wetgeving) noodzakelijk.

#### **Free Zone Aruba N.V.**

De vordering op Free Zone Aruba N.V. betreft de door deze vennootschap tot september 2001 geïncasseerde huurpenningen van gebruikers van betreffende faciliteiten in de vrije zone welke ten gunste van het Land Aruba dienen te komen. Een en ander onder verrekening van kosten die door Free Zone Aruba N.V. in samenhang met haar taak dienaangaande voor en namens het Land Aruba zijn gemaakt. In verband met verwachte oninbaarheid van deze vordering is deze grotendeels voorzien.

#### **Setar N.V.**

De vordering op Setar N.V. bestaat grotendeels uit erfpacht en vorderingen van de hulpbestuurskantoren voor het ontvangen van betalingen ten behoeve van rekeningen van Setar N.V.

#### **Dutchco N.V.**

Deze vordering betreft voor het overgrote deel in rekening gebrachte rente in verband met de aan Dutchco N.V. verstrekte lening van Afl 50.4 miljoen (US \$ 28 miljoen). In mei 1998 heeft het Land Aruba een lening van Air Aruba N.V. bij Dutchco N.V. overgenomen en verrekend. Voor een nadere toelichting op de oorspronkelijke lening van Afl. 50.4 miljoen wordt verwezen naar de toelichting op de deelnemingen onder Dutchco N.V. Deze vorderingen zijn voor 100% voorzien.

#### **Aruba Refinery**

Deze vordering op heeft betrekking op een afdacht uti hoofde van de settlement agreement met RDA die in vorm van dividend van Afl. 27 miljoen over 2016 in 2017 aan het Land uitbetaald dient te worden.

#### **Aruba Airport Authority N.V.**

De vordering op deze deelneming betreft het resultaat van een verrekening tot 31 december 2014 tussen ontvangen dividenden en door het Land nog te betalen facturen aan AAA N.V.

## Vorderingen op overheidsbedrijven en bij Landsverordening ingestelde rechtspersonen

De specificatie van deze post is als volgt:

	31-12-2016	31-12-2015
(in Arubaanse florin)		
Sociale Verzekeringsbank	882.155	882.155
APFA	315.854	315.854
Volkskredietbank	-	-
AZV	2.045.877	26.166
Telling	3.243.886	1.224.175
Af: voorziening voor oninbaarheid	188.726	188.726
<b>Totaal</b>	<b>3.055.160</b>	<b>1.035.449</b>

De voorziening voor oninbaarheid is als volgt samengesteld:

	31-12-2016	31-12-2015
(in Arubaanse florin)		
AZV	18.000	18.000
APFA	170.726	170.726
<b>Totaal</b>	<b>188.726</b>	<b>188.726</b>

### APFA

De vordering op APFA bestaat grotendeels uit doorberekende diensten van het Landslaboratorium over voorgaande jaren.

### AZV

De vordering op A.Z.V. heeft voor het merendeel betrekking op de vordering van het Land van Afl. 2,0 miljoen op de in rekening gebrachte kosten bij AZV van de goederen van Fundacion Servicio Laboratorio Medico Aruba. Daarnaast betreft de vordering doorberekende kosten door D.I.A. in voorgaande jaren en huurkosten. Voor de huurkosten is voorzichtigheidshalve een voorziening getroffen. Het betreft een oude vordering die bestreden wordt door AZV en er is niet tot een overeenkomst gekomen.

## Kortlopend gedeelte langlopende geldleningen

### Algemeen

Onder deze post worden de in 2017 te ontvangen aflossingen alsmede de reeds vervallen aflossingen van de verstrekte langlopende geldleningen verantwoord.

De specificatie van de post kortlopend gedeelte langlopende geldleningen is als volgt:

	31-12-2016	31-12-2015
(in Arubaanse florin)		
Water- en Energiebedrijf N.V.	-	93,156
Banco Arubano di Desarrollo	1,561,791	1,561,791
FCCA	-	31,070,833
Aruba Ports Authority N.V.	1,229,439	1,190,702
WEB KABNA-lening	125,773	-
Studieleningen	16,400,000	16,437,624
Telling	19,317,002	50,354,106
Af: voorziening voor oninbaarheid	12,845,786	5,719,340
<b>Totaal</b>	<b>6,471,216</b>	<b>44,634,766</b>

De voorziening voor oninbaarheid is als volgt samengesteld:

	31-12-2016	31-12-2015
(in Arubaanse florin)		
Banco Arubano di Desarrollo	1,561,791	1,561,791
Studieleningen	11,283,995	4,157,549
<b>Totaal</b>	<b>12,845,786</b>	<b>5,719,340</b>

### Banco Arubano di Desarrollo

Banco Arubano di Desarrollo heeft met ingang van het jaar 2001 haar activiteiten gestaakt, maar is nog niet formeel geliquideerd. Voor de totale vordering is per 31 december 2011 een voorziening getroffen. Aangezien er geen mutaties sindsdien hebben plaatsgevonden, is de hoogte van de voorziening ook in het jaar 2016 onveranderd gebleven.

### FCCA

In 2016 is middels de Landsverordening Vaststellingsovereenkomst AB 2016 no. 67 de vordering van het Land per ultimo 2014 van Afl. 31,1 miljoen uit hoofde van reeds vervallen aflossingen van de verstrekte lening aan FCCA verrekend met de schuld van het Land aan FCCA.

**Studieleningen**

Verstekte studieleningen worden invorderbaar bij het afronden of staken van de studie. Dit bedrag treft het kortlopende deel van de verstekte studieleningen die gefactureerd zijn. Op dit onderdeel wordt op basis van de invorderingsresultaten van de laatste vijf jaar een voorziening voor oninbaarheid getroffen van 69% van de vordering.



## Rekening courant met overheidsbedrijven en bij Landsverordening ingestelde rechtspersonen

### Algemeen

De onder deze post opgenomen bedragen betreffen de saldi van de in rekening courant geboekte bedragen met overheidsbedrijven en bij Landsverordening ingestelde rechtspersonen.

De specificatie van deze post is als volgt:

	31-12-2016	31-12-2015
(in Arubaanse florin)		
Sociale Verzekeringsbank	2.352	2.352
Imsan	759.021	759.021
Serlimar	2.226.056	2.240.039
Narcotica	22.148	22.148
Staten	-	-131.724
ARA	13.143	13.143
RvA	481.553	481.553
AZV	-	1.468.887
ATA SG	2.661.439	2.672.269
ANSA NV	-	358.411
TPEF	196.240	2.753.142
Telling	6.361.952	10.639.241
Af: voorziening voor oninbaarheid	2.121.263	2.121.263
<b>Totaal</b>	<b>4.240.689</b>	<b>8.517.978</b>

De voorziening voor oninbaarheid is als volgt samengesteld:

	31-12-2016	31-12-2015
(in Arubaanse florin)		
Imsan	581.263	581.263
Serlimar	1.540.000	1.540.000
<b>Totaal</b>	<b>2.121.263</b>	<b>2.121.263</b>

## **Sociale Verzekeringsbank fonds Algemeen Ouderdomsverzekering (AOV)**

Het opgenomen bedrag betreft de rekening-courantverhouding van de Sociale Verzekeringsbank (SVB). met de Ontvanger der belastingen.

### **Imsan**

De vordering heeft onder andere betrekking op de boekwaarde van de roerende zaken bij de instelling van Imsan die nog bij Landsbesluit moet worden geregeld. De vordering met betrekking tot de vergoeding is geheel voorzien.

### **Serlimar**

De vordering op Serlimar heeft voornamelijk betrekking op de boekwaarde van de roerende goederen bij de instelling van Serlimar als rechtspersoon sui generis. Volgens de Landsverordening instelling Servicio di Limpiesa di Aruba is Serlimar voor de verwerving van deze goederen een bij landsbesluit vast te stellen vergoeding schuldig aan het Land. De actuele jaarrekeningen van Serlimar waren ten tijde van de opmaak van deze jaarrekening nog niet beschikbaar en derhalve dient afstemming met Serlimar nog plaats te vinden. Omwille van de herbeoordeling van de post voorziening zijn deze ongewijzigd gebleven.

### **AZV**

Het verantwoorde saldo betreft de rekening courant-verhouding van het AZV met de Ontvanger der belastingen. De Ontvanger der belastingen ontvangt de premies AZV van de bedrijven en instellingen en draagt deze af aan het AZV.

## Debiteuren

De specificatie van de post debiteuren is als volgt:

	31-12-2016	31-12-2015
(in Arubaanse florin)		
Debiteuren overige middelen	327,126,794	290,456,112
Af: voorziening voor oninbaarheid	168,958,872	152,946,032
<b>Totaal</b>	<b>158,167,922</b>	<b>137,510,080</b>

### Debiteuren overige middelen

De post debiteuren bestaat voornamelijk uit vorderingen op verstrekte, gefactureerde en reeds vervallen aflossingstermijnen studieleningen (circa Afl. 50 miljoen), oude vorderingen op gefactureerde ziektekosten gemaakt in het buitenland (circa Afl. 100 miljoen), en overgenomen vorderingen van het voormalige Landsontvanger (circa Afl. 20 miljoen). De overige bedragen die op deze post zijn geboekt zijn vorderingen op onder meer AVV's, Sociale bijstandtrekkers, gebruik van het water irrigatie faciliteiten en nog af te handelen verrekeningen tussen diensten. Hier worden ook aansluitingsverschillen met inzake de tussenrekeningen van de belastingontvangsten/-restituties verantwoord. In 2016 zijn de lang lopende aansluitwerkzaamheden hieromtrent voortgezet. Departamento di Impuesto is nog altijd bezig met het verzamelen van de relevante brondocumenten en rapportages die benodigd zijn voor de verdere analyse.

### Voorziening oninbare gefactureerde studieleningen

Op deze post wordt voor een bedrag van circa Afl. 27 miljoen een volledige (100%) voorziening getroffen aangezien het verjaarde vorderingen betreft. Op het restant van de onder debiteuren verantwoorde bedrag (circa Afl. 26 miljoen) wordt een voorzieningenniveau van 69% gehanteerd welke gebaseerd is op het invorderingsresultaat over de laatste vijf jaar. .

## Overige vorderingen

De specificatie van de post overige vorderingen is als volgt:

	31-12-2016	31-12-2015
(in Arubaanse florin)		
Schuldsanering- en Investeringsfonds (SIF)	-	-
Debiteuren Arubahuis	294,280	501,060
Te verrekenen subsidievoorschotten	-	-
Voorschotten	3,548,149	3,524,540
Vordering op Stichting Ziekenverpleging Aruba	-	-
Vooruitbetaalde bedragen	-	-
10% eigen bijdrage AZV	-	-
Salarissen per mandaat	1,444,592	1,425,128
Overige	14,742,467	16,973,924
Inhouding tbv derden	27,006	27,006
<b>Totaal</b>	<b><u>20,056,495</u></b>	<b><u>22,451,658</u></b>

### Te verrekenen subsidievoorschotten

De onder deze post verantwoorde bedragen hebben betrekking op te veel betaalde subsidievoorschotten. Vanwege verwachte oninbaarheid van deze vordering is zij volledig voorzien.

De specificatie van deze post is als volgt:

	31-12-2016	31-12-2015
(in Arubaanse florin)		
Te verrekenen subsidievoorschotten	367.209	367.209
Af: voorziening wegens oninbaarheid	367.209	367.209
<b>Totaal</b>	<b><u>-</u></b>	<b><u>-</u></b>

## Stichting Ziekenverpleging Aruba

De specificatie van deze post is als volgt:

	31-12-2016	31-12-2015
(in Arubaanse florin)		
Vordering op St. Ziekenverpleging Aruba	2,957,990	3,323,860
Af: voorziening voor oninbaarheid	2,957,990	3,323,860
<b>Totaal</b>	<b>-</b>	<b>-</b>

De vordering op de Stichting Ziekenverpleging Aruba betreft voornamelijk de door de stichting aan het Land Aruba verschuldigde vergoeding vanwege aflossing en rente inzake de bouwkosten van het ziekenhuis en de hierop in mindering gebrachte medische kosten vanwege de zorg voor onverzekerden.

## Vooruitbetaalde bedragen

De specificatie van deze post is als volgt:

	31-12-2016	31-12-2015
(in Arubaanse florin)		
Vooruitbetaalde bedragen	166,788	133,440
Af: voorziening voor oninbaarheid	166,788	133,440
<b>Totaal</b>	<b>-</b>	<b>-</b>

## Overige vorderingen

De specificatie van deze post is als volgt:

	31-12-2016	31-12-2015
(in Arubaanse florin)		
Overige	14.759.643	16.991.100
Af: voorziening voor oninbaarheid	17.176	17.176
<b>Totaal</b>	<b>14.742.467</b>	<b>16.973.924</b>

De afname onder de post overige vordering heeft voornamelijk te maken met de betaling van de gedeclareerde uitkering door de Aruba Tourism Authority aan het Land.

## Voorschotten

Het grootste deel van de post voorschotten bestaat uit voorgeschoten kosten medische behandeling. Vanaf 1999 hebben invorderacties plaatsgevonden van de verstrekte ziektekosten aan derden. Patiënten worden individueel gefactureerd. In diverse gevallen betaalt de verzekeringsmaatschappij van de particulieren (een deel van) de vordering. Inmiddels is er een ontwerp Landsverordening geconcipteerd waarin bepaald wordt om onder bepaalde voorwaarden een (aanzienlijk) deel van de vorderingen uit hoofde van voorschotten ziektekosten kwijt te schelden en ligt deze reeds enige tijd bij de Staten.

De specificatie van deze post is als volgt:

	31-12-2016	31-12-2015
(in Arubaanse florin)		
Personeelsvoorschotten	400.308	400.308
Voorschot ziektekosten derden	16.825.076	16.825.076
General Air & Sea Agency	193.222	193.222
Vooschot benzinstations	22.100	18.349
Overige voorschotten	56.921	37.063
Telling	17.497.627	17.474.018
Af: voorziening wegens oninbaarheid	-13.949.478	-13.949.478
<b>Totaal</b>	<b>3.548.149</b>	<b>3.524.540</b>

De specificatie van de voorziening voor oninbaarheid voor de diverse voorschotten is dus ongewijzigd en ziet er als volgt uit:

	31-12-2016	31-12-2015
(in Arubaanse florin)		
Voorschot ziektekosten derden	13.756.256	13.756.256
General Air & Sea Agency	193.222	193.222
<b>Totaal</b>	<b>13.949.478</b>	<b>13.949.478</b>

## Liquide middelen

De specificatie van deze post is als volgt:

	<b>31-12-2016</b>	<b>31-12-2015</b>
(in Arubaanse florin)		
Kassen	4.216.964	12.570.844
Banken	51.315.942	91.279.155
Termijndeposito's	-	-
Kruisposten	-12.506.183	-3.763.227
<b>Totaal</b>	<b><u>43.026.723</u></b>	<b><u>100.086.771</u></b>

Voor een uitgebreide specificatie van de oorzaken van de verandering in het totaal saldo aan liquide middelen wordt verwezen naar de Staat van Herkomst en Besteding van Middelen op pagina 59.

## Geaccumuleerde exploitatieresultaten

Het verloop van deze post is als volgt:

	31-12-2016	31-12-2015
(in Arubaanse florin)		
Geaccumuleerde exploitatie tekorten per 1 januari	-2.500.155.881	-2.391.003.609
Exploitatietekort lopend boekjaar	-104.450.168	-163.341.217
Stortingen door Nederland in FDA	-8.526.603	-
Beheerskosten FDA	-2.425.739	-3.222.753
Renteopbrengsten FDA	633.553	2.383.799
Projectkosten FDA	-1.807.261	-2.305.870
Duurtetoelagen WEB	2.622.147	-2.622.147
Afboeking gereserveerde inkooporders 2014 en 2015	620.430	569.195
FCCA Huur, bouw en koop subsidie	-	473.180
FCCA-GOF	-	-1.211.559
Criminaliteitsfonds	-	-416.661
Schenking SVB boedelscheiding	-	60.541.761
Vastellingsovereenkomst FCCA 2014	-8.292.069	-
RDA Settlement Agreement	27.000.000	-
Realisatie Reserves 2015	-5.980.000	-
Overname inventaris Landslaboratorium door FSLMA	2.019.198	-
Terugstorting subsidie door SEPB voor nieuwbouw	3.522.634	-
Overig	18.697	-
<b>Totaal</b>	<b>-2.595.201.062</b>	<b>-2.500.155.881</b>

### Inkomsten en uitgaven Fondo Desaroyo Aruba (FDA)

De inkomsten en uitgaven met betrekking tot FDA worden niet in de begroting van de kosten en middelen geraamd, maar lopen via de kapitaaldienst. Om zoveel mogelijk aan te sluiten op de begroting zijn deze mutaties direct ten gunste of ten laste van de geaccumuleerde exploitatietekorten verantwoord. De middels FDA verrichte investeringen zijn in de post materiële vaste activa in de jaarrekening van het Land opgenomen.



## Vaststellingsovereenkomst FCCA

Op 13 december 2016 is middels de Landsverordening Vaststellingsovereenkomst AB 2016 no. 67 de de schuld van het Land aan FCCA per 31 december 2014 als volgt verrekend met de vordering van het Land op FCCA per 31 december 2014:

<b>Schuld Land aan FCCA</b>	Vlgs AB 2016 no.67
Beheersvergoeding volkswoningen	1.528.381
Huursubsidieverordening	42.954.005
Schenking Madiki woningen	2.250.000
Projectbureau Village/Esso Heights	1.496.179
Infrastructurele kosten (1999-2005)	10.493.235
<b>Totaal</b>	<b>58.721.800</b>
<b>Schuld FCCA aan Land</b>	
Aflossing rente en leningen aan Land	38.484.733
Vergoeding sloopopstallen	1.165.247
<b>Totaal</b>	<b>39.649.980</b>
<b>Verschil, zijnde schuld Land aan FCCA</b>	<b>19.071.820</b>
Toekomstige aflossingen FCCA aan Land Aruba	-8.152.438
Overdracht Volkswoningen	-14.871.040
<u>Restantvordering</u> financiering Smart Community en verbetering van de leefbaarheid in FCCA-woningwijken met de aanleg van o.a. sportvelden en recreatievelden	3.951.658

De restantvordering van het Land op FCCA ten bedrage van Afl. 4 miljoen is niet geïnd door het Land. Het vrijgekomen bedrag zal volgens de vaststellingsovereenkomst door FCCA aangewend te worden ten behoeve van het Smart Community Project en de verbetering van de leefbaarheid in FCCA-woningwijken met de aanleg van onder andere sportvelden en recreatiegebieden.

Het resultaat van de verrekening dat per saldo ten laste van het eigen vermogen is gebracht bedraagt Afl. 8,3 miljoen. Dit nadelig resultaat is het gevolg van de opbrengst van de overgedragen volkswoningen ter waarde van Afl. 6,2 miljoen verminderd met de infrastructurele kosten van Afl. 10,5 miljoen en de financiering van van het Smart Community Project en overige kosten ten bedrage van Afl. 4,0 miljoen.

## Kapitaalontvangst RDA

De ten gunste van het eigen vermogen gebrachte kapitaalontvangst heeft betrekking op de afdracht van de eerste tranche uit hoofde van de 'sttlement agreement' in de vorm van dividend, Afl. 27 miljoen over 2016.

## Realisaties Reserves 2015

De realisatie van de reserves betreft de afname van Afl. 6,0 miljoen van de financieringsbehoefte 2016 door middel van de suppletoire begroting in december 2016 waarmee onder andere het tekort van AZV over het jaar 2015 Afl. 6,2 miljoen is betaald.

### Terugstorting subsidie door SEPB voor nieuwbouw

Deze terugstorting heeft betrekking op deels van in de voorgaande jaren uitgekeerde subsidie (VSO-gelden) aan SEPB ten behoeve van een nieuwbouw voor de toenmalige Aspirant-opleiding. Met deze gelden ten bedrage van Afl. 3,6 miljoen zal de nieuwbouw te behoeve van Scol Practico pa pa Ofishi (toenmalige Aspirant-opleiding onder SEPB) worden gefinancierd.

## Reserves en fondsen

Onder dit hoofd is het Garantiefonds Hotels verantwoord waarvan het saldo per ultimo 2016 nihil is. Het Garantiefonds Hotels is ingesteld bij Landsverordening van 14 juli 1995 houdende instelling van drie begrotingsfondsen (AB 1985 no. 50) en is formeel nog niet opgeheven.

## Voorzieningen

### Algemeen

De specificatie van de voorzieningen is als volgt:

	31-12-2016	31-12-2015
(in Arubaanse florin)		
Voorziening verplichting Sociale Verzekeringsbank	4.721.651	107.048.456
Voorziening borgstelling jegens Interbank inz. Lening CSS	3.000.000	3.000.000
Voorziening verplichting pensioenen aandeel Land	1.115.440	1.115.440
<b>Totaal</b>	<b>8.837.091</b>	<b>111.163.896</b>

### Voorziening verplichting Sociale Verzekeringsbank

Aangezien de verplichtingen van SVB door het Land gegarandeerd worden, wordt er een voorziening getroffen voor het geaccumuleerd tekort van het ZV-fonds. Dit vermogenstekort bedraagt in 2016 Afl. 4.721.651.

Eind 2015 is aan de hand van de Landsverordening houdende afwikkeling van een aantal sociale zekerheidsschulden en tot wijziging van een viertal landsverordeningen (AB 2016 no. 32) een aantal vorderingen en schulden tussen de fondsen onderling kwijtgescholden, waardoor er in 2016 Afl. 102.326.805 is vrijgevallen. Ten tijde van de opmaak van de jaarekening 2015 waren de definitieve cijfers van de SVB nog niet bekend. In de jaarrekening van het Land Aruba 2015 is vooraangekondigd dat er een vrijval zou plaats vinden in 2016.

## Voorziening borgstelling jegens Interbank Aruba N.V. inzake lening Caribbean Satellite Systems

Door schriftelijke toezeggingen van voormalige ministers heeft het Land Aruba zich borg gesteld jegens Interbank Aruba N.V. voor een lening verstrekt aan Caribbean Satellite Systems (CSS) oorspronkelijk Afl. 1.530.000 (US\$ 850.000). inclusief rente en kosten. Ultimo 2000 was het saldo van de lening Afl. 8.9 miljoen. inclusief rente en kosten. In 2001 zijn het Land Aruba en Interbank Aruba N.V. tot een schikking gekomen tot een bedrag van Afl. 3.000.000. De afwikkeling van de schikking is in de eindfase.

## Voorziening verplichting pensioenen aandeel Land

Het aandeel van het Land in de nog te betalen achterstallige duurtetoelagen dient nog afgestemd te worden.

Derhalve zijn in de voorziening opgenomen:

- Het aandeel Land bij AAA NV Afl. 583.440
- Het aandeel Land bij de Centrale Bank van Aruba ten bedrage van Afl. 513.000
- Het aandeel Land bij Setar NV Afl. 19.000

## Langlopende schulden

### Algemeen

Onder deze post zijn de schulden opgenomen met een looptijd langer dan een jaar. De bedragen die in 2015 eerder zijn afgelost zijn onder de vlottende passiva als kortlopend gedeelte langlopende leningen opgenomen.

### Meerjarenplan leningen

	<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
(in Arubaanse florin)		
Meerjarenplanleningen	<u>15.784.990</u>	<u>23.845.069</u>

In 2016 is ten behoeve van het meerjarenplantraject geen nieuwe lening gesloten. Voor een specificatie van de meerjarenplanleningen wordt verwezen naar bijlage A-1.

### Langlopende staatsobligaties

	<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
(in Arubaanse florin)		
Langlopende staatsobligaties	<u>2.171.883.200</u>	<u>2.125.955.200</u>

In 2016 is er een nieuwe obligatielening 4,75 % CBA over de periode 2016-2026 ten bedrage van Afl. 132.200.000 uitgegeven. In het dienstjaar 2016 is Afl. 126.203.000 aan obligatieleningen afgelost, namelijk de 6,8% CBA lening over de periode 2004-2016 ten bedrage van 57.452.000 florin, de 6,7% CBA lening over de periode 2004-2016 ten bedrage van 34.000.000 florin en de 6,0% CBA lening over de periode 2009-2016 ten bedrage van Afl. 34.751.000.

## Overige langlopende schulden

De specificatie van deze post is als volgt:

	31-12-2016	31-12-2015
(in Arubaanse florin)		
Langlopende waarborgsommen	41.834.179	40.885.322
Overige langlopende geldleningen	1.289.646.112	1.438.737.051
<b>Totaal</b>	<b><u>1.331.480.291</u></b>	<b><u>1.479.622.373</u></b>

### Langlopende waarborgsommen

Op deze post worden waarborgsommen Vreemdelingen, Douane, toeristenbureau's en Elmar verantwoord.

### Overige langlopende geldleningen

Per 31 december 2016 bedraagt het restant van de schuld onder deze categorie 1.565.872.514 florin. Hiervan werd 276.207.695 florin in 2017 afgelost en is onder de vlottende passiva opgenomen. Er is 180.000.000 florin als nieuwe leningen opgenomen ter financiering van de financieringsbehoefte ten aanzien van het jaar 2016. Voor een specificatie van de overige langlopende geldleningen wordt verwezen naar bijlage A-3.

## Schulden aan deelnemingen

De specificatie van de post schulden aan deelnemingen is als volgt:

	31-12-2016	31-12-2015
(in Arubaanse florin)		
Utilities Aruba N.V.	505.728	109.648
Aruba Airport Authority N.V.	661.887	648.101
Water en Energiebedrijf N.V.	464.134	3.104.737
Arubus N.V.	1.185.762	1.175.745
Tele Aruba N.V.	10.480	44.139
Elmar N.V.	8.130.620	5.320.282
APFA	937.255	323.000
Setar N.V.	4.241.531	13.129.153
Post Aruba N.V.	3.356.924	3.223.013
<b>Totaal</b>	<b>19.494.321</b>	<b>27.077.818</b>

### Aruba Airport Authority N.V

De schuld bestaat onder andere uit door Aruba Airport Authority N.V. (A.A.A. N.V.) doorbetaalde salariskosten van ambtenaren die niet overgegaan zijn naar de A.A.A. N.V., welke kosten voor rekening van het Land komen.

### Water- en Energiebedrijf N.V.

De schuld aan het Water- en Electriciteitsbedrijf N.V. bestaat voornamelijk uit overige openstaande en achterstallige waterrekeningen.

### Elmar N.V.

De schuld aan Elmar N.V. heeft voornamelijk betrekking op schulden met betrekking tot elektriciteitsleveringen.

### Setar N.V.

De schuld bestaat onder andere uit telefoonkosten en kosten telefooncentrales welke niet door het Land betaald worden maar verrekend met de winstuitkeringen.

### Post Aruba N.V.

Het Land heeft een schuld aan Post N.V. van Afl. 3.356.924. Het Land dient aan Post N.V. nog te betalen voor geleverde diensten in de periode 2005-2016.

## Schulden aan overheidsbedrijven en bij Landsverordening ingestelde rechtspersonen

De specificatie van deze post is als volgt:

	31-12-2016	31-12-2015
(in Arubaanse florin)		
AZV	25.772.189	24.426.359
Sociale Verzekeringsbank	15.595.675	15.118.946
APFA	28.347.870	11.185.595
Volkskredietbank	36.358	239
Centrale Bank Aruba	2.417	2.417
<b>Totaal</b>	<b>69.754.509</b>	<b>50.733.556</b>

### AZV

Vanaf 1 januari 2001 is de Landsverordening Algemene Ziektekostenverzekering volledig van kracht geworden voor de ingezetenen op Aruba. De schuld van het Land Aruba aan AZV bestaat voornamelijk uit het door het Land verschuldigde bijdrage in het exploitatietekort van AZV, de nog te betalen Landsbijdrage, de nog te betalen aanvullende ziektekostenregeling van ambtenaren en daaraan gelijkgestelden, verminderd met de declaraties van het landslaboratorium en de reeds betaalde voorschotten door het Land.

### SVB

De toename van de schuld per 31 december 2016 wordt voornamelijk veroorzaakt door nog te betalen premies over 2016.

### APFA

Hieronder worden onder andere de aan het APFA verschuldigde pensioenbijdragen, duurtetoeslagen en buitengewone bijdragen verantwoord.

## Kortlopend gedeelte langlopende leningen

### Algemeen

Onder deze post is het gedeelte van de langlopende leningen dat in 2017 dient te worden afgelost verantwoord.

De specificatie van deze post is als volgt:

	<b>31-12-2016</b>	<b>31-12-2015</b>
(in Arubaanse florin)		
Meerjarenplan leningen	7.302.926	8.220.967
Staatsobligaties	86.272.000	126.203.000
Overige	276.207.695	18.734.642
<b>Totaal</b>	<b><u>369.782.621</u></b>	<b><u>153.158.610</u></b>

## Rekening courant met overheidsbedrijven en bij Landsverordening ingestelde rechtspersonen

### Algemeen

De onder deze post opgenomen bedragen betreft het saldo van de in rekening courant geboekte bedragen met overheidsbedrijven en bij Landsverordening ingestelde rechtspersonen. De per saldo te vorderen bedragen zijn aan de debetzijde van de balans opgenomen

De specificatie van deze post is als volgt:

	31-12-2016	31-12-2015
(in Arubaanse florin)		
Universiteit van Aruba	495.976	593.596
Interim-Wegeninfrastructuurfonds	1.590.513	1.603.290
Staten	131.724	-
AZV particulieren	3.817.483	-
Europees Onderwijs Fonds	404.153	6.252.782
Dienst Openbare Werken	822.399	2.173.886
Sociale Verzekeringsbank	-	-
Sociale Verzekeringsbank AOV	317.560	317.560
Serlimar	12.852	
Criminaliteitsfonds	-	416.661
<b>Totaal</b>	<b><u>7.592.660</u></b>	<b><u>11.357.775</u></b>



## Crediteuren en nog te betalen kosten

De specificatie van deze post is als volgt:

	31-12-2016	31-12-2015
(in Arubaanse florin)		
Crediteuren en nog te betalen kosten	20,006,471	36,138,570
<b>Totaal</b>	<b>20,006,471</b>	<b>36,138,570</b>

## Overige kortlopende schulden

De specificatie van deze post is als volgt:

	31-12-2016	31-12-2015
(in Arubaanse florin)		
10% eigen bijdrage AZV	23.108	23.108
Inhouding tbv derden	947.839	948.059
Crediteuren Arubahuis	421.998	5.372.611
Schulden aan instellingen i.v.m. subsidieverlening	1.096.602	2.157.659
Nog af te dragen alimentatiegelden	147.359	141.095
Zekerheidsstelling LV Aansprakelijkheidsverzek. Motorrijtuigen	633.831	633.831
Inhoudingen t.b.v. derden	2.438.912	4.344.607
FCCA	646.247	36.646.072
Uit te keren landsloterij	713.418	713.418
Schatkistpromessen	65.000.000	73.000.000
Schuldvergelijking Aruba-Nederlandse Antillen	6.967.775	6.735.240
Waarborgsommen Griffie	3.680.076	3.680.076
Waarborgsommen Douane	2.655.670	2.655.670
Nog te ontvangen facturen	21.748.528	4.878.960
<b>Totaal</b>	<b>107.121.363</b>	<b>141.930.407</b>

### Schulden aan instellingen i.v.m. subsidieverlening

De onder deze post verantwoorde bedragen betreffen de per balansdatum nog te verstrekken subsidies.

### Inhoudingen

Onder de inhoudingen worden onder andere de op het salaris ingehouden maar nog niet aan derden betaalde bedragen verantwoord.

## **Schulden aan FCCA**

Op 13 december 2016 aan de hand van de Landsverordening Vaststellingsovereenkomst AB 2016 no. 67 de de schuld van het Land aan FCCA per 31 december 2014 als verrekend met de vordering op FCCA per 31 december 2014. In 2016 is in het totaal Afl. 36,8 miljoen aan kortlopende schulden verrekend met de vordering van het Land op FCCA. Het restant heeft betrekking op de toename van de kortlopende schulden aan FCCA over 2016. Voor de specificatie van de verrekening wordt verwezen naar de toelichting van de geaccumuleerde exploitatieresultaten.

## **Uitgegeven schatkistpapier**

De uitstaande schatkistpromessen hebben een looptijd van 3 maanden en de uitstaande kasgeldleningen hebben een looptijd van 6 maanden.

## **Nog te ontvangen facturen**

Onder de ontvangen facturen worden de bedragen verantwoord van de openstaande verplichtingen van kosten en investeringen die reeds verantwoord zijn als kosten in de exploitatierekening en als kapitaaluitgaven in de staat van investeringen.

## **Niet uit de balans blijvende verplichtingen en vorderingsrechten**

In dit deel van de jaarrekening worden de niet uit de balans blijvende verplichtingen en vorderingsrechten opgesomd waarbij gekozen is voor een geschat geldelijk belang van Afl. 100.000. -- of meer, zulks naar analogie van het grensbedrag waarvoor transparantie respectievelijk zware machtigingsprocedure is voorgeschreven in respectievelijk artikel 25, eerste lid en artikelen 28, eerste lid en 29, eerste lid en 30, eerste lid van de Comptabiliteitsverordening 1989 (AB 1989 no. 72).

De financiële verplichtingen en vorderingsrechten die niet in de balans zijn verwerkt, treffen op enig moment in de toekomst de vermogenspositie van het Land voor een al dan niet bekend bedrag waardoor 's Landsmiddelen uitstromen en of instromen. Deze kasuitgaven en inkomsten worden al dan niet begroot in de toekomst of opgenomen in een zogeheten risicoparagraaf.

De niet in de balans opgenomen verplichtingen en vorderingsrechten zijn ingedeeld in de categorieën:

1. Garantstelling voor ziektekosten;
2. Claims tegen het Land;
3. Garantstelling (waaronder o.b.v. art. V.14 Staatsregeling);
4. Financiële verplichtingen voortvloeiend uit langlopende overeenkomsten;
5. Pensioenverplichtingen en uitkeringen bij wijze van pensioen ten laste van de begroting.

### **1. Garantie ziektekosten**

#### **Kosten van patiënten in de inrichtingen op Curaçao en overige landen**

Van oudsher bevinden zich patiënten met zwaar lichamelijke en of geestelijke gebreken in buitenlandse klinieken waarvoor het Land Aruba zich garant heeft gesteld voor de kosten van medische behandeling. Deze kosten vallen niet onder de AZV. Voor het jaar 2016 betroffen de totale medische kosten Afl. 0,3 miljoen (behoudens nog te ontvangen declaraties) voor 49 patiënten waarvan het merendeel zich bevinden in de klinieken op Curacao en tot eind 2016 een enkeling in Venezuela.

### **2. Claims**

#### **Claim Trias Resort N.V. N.V./ J.L. en terugvordering**

Trias Resort N.V. N.V./ J.L. heeft in 1989 een claim ingediend vanwege gederfde winsten en schade, omdat Land Aruba geweigerd heeft een overheidsgarantie af te geven voor de bouw van een hotel genaamd Laguna Dorada aan de monding van het Spaans Lagoen. Volgens Trias Resort N.V. N.V./ J.L. heeft Land Aruba de verwachting gewekt dat de overheidsgarantie zou worden afgegeven. Op 27 april 2005 heeft het Gerecht in Eerste Aanleg het Land veroordeeld tot betaling van een schade van US\$ 10 miljoen (Afl. 18 miljoen) na aftrek van de reeds betaalde voorschotten. Land Aruba en Trias Resort N.V. N.V./ J.L. zijn in hoger beroep gegaan. Het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van de Nederlandse Antillen en Aruba heeft op 16 januari 2007 de volgende beslissing genomen:

- Vernietigt het bestreden vonnis van het Gerecht in Eerste Aanleg van 27 april 2005.
- Wijst de vordering van Trias Resort N.V./ J.L. af.
- Veroordeelt Trias Resort N.V./J.L. hoofdelijk in de proceskosten in de schadestaatprocedure.

Trias Resort N.V./ J.L. is vervolgens in hoger beroep gegaan waarin een schadevergoeding van Afl. 47.3 miljoen (US\$ 26.2 miljoen) wordt geëist. De Hoge Raad heeft in haar vonnis van 31 oktober 2008 het beroep verworpen. In de uitspraak van 5 oktober 2011 zijn Trias N.V. en de heer J.L. hoofdelijk aansprakelijk gesteld voor het terugbetalen van Afl. 14,8 miljoen aan het Land. Er is geen hoger beroep aangetekend tegen het vonnis. Het vonnis is derhalve in kracht van gewijsde gegaan. Dit betekent dat de gedaagde partijen onherroepelijk gehouden zijn het bedrag vermeld in het vonnis vermeerderd met de rente in de Arubaanse landskas te storten. Het Land heeft met het vonnis een titel en is overgegaan tot executie van het conservatoir beslag op Afl. 2,3 miljoen aan belastingrestitutie aan Trias N.V. Dit bedrag is inmiddels in 's Land kas gestort. De Minister van Financiën heeft

opdracht gegeven om al datgene te doen wat juridisch mogelijk is om de vordering van het Land te incasseren. De gerechtelijke stappen zijn begin 2017 ondernomen om het restant vordering op Trias Resort N.V./J.L. te verhalen voor het Land. Op 17 mei 2017 zal de rechter in kort geding verstekvonnis wijzen en kan de executie van het registergoed gaan plaatsvinden, waarvan de waarde op Afl. 1,5 miljoen wordt geschat.

#### **Claim Erven J.R.L.B.**

Op 17 september 2013 hebben de erven bij het Gerecht een verzocht om het Land te veroordelen om hun schadeloos te stellen vanwege het feit dat het perceel van de erflater van Afl. 4 miljoen aangewezen is als groen/natuurgebied zonder dat er een ruimtelijk ontwikkelingsplan met voorschriften is vastgesteld. Gezien in een soortgelijke zaak het behandelende lid van het Hof heeft laten weten dat de erven Everon in het ongelijk gesteld zouden worden omdat de schadeloosstellingsbepalingen nog zullen komen. is de kans dat de erven in het gelijk worden gesteld niet groot. Vorderingen in eerste aanleg bij vonnis d.d. 21 oktober 2015 afgewezen. De door Beaujon e.a ingestelde hoger beroep loopt nog. Land is in afwachting van bericht van het Hof m.b.t. datum pleidooi/indiening pleitnota in hoger beroep.

#### **Claim A.K.W.**

Bij vonnis van 12 maart 2014 uitvoerbaar bij voorraad is het Land veroordeeld om aan A.K.W. een schadevergoeding van Afl. 0,3 miljoen inclusief wettelijke rente en kosten te betalen. Dit omdat een hypotheek niet door DLV op aan uittreksels was vermeld en het eerste hypotheekrecht nadat het perceel door haar was gekocht werd geëxecuteerd. Het Land is in beroep gekomen tegen deze uitspraak uitvoerbaar bij voorraad. Bij vonnis in hoger beroep d.d. 19 januari 2016 is het vonnis in eerste aanleg vernietigd en zijn de vorderingen van Wever alsnog afgewezen. In 2017 is het Land overgegaan tot terugvordering van het betaalde bedrag.

#### **Claim J.O.C.**

J.O.C./notariskantoor R.E. Yarzagaray (hoofdzaak). Notariskantoor R.E. Yarzagaray/Land (in vrijwaring). Vordering betreft een bedrag van Afl. 0,1 miljoen vermeerderd met kosten en rente. Deze zaak loopt nog.

#### **Claim M.F.C.-W.**

M.F.C.-W./Land Aruba. Vordering bij verzoekschrift eerst Afl. 0,6 miljoen vermeerderd met kosten en rente. Bij conclusie van repliek is de vordering verminderd tot Afl. 0,4 miljoen vermeerderd met kosten en rente. Deze zaak loopt nog.

#### **Claim Familie te Alto-Vista Noord (Gabilan)**

Eiseres is eigenaar van een erfpachtperceel met een  $\pm 7$  jaar geleden gebouwd opstal aan de Alto-Vista Noord. De woning is gelokaliseerd op een afstand van  $\pm 500$  á  $700$  meter van een stortplaats genaamd Gavilan. Op die stortplaats pleegde gedaagde DOW (LAND) o.a. vuurwerk te laten vernietigen c.q. verbranden. Op 23 februari 2013 heeft DOW door tussenkomst van een door haar ingeschakelde aannemer wederom de intentie gehad om vuurwerk te vernietigen. Het bleek echter gedeeltelijk te gaan om oud dynamiet. De aannemer is vertrokken en heeft geen toezicht gehouden. Vervolgens heeft zich een enorme explosie is de onroerende zaak van eiseres zwaar beschadigd. Conform een uitgevoerde taxatie bedraagt de schade in totaal Afl. 0,5 miljoen. Het Land wordt aansprakelijk gehouden op grond van risicoaansprakelijkheden. Deze kosten zijn nog niet definitief geraamd. In dat verband zal gekozen worden voor het verder voeren van een schadestaat procedure. Ondanks de aanmaning heeft DOW (Land) nagelaten de verschuldigde bedragen te voldoen. Vanaf 25 februari 2013 respectievelijk 1 mei 2013 maakt eiseres aanspraak op de wettelijke rente voor bovenop de reeds aangevraagde schadevergoedingen. Op 31 augustus 2016 heeft Land haar reactie op de claim van de eiseres ingediend. Het Land heeft op 31 augustus 2016 een conclusie van antwoord ingediend en in vrijwaring opgeroepen Thiel Corporation NV, John Patrick Building Support Service N.V en Fatum General Insurance Aruba N.V. van Guardian Holding Group. Fatum heeft

zich gevoegd in de zaak bij het Land Aruba, voor het geval dat het Land veroordeeld zal worden en dat zij schadevergoeding moeten uitbetalen. Voorzien wordt dat deze zaak een tijd zal duren.

### **3. Garantstellingen**

#### **Claim Interbank Aruba N.V. c/a Land Aruba inzake garantstelling CSS**

Bij landsverordening van 15 september 1988 (AB 1988 no. 117) heeft het Land zich garant gesteld voor een lening van Interbank N.V. aan Caribbean Satellite Systems N.V. voor een bedrag van US\$ 0,9 miljoen (omgerekend Afl. 1,5 miljoen). Op 2 september 1991 heeft Interbank Aruba N.V. een claim ingediend tegen het Land en Caribbean Satellite Systems N.V. voor het bedrag van US\$ 0,9 miljoen inclusief wettelijke rente vanaf die dag. Nadat de rechtszaak al liep hebben diverse ministers schriftelijk aangegeven de zaak in der minne te willen schikken. In de loop der jaren is de zaak aangehouden in afwachting van de formalisering van een schikking in der minne zoals meerdere malen schriftelijk aangegeven door het Land. In 2012 is op verzoek van de Interbank N.V. aan de rechter de zaak weer op de rol te zetten. De rechter heeft een comparitie van partijen gelast op 17 mei 2013 waarin het Land duidelijkheid moest verschaffen, namelijk of doorgaan met de formele procedure ter beëindiging van het geschil of dat er vonnis moet worden gewezen. Tijdens de gehouden comparitie van partijen is afgesproken dat een procedure ex artikel 30 CV.1989 zal worden geëntameerd met als uitgangspunt het schikkingsbedrag Afl. 1.5 miljoen dat in een beproevingsfase in 2007 tot stand is gekomen zoals schriftelijk medegedeeld door de minister belast met financiën aan de tegenpartij. Bij een volgende comparitie op 13 november 2013 is een afspraak gemaakt, inhoudende dat de vordering van Interbank (nu IB Aruba Finance N.V.) wordt gesteld op Afl. 1,2 miljoen indien het Land binnen 90 dagen na die datum een machtigingwet indient bij de Staten van Aruba en dat de betaling binnen 90 dagen na die indiening geschiedt. Wordt niet aan die voorwaarden voldaan, dan zal Interbank haar vordering stellen op Afl. 1,5 miljoen en voor dat bedrag vonnis verzoeken in de lopende procedure. Het risico van het niet (tijdig) verkrijgen van een machtiging van de Staten en het niet (tijdig) betalen naar aanleiding van die machtiging is met de afspraak van 13 november 2013 beperkt tot Afl. 1,5 miljoen, te vermeerderen met gerechtskosten en wettelijke rente, naar wordt aangenomen vanaf de datum van het eindvonnis. De desbetreffende machtigingwet is nog niet ingediend bij de Staten.

#### **Schuldverhouding faillissementscurator van Eagle Beach Hotel en Land Aruba**

In 1994 heeft het Land Aruba het Eagle Beach Hotel in aanbouw en inventaris gekocht van de curator van Eagle Beach Hotel N.V. De koopsom was Afl. 16 miljoen voor het onroerend goed en Afl. 6.7 miljoen voor de roerende goederen. Van de koopsom is tot op heden een bedrag van Afl. 0,7 miljoen als aanbetaling betaald. Aan de andere kant heeft het Land Aruba zich in 1987 garant gesteld jegens de Zwitserse bank Ultrafin verzekerd bij de Italiaanse exportkredietverzekeraar Servizi Assicurativi del Commercio Estero (SACE). Eagle Beach Hotel N.V. is in 1993 failliet gegaan. SACE heeft Ultrafin de lening betaald. SACE heeft vervolgens de garantie van het Land Aruba aangesproken. Op 11 oktober 2002 en 7 maart 2003 heeft het Land zich met instemming van de faillissementscurator bij wijze van schikkingsovereenkomst verplicht om onder de garantie het bedrag van US\$ 39.6 miljoen aan SACE te betalen. In 2003 heeft het Land Aruba een betalingsregeling getroffen met SACE en heeft inmiddels een substantieel deel van de garantie betaald. Volgens het aflossingsschema, zal de laatste betaling aan SACE in 2018 plaatsvinden. Op die wijze heeft het Land Aruba het recht van eerste hypotheek op het onroerend goed verkregen en is dus bevoorrecht in de opbrengst van het onroerend goed Afl. 16 miljoen. Enerzijds heeft het Land Aruba een schuld aan de faillissementscurator vanwege de aankoop van het gebouw en inventaris en anderzijds een vordering op de curator vanwege de betaling van de garantie aan SACE. Het verrekenen van de vorderingen met de schulden zal pas na de laatste betaling aan SACE in maart 2018, kunnen gaan plaatsvinden. De faillissementscurator heeft ingestemd met de schikking tussen Ultrafin/SACE en het Land en de daarbij overeengekomen spreiding van de betaling aan SACE.

### 3.1 Garantstelling voor de verplichtingen van de SVB en AZV

Volgens artikel 21 lid 1 van de Landsverordening Sociale Verzekeringsbank (de Bank) worden de verplichtingen van de Sociale Verzekeringsbank zonder enig voorbehoud door Land Aruba gegarandeerd.

Middels de Landsverordening van 20 juni 2016 (AB 2016 no.32) is overeengekomen conform artikel 1 dat de rekeningcourantverhoudingen van de fondsen onderling kwijtgescholden zullen worden met ingangsdatum van 1 januari 2015. Door deze kwijtscheldingen is de financiële positie van het Ziektefonds verbeterd.

Bij de opstelling van deze jaarrekening was het jaarverslag van de Bank over het jaar 2016 in concept beschikbaar gesteld. Het ziektefonds heeft in 2016 nog wel een negatief eigen vermogen van Afl. 4, 7 miljoen. In 2014 bedroeg dit negatieve eigen vermogen Afl.107 miljoen en in 2015 Afl. 8,4 miljoen. Dit negatieve vermogen is in 2016 volledig voorzien. Daarnaast is sprake van een vrijval van de voorziening in 2016 en bedrage van ruim Afl.102 miljoen als gevolg was van de hiervoor genoemde kwijtscheldingen. Ten tijde van de opmaak van de jaarrekening 2015 van Land Aruba, was de jaarrekening van het Ziektefonds nog niet beschikbaar. Tevens kon ten aanzien van de grootte van de vrijval geen schattingen worden gemaakt, waardoor deze vrijval pas in 2016 kon plaatsvinden.

Op grond van artikel 22 van de Landsverordening Algemene ouderdomsverzekering waarborgt het Land zonder enig voorbehoud de betaling door de Bank van het ouderdomspensioen en het de bedragen, bedoeld in de artikelen 19, 20, eerste en tweede lid, en 22a, eerste lid, waarop krachtens deze landsverordening aanspraak bestaat. Volgens het artikel 25 de Landsverordening Algemene weduwen- en wezenverzekering waarborgt het Land zonder enig voorbehoud de betaling door de Bank van het pensioen en de uitkeringen, bedoeld in de artikelen 22 en 24a, waarop krachtens deze landsverordening aanspraak bestaat

Garantstelling voor de tekorten van de AZV

Volgens artikel 38q, 38r en 38s van de Landsverordening Algemene Ziektekostenverzekering dient Land Aruba eventuele tekorten van de Algemene Ziektekostenverzekering (AZV) op grond van de (jaar)rekening aan te zuiveren. Het Land heeft alle exploitatietekorten tot met het jaar 2015 betaald.

### Garantstelling voor de leningen van de Volkskredietbank

Het Land Aruba staat garant voor de betaling van rente en aflossing op door de Volkskredietbank opgenomen gelden. Ultimo 2015 was op basis van de jaarrekening van de Volkskredietbank het saldo van de opgenomen deposito's Afl. 6.6 miljoen. Bij de samenstelling van deze jaarrekening was het jaarverslag van voornoemde instelling niet beschikbaar.

### 4. Financiële verplichtingen voortvloeiend uit overeenkomsten

Het Land Aruba heeft diverse langlopende lease- en huurcontracten van auto's, apparatuur, machines, communicatielijnen en gebouwen, met een maximum looptijd van 5 jaar. De hieruit voortvloeiende jaarlijkse verplichtingen zijn in 2016 onderverdeeld naar:

Huur gebouwen (looptijd 5 jaar of minder)	Afl. 12,7 miljoen
Leasecontracten	Afl. 7,2 miljoen
Overige contracten (o.a. dienstverlening, abonnementen, licenties onderhoud)	Afl. 24,8 miljoen
Totaal	Afl. 44,7 miljoen

Langlopende huurovereenkomsten:

De reeds afgesloten langlopende huurovereenkomsten met een periode langer dan 5 jaar, bedragen in totaal Afl. 29,3 miljoen per ultimo 2016. Hieronder een nadere specificatie:

### **Huur gebouw te Sta. Cruz en te Shaba**

Ingaande 1 september 2005 heeft het Land Aruba twee langlopende huurkoopovereenkomsten afgesloten met een looptijd van 25 jaar. De huur bedraagt per jaar Afl. 1,5 miljoen.

### **Huur BELFIN-complex**

De huur voor het BELFIN-complex bedraagt per jaar Afl. 4,7 miljoen.

### **Huur INFRA-complex**

De huur voor het INFRA-complex waarin de DOW, DIP en de DVL zijn ondergebracht bedraagt Afl. 2,7 miljoen per jaar.

### **Huur ARA-complex**

De huur van het gebouw waarin de Algemene Rekenkamer is ondergebracht bedraagt Afl. 0,3 miljoen per jaar.

### **Huur HOH (met onderverhuur aan SZA)**

De Stichting Onroerend Goed Aruba (SOGA) zal, door middel van een langdurige huurovereenkomst getekend 9 januari 2013, het dr. Horacio Oduber Hospitaal (HOH) aan het Land verhuren, waarna het Land vervolgens het HOH aan de beoogde exploitant ervan, de Stichting Ziekenverpleging Aruba (SZA), ter beschikking zal stellen door middel van een onderverhuurovereenkomst tegen Afl. 1,- conform de geldende afspraken. De jaarlijkse kosten van de huurovereenkomst met SOGA volgens het addendum d.d. 1 juni 2014 zal vanaf 2017 voor de duur van 25 jaar Afl. 24 miljoen per jaar bedragen. Hiernaast is met de vaststelling van de suppletore begroting 2015 een voorwaardelijke kwijtschelding aan de SOGA tot stand gekomen van de verschuldigde tweede tranche van het verkoopbedrag van het hospitaalgebouw. Het gemoeide bedrag is in omvang 14,9 miljoen florin. Als voorwaarde voor de kwijtschelding geldt dat een aantal operatiekamers opgeleverd moeten worden als onderdeel van de uitbreidingswerkzaamheden.

### **Huur vijf multifunctionele accommodaties**

Het Land ging met de Stichting Onroerend Goed Aruba (SOGA) een lange termijn huurovereenkomsten aan voor vijf multifunctionele accommodaties (MFA's) voor een totaaloppervlakte van 4.713 m<sup>2</sup> tegen Afl. 55 per vierkante meters. Hierdoor zullen de huurkosten jaarlijks met Afl. 3.1 gaan toenemen. Er waren op het moment van de samenstelling van dit document twee MFA's in gebruik genomen; de MFA-Noord (Afl. 0,7 miljoen per jaar) en de MFA-Paradera (Afl. 0,7 miljoen per jaar). Naar verwachting zal de MFA Savaneta en die van Sta. Cruz in het najaar 2017 worden opgeleverd.

### **Huur gerenoveerd monument**

Het Land is om het gerenoveerd monument in San Nicolaas, bekend als "Uncle Louis Store" te huren van de Stichting Monumentenfonds Aruba. Zodra de machtiging is verkregen van de Staten kan de huurovereenkomst voor 25 jaar worden gesloten. Jaarlijkse huurkosten Afl. 0,2 miljoen.

### **Dienstverleningsovereenkomst met Arubus N.V.**

Het Land is met de naamloze vennootschap Arubus N.V. in 2012 een dienstverleningsovereenkomst aangegaan met een looptijd van 10 jaar (AB 2012 no. 20) van 1 juni 2012 tot en met 31 mei 2022. Volgens de dienstverleningsovereenkomst zal het Land voor het jaar 2012 maandelijks een bedrag van Afl. 0,4 miljoen betalen en vervolgens jaarlijks tot en met 2022 aan Arubus N.V. een bedrag van Afl. 4 miljoen.

### **Declaraties advocatenkantoren**

Reeds jaren bestaan er binnen het Land belangrijke verschillen bij de verstrekking van opdrachten aan advocatenkantoren in hun rol van juridische vertegenwoordigers van het Land in rechtsgedingen (soms ook

juridische adviseurs buiten rechte) en als gevolg daarvan bij de afwikkeling van declaraties van deze kantoren. Waar opdrachten door Directie Wetgeving en Juridische Zaken (DWJZ) werden uitbesteed, werden en worden (in de tijd wisselende) richtlijnen gehanteerd voor onder andere uurtarieven, opslagen en maximale bedragen voor bepaalde zaken. Waar opdrachten door individuele ministers worden en werden verstrekt wordt en werd in het algemeen geen verwijzing opgenomen naar de door DWJZ gehanteerde richtlijnen. Deze richtlijnen zijn in sommige gevallen in het verleden door de Ministerraad goedgekeurd en aan de advocatenkantoren respectievelijk de orde van advocaten bekend gemaakt. In veel gevallen, met name waarbij de opdrachtverstrekking aan de advocatenkantoren via DWJZ verliepen maar ook wel in gevallen waarbij de opdrachten door ministers zijn verstrekt, werden de declaraties naar DWJZ gezonden ter accordering. Daarbij zijn veelal belangrijke aanpassingen in tarieven, opslagen en gedeclareerde uren doorgevoerd door DWJZ. Enkele advocatenkantoren hebben kenbaar gemaakt zich niet te conformeren aan de door DWJZ gehanteerde richtlijnen. Eén van de advocatenkantoren gaf aan nog een vordering van Afl. 0,9 miljoen op het Land te hebben inzake de door DWJZ aangepaste declaraties. Inmiddels is een zaak aanhangig gemaakt bij de Raad van Toezicht ten aanzien dit advocatenkantoor inzake onterecht gedeclareerde bedragen. Het risico bestaat dat ook andere advocatenkantoren bedragen op het Land zullen vorderen inzake door DWJZ aangepaste declaraties. In 2006 is besloten dat het Land het verschil tussen de gedeclareerde bedragen en de door DWJZ verlaagde bedragen in de meeste gevallen toch zal betalen. Deze kosten zullen op basis van opgestelde declaraties met betrekking tot het verschil in de administratie van het Land verantwoord worden. De maatschap Croes. Wever en Tchong/Land Aruba. In deze zaak is tussentijds appel ingesteld door CWT. Het Hof heeft bij vonnis van 19 april 2016 de vordering afgewezen. Het gerecht in eerste aanleg heeft vonnis gewezen op 24 mei 2017.

Van de oorspronkelijke vordering van CWT van Afl. 0,6 miljoen vermeerderd met de wettelijke rente vanaf 8 december 2010, rente en kosten rechtens, heeft de rechter het Land veroordeeld om aan CWT uit te betalen een bedrag van ruim Afl. 0,1 miljoen vermeerderd met de wettelijke rente vanaf 8 december 2010 tot aan de dag van algehele voldoening. Het vonnis is uitvoerbaar bij voorraad verklaard.

### **Drietal subsidieovereenkomsten**

Het Land heeft, als rechtsopvolger van het voormalige Eilandgebied Aruba, een drietal subsidieovereenkomsten overgenomen die geen einddatum hebben. De subsidieovereenkomsten met de stichtingen SVGA, Casa Cuna, Imelda Hof zijn per 29 juni 2015 opgezegd met aankondiging van een nieuw subsidiebeleid voor 2016. Voor het dienstjaar 2016 wordt voor de Stichting SVGA de vaststelling van de subsidies gedeeltelijk conform de subsidieovereenkomst aangezien deze overeenkomst een opzeggingstermijn heeft van een jaar. Dit houdt in dat de SVGA de exploitatierekening aan het Land dient over te leggen waarna deze wordt gecontroleerd en het Land inlichtingen kan vragen. Na goedkeuring van exploitatierekening wordt het subsidiebedrag vastgesteld, rekening houdend met de reeds betaalde subsidievoorschotten.

### **Vaststellingsovereenkomst met erven Bruin**

In verband met de uitvoering van het project Watty Vos Boulevard, heeft het Land een vaststellingsovereenkomst op 22 januari 2014 gesloten met de erven Bruin. De uitvoering van deze overeenkomst brengt kosten met zich mee voor het Land die door de Dienst Openbare Werken en de Directie Infrastructuur en Planning nog moeten worden berekend. Deze kosten hangen samen met de uitvoering van het project en na gereedkomen van het project.

## **5. Pensioenverplichtingen en uitkeringen bij wijze pensioenen ten laste van de begroting**

### **Duurtetoeslag**

Aan gepensioneerde ambtenaren wordt door het Land Aruba duurtetoeslag betaald. De duurtetoeslagen zijn vaststaande pensioenverplichtingen. De verplichting tot betaling van de duurtetoeslag vloeit voort uit het



'Landsbesluit duurtetoeslag overheidsgepensioneerden'. De duurtetoeslag is een aanvulling op het basispensioen dat via de Stichting APFA wordt betaald.

### **Pensioenen politieke ambtsdragers**

Voormalige politieke ambtsdragers ontvangen een uitkering bij wijze van pensioen ten laste van het Land Aruba. De pensioenen van politieke ambtsdragers zijn vaststaande verplichtingen aan uitkeringen bij wijze van pensioen waarvan op balansdatum niet bekend is in welke omvang zij zullen ontstaan.

### **Overige pensioenen ten laste van de begroting**

Voormalige arbeiders en werksters van het Land Aruba ontvangen een pensioen van het Land Aruba, genaamd 'pensioenen ten laste van de begroting'. Voorheen was er geen pensioenregeling voor arbeiders en werkster. Daarom heeft het Land Aruba destijds besloten om niettemin aan deze voormalige werknemers een pensioen toe te kennen. Over het pensioen wordt ook duurtetoeslag betaald. Er zijn overigens geen arbeiders en werksters meer in dienst van het Land Aruba. De pensioenen zijn vaststaande pensioenverplichtingen, waarvan op balansdatum niet bekend is in welke omvang zij zullen ontstaan.

### **Witte vlek groep niet pensioengerechtigden**

Er zijn gepensioneerde ambtenaren die geen pensioenuitkering ontvangen van het APFA, omdat ze destijds geen gebruik hebben gemaakt van de pensioenregeling van het Land Aruba. Deze gepensioneerde ambtenaren ontvangen niettemin een pensioenuitkering van het Land Aruba, genaamd 'uitkeringen bij wijze van pensioen'. De pensioenen zijn vaststaande pensioenverplichtingen, waarvan op balansdatum niet bekend is in welke omvang zij zullen ontstaan. Gelet het hof-vonnis van 20 mei 2016 (RvBAZ 2014/69921) heeft het Land als oud-werkgever, en gelet de waarborgfunctie van het bestuursrecht, een zorgplicht ten aanzien van diens oud-werknemers om zich te vergewissen of, eventueel met zijn bemiddeling, een oplossing te zoeken die zou leiden tot de status van overheidsgepensioneerde van betrokkenen. Het Land heeft aanvang gemaakt met het inhalen van achterstanden in verwerking van actief personeel welke nog geen gebruik maakt van de bestaande pensioenregeling van het Land. Dit met het oog om de praktijk van "uitkeringen bij wijze van pensioen" tegen te gaan. De verwachting is dat binnenkort werknemers die niet meedoen aan een pensioenregeling van het Land tot het verleden zullen gaan horen. Gaandeweg zal dan minder aan uitkeringen bij wijze van pensioen uitgekeerd worden door sterfte van de ontvangers hiervan enerzijds en het uitblijven van nieuwe aanmeldingen.

# **7. Toelichting op de Exploitatier rekening over 2016**

## 7. Toelichting op de exploitatierekening over 2016

### Algemeen

In dit hoofdstuk worden de materiële afwijkingen toegelicht die bestaan tussen de gerealiseerde kosten en middelen over 2016 en de begroting van 2016.

Vanaf 1997 is de exploitatierekening ingedeeld conform de opzet van deel 1 van de begroting, op het niveau van budgethouder – kostensoortcategorie.

Voorts worden een aantal posten welke niet begroot worden, wel opgenomen in de verantwoording van de exploitatierekening. Het betreft de volgende posten:

- Voorzieningen
- Koers- en renteverschillen
- Rente wegens late betaling
- Kasverschillen
- Kosten die betrekking hebben op voorgaande jaren

Vanaf het jaar 2014 worden de openstaande inkooporders, dan wel de reeds aangegane verplichtingen, geactiveerd. Dat wil zeggen dat de kosten in dit boekjaar worden verantwoord in afwachting op de nog te ontvangen facturen. Met deze boekingsgang wordt beoogd de kosten toe te rekenen aan de periode waarin de verplichting is aangegegaan en waarvan de verwachting is dat die gerealiseerd zullen worden.

Voorts valt in zijn algemeenheid op dat in de hoofdkostensoort 4700 Bijdragen en Afschrijvingen vaak overschrijdingen in de realisatie waar te nemen zijn. Dit is het gevolg van een aantal elementen. Allereerst worden op de balans van het Land materiële vaste activa geactiveerd en afgeschreven. Afschrijvingskosten worden wel in de exploitatierekening verwerkt, maar niet in de begroting opgenomen. Het betreffen hier activeringen als gevolg van investeringen gedaan door de Fondo Desaroyo Aruba (FDA). Dit leidt weliswaar tot een verslechtering van het exploitatieresultaat, doch heeft geen verdere gevolgen voor het financieel kader. Tenslotte wordt onder deze rubriek eveneens opgenomen de verrekeningen welke plaatsvinden tussen verschillende onderdelen van het overheidsapparaat en met name tussen de diensten en de Directie Informatievoorziening en Automatisering. Deze verrekeningen hebben geen effect op het exploitatieresultaat.

Sinds 2011 worden tevens de kwijtscheldingen conform de Landsverordening kwijtschelding van studieleningen (AB 2011 no.70) verantwoord in dezelfde rubriek.

Omwillen van de consistentie met de jaarrekeningen van de voorafgaande drie jaren worden afwijkingen van Afl. 100.000 of meer toegelicht. Tevens zal een afwijking van dit bedrag in combinatie met een afwijking van 5% of meer toegelicht op hoofdbudgethouder en hoofdkostensoort.

## Ministerie 0 AZWIDO

### Algemeen

De kosten van het ministerie van Algemene Zaken, Wetenschap, Innovatie en Duurzame Ontwikkeling bedroegen Afl.4.738.452 lager dan begroot. Ten opzichte van het voorafgaande boekjaar is sprake van een toename van Afl. 1.019.791 (1%). De middelen laten een onderbesteding ten opzichte van de begroting zien van Afl. 844.097 (4%). De vergelijking met het voorafgaande boekjaar geeft aan dat de middelen met Afl. 131.718 (1%) gestegen.

Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florin)			
<b>Totaal Kosten</b>	<b>81,013,148</b>	<b>85,751,600</b>	<b>79,993,357</b>
<b>Totaal Middelen</b>	<b>18,411,803</b>	<b>19,255,900</b>	<b>18,280,085</b>

De specificatie hiervan naar hoofdkosten, respectievelijk hoofdmiddelensoort is als

Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florin)			
<b>Kosten</b>			
Personeel	37,007,695	37,285,800	37,564,898
Werkgeversbijdragen	8,754,161	9,242,800	8,808,112
Goederen & Diensten	14,123,111	16,402,000	12,971,958
Overdrachten Binnenland	1,859,474	2,366,400	1,909,346
Overdrachten Buitenland	1,103,767	1,446,600	1,142,147
Bijdragen & Afschrijvingen	18,164,940	19,008,000	17,596,896
<b>Totaal Kosten</b>	<b>81,013,148</b>	<b>85,751,600</b>	<b>79,993,357</b>
<b>Middelen</b>			
Retributies, leges & rechten	3,872,287	3,725,000	3,678,553
Rechten, boeten & overig	587,411	614,100	688,736
Niet-Belastingopbrengsten	9,607,460	10,096,300	9,490,494
Landsbedrijven en fondsen	4,319,036	4,793,300	4,397,660
Overige ontvangsten	25,609	27,200	24,642
<b>Totaal Middelen</b>	<b>18,411,803</b>	<b>19,255,900</b>	<b>18,280,085</b>

## Kosten

Het ministerie AZWIDO heeft op alle kostensoorten een lagere realisatie dan begroot. Uitschieters zijn onderbesteding in de categorieën goederen & diensten van Afl. 2.278.889 (14%), bijdragen & afschrijvingen Afl. 843.060 (4%), overdrachten binnenland Afl. 506.926 en werkgeversbijdragen Afl. 488.639 (5%).

## **Personeel**

De personeelskosten zijn per saldo Afl. 278.105 (1%) lager dan de begroting. Hieronder per hoofdbudgethouder een specificatie van de begrotingsuitputting van deze kostensoort. Deze over- en onderschrijdingen zijn over het algemeen het gevolg van vertraging in de verwerking van bevorderingen en overplaatsingen.

Hoofdbudgethouder		Werkelijk	Begroot	Over/ (Onderschrijding)
001	Minister AZWIDO	11.975.259	11.984.200	(8.941)
003	Ministerraad	1.197.280	1.221.000	(23.720)
005	Adviesraden	561.722	598.400	(36.678)
007	Voorlichting	556.753	537.600	19.153
010	Interne Diensten	3.394.637	3.471.400	(76.763)
011	Archieven	2.019.084	2.079.900	(60.816)
012	Burgerlijke Stand & Bevolking	2.244.710	2.298.700	(53.990)
013	Nationale Veiligheid	10.483.054	10.561.500	(78.446)
014	Buitenlandse Betrekkingen	1.148.660	1.091.600	57.060
016	Hulpbestuurskantoren	1.951.823	1.941.000	10.823
017	Automatisering	1.474.712	1.500.500	(25.788)
<b>Totaal</b>				<b>(278.105)</b>

## **Werkgeversbijdragen**

De werkgeversbijdragen zijn per saldo Afl. 488.639 (5%) lager dan de begroting. Bij de hoofdbudgethouders zijn kleine over- en onderschrijdingen die elkaar compenseren. Deze over- en onderschrijdingen zijn over het algemeen het gevolg van vertraging in de verwerking van bevorderingen en overplaatsingen

Hoofdbudgethouder		Werkelijk	Begroot	Over/ (Onderschrijding)
001	Minister AZWIDO	2.251.201	2.340.700	(89.499)
003	Ministerraad	279.207	307.100	(27.893)
005	Adviesraden	140.532	174.500	(33.968)
007	Voorlichting	164.841	161.400	3.441
010	Interne diensten	980.853	1.019.400	(38.547)
011	Archieven	575.748	588.700	(12.952)
012	Burgerlijke Stand & Bevolking	626.357	650.300	(23.943)
013	Nationale Veiligheid	2.538.544	2.788.600	(250.056)
014	Buitenlandse Betrekkingen	269.006	283.900	(14.894)
016	Hulpbestuurskantoren	541.817	533.900	7.917
017	Automatisering	386.052	394.300	(8.248)
<b>Totaal</b>				<b>(488.639)</b>

## Goederen en diensten

De goederen en diensten zijn Afl. 2.278.889 (14%) lager dan de begroting. Bij alle hoofdbudgethouders was de kostenrealisatie lager dan begroot. De onderbesteding bij de hoofdbudgethouder Minister AZWIDO werd voornamelijk veroorzaakt door lagere realisaties bij twee kostenplaatsen, te weten Gevolmachtigde minister Nederland Afl. 275.485, voornamelijk door een onderbesteding in overige kosten, en de Gevolmachtigde minister USA Afl. 294,797, voornamelijk veroorzaakt door een onderbesteding in reiskosten en overige vergoedingen. De lagere realisatie bij de hoofdbudgethouder Burgerlijke Stand werd voornamelijk veroorzaakt door onderbestedingen in de kostencategorieën bedrijfsbenodigheden Afl. 133.876 en huur van kantoorinventaris Afl. 92.583. In geval van hoofdbudgethouder Hulpbestuurskantoren was de onderbesteding in hoofdzakelijk in huur gebouwen. De hoogste onderbesteding was bij de hoofdbudgethouder Automatisering waar Afl. 253.560 lager dan begroot werd uitgegeven aan huur van kantoorinventaris, Afl. 171.032 minder aan huur bedrijfsmiddelen en Afl. 113.752 minder aan kosten van telefoon en internet. De overige onderbestedingen zijn verdeeld over de diverse kostenplaatsen die onder dit ministerie ressorteren.

Hoofdbudgethouder		Werkelijk	Begroot	Over/ (Onderschrijding)
001	Minister AZWIDO	4.251.652	4.836.100	(584.448)
002	Gouverneur	2.275	2.000	(25)
003	Ministerraad	754.359	820.300	(65.941)
005	Adviesraden	119.821	157.700	(37.879)
007	Voorlichting	171.172	259.400	(88.228)
010	Interne diensten	1.952.260	2.024.200	(71.940)
011	Archieven	824.931	837.000	(12.069)
012	Burgerlijke Stand & Bevolking	1.039.063	1.315.700	(276.637)
013	Nationale Veiligheid	1.728.851	1.811.200	(82.350)
014	Buitenlandse Betrekkingen	263.135	272.400	(9.265)
016	Hulpbestuurskantoren	1.074.611	1.429.700	(355.089)
017	Automatisering	668.182	1.269.000	(600.818)
018	Computercentrum	52.313	75.000	(22.689)
019	Overige AZWIDO	1.220.669	1.292.000	(71.331)
<b>Totaal</b>				<b>(2.278.889)</b>

## Overdrachten Binnenland

De overdrachten binnenland zijn Afl. 506.926 (21%) lager dan begroot. De onderschrijding wordt met name veroorzaakt omdat bij hoofdbudgethouder Overige AZWIDO geen kosten onder deze categorie zijn gerealiseerd ten aanzien van het programma sociale vorming. Overdrachten binnenland die onder de hoofdbudgethouder Ministerraad zijn geboekt, betreffen pensioenkosten en duurtetoelagen van ex-ministers.

Hoofdbudgethouder		Werkelijk	Begroot	Over/ (Onderschrijding)
003	Ministerraad	1.859.474	1.916.400	(56.926)
019	Overige AZWIDO	-	450.000	(450.000)
<b>Totaal</b>				<b>(506.926)</b>

## Overdrachten Buitenland

De overdrachten binnenland zijn Afl. 342.833 (24%) lager dan begroot. De onderschrijding wordt met name veroorzaakt door de onderschrijding bij de hoofdbudgethouder Burgerlijke Stand en Bevolking van Afl. 336.733. De onderschrijding bij de hoofdbudgethouder Burgerlijke Stand en Bevolking is veroorzaakt doordat de gerealiseerde afdrachten van de paspoortgelden lager dan begroot waren omdat slechts de kosten ten aanzien van 10 maanden is afgewikkeld.

Hoofdbudgethouder		Werkelijk	Begroot	Over/ (Onderschrijding)
001	Minister AZWIDO	-	1.000	(1.000)
005	Adviesraden	-	5.000	(5.000)
012	Burgerlijke Stand & Bevolking	1.063.267	1.400.000	(336.733)
014	Buitenlandse Betrekkingen	40.500	40.600	(100)
<b>Totaal</b>				<b>(342.833)</b>

## Bijdragen en afschrijvingen

De bijdragen en afschrijvingen zijn Afl. 843.060 (4%) lager dan begroot. De grootste onderschrijding heeft plaatsgevonden bij de hoofdbudgethouder Overige AZWIDO ten bedrage van Afl. 1.003.851. Het betreft een saldo van lagere dan begrote kosten van de Hoge Colleges van Staat ten bedrage van Afl. 1.477.387 en een overschrijding in de afschrijvingskosten uit hoofde van investeringen gedaan vanuit het Fondo di Desaroyo in 2014 en 2015. De overschrijding bij hoofdbudgethouder Archieven is tevens vanwege de investeringen vanuit het Fondo di Desaroyo die in 2016 zijn geactiveerd.

Hoofdbudgethouder		Werkelijk	Begroot	Over/ (Onderschrijding)
001	Minister AZWIDO	76.760	73.500	3.171
002	Gouverneur	22.000	18.300	3.700
003	Ministerraad	94	100	(6)
005	Adviesraden	7.800	24.400	(16.600)
007	Voorlichting	28.594	24.000	4.194
010	Interne diensten	222.700	276.700	(54.000)
011	Archieven	307.253	177.500	129.753
012	Burgerlijke Stand & Bevolking	647.480	621.300	26.180
013	Nationale Veiligheid	605.012	547.800	57.212
016	Hulpbestuurskantoren	168.266	161.000	7.266
017	Automatisering	24.722	24.800	(78)
019	Overige AZWIDO	16.054.349	17.058.200	(1.003.851)
<b>Totaal</b>				<b>(843.060)</b>

## Middelen

De totale opbrengsten zijn bij dit ministerie ten opzichte van de begroting Afl. 844.097 (4%) lager. De vergelijking met het voorafgaande jaar geeft een toename van Afl. 131.718 (1%).

### Retributies, leges & rechten

De opbrengsten van deze middelensoort zijn per saldo Afl. 147.287 (4%) hoger dan begroot en betreft hogere middelenrealisatie uit hoofde van dienstverlening bij het Bureau Burgerlijke Stand.

Hoofdbudgethouder		Werkelijk	Begroot	Over/ (Onderschrijding)
012	Burgerlijke Stand & Bevolking	3.872.287	3.725.000	147.287
<b>Totaal</b>				<b>147.287</b>

### Niet- Belastingopbrengsten

De niet-belastingopbrengsten waren Afl. 488.840 (5%) lager dan begroot. Dit zijn overdrachten vanuit het Rijk ten behoeve van de kustwacht.

Hoofdbudgethouder		Werkelijk	Begroot	Over/ (Onderschrijding)
013	Nationale veiligheid	9.485.807	9.974.700	(488.893)
018	Automatisering	121.653	121.600	(53)
<b>Totaal</b>				<b>(488.840)</b>

### Landsbedrijven en fondsen

De opbrengsten van Landsbedrijven en fondsen waren Afl. 474.264 (10%) lager dan begroot. De opbrengsten geboekt onder de hoofdbudgethouder Interne Diensten heeft te maken met verrekeningen onder overheidsdiensten voor levering van artikelen uit het centrale magazijn. Opbrengsten geboekt onder de budgethouder automatisering, betreft ook doorberekende kosten van verleende diensten op gebied van automatisering.

Hoofdbudgethouder		Werkelijk	Begroot	Over/ (Onderschrijding)
010	Interne Diensten	797.923	1.033.300	(235.377)
011	Archieven	4.217	10.000	(5.783)
017	Automatisering	3.516.896	3.750.000	(233.104)
<b>Totaal</b>				<b>(474.264)</b>



## Ministerie 1 ROII

### Algemeen

De kosten van het ministerie van Ruimtelijke Ontwikkeling, Infrastructuur en Integratie is Afl. 3.996.986 (3%) hoger dan begroot. Ten opzichte van het voorafgaande jaar zijn de kosten Afl. 1.880.556 (1%) hoger. De middelen bedroegen Afl.10.421.209 (29%) hoger dan begroot. De vergelijking met de cijfers van 2015 geeft een toename van Afl. 8.060.366 (21%).

Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florins)			
<b>Totaal Kosten</b>	<b>137.258.283</b>	<b>133.261.300</b>	<b>135.377.727</b>
<b>Totaal Middelen</b>	<b>46.040.509</b>	<b>35.619.300</b>	<b>37.980.143</b>

De specificatie hiervan naar hoofdkosten, respectievelijk hoofdmiddelensoort is als volgt:

Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florins)			
<b>Kosten</b>			
Personeel	19.830.149	19.778.200	20.132.821
Werkgeversbijdragen	4.980.753	5.030.200	5.095.380
Goederen & Diensten	41.424.647	41.548.500	41.977.654
Subsidies	2.634.528	-	2.943.479
Overdrachten Binnenland	4.886.119	6.736.000	5.705.227
Overdrachten Buitenland	-	3.000	-
Bijdragen & Afschrijvingen	63.502.087	60.165.400	59.523.166
<b>Totaal Kosten</b>	<b>137.258.283</b>	<b>133.261.300</b>	<b>135.377.727</b>
<b>Middelen</b>			
Indirecte belastingen	16.853	50.500	16.654
Retributies, leges & rechten	13.643.175	10.027.500	10.155.690
Rechten, boeten & overig	3.244.941	2.281.000	1.988.231
Niet-Belastingopbrengsten	27.910.134	22.528.900	25.231.574
Landsbedrijven en fondsen	1.212.089	718.000	574.677
Overige ontvangsten	13.317	13.400	13.317
<b>Totaal Middelen</b>	<b>46.040.509</b>	<b>35.619.300</b>	<b>37.980.143</b>

## Kosten

De overbesteding op de begroting bij het ministerie ROII nam voornamelijk plaats op gebied van subsidies Afl. 2.634.528 (100%) en bijdragen & afschrijvingen met Afl. 3.336.687 (6%). Het ministerie heeft een kleine onderbesteding in de categorie goederen & diensten van Afl. 123.853 en overdrachten binnenland Afl. 1.849.881 (27%), waarmee de overschrijding in subsidies onder ander is vereffend.

## **Personeel**

De personeelskosten zijn per saldo Afl. 51.949 hoger dan de begroting. Deze overschrijding is veroorzaakt door een hogere realisatie in salarissen bij de DIMAS ten bedrage van Afl. 235.037 die grotendeels werd vereffend met onderschrijdingen in de salariskosten bij het bureau van de minister ROII en Dienst Landmeetkunde & Vastgoedregistratie.

## **Werkgeversbijdragen**

De werkgeversbijdragen zijn daarentegen met Afl. 49.477 onder de begroting gebleven.

## **Goederen en diensten**

Op goederen & diensten is per saldo bij dit ministerie sprake van een onderbesteding van Afl. 123.853. Bij de hoofdbudgethouder Minister van ROII zijn de werkelijke kosten Afl. 731.171 hoger dan begroot voornamelijk vanwege hogere kosten op gebied van deskundig advies Afl. 494.093, overige uitbestedingen Afl. 111.225, huur gebouwen Afl. 133.112. Bij de budgethouder Technische inspecties is sprake van een onderbesteding van Afl. 815.009 hoofdzakelijk vanwege lagere uitgaven aan elektriciteitskosten (Afl. 706.498). Infrastructuur gaf Afl. 687.599 meer dan begroot uit. De redenen hiertoe is de hogere uitgaven aan elektriciteit kosten van Afl. 1.305.102 die deels gecompenseerd werd met een onderbesteding in de categorie waterlevering ten bedrage van Afl. 432.365. De hoofdbudgethouder vastgoedregistratie heeft een onderbesteding van Afl. 196.145 wat een saldo is van onderbestedingen op alle kostencategorieën. Budgethouder overige ROII boekte Afl. 490.332 minder kosten dan de begroting als gevolg van lagere kosten ten aanzien van Serlimar, op de post overige uitbestedingen.

Hoofdbudgethouder		Werkelijk	Begroot	Over/ (Overschrijding)
020	Minister ROII	3.789.171	3.058.000	731.171
028	Technische Inspecties	5.152.191	5.967.200	(815.009)
035	Infrastructuur	20.245.499	19.557.900	687.599
036	Vastgoedregistratie	1.098.255	1.294.400	(196.145)
037	Overige ROII	10.753.468	11.243.800	(490.332)
121	Immigratie & Naturalisatie	386.063	427.200	(41.137)
<b>Totaal</b>				<b>(123.853)</b>

## **Overdrachten Binnenland**

De overdrachten binnenland zijn Afl. 1.849.881 (27%) lager dan begroot wat volledig is toe te schrijven aan lagere kosten uit hoofde van huur, bouw en koopsubsidie aan FCCA.

Hoofdbudgethouder		Werkelijk	Begroot	Over/ (Overschrijding)
035	Infrastructuur	4.886.119	6.736.000	(1.849.881)
<b>Totaal</b>				<b>(1.849.881)</b>

## Bijdragen en afschrijvingen

De bijdragen en afschrijvingen zijn Afl. 3.336.687 (6%) hoger dan begroot. Bij de hoofdbudgethouders: openbare werken is Afl. 1.479.237 het saldo van lagere opbrengsten conform de concept-jaarrekening 2016 van de DOW. De reden hiertoe is dat de beoogde aanpassing van de huidige retributie- en legesbesluit nog niet is doorgevoerd. Verder zijn er minder bouwvergunningen afgegeven ten opzichte van het vorige jaar. Budgethouder infrastructuur heeft ten behoeve van de kostenplaats DIP haar begroting met Afl. 1.608.375 aan afschrijvingen overschreden en had lagere afschrijvingskosten op de kostenplaats FCCA. Verder werden ook Afl. 591.572 aan verrekeningen geboekt ten name van de DIP. Hoofdbudgethouder vastgoedregistratie heeft ook meer afschrijvingskosten geboekt dan begroot ten bedrage van Afl. 249.613 en budgethouder immigratie & naturalisatie Afl. 263.874. Bij de hoofdbudgethouder overige ROII was er sprake van een onderbesteding van Afl. 270.015 vanwege lagere verrekeningen tussen overheidsdiensten dan begroot. De hogere afschrijvingskosten bij alle budgethouders heeft te maken met investeringen in het boekjaar 2014 en 2015 die voornamelijk vanuit het Fondo do Desaroyo werden gefinancierd en in 2016 geactiveerd.

Hoofdbudgethouder		Werkelijk	Begroot	Over/ (Onderschrijding)
020	Minister ROII	-	5.000	(5.000)
028	Technische Inspecties	189.303	178.700	10.603
033	Openbare Werken	52.820.137	51.340.900	1.479.237
035	Infrastructuur	7.990.375	6.382.000	1.608.375
036	Vastgoedregistratie	365.613	116.000	249.613
037	Overige ROII	1.410.085	1.680.100	(270.015)
121	Immigratie & Naturalisatie	726.574	462.700	263.874
<b>Totaal</b>				<b>3.336.687</b>

## Middelen

De totale opbrengsten zijn bij dit ministerie ten opzichte van de begroting Afl. 10.421.209 (29%) hoger. De vergelijking met het voorafgaande jaar geeft een toename van Afl. 8.060.366 (21%).

### Retributies, leges & rechten

De opbrengsten van deze middelensoort zijn per saldo Afl. 3.615.675 (36%) hoger dan begroot en betreft voornamelijk meer opbrengsten dan begroot op de dienstverlening van de kostenplaats DIP Afl. 4.28.101. DIMAS heeft daarentegen onder deze hoofdbudgethouder een lagere realisatie van Af. 634.000.

Hoofdbudgethouder		Werkelijk	Begroot	Over/ (Onderschrijding)
028	Technische Inspecties	1.780.074	1.778.500	1.574
035	Infrastructuur	4.788.901	540.800	4.248.101
121	Immigratie & Naturalisatie	7.074.200	7.708.200	(634.000)
<b>Totaal</b>				<b>3.615.675</b>

### Rechten, boeten & overig

De opbrengsten van deze middelensoort zijn per saldo Afl. 963.941 (42%) hoger dan begroot en betreft meer opbrengsten van DIP ten bedrage van Afl. 251.186 uit hoofde van inning van verschuldigde vergoeding voor het gebruik van domeingrond anders dan precario. Tevens heeft de DIP meer aan incidentele middelen geboekt van

verschillende rechtspersonen Afl. 555.023. Budgethouder vastgoedregistratie heeft ook Afl. 159.572 meer dan de begroting opgeleverd uit hoofde van verleende dienstverlening aan derden.

Hoofdbudgethouder		Werkelijk	Begroot	Over/ (Onderschrijding)
020	Minister ROII	405.000	-	405.000
035	Infrastructuur	1.625.369	821.000	804.369
036	Vastgoedregistratie	1.214.572	1.055.000	159.572
037	Overige ROII	-	405.000	(405.000)
<b>Totaal</b>				<b>963.941</b>

### Niet- Belastingopbrengsten

De niet-belastingopbrengsten waren Afl. 5.381.234 (24%) hoger dan begroot. Deze opbrengsten betreffen hogere realisaties op gebied van erfpachtrechten Afl. 2.843.170, optierecht Afl. 134.603, opbrengsten van woningen van het Land geïnd door tussenkomst van de FCCA, ten bedrage van Afl. 2.434.863. Ten aanzien van de verhuur van gronden werd Afl. 58.763 ontvangen. DIP was de enige kostenplaats die onder deze middelensoort uit hoofde van verhuuropbrengsten Afl. 90.165 minder dan begroot heeft gerealiseerd.

Hoofdbudgethouder		Werkelijk	Begroot	Over/ (Onderschrijding)
035	Infrastructuur	27.910.134	22.528.900	5.381.234
<b>Totaal</b>				<b>5.381.234</b>

### Landsbedrijven en fondsen

De opbrengsten van Landsbedrijven en fondsen waren Afl. 494.089 (69%) hoger dan begroot. De opbrengsten betreffen voornamelijk meer opbrengsten van Dienst landmeetkunde en vastgoed voor geleverde diensten aan derden.

Hoofdbudgethouder		Werkelijk	Begroot	Over/ (Onderschrijding)
028	Technische Inspectie	1.000	-	1.000
036	Vastgoedregistratie	1.212.089	718.000	493.089
<b>Totaal</b>				<b>494.089</b>

## Ministerie 2 TTPC

### Algemeen

De kosten van het ministerie van Toerisme, Transport, Primaire sector en Cultuur zijn Afl.1.597.814 (4%) lager dan begroot. Ten opzichte van het voorafgaande boekjaar is er sprake van een afname van Afl. 2.812.739 (5%). De middelen zijn Afl.3.143.373 (10%) hoger dan begroot. De vergelijking met 2015 geeft een toename van Afl. 4.375.535 (16%).

Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florin)			
<b>Totaal Kosten</b>	<b>45.199.186</b>	<b>46.797.000</b>	<b>48.011.925</b>
<b>Totaal Middelen</b>	<b>31.995.373</b>	<b>28.852.000</b>	<b>27.619.838</b>

De specificatie hiervan naar hoofdkosten, respectievelijk hoofdmiddelensoort is als volgt:

Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florin)			
<b>Kosten</b>			
Personeel	17.560.025	17.687.400	20.009.135
Werkgeversbijdragen	4.513.744	4.541.300	5.113.922
Goederen & Diensten	5.682.057	6.239.700	5.967.940
Subsidies	12.991.590	13.399.000	11.018.499
Overdrachten Binnenland	-	-	593.400
Overdrachten Buitenland	230.118	283.500	228.318
Bijdragen & Afschrijvingen	4.221.653	4.646.100	5.080.711
<b>Totaal Kosten</b>	<b>45.199.186</b>	<b>46.797.000</b>	<b>48.011.925</b>
<b>Middelen</b>			
Retributies, leges & rechten	1.185.560	1.100.800	1.165.051
Rechten, boeten & overig	10.522.437	9.736.600	12.178.042
Niet-Belastingopbrengsten	20.276.273	18.000.000	14.263.428
Overige ontvangsten	11.103	14.600	13.317
<b>Totaal Middelen</b>	<b>31.995.373</b>	<b>28.852.000</b>	<b>27.619.838</b>

## Kosten

Ten opzichte van het jaar 2015 zijn de gerealiseerde kosten in 2016 Afl. 2.812.739 lager. De lagere gerealiseerde kosten voor het ministerie van Toerisme, Transport, Primaire sector en Cultuur werd veroorzaakt door lagere kosten ten opzichte van de begroting in alle kostensoorten. Hieronder volgt per hoofdkostensoort een nadere specificatie.

## **Personeel**

Dit ministerie heeft binnen de personeelskosten categorie per saldo Afl. 127.375 (0,7%) minder dan de begroting besteedt. In vergelijking met het vorige boekjaar werd Afl. 2.449.110 minder aan personeelskosten geboekt. De enige overschrijding was bij de hoofdbudgethouder Landbouw, Veeteelt & Visserij ten bedrage van Afl. 102.773 mede als gevolg van hogere kosten aan salarissen.

Hoofdbudgethouder		Werkelijk	Begroot	Over/ (Overschrijding)
038	Minister van TTPC	2.253.270	2.348.900	(95.630)
122	Luchtvaart	3.761.222	3.826.100	(64.878)
123	Meteorologie	814.977	855.600	(40.623)
124	Scheepvaart	1.444.188	1.449.300	(5.112)
125	Openbaar Vervoer	2.081.913	2.084.500	(2.587)
140	Landbouw, Veeteelt & Visserij	2.524.073	2.421.300	102.773
180	Cultuur	4.680.381	4.701.700	(21.319)
<b>Totaal</b>				<b>(127.375)</b>

## **Werkgeversbijdragen**

De kosten gerelateerd aan werkgeversbijdrage vertonen een positief verschil van Afl. 27.556 ten opzichte van de begroting.

## **Goederen & Diensten**

De kosten gerelateerd aan goederen en diensten zijn in 2016 Afl. 557.643 minder dan begroot (10%) terwijl de vergelijking met het voorafgaand boekjaar een afname van Afl. 285.883 (5%) laat zien. Deze lagere uitputting is een saldo van onderschrijdingen van verschillende hoofdbudgethouders onder dit ministerie. Onderstaande overzicht presenteert een specificatie per hoofdbudgethouder. De hoofdbudgethouder Cultuur een de grootste onderschrijding van Afl. 234.729 als gevolg van lagere overige kosten en ook lager kosten aan huur gebouwen.

Hoofdbudgethouder		Werkelijk	Begroot	Over/ (Overschrijding)
038	Minister van TTPC	1.109.991	1.176.300	(66.309)
122	Luchtvaart	461.312	554.500	(93.188)
123	Meteorologie	235.398	250.800	(15.402)
124	Scheepvaart	361.986	375.600	(13.614)
125	Openbaar Vervoer	254.304	317.800	(63.496)
140	Landbouw, Veeteelt & Visserij	2.036.096	2.107.000	(70.904)
180	Cultuur	1.222.971	1.457.700	(234.729)
<b>Totaal</b>				<b>(557.643)</b>

## **Subsidies**

De kosten gerelateerd aan subsidies zijn in 2016 ten opzichte van de begroting Afl. 407.410 (3,%) lager gerealiseerd. Ten opzichte van het jaar daarvoor is een toename van Afl. 1.973.091 (15%) waar te nemen. Onderstaande tabel presenteert de onderschrijdingen ten opzichte van de begroting. De grootste onderbesteding van bij de hoofdbudgethouder Cultuur van Afl. 404.010 als gevolg van lagere verstrekte subsidies aan Stichting

Mobis van Afl. 250.000, Museo Historico Afl. 59.700, Stichting Schouwborg Afl. 50.819 en Stichting Arubaanse Muziekschool Afl. 43.493.

Hoofdbudgethouder		Werkelijk	Begroot	Over/ (Onderschrijding)
125	Openbaar Vervoer	10.096.000	10.096.000	-
140	Landbouw, Veeteelt & Visserij	-	3.400	(3.400)
180	Cultuur	2.895.590	3.299.600	(404.010)
<b>Totaal</b>				<b>(407.410)</b>

### Overdrachten Buitenland

De kosten gerelateerd aan overdrachten buitenland zijn Afl. 53.382 (18,83%) lager dan de begroting. Hiermee is de realisatie van de kosten voor overdrachten buitenland binnen de begroting gebleven.

### Bijdragen & Afschrijvingen

De kosten gerelateerd aan Bijdragen en Afschrijvingen zijn voor Afl. 424.447 (9%) lager gebleven ten opzichte van de begroting. Onderstaande tabel presenteert de onderschrijdingen ten opzichte van de begroting. Hoofdbudgethouder Overig TTPC heeft een overschrijding van Afl. 473.797 als gevolg van hogere afschrijvingskosten uit hoofde van investeringen verricht in 2014 en 2015. Budgethouder Luchtvaart geeft een onderbesteding van Af. 1.106.782 aan vanwege terugboeking van afschrijvingskosten Afl. 809.182 op grond van de overdracht van materiële vaste activa aan ANSA N.V.. Bij de hoofdbudgethouder Cultuur is juist sprake van hogere afschrijvingskosten, ook uit hoofde van investeringen verricht in 2014 en 2015 die in 2016 zijn geactiveerd.

Hoofdbudgethouder		Werkelijk	Begroot	Over/ (Onderschrijding)
038	Minister van TTPC	1.124	1.200	(76)
044	Toerisme	3.140	3.300	(160)
048	Overig TTPC	4.316.197	3.842.400	473.797
122	Luchtvaart	(809.182)	297.600	(1.106.782)
123	Meteorologie	22.022	22.100	(78)
124	Scheepvaart	189.665	188.400	1.265
125	Openbaar Vervoer	1.987	2.100	(113)
140	Landbouw, Veeteelt & Visserij	130.033	132.000	(1.967)
180	Cultuur	366.667	157.000	209.667
<b>Totaal</b>				<b>(424.447)</b>

## **Middelen**

Ten opzichte van de begroting 2016 zijn de gerealiseerde middelen Afl. 1.156.582 hoger. De totale middelen zijn bij dit ministerie ten opzichte van het jaar 2015 gestegen met Afl.3.143.373.

### **Retributies, leges & rechten**

De opbrengsten gerelateerd aan retributies, leges en rechten zijn Afl. 84.760 (8%) hoger dan begroot. Deze overschrijding is een sommatie van een meevaller van leges verkoop voor het vernieuwen van vergunningen voor gereguleerde vervoer en een tegenvaller van Opbrengst verkopen bij de Directie landbouw veeteelt en visserij.

### **Rechten, boeten & overig**

De opbrengsten gerelateerd aan rechten, boeten en leges zijn Afl. 785.837 (8%) hoger dan begroot. Deze overschrijding wordt voornamelijk veroorzaakt door een hogere opbrengst uit Lichtering en Bunkering bij de Scheepvaart van Afl. 1.240.626 en een lagere opbrengst bij de Luchtvaart uit retributies aan IASO buitenlandse registratie project ten bedrage van Afl.480.007.

Hoofdbudgethouder		Werkelijk	Begroot	Over/ (Overschrijding)
048	Overig TTPC	6.141.033	6.116.000	25.033
122	Luchtvaart	1.140.593	1.620.600	(480.007)
124	Scheepvaart	3.240.626	2.000.000	1.240.626
180	Cultuur	185	-	185
<b>Totaal</b>				<b>785.837</b>

### **Niet- Belastingopbrengsten**

De opbrengsten gerelateerd aan niet-belastingopbrengsten zijn met Afl. 2.276.273 (13%) overschreden. Deze overschrijding wordt veroorzaakt door de hogere realisatie van de winstuitkering Aruba Airport Authority over het boekjaar 2015 en hogere uitkering uit het nettoresultaat van de Aruba Tourism Authority.

Hoofdbudgethouder		Werkelijk	Begroot	Over/ (Overschrijding)
048	Overig TTPC	20.276.273	18.000.000	2.276.273
<b>Totaal</b>				<b>2.276.273</b>

### **Overige ontvangsten**

De opbrengsten gerelateerd aan overige ontvangsten zijn Afl. 3.497 (24%) minder dan begroot.



## Ministerie 3 EZCEM

### Algemeen

De kosten van het ministerie van Economische Zaken, Communicatie, Energie en Milieu zijn Afl.1.138.301 (4%) lager dan begroot. Ten opzichte van het voorafgaande boekjaar zijn de kosten Afl. 6.888.092 (28%) meer. De middelen zijn Afl.10.480.258 (32%) lager dan begroot en de vergelijking met 2015 geeft een daling van Afl. 1.934.815 (8%) in ontvangsten.

Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florin)			
<b>Totaal Kosten</b>	<b>31.219.699</b>	<b>32.358.000</b>	<b>24.331.606</b>
<b>Totaal Middelen</b>	<b>22.166.942</b>	<b>32.647.200</b>	<b>24.101.757</b>

De specificatie hiervan naar hoofdkosten, respectievelijk hoofdmiddelensoort is als volgt:

Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florin)			
<b>Kosten</b>			
Personeel	12.301.005	12.479.000	13.002.254
Werkgeversbijdragen	3.097.535	3.175.800	3.232.910
Goederen & Diensten	13.250.280	13.634.700	10.077.774
Subsidies	2.063.675	2.381.900	2.220.970
Overdrachten Buitenland	22.073	243.200	156.066
Bijdragen & Afschrijvingen	485.130	443.400	-4.358.368
<b>Totaal Kosten</b>	<b>31.219.699</b>	<b>32.358.000</b>	<b>24.331.606</b>
<b>Middelen</b>			
Retributies, leges & rechten	1.632.506	2.328.600	1.948.699
Rechten, boeten & overig	10.485.656	15.712.000	10.243.212
Niet-Belastingopbrengsten	10.026.443	14.500.000	11.891.499
Landsbedrijven en fondsen	9.020	93.200	5.030
Overige ontvangsten	13.317	13.400	13.317
<b>Totaal Middelen</b>	<b>22.166.942</b>	<b>32.647.200</b>	<b>24.101.757</b>

## **Kosten**

De onderbesteding in de kosten werd voornamelijk veroorzaakt door lagere verstrekte subsidies aan instellingen van openbare nut en door minder besteding aan goederen en diensten. Hieronder wordt volgt per kostensoort een nadere specificatie.

## **Personeel**

Dit ministerie heeft binnen de personeelskosten categorie per saldo Afl. 177.995,- (1%) minder dan de begroting besteed. In vergelijking met het vorige boekjaar werd Afl. 701.249,- meer aan personeelskosten geboekt. Bij vijf budgethouders ressorterend onder dit ministerie is sprake van overschrijdingen kleiner dan Afl. 100.000 op de begroting. Verder was de grootste onderbesteding bij de hoofdbudgethouder Milieu ten bedrage van Afl. 214.559 als gevolg van lagere salariskosten.

Hoofdbudgethouder		Werkelijk	Begroot	Over/ (Onderschrijding)
126	Minister van EZCEM	2.829.413	2.830.200	(787)
129	Consumentenorganisaties	1.082.003	1.084.700	(2.697)
150	Economische Zaken, Handel & Industrie	2.498.187	2.550.700	(52.513)
151	Statistiek	2.450.206	2.423.400	26.806
176	Intellectuele eigendommen	538.048	502.600	35.448
182	Telecommunicatie	1.348.352	1.267.300	81.052
183	Milieu	1.523.341	1.737.900	(214.559)
185	Overig EZ, Communicatie, Energie & Milieu	31.455	82.200	(50.745)
<b>Totaal</b>				<b>(177.995)</b>

## **Werkgeversbijdragen**

Aan werkgeversbijdragen werd in 2016 Afl. 78.265 (3%) minder kosten dan begroot geboekt. De vergelijking met het voorafgaande jaar laat ook een afname van 4% zien.

## **Goederen & Diensten**

De kosten gerelateerd aan goederen en diensten zijn in 2016 Afl. 384.420 (3%) lager dan begroot terwijl de vergelijking met het voorafgaand boekjaar een aanzienlijk toename van Afl. 3.172.506 (31%) laat zien. Deze lagere uitputting is een saldo van over- en onderschrijdingen van verschillende kostenplaatsen onder dit ministerie. Onderstaande overzicht presenteert een specificatie hiervan per budgethouder. De grootste onderschrijdingen waren bij hoofdbudgethouders Economische Zaken, Handel & Industrie op alle kostensoorten, Statistiek met name door een onderbesteding op de kostenpost voorlichting en promotie, budgethouder Telecommunicatie en Milieu ook als gevolg van lagere kosten op alle posten. Daarentegen geeft de hoofdbudgethouder Overige economische zaken een overschrijding van Afl. 441.491 voornamelijk door hogere kosten op gebied van deskundig advies.

Hoofdbudgethouder		Werkelijk	Begroot	Over/ (Onderschrijding)
126	Minister van EZCEM	2.785.894	2.868.000	(82.106)
129	Consumentenorganisaties	143.943	139.700	4.243
150	Economische Zaken, Handel & Industrie	832.619	996.800	(164.182)
151	Statistiek	1.026.699	1.300.700	(274.001)
176	Intellectuele eigendommen	156.377	175.400	(19.023)
182	Telecommunicatie	474.263	653.500	(179.237)
183	Milieu	340.495	451.100	(110.605)
185	Overig EZ, Communicatie, Energie & Milieu	7.489.991	7.049.500	440.491
<b>Totaal</b>				<b>(384.420)</b>

## Subsidies

Binnen deze categorie is een onderschrijding van Afl. 318.225 (13%) ten opzichte van de begroting. Hiermee is de realisatie van de uitgaven voor subsidies bij alle budgethouder binnen de begroting gebleven. Onderstaand overzicht presenteert een specificatie hiervan per budgethouder. De hoofdbudgethouder Milieu geeft een onderschrijding aan van Afl. 263.646 door het niet benutten van het begrote bedrag voor salarissen aan instellingen.

Hoofdbudgethouder		Werkelijk	Begroot	Over/ (Onderschrijding)
129	Consumentenorganisaties	55.221	109.800	(54.579)
183	Milieu	2.008.454	2.272.100	(263.646)
<b>Totaal</b>				<b>(318.225)</b>

## Overdrachten Buitenland

De overdrachten in het buitenland met betrekking tot lidmaatschappen met internationale organisaties en instellingen op het terrein van telecommunicatie, milieu en postwezen zijn met Afl. 221.127 (90%) onderschreden ten opzichte van de begroting. In onderstaand overzicht is duidelijk te zien dat budgethouders minister van EZCEM, Intellectuele eigendommen en Telecommunicatie geen realisatie hebben geboekt voor overdrachten in het buitenland. Bij de hoofdbudgethouder Telecommunicatie is sprake van een onderbesteding van Afl. 118.900 als gevolg van lagere contributies aan internationale instellingen.

Hoofdbudgethouder		Werkelijk	Begroot	Over/ (Onderschrijding)
126	Minister van EZCEM	-	60.000	(60.000)
176	Intellectuele eigendommen	-	27.700	(27.700)
182	Telecommunicatie	1.080	120.000	(118.920)
183	Milieu	20.993	35.500	(14.507)
<b>Totaal</b>				<b>(221.127)</b>

## Bijdragen & afschrijvingen

De kosten gerelateerd aan bijdragen en afschrijvingen zijn met Afl. 41.730,- (9%) overschreden ten opzichte van de begroting. Het betreft voornamelijk afschrijvingen voor FDA-projecten ten behoeve van Centraal Bureau Statistiek.

## Middelen

De middelen van dit ministerie zijn ten opzichte van de begroting Afl. 10.480.258,- (32%) lager gerealiseerd. De totale opbrengsten zijn bij dit ministerie ten opzichte van het jaar 2015 gedaald met Afl. 1.934.815 (8%).

## **Retributies, leges & rechten**

De opbrengsten gerelateerd aan Retributies, leges en rechten zijn met Afl. 696.094,- (30%) onderschreden. De onderschrijding is veroorzaakt door een lagere realisatie bij de budgethouder Economische Zaken en Industrie. Onderstaand overzicht presenteert een specificatie per budgethouder. De grootste onderschrijding is bij de hoofdbudgethouder Economische Zaken, Handel & Industrie met Afl. 691.078 als gevolg van lagere ontvangsten uit hoofde van het Bureau High Commissioner en voornamelijk van wege lagere inkomsten van AVV-rechten.

Hoofdbudgethouder		Werkelijk	Begroot	Over/ (Onderschrijding)
150	Economische Zaken, Handel & Industrie	587.522	1.278.600	(691.078)
176	Intellectuele eigendommen	1.044.984	1.050.000	(5.016)
<b>Totaal</b>				<b>(696.094)</b>

## **Rechten, boeten & overig**

De opbrengsten gerelateerd aan rechten, boeten en leges zijn met Afl. 5.226.344,- (33%) onderschreden. Deze onderschrijding wordt voornamelijk veroorzaakt door de budgethouder Telecommunicatie van Afl. 5.228.863 (33%) als gevolg van lagere ontvangsten bij het middelensoort overige middelen.

Hoofdbudgethouder		Werkelijk	Begroot	Over/ (Onderschrijding)
150	Economische Zaken, Handel & Industrie	13.500	-	13.500
151	Statistiek	1.019	12.000	(10.981)
182	Telecommunicatie	10.471.137	15.700.000	(5.228.863)
<b>Totaal</b>				<b>(5.226.344)</b>

## Niet Belastingopbrengsten

De niet belastingopbrengsten is met Afl. 4.473.557 (31%) lager gerealiseerd dan begroot. Deze lagere realisatie wordt voornamelijk veroorzaakt door budgethouder Overig Economische Zaken, Communicatie Energie en Milieu. Onder deze budgethouder werd Afl. 3.000.000 begroot in verband met de verwachte opbrengst voor het Land in het laatste kwartaal 2016 uit het leasecontract van de Refeneria di Aruba bij het leasen van het raffinaderijcomplex door CITGO. Door de vertraging van de heropening van de raffinaderij had als gevolg dat deze opbrengsten in 2016 niet zijn gerealiseerd.

Hoofdbudgethouder		Werkelijk	Begroot	Over/ (Onderschrijding)
150	150 Economische Zaken, Handel & Industrie	-1.485	-	(1.485)
184	184 Overheid NV's	10.027.928	11.500.000	(1.472.072)
185	185 Overig EZ, Communicatie, Energie & Milieu	-	3.000.000	(3.000.000)
<b>Totaal</b>				<b>(4.473.557)</b>

## Ministerie 5 VOS

### Algemeen

De kosten van het ministerie van Volksgezondheid, Ouderenzorg en Sport zijn Afl.93.229.243 (69%) lager dan begroot. Ten opzichte van het voorafgaande boekjaar is sprake van een daling van Afl. 117.474.719 in de kosten (73%). De middelen zijn Afl.1.156.582 (10%) hoger dan begroot. Ten opzichte van 2015 is er sprake van een daling in ontvangsten van Afl. 13.131.565 (51%).

Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florin)			
<b>Totaal Kosten</b>	<b>42.631.557</b>	<b>135.860.800</b>	<b>160.106.278</b>
<b>Totaal Middelen</b>	<b>12.841.482</b>	<b>11.684.900</b>	<b>25.973.047</b>

De specificatie hiervan naar hoofdkosten, respectievelijk hoofdmiddelensort is als volgt:

Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florin)			
<b>Kosten</b>			
Personeel	19.125.029	19.253.100	19.312.461
Werkgeversbijdragen	5.017.022	5.135.400	4.987.323
Goederen & Diensten	12.803.281	13.579.400	19.950.110
Subsidies	30.063.482	32.386.800	30.809.303
Overdrachten Buitenland	101.209	392.500	92.484
Bijdragen & Afschrijvingen	-24.478.464	65.113.600	84.954.597
<b>Totaal Kosten</b>	<b>42.631.557</b>	<b>135.860.800</b>	<b>160.106.278</b>
<b>Middelen</b>			
Retributies, leges & rechten	4.428.362	3.964.000	23.319.986
Rechten, boeten & overig	8.383.573	7.707.500	2.371.860
Landsbedrijven en fondsen	16.230	-	267.884
Overige ontvangsten	13.317	13.400	13.317
<b>Totaal Middelen</b>	<b>12.841.482</b>	<b>11.684.900</b>	<b>25.973.047</b>

## Kosten

Voor het jaar 2016 vertoont dit ministerie een lagere gerealiseerde kosten in vergelijking met haar begroting van Afl. 93.229.241, voornamelijk veroorzaakt door de lagere gerealiseerde kosten van de hoofdbudgethouder ministerie van Volksgezondheid, Ouderenzorg en Sport vanwege een vrijval in Bijdragen en Afschrijvingen als gevolg van de voorziening SVB. Hieronder volgt per hoofdkostensoort een nadere specificatie.

## **Personeel**

Dit ministerie heeft binnen de personeelskosten categorie per saldo Afl. 128.071 (1%) minder dan de begroting besteed. De grootste onderbesteding was bij de hoofdbudgethouder Zorgdiensten ten bedrage van Afl. 112.500 vanwege lagere salariskosten bij de Dienst Gele Koorts.

Hoofdbudgethouder		Werkelijk	Begroot	Over/ (Onderschrijding)
058	Minister van VO&S	1.479.003	1.478.400	603
060	Volksgezondheid	9.968.404	9.951.600	16.804
061	Zorgdiensten	4.511.300	4.623.800	(112.500)
064	Sport	2.532.764	2.544.400	(11.636)
118	Veterinaire dienst	633.557	654.900	(21.343)
<b>Totaal</b>				<b>(128.071)</b>

## **Werkgeversbijdragen**

De kosten gerelateerd aan werkgeversbijdrage zijn per saldo Afl. 118.378 (2%) lager dan de begroting vanwege onderbestedingen bij onderstaande hoofdbudgethouders in deze kostencategorie.

Hoofdbudgethouder		Werkelijk	Begroot	Over/ (Onderschrijding)
058	Minister van VO&S	271.518	275.300	(3.782)
060	Volksgezondheid	2.632.213	2.698.500	(66.287)
061	Zorgdiensten	1.286.699	1.319.100	(32.401)
064	Sport	642.385	657.000	(14.615)
118	Veterinaire dienst	184.206	185.500	(1.294)
<b>Totaal</b>				<b>(118.378)</b>

## **Goederen & Diensten**

De kosten gerelateerd aan goederen en diensten zijn in 2016 Afl. 776.119 minder dan begroot (6%). Deze lagere uitputting is een saldo van onderschrijdingen van verschillende hoofdbudgethouders van dit ministerie. Onderstaand overzicht presenteert een specificatie hiervan per hoofdbudgethouder. De onderbesteding bij de hoofdbudgethouder Minister van VO&S was vanwege lagere kosten in de meeste categorieën, maar voornamelijk in de kosten ten aanzien van voorlichting & promotie, reis en verblijfskosten, overige bureaunkosten en kosten aan telefoon, fax & internet. Hoofdbudgethouder boekte ook lagere kosten dan begroot, voornamelijk onder de categorieën; portiekosten, deskundig advies, telefoon & internet, huur kantoorinventaris, onderhoud gebouwen en overige kosten. Bij de Zorgdiensten was er sprake van een onderbesteding bij voornamelijk de kosten categorie overige kosten. De hoofdbudgethouder Sport geeft een onderbesteding aan van Afl. 422.415 welke voornamelijk gerelateerd was aan lage realisaties op de categorieën overige kosten, bewakingsdiensten, kantoorinventaris en dienstkleding & toelage. Hoofdbudgethouder Overige Volksgezondheid, Ouderenzorg & Sport is de enige met een

overbesteding die een saldo is van een overbesteding van geneeskundige kosten van Afl. 730.689 die deels gedekt werd door onderbestedingen in de kostencategorieën overige kosten ten bedrage van Afl. 542.951. Tenslotte, is sprake van een kleine onderbesteding bij de Veterinaire Dienst, mede als gevolg van lagere kosten aan huur kantoorinventaris en overige uitbestedingen.

Hoofdbudgethouder		Werkelijk	Begroot	Over/ (Onderschrijding)
058	Minister van VO&S	596.115	730.700	(134.585)
060	Volksgezondheid	2.296.591	2.569.600	(273.009)
061	Zorgdiensten	735.053	859.600	(124.547)
064	Sport	830.185	1.252.600	(422.415)
066	Overig Volksgezondheid Ouderenzorg & Sport	8.191.238	8.003.500	187.738
118	Veterinaire dienst	154.098	163.400	(9.302)
<b>Totaal</b>				<b>(776.119)</b>

### Subsidies

De kosten gerelateerd aan subsidies zijn in 2016 ten opzichte van de begroting Afl. 2.323.318 lager gerealiseerd (7%) dan begroot. Onderstaande tabel geeft aan de onderschrijdingen ten opzichte van de begroting. De grootste onderbesteding vond plaats bij de hoofdbudgethouder Volksgezondheid voornamelijk vanwege lagere subsidieverstrekingen ten bedrage van Afl. 1.353.572 aan Stichting Algemene Bejaardenzorg Aruba en Stichting Wit Gele Kruis van Afl. 216.913. De hoofdbudgethouder Sport verstrekt minder subsidie dan begroot aan de volgende instanties; Stichting ASU Afl. 226.394, Comite Olimpico Aruba Afl. 293.365 en Fundacion Aruba pa Maneho di Facilidad Deportivo Afl. 188.562.

Hoofdbudgethouder		Werkelijk	Begroot	Over/ (Onderschrijding)
060	Volksgezondheid	25.433.103	27.048.100	(1.614.997)
064	Sport	1.680.380	2.388.700	(708.320)
066	Ov. Volksgezondheid Ouderenzorg & Sport	2.950.000	2.950.000	-
<b>Totaal</b>				<b>(2.323.318)</b>

### Overdrachten Buitenland

De kosten gerelateerd aan overdrachten buitenland zijn Afl. 291.291 (74,21%) lager dan de begroting, voornamelijk vanwege lagere contributies buitenland verricht door Inspectie Volksgezondheid ten bedrage van Afl. 291.000.

Hoofdbudgethouder		Werkelijk	Begroot	Over/ (Onderschrijding)
060	Volksgezondheid	101.209	392.500	(291.291)
<b>Totaal</b>				<b>(291.291)</b>

### Bijdragen & Afschrijvingen

De kosten gerelateerd aan Bijdragen en Afschrijvingen zijn voor Afl. 89.592.064 (137,59%) lager gebleven ten opzichte van de begroting. Onderstaande tabel presenteert de onderschrijdingen ten opzichte van de begroting. De grootste onderschrijding was bij de hoofdbudgethouder Overige Volksgezondheid, Ouderenzorg & Sport en is een saldo van een overschrijding van Afl. 12.888.103 van de Landsbijdrage AZV en de vrijval van de getroffen voorzieningen uit hoofde van het ziektefonds SVB ad Afl. 102.326.805. Voor nadere toelichting hierop wordt verwezen naar de toelichting bij de balanspost voorzieningen.



Hoofdbudgethouder		Werkelijk	Begroot	Over/ (Onderschrijding)
058	Minister van VO&S	-	5.000	(5.000)
060	Volksgezondheid	225.443	199.600	25.843
061	Zorgdiensten	24.685	91.500	(66.815)
064	Sport	235.850	237.400	(1.550)
066	Overig Volksgezondheid Ouderenzorg & Sport	(25.020.513)	64.518.100	(89.538.613)
118	Veterinaire dienst	56.071	62.000	(5.929)
<b>Totaal</b>				<b>(89.592.064)</b>

## Middelen

Vergeleken met de begroting 2016 zijn de gerealiseerde middelen Afl. 1.156.582 (10%) hoger. Ten opzichte van het voorafgaande boekjaar is sprake van een daling in de middelen van Afl. 131.131.565 (51%). Hieronder volgt een specificatie van de over- en onderschrijdingen per middelensoort.

### **Retributies, leges & rechten**

De opbrengsten gerelateerd aan retributies, leges en rechten zijn Afl. 464.362 (12%) hoger dan begroot. Deze overschrijding is veroorzaakt bij drie hoofdbudgethouders. Bij hoofdbudgethouder Volksgezondheid is sprake van een overschrijding van Afl. 179.196 uit hoofde van de afwikkeling van verrekeningen ten aanzien van de verzelfstandiging van Landslaboratorium. Bij de hoofdbudgethouders Zorgdiensten en de Veterinaire dienst werd respectievelijk Afl. 125.470 en Afl. 161.041 meer ontvangen geboekt dan begroot uit hoofde van verrichte dienstverlening.

Hoofdbudgethouder		Werkelijk	Begroot	Over/ (Onderschrijding)
060	Volksgezondheid	288.196	109.000	179.196
061	Zorgdiensten	679.125	555.000	124.125
118	Veterinaire dienst	3.461.041	3.300.000	161.041
<b>Totaal</b>				<b>464.362</b>

### **Rechten, boeten & overig**

De opbrengsten gerelateerd aan rechten, boeten en overig zijn Afl. 676.073 (9%) hoger dan begroot. Voornamelijk is dit een saldo van Afl. 1.425.024, minder ontvangen uit de verrekening (tussen Land en de FMSLA) van de door het Land betaalde salarissen van de voormalige Landslaboratorium en Afl. 2.019.711 meer ontvangen aan bijdrage door de overname van de verbruiksgoederen van het Landslaboratorium door de AZV.

Hoofdbudgethouder		Werkelijk	Begroot	Over/ (Onderschrijding)
058	Minister van VO&S	17.935	-	17.935
060	Volksgezondheid	8.365.638	7.700.000	665.638
064	Sport	-	7.500	(7.500)
<b>Totaal</b>				<b>676.073</b>

### **Landsbedrijven en fondsen**

De opbrengst gerelateerd aan Landsbedrijven en fondsen vertoont een positief verschil van Afl. 16.230.

### **Overige ontvangsten**

De opbrengsten gerelateerd aan overige ontvangsten zijn Afl. 83 minder dan begroot.

## Ministerie 6 SJA

### Algemeen

De realisatie van de kosten van het Ministerie van Sociale Zaken, Jeugd en Arbeid zijn Afl.2.134.761 (3%) lager dan begroot. Aan middelen werd in 2016 Afl. 207.079 (75%) meer dan de begroting gerealiseerd. Een vergelijking met het voorgaande boekjaar laat zowel een afname zien in de kosten van Afl. 467.460 (1%) en in de middelen van Afl. 149.363 (54%).

Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florins)			
<b>Totaal Kosten</b>	<b>62.767.838</b>	<b>64.902.600</b>	<b>63.235.298</b>
<b>Totaal Middelen</b>	<b>275.779</b>	<b>68.700</b>	<b>425.142</b>

De specificatie hiervan naar hoofdkosten, respectievelijk hoofdmiddelensoort is als volgt:

Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florins)			
<b>Kosten</b>			
Personeel	14.109.052	14.218.000	14.057.888
Werkgeversbijdragen	3.843.981	3.918.700	3.868.758
Goederen & Diensten	2.974.555	3.164.900	2.799.498
Subsidies	15.826.957	17.400.500	15.166.680
Overdrachten Binnenland	24.559.515	24.805.000	25.889.753
Bijdragen & Afschrijvingen	1.453.779	1.395.500	1.452.721
<b>Totaal Kosten</b>	<b>62.767.838</b>	<b>64.902.600</b>	<b>63.235.298</b>
<b>Middelen</b>			
Retributies, leges & rechten	31.278	47.300	26.716
Rechten, boeten & overig	231.184	8.000	385.109
Overige ontvangsten	13.317	13.400	13.317
<b>Totaal Middelen</b>	<b>275.779</b>	<b>68.700</b>	<b>425.142</b>

## Kosten

De onderbesteding in de kosten werd voornamelijk veroorzaakt door lagere verstrekte subsidies aan maatschappelijke zorginstellingen. Hieronder wordt volgt per kostensoort een nadere specificatie.

## **Personeel**

Dit ministerie heeft binnen de personeelskosten categorie per saldo Afl. 108.948 (1%) minder dan de begroting besteedt. In vergelijking met het vorige boekjaar werd Afl. 51.164 meer aan personeelskosten geboekt. Bij drie budgethouders ressorterend onder dit ministerie is sprake van een overschrijding op de begroting.

Hoofdbudgethouder		Werkelijk	Begroot	Over/ (Overschrijding)
136	Bureau minister SJA	1.348.663	1.445.000	(96.338)
137	Arbeid	5.828.652	5.795.300	33.352
138	Sociale voorz. en maatschappelijk werk	6.931.738	6.977.700	(45.962)
<b>Totaal</b>				<b>(108.948)</b>

## **Werkgeversbijdragen**

Aan werkgeversbijdragen werd in 2016 Afl. 74.720 (2%) minder kosten dan begroot geboekt. De vergelijking met het voorafgaande jaar laat ook een kleine afname van 1% zien.

## **Goederen & Diensten**

De kosten in de gerelateerd aan goederen en diensten zijn in 2016 Afl. 190.345 minder dan begroot (6%) terwijl de vergelijking met het voorafgaand boekjaar een toename van Afl. 175.057 (6%) laat zien. Deze lagere uitputting is een saldo van over-en onderschrijdingen van verschillende kostenplaatsen onder dit ministerie. Onderstaande overzicht presenteert een specificatie hiervan per kostenplaats.

Hoofdbudgethouder		Werkelijk	Begroot	Over/ (Overschrijding)
136	Bureau minister SJA	398.945	396.600	2.347
137	Arbeid	989.174	1.090.500	(101.326)
138	Sociale voorz. en maatschappelijk werk	1.473.326	1.557.800	(84.474)
142	Overige SJA	113.107	120.000	(6.893)
<b>Totaal</b>				<b>(190.345)</b>

## **Subsidies**

De kosten gerelateerd aan subsidies ten aanzien van de maatschappelijke zorg zijn in 2016 ten opzichte van de begroting Afl. 1.573.543 lager gerealiseerd (10%) en behoren allen tot dezelfde hoofdbudgethouder 138. De lagere realisatie onder deze kostenpost in 2016 zijn voornamelijk veroorzaakt door een onderbesteding in de begroting van FAVI ten bedrage van Afl. 230.784, SGG van Afl. 120.510, Ambiente Feliz Afl. 315.539, Imeldahof Afl. 310.031, Stichting pa nos Muchanan Afl. 181.346 en Fundacion pa Hende Muher den Dificultad Afl. 115.127 en YMCA Afl. 74.526.

Hoofdbudgethouder		Werkelijk	Begroot	Over/ (Onderschrijding)
138	Sociale voorz. en maatschappelijk werk	15.826.957	17.400.500	(1.573.543)
<b>Totaal</b>				<b>(1.573.543)</b>

### Overdrachten Binnenland

Overdrachten binnenland materiële hulpverlening (onderstand) aan individuen. De kosten gerelateerd aan overdrachten binnenland zijn in 2016 Afl. 245.485 (1%) lager dan de begroting. Ten opzichte van het jaar daarvoor is er sprake van een afname van Afl. 1.330.238 (5%) als gevolg van het gevoerde beleid van het ministerie om de participatie van burgers in de brede zin van het woord te bevorderen.

Hoofdbudgethouder		Werkelijk	Begroot	Over/ (Onderschrijding)
138	Materiële hulpverlening	24.559.515	24.805.000	(245.485)
<b>Totaal</b>				<b>(245.485)</b>

### Bijdragen & Afschrijvingen

Bijdragen & Afschrijvingen bedroegen in 2016 Afl. 58.279 meer dan begroot. Ten opzichte van het voorgaande boekjaar is de mutatie miniem.

### Middelen

De totale middelen bij dit ministerie geeft een hogere realisatie dan de begroting ten bedrage van Afl. 207.079 (301%). Ten opzichte van het jaar 2015 is echter sprake van een afname van Afl. 149.363 (35%).

### Retributies, leges & rechten

De opbrengsten gerelateerd aan Retributies, leges en rechten bedroegen in 2016 Afl. 16.022 minder dan begroot, maar wel Afl. 4.562 meer dan het voorafgaand boekjaar.

Hoofdbudgethouder		Werkelijk	Begroot	Over/ (Onderschrijding)
137	Arbeid	31.278	47.300	(16.022)
<b>Totaal</b>				<b>(16.022)</b>

### Rechten, boeten & overig

Bij dit ministerie zijn de bedragen geboekt onder dit middelensort, terugvorderingen op door het Land uitgekeerde bijstand op individuen. De terugvordering wordt bepaald op basis van specifieke zaakonderzoeken.

Hoofdbudgethouder		Werkelijk	Begroot	Over/ (Onderschrijding)
138	Sociale voorziening en maatschappelijk werk	231.184	8.000	223.184
<b>Totaal</b>				<b>223.184</b>

## Overige ontvangsten

De realisatie onder dit middensoort ten opzichte van de begroting is een te verwaarlozen bedrag. De vergelijking met het voorafgaande boekjaar laat ook geen verschillen zien.

Hoofdbudgethouder		Werkelijk	Begroot	Over/(Onderschijding)
136	Bureau minister SJA	13.317	13.400	(83)
			<b>Totaal</b>	<b>(83)</b>

## Ministerie 7 OG

### Algemeen

De kosten van het ministerie van Onderwijs en Gezin zijn Afl. 1.988.655 (1%) lager dan begroot. Ten opzichte van het voorafgaande boekjaar is sprake van een toename van Afl. 6.083.872 (2%). De middelen zijn Afl. 520.666 (32%) lager dan begroot. De vergelijking met 2015 geeft een toename van Afl. 18.555 (2%) aan.

Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florins)			
<b>Totaal Kosten</b>	<b>266.945.342</b>	<b>268.934.100</b>	<b>260.861.469</b>
<b>Totaal Middelen</b>	<b>1.105.734</b>	<b>1.626.400</b>	<b>1.087.179</b>

De specificatie hiervan naar hoofdkosten, respectievelijk hoofdmiddelensoort is als volgt:

Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florins)			
<b>Kosten</b>			
Personeel	83.189.980	84.836.500	80.905.648
Werkgeversbijdragen	22.427.514	22.908.200	21.081.509
Goederen & Diensten	18.779.727	20.966.200	17.803.809
Subsidies	133.642.844	133.771.600	134.097.067
Overdrachten Binnenland	17.585	91.000	19.771
Overdrachten Buitenland	540	2.500	270
Bijdragen & Afschrijvingen	8.887.151	6.358.100	6.953.395
<b>Totaal Kosten</b>	<b>266.945.342</b>	<b>268.934.100</b>	<b>260.861.469</b>
<b>Middelen</b>			
Retributies, leges & rechten	108.391	138.000	114.937
Rechten, boeten & overig	784.978	632.200	955.725
Niet-Belastingopbrengsten	199.048	398.100	-
Landsbedrijven en fondsen	-	443.500	3.200
Overige ontvangsten	13.317	14.600	13.317
<b>Totaal Middelen</b>	<b>1.105.734</b>	<b>1.626.400</b>	<b>1.087.179</b>

### Kosten

De totale kosten voor het ministerie van Onderwijs en Gezin in 2016 zijn per saldo lager dan de begroting vanwege onderbestedingen op alle kostencategorieën, maar met name Goederen & Diensten. Hieronder volgt een specificatie per hoofdkostensoort.

## Personeel

De personeelskosten zijn met Afl. 1.646.520,- (2%) lager gebleven ten opzichte van de begroting. De realisatie van de personeelskosten (salarissen, overwerkvergoedingen en toelagen) zijn de meeste hoofdbudgethouders bij dit ministerie binnen de begroting gebleven. Alleen bij hoofdbudgethouder Directie Onderwijs is een overschrijding geconstateerd van Afl. 93.851. Onderstaande overzicht presenteert een specificatie hiervan per budgethouder.

Hoofdbudgethouder		Werkelijk	Begroot	Over/ (Overschrijding)
067	Minister Onderwijs & Gezin	2.233.241	2.306.800	(73.559)
068	Directie Onderwijs	13.331.752	13.237.900	93.852
070	Openbaar kleuteronderwijs	3.412.168	3.458.300	(46.132)
072	Openbaar basisonderwijs	14.482.318	14.527.000	(44.682)
074	Openbaar speciaal onderwijs	9.792.193	9.917.200	(125.007)
075	Bijzonder speciaal onderwijs	332.757	395.800	(63.043)
076	Openbaar middelbaar onderwijs	9.987.928	10.231.900	(243.972)
080	Openbaar ETAO	-	36.800	(36.800)
084	Openbare avond leergangen	1.740.856	1.927.800	(186.944)
085	Bijzonder avond leergangen	710.608	966.500	(255.892)
086	EPI	15.305.690	15.706.300	(400.610)
090	IPA	6.305.707	6.400.000	(94.293)
092	Bevordering studie op Aruba	113.244	127.000	(13.756)
093	Bevordering studie i/h buitenland	205.891	274.000	(68.109)
096	Overige Onderwijs & Gezin	377.893	379.500	(1.607)
149	Bibliotheek	4.361.133	4.391.000	(29.867)
186	Om-, her- en bijscholing	496.598	552.700	(56.102)
<b>Totaal</b>				<b>(1.646.520)</b>

## Werkgeversbijdragen

De kosten met betrekking tot de werkgeversbijdrage zijn per saldo met Afl. 480.686 (2%) lager dan de begroting gebleven. Bij de meeste hoofdbudgethouders is de realisatie van de werkgeversbijdragen binnen de begroting gebleven.

Hoofdbudgethouder		Werkelijk	Begroot	Over/ (Overschrijding)
067	Minister Onderwijs & Gezin	449.998	480.400	(30.402)
068	Directie Onderwijs	3.624.768	3.669.300	(44.532)
070	Openbaar kleuteronderwijs	1.032.014	959.300	72.714
072	Openbaar basisonderwijs	3.941.502	3.873.600	67.902
074	Openbaar speciaal onderwijs	2.475.681	2.496.800	(21.119)
075	Bijzonder speciaal onderwijs	97.490	124.400	(26.910)
076	Openbaar middelbaar onderwijs	2.627.331	2.706.300	(78.969)
080	Openbaar ETAO	-	7.000	(7.000)
084	Openbare avond leergangen	324.306	356.500	(32.194)
085	Bijzonder avond leergangen	125.985	141.400	(15.415)
086	EPI	4.210.796	4.360.500	(149.704)
090	IPA	1.548.526	1.731.500	(182.974)
092	Bevordering studie op Aruba	478.779	470.000	8.779
096	Overige Onderwijs & Gezin	95.633	104.900	(9.267)
149	Bibliotheek	1.250.373	1.267.900	(17.527)
186	Om-, her- en bijscholing	144.332	158.400	(14.068)
<b>Totaal</b>				<b>(480.686)</b>

## Goederen en Diensten

De kosten gerelateerd aan goederen en diensten zijn Afl. 2.186.473 (10%) lager ten opzichte van de begroting. De realisatie van de kosten onder deze categorie bleef bij vrijwel alle hoofdbudgethouders bij dit ministerie binnen de begroting. Hoofdbudgethouder Bevordering studie in het buitenland is de enige met een overschrijding van Afl. 165.995 gerelateerd aan hogere kosten van opvang van studenten in Nederland. De grootste onderbestedingen werden bij de volgende hoofdbudgethouders: Directie Onderwijs voornamelijk vanwege lagere kosten van huur gebouwen Afl. 176.830, telefoon, fax & internet Afl. 254.936 en innovatieprojecten onderwijs Afl. 76.150. Budgethouder Openbaar middelbaar onderwijs voornamelijk vanwege lagere kosten in de categorieën leer- en hulpmiddelen, luchtkoelingsapparatuur en kantoorinventaris. Budgethouder IPA hoofdzakelijk in de kosten categorieën vergoedingen & vervoer en uit- en terugzendkosten. Budgethouder Bevordering studie op Aruba omdat kosten van bewakingsdiensten Afl. 678.015, uit- en terugzendkosten Afl. 136.461, contributies Afl. 74.000, overige kosten onderwijs Afl. 64.084, overige vergoedingen Afl. 55.200 en overige uitbestedingen Afl. 50.000 lager dan de begroting waren gerealiseerd. Ten slotte heeft de hoofdbudgethouder Bibliotheek op bijna alle kostensoorten lager dan de begroting gerealiseerd, per saldo Afl. 213.888.

Hoofdbudgethouder		Werkelijk	Begroot	Over/ (Overschrijding)
067	Minister Onderwijs & Gezin	737.948	768.400	(30.452)
068	Directie Onderwijs	4.116.060	4.662.500	(546.440)
070	Openbaar kleuteronderwijs	124.019	125.800	(1.781)
071	Bijzonder kleuteronderwijs	3.506	-	3.506
072	Openbaar basisonderwijs	624.974	626.700	(1.726)
073	Bijzonder basisonderwijs	1.753	28.000	(26.247)
074	Openbaar speciaal onderwijs	1.006.437	1.016.100	(9.663)
075	Bijzonder speciaal onderwijs	4.795	-	4.795
076	Openbaar middelbaar onderwijs	663.097	767.600	(104.503)
084	Openbare avond leergangen	51.806	58.300	(6.494)
085	Bijzonder avond leergangen	80.613	116.400	(35.787)
086	EPI	1.712.920	1.796.800	(83.880)
090	IPA	468.546	598.900	(130.354)
092	Bevordering studie op Aruba	6.945.361	8.002.600	(1.057.239)
093	Bevordering studie i/h buitenland	190.595	24.600	165.995
096	Overige Onderwijs & Gezin	367.895	392.900	(25.005)
149	Bibliotheek	814.912	1.028.800	(213.888)
186	Om-, her- en bijscholing	864.491	951.800	(87.309)
<b>Totaal</b>				<b>(2.186.473)</b>

## Subsidies

De kosten gerelateerd aan subsidies is per saldo met Afl. 128.756 onderschreden ten opzichte van de begroting. De grootste overschrijding is geconstateerd bij de hoofdbudgethouder Bijzonder Basisonderwijs Afl. 351.550 en een aantal Katholieke basisscholen, waaronder de grootste, Heilig Hart College Afl. 120.339 en Pius X school Afl. 109.293. Onderstaand overzicht presenteert een specificatie per budgethouder. Hoofdbudgethouder Bijzondere HAVO & VWO geeft een overschrijding van Afl. 109.443 aan exploitatie en Afl. 375.190 aan salarissubsidie. Bij de Lager beroepsonderwijs is ook sprake van lagere kosten dan begroot welke verdeeld is in Afl. 206.206 exploitatie en Afl. 137.226 salarissubsidie. De hoofdbudgethouder Bijzonder avond leergangen geeft een onderbesteding van Afl. 104.951 aan exploitatie en Afl. 58.821 aan salarissubsidie. Ten aanzien van de Universitaire opleiding was er ook sprake van een onderbesteding in de Landsbijdrage van Afl. 101.092. Ten slotte



heeft het ministerie O&G Afl. 145.701 minder aan salarissubsidie gerealiseerd bij de hoofdbudgethouder Gesubsidieerde stichtingen onderwijs.

Hoofdbudgethouder		Werkelijk	Begroot	Over/ (onderschrijding)
071	Bijzonder kleuteronderwijs	11.938.167	11.684.000	254.167
073	Bijzonder basisonderwijs	43.113.778	42.223.400	890.378
075	Bijzonder speciaal onderwijs	4.181.420	4.176.000	5.420
077	Bijzonder MAVO onderwijs	21.120.495	21.139.300	(18.805)
078	Bijz. HAVO en VWO onderwijs	15.422.267	15.906.900	(484.633)
079	Lager beroepsonderwijs / EPB	19.153.567	19.500.000	(346.433)
085	Bijzonder avond leergangen	2.061.728	2.225.500	(163.772)
091	Universitaire opleidingen	11.641.608	11.742.700	(101.092)
094	Gesubsidieerde stichtingen Onderwijs	4.669.499	4.815.200	(145.701)
096	Overige Onderwijs & Gezin	340.314	358.600	(18.286)
<b>Totaal</b>				<b>(128.756)</b>

### Bijdragen en Afschrijvingen

De kosten gerelateerd aan bijdragen en afschrijvingen zijn met Afl. 2.259.051 (40%) overschreden ten opzichte van de begroting. De overschrijding wordt voornamelijk veroorzaakt door de budgethouder Directie Onderwijs Afl. 2.134.255,- en budgethouder Overige Onderwijs en Gezin Afl. 426.565 uit hoofde van afschrijvingskosten van investeringen verricht in voorafgaande jaren vanuit het Fondo di Desaroyo Aruba.

Hoofdbudgethouder		Werkelijk	Begroot	Over/ (onderschrijding)
067	Minister Onderwijs & Gezin	988	1.000	(12)
068	Directie Onderwijs	3.535.355	1.401.100	2.134.255
070	Openbaar kleuteronderwijs	117.263	118.000	(737)
071	Bijzonder kleuteronderwijs	67.266	68.000	(734)
072	Openbaar basisonderwijs	302.472	304.700	(2.228)
073	Bijzonder basisonderwijs	222.271	224.800	(2.529)
074	Openbaar speciaal onderwijs	144.965	145.400	(435)
075	Bijzonder speciaal onderwijs	2.386	2.500	(114)
076	Openbaar middelbaar onderwijs	34.791	35.100	(309)
077	Bijzonder MAVO onderwijs	48.833	49.800	(967)
078	Bijz. HAVO en VWO onderwijs	69.774	70.200	(426)
080	Openbaar ETAO	8.666	8.800	(134)
082	Bijz. lager huishoud onderwijs	6.961	7.000	(39)
086	EPI	39.726	39.900	(174)
090	IPA	3.290	3.400	(110)
094	Gesubsidieerde stichtingen Onderwijs	-	4.800	(4.800)
096	Overige Onderwijs & Gezin	3.922.265	3.495.700	426.565
149	Bibliotheek	343.715	361.700	(17.985)
186	Om-, her- en bijscholing	16.164	16.200	(36)
<b>Totaal</b>				<b>2.529.051</b>

### Middelen

De totale opbrengsten van het ministerie van Onderwijs en Gezin bedroeg Afl. 520.666 minder dan begroot. De lagere realisatie in de opbrengsten van het ministerie van Onderwijs en Gezin had voornamelijk te maken met het niet realiseren van het begrote bedrag aan de middelensoort Landsbedrijven en fondsen van Afl. 443.500 en een afname in de niet-belastingopbrengsten van Afl. 199.052. Hieronder volgt een specificatie per hoofdkostensoort.

## Retributies, leges en rechten

De opbrengsten gerelateerd aan Retributies, leges en rechten zijn met Afl. 152.778 overschreden. Deze overschrijding wordt voornamelijk veroorzaakt bij de hoofdbudgethouder Om-, her- en bijscholing door meer opbrengsten van de cursussen aangeboden door Enseñansa pa Empleo. Onderstaand overzicht presenteert een specificatie per budgethouder.

Hoofdbudgethouder		Werkelijk	Begroot	Over/ (overschrijding)
068	Directie Onderwijs	404.309	460.000	(55.691)
092	Bevordering studie op Aruba	-	100.000	(100.000)
186	Om-, her- en bijscholing	380.669	72.200	308.469
<b>Totaal</b>				<b>152.778</b>

## Niet-Belastingopbrengsten

De opbrengsten gerelateerd aan deze middelensoort betreffen de overdrachten vanuit het Rijk, welke met Afl. 199.052 zijn overschreden ten opzichte van de begroting.

Hoofdbudgethouder		Werkelijk	Begroot	Over/ (overschrijding)
096	Overige Onderwijs & Gezin	199.048	398.100	(199.052)
<b>Totaal</b>				<b>(199.052)</b>

## Ministerie 8 Jus.

### Algemeen

De realisatie van de kosten van het ministerie van Justitie zijn Afl.3.192.572 (2%) hoger dan de begroting. De middelen zijn Afl. 5.407.143 (64%) hoger dan begroot. Een vergelijking met het voorafgaande boekjaar geeft een afname van de kosten ten bedrage van Afl. 883.011 en een toename aan middelen van Afl.7.060.259 (64%).

Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florins)			
<b>Totaal Kosten</b>	<b>198.364.372</b>	<b>195.171.800</b>	<b>199.247.383</b>
<b>Totaal Middelen</b>	<b>18.063.143</b>	<b>12.656.000</b>	<b>11.002.884</b>

De specificatie hiervan naar hoofdkosten-, respectievelijk hoofdmiddelensoort is als volgt:

Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florins)			
<b>Kosten</b>			
Personeel	116.363.340	115.316.400	118.910.262
Werkgeversbijdragen	29.276.728	26.622.400	30.623.557
Goederen & Diensten	25.645.293	28.004.400	42.444.637
Subsidies	2.360.206	3.020.900	2.305.842
Overdrachten Binnenland	3.411.629	2.400.000	1.727.328
Overdrachten Buitenland	17.177.681	17.776.900	116.845
Bijdragen & Afschrijvingen	4.129.495	2.030.800	3.118.912
<b>Totaal Kosten</b>	<b>198.364.372</b>	<b>195.171.800</b>	<b>199.247.383</b>
<b>Middelen</b>			
Retributies, leges & rechten	4.012.858	3.341.000	4.483.260
Rechten, boeten & overig	14.036.968	9.301.600	6.505.852
Landsbedrijven en fondsen	-	-	455
Overige ontvangsten	13.317	13.400	13.317
<b>Totaal Middelen</b>	<b>18.063.143</b>	<b>12.656.000</b>	<b>11.002.884</b>

## Kosten

De overschrijding in de kosten betreft voornamelijk een hogere realisaties in de personeelskosten van Afl. 1.046.940, overdrachten binnenland Afl. 1.011.629 en bijdragen & afschrijvingen van Afl. 2.098.695. Tegenover deze overschrijdingen werd een lager bedrag dan begroot gerealiseerd in goederen en diensten Afl. 2.359.107, subsidies Afl. 600.694 en overdrachten buitenland Afl. 599.219.

## **Personeel**

Dit ministerie heeft binnen de personeelskosten categorie per saldo Afl. 1.046.940 (1%) meer dan de begroting besteedt. Hieronder een specificatie van de overbesteding per hoofdbudgethouder ressorterend onder dit ministerie.

Hoofdbudgethouder		Werkelijk	Begroot	Over/ (Overschrijding)
188	Bureau Ministerie van Justitie	2.131.734	2.154.000	(22.266)
189	Politie	66.230.149	65.808.800	421.349
190	Brandweer	10.507.516	10.590.800	(83.284)
191	Gevangeniswezen	13.597.986	13.171.300	426.686
192	Juridische & Algemene zaken	6.900.903	6.788.400	112.503
193	Gerecht in eerste aanleg	107.889	113.400	(5.511)
194	Openbare ministerie	7.414.375	7.370.000	44.375
195	Voogdijraad	5.730.090	5.663.900	66.190
196	Drugsbestrijding	3.705.280	3.617.200	88.080
197	Overige Justitie	37.420	38.600	(1.180)
<b>Totaal</b>				<b>1.046.940</b>

## **Werkgeversbijdragen**

Aan werkgeversbijdragen werd in 2016 Afl. 2.654.328 (10%) meer kosten dan begroot geboekt. De vergelijking met het voorafgaande jaar laat een afname van Afl. 1.346.829 (4%) zien.

Hoofdbudgethouder		Werkelijk	Begroot	Over/ (Overschrijding)
188	Bureau Ministerie van Justitie	458.504	471.500	(12.996)
189	Politie	16.609.411	14.956.500	1.652.911
190	Brandweer	2.825.425	2.460.000	365.425
191	Gevangeniswezen	3.393.233	2.863.400	529.833
192	Juridische & Algemene zaken	1.800.295	1.815.700	(15.405)
193	Gerecht in eerste aanleg	29.773	26.500	3.273
194	Openbare ministerie	1.611.011	1.488.200	122.811
195	Voogdijraad	1.587.256	1.565.800	21.456
196	Drugsbestrijding	952.384	967.200	(14.816)
197	Overige Justitie	9.437	7.600	1.837
<b>Totaal</b>				<b>2.654.328</b>

## Goederen & Diensten

De kosten in de gerelateerd aan goederen en diensten zijn in 2016 Afl. 2.359.107 lager dan begroot (8%). De vergelijking met het voorafgaand boekjaar geeft een afname van Afl. 16.799.344 (20%). De uitputting van dit kostensoort wordt in onderstaande tabel gepresenteerd.

Hoofdbudgethouder		Werkelijk	Begroot	Over/ (Onderschrijding)
188	Bureau Ministerie van Justitie	1.396.688	1.846.800	(450.112)
189	Politie	13.539.248	14.866.200	(1.326.952)
190	Brandweer	1.447.238	1.417.600	29.638
191	Gevangeniswezen	4.475.446	3.775.100	700.346
192	Juridische & Algemene zaken	1.162.052	1.227.900	(65.848)
193	Gerecht in eerste aanleg	40.581	57.100	(16.519)
194	Openbare ministerie	1.136.416	1.483.800	(347.384)
195	Voogdijraad	1.000.502	1.413.000	(412.498)
196	Drugsbestrijding	1.441.313	1.666.900	(225.587)
197	Overige Justitie	5.810	250.000	(244.190)
<b>Totaal</b>				<b>(2.359.107)</b>

De overbesteding van Afl. 700.346 bij de hoofdbudgethouder Gevangeniswezen heeft met name met de cateringdiensten ten behoeve van de gedetineerden.

## Subsidies

In 2016 is sprake van een onderbesteding ten aanzien van de verstrekte subsidies bij het ministerie van Justitie ten bedrage van Afl. 660.694 (22%). Ten opzichte van het voorgaande jaar is de toename gelijk aan Afl. 54.364 (2%). Hieronder een specificatie van de over en onderschrijdingen per hoofdbudgethouder.

Hoofdbudgethouder		Werkelijk	Begroot	Over/ (Onderschrijding)
195	Voogdijraad	912.231	1.475.100	(562.869)
196	Drugsbestrijding	1.447.975	1.545.800	(97.825)
<b>Totaal</b>				<b>(660.694)</b>

## Overdrachten binnenland

De realisatie van deze post geeft een overschrijding van Afl. 1.011.629 (42%). Ten opzichte van het voorafgaand boekjaar is sprake van een toename van Afl. 1.684.301 (98%). Deze kosten betreffen betalingen uit hoofde van rechtszaken tegen het Land.

Hoofdbudgethouder		Werkelijk	Begroot	Over/ (Onderschrijding)
192	Juridische & Algemene zaken	3.411.629	2.400.000	1.011.629
<b>Totaal</b>				<b>1.011.629</b>

## Overdrachten buitenland

In dit kostensoort was er in 2016 een onderbesteding van Afl. 599.219 (3%) vanwege lagere kosten (koersvoordeel) ten aanzien van de kustwacht. Verder wordt de Landsbijdrage aan het gemeenschappelijke hof van justitie onder dit kostensoort geboekt.

Hoofdbudgethouder		Werkelijk	Begroot	Over/ (Onderschrijding)
189	Politie	44.845	66.500	(21.655)
192	Juridische & Algemene zaken	68.400	68.400	-
193	Gerecht in eerste aanleg	12.392.004	12.392.004	4
197	Overige Justitie	4.672.432	5.250.000	(577.568)
<b>Totaal</b>				<b>(599.219)</b>

## Bijdragen en afschrijvingen

De realisatie van dit kostensoort is in 2016 Afl. 2.098.695 (103%) hoger dan begroot. Onderstaande tabel presenteert de realisatie per hoofdbudgethouder.

Hoofdbudgethouder		Werkelijk	Begroot	Over/ (Onderschrijding)
189	Politie	1.759.162	660.400	1.098.762
190	Brandweer	518.622	18.900	499.722
191	Gevangeniswezen	1.134.933	832.700	302.233
192	Juridische & Algemene zaken	50.700	151.100	(100.400)
194	Openbare ministerie	73.837	34.900	38.938
195	Voogdijraad	187.784	18.300	169.484
196	Drugsbestrijding	186.438	179.800	6.638
197	Overige Justitie	218.019	134.700	83.319
<b>Totaal</b>				<b>2.098.695</b>

De toename in afschrijvingskosten bij alle hoofdbudgethouders bij dit ministerie met als resultaat dat de begroting ten aanzien van dit kostensoort wordt overschreden is vanwege de investeringen gedaan vanuit het Fondo d Desaroyo Aruba in de periode 2012 tot en met 2014.

## Middelen

Aan de middelenkant heeft het Ministerie van Justitie een overschrijding in de Retributies, leges en rechten ten bedrage van Afl. 671.858 (20%). Verder is ook meer gerealiseerd dan begroot onder de middelensoort rechten, boeten & overig ten bedrage van Afl. 4.735.368 (51%). Een vergelijking met de realisatie van het vorige jaar, is sprake van een afname van Afl. 470.402 (10%) in de middelensoort retributies & leges en ook een toename van Afl. 7.531.116 (116%) in rechten, boeten en overige.

### Retributies, leges & rechten

Dit middelensoort betreft opbrengsten afkomstig van afgifte van vergunningen door zowel de Politie en Directie Wetgeving en Juridische Zaken. Verder worden de griffiegelden (geïnd door het gemeenschappelijke hof van justitie) onder deze middelensoort geboekt.

Hoofdbudgethouder		Werkelijk	Begroot	Over/ (Onderschrijding)
189	Politie	1.245.729	1.091.000	154.729
192	Juridische & Algemene zaken	1.472.497	1.350.000	122.497
193	Gerecht in eerste aanleg	1.294.632	900.000	394.632
<b>Totaal</b>				<b>671.858</b>

### Rechten, boeten & overig

De politie heeft een aanzienlijk bedrag geïnd uit hoofde van ontnomen gelden. Deze gelden worden ten behoeve van het criminaliteitsbestrijdingsfonds gereserveerd. Verder werden ook gelden vanuit het Fondo di Desaroyo op dit middelensoort als ontvangsten geboekt ter financiering van projecten van de politie. Tenslotte worden de geïnde bedragen uit hoofde van opgelegde boetes door het openbare ministerie en de politie, geïnd door het Openbare Ministerie, onder dit middelensoort geboekt

Hoofdbudgethouder		Werkelijk	Begroot	Over/ (Onderschrijding)
189	Politie	5.991.557		5.991.557
190	Brandweer	24.174	33.600	(9.426)
191	Gevangeniswezen	375.930	378.000	(2.070)
192	Juridische & Algemene zaken	5.246.509	5.315.000	(68.491)
194	Openbare ministerie	2.398.798	3.575.000	(1.176.202)
<b>Totaal</b>				<b>4.735.368</b>

## Ministerie 9 FO

### Algemeen

De kosten van het ministerie van Financiën en Overheidsorganisatie zijn Afl. 77.357.991 (19%) hoger dan begroot. Een vergelijking met het boekjaar 2015 geeft een toename van Afl. 82.925.110 (21%) aan. De middelen zijn Afl. 30.067.216 (3%) lager dan begroot. Vergeleken met het voorafgaande jaar zijn de middelen toegenomen met Afl. 31.619.878 (3%).

Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florins)			
<b>Totaal Kosten</b>	<b>477.098.691</b>	<b>399.740.700</b>	<b>394.173.581</b>
<b>Totaal Middelen</b>	<b>1.087.147.184</b>	<b>1.117.214.400</b>	<b>1.055.527.306</b>

De specificatie hiervan naar hoofdkosten, respectievelijk hoofdmiddelensoort is als volgt:

Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florins)			
<b>Kosten</b>			
Personeel	49.192.892	49.961.100	47.293.966
Werkgeversbijdragen	13.278.663	13.599.000	12.944.949
Goederen & Diensten	23.430.450	26.070.600	27.933.472
Rente & Koersverschillen	851.536	-	6.355.760
Rente LV & VV	217.916.445	215.404.000	200.141.909
Overdrachten Binnenland	90.400.986	92.005.000	91.691.590
Overdrachten Buitenland	14.491	17.500	11.008
Bijdragen & Afschrijvingen	82.013.228	2.683.500	7.800.927
<b>Totaal Kosten</b>	<b>477.098.691</b>	<b>399.740.700</b>	<b>394.173.581</b>
<b>Middelen</b>			
Directe belasting	589.391.687	578.200.000	568.223.538
Indirecte belastingen	428.798.297	473.650.000	415.825.583
Rechten, boeten & overig	430.376	1.000.000	1.516.449
Rente	1.075.569	421.000	2.216.950
Niet-Belastingopbrengsten	10.463.042	7.950.000	7.680.703
Landsbedrijven en fondsen	5.980.000	5.980.000	-
Overige ontvangsten	51.008.213	50.013.400	60.064.083
<b>Totaal Middelen</b>	<b>1.087.147.184</b>	<b>1.117.214.400</b>	<b>1.055.527.306</b>



## Kosten

De overschrijding in de kosten betreft voornamelijk hogere realisaties in koersverschillen ten bedrage van Afl. 851.536, rentekosten voor Afl. 2.512.445 en bijdragen & afschrijvingen ten bedrage van Afl. 79.020.183. Deze overschrijding werd deels gecompenseerd met lagere kosten in goederen en diensten ten bedrage van Afl. 2.640.150 en overdachten buitenland van Afl. 1.604.014.

## **Personeel**

Dit ministerie heeft binnen de personeelskosten categorie per saldo Afl. 768.208 (2%) lager dan de begroting gerealiseerd. Ten opzichte van het jaar hiervoor was er sprake van een toename van Afl. 1.898.926 (4%). De overbesteding bij de hoofdbudgethouder Minister van Financiën & Overheidsorganisatie heeft betrekking op het aantrekken van additioneel deskundig personeel ten behoeve van het bureau van de minister. Verder was de realisatie van deze kostenpost bij alle andere budgethouders lager dan begroot. De lagere realisatie bij de budgethouder Personeel & Organisatie heeft voornamelijk te maken met het niet effectueren van het plan om studenten aan te trekken om bij het Land een afstudeeronderzoek te komen doen. Bij de Belastingen is de lagere realisatie een saldo van hoofdzakelijk lagere kosten op gebied van vergoedingen aan personeel Afl. 52.700, overwerkvergoedingen Afl. 20.477 en salarissen & toelagen Afl. 99.551. In geval van de Centrale Accountantsdienst was de onderbesteding helemaal toe te rekenen aan het feit dat zij vanwege arbeidsmarktomstandigheden geen vakkundig personeel hebben kunnen aantrekken. De hoofdbudgethouder Overige Financiën & Overheidsorganisatie had in 2016 ook lagere kosten geboekt.

Hoofdbudgethouder		Werkelijk	Begroot	Over/ (Overschrijding)
097	Minister van Fin. & Overheidsorganisatie	2.290.892	2.189.400	101.492
098	Directie Financiën	5.940.896	5.943.100	(2.204)
100	Personeel & Organisatie	4.552.057	4.857.800	(305.743)
101	Belastingen	30.840.619	31.019.200	(178.581)
102	Centrale accountantsdienst	893.352	1.010.800	(117.448)
104	Financiering & algemene dekkingsmiddelen	49.800	200.000	(150.200)
108	Overige Financiën & Overheidsorganisatie	4.625.275	4.740.800	(115.525)
<b>Totaal</b>				<b>(768.209)</b>

## **Werkgeversbijdragen**

Aan werkgeversbijdragen werd in 2016 Afl. 320.337 (2%) minder dan begroot gerealiseerd. De vergelijking met vorig jaar geeft een toename van Afl. 333.714 aan. De onderbesteding lag voornamelijk bij de hoofdbudgethouder Belastingen waar de realisatie op toeslagen AOV/AWW Afl. 65.586, AZV-premie Afl. 61.923 en de bijdrage aan het APFA Afl. 24.233 bedroegen.

Hoofdbudgethouder		Werkelijk	Begroot	Over/ (Overschrijding)
097	Minister van Fin. & Overheidsorganisatie	520.035	507.100	12.935
098	Directie Financiën	1.521.917	1.570.300	(48.383)
100	Personeel & Organisatie	1.202.584	1.218.200	(15.616)
101	Belastingen	8.556.751	8.723.100	(166.349)
102	Centrale accountantsdienst	210.429	254.600	(44.171)
108	Overige financiën & overheidsorganisatie	1.266.946	1.325.700	(58.754)
<b>Totaal</b>				<b>(320.337)</b>

## Goederen & Diensten

De kosten gerelateerd aan goederen en diensten zijn in 2016 Afl. 2.640.150 (10%) lager dan begroot. De vergelijking met het voorafgaand boekjaar geeft een afname van Afl.4.503.022 (16%). De uitputting van deze kostensoort wordt in onderstaande tabel per hoofdbudgethouder gepresenteerd. De onderbesteding van deze kostensoort werd voornamelijk veroorzaakt door een lager bedrag bij de hoofdbudgethouder Overige Financiën & Overheidsorganisatie die per saldo Afl. 4.149.820 minder heeft gerealiseerd uit hoofde van positieve koersresultaten. Hiertegenover was er sprake van een overbesteding bij de hoofdbudgethouder Financiering & algemene dekkingsmiddelen van Afl. 1.549.699 door hogere realisaties van voornamelijk bankkosten. De overbesteding bij de budgethouder Belastingen van Afl. 203.982 werd veroorzaakt door hogere realisaties op gebied van deskundig advies en uit- en terugzendkosten. De hoofdbudgethouder Centrale accountantsdienst had een lagere realisatie van Afl. 140.520 op gebied van deskundig advies en opleidingen & cursusgeld.

Hoofdbudgethouder		Werkelijk	Begroot	Over/ (Onderschrijding)
097	Minister van Fin. & Overheidsorganisatie	2.672.979	2.704.900	(31.921)
098	Directie Financiën	2.742.873	2.741.800	1.073
100	Personeel & Organisatie	252.056	324.700	(72.644)
101	Belastingen	11.848.482	11.644.500	203.982
102	Centrale accountantsdienst	349.980	490.500	(140.520)
104	Financiering & algemene dekkingsmiddelen	5.617.299	4.067.600	1.549.699
108	Overige financiën & overheidsorganisatie	-53.220	4.096.600	(4.149.820)
<b>Totaal</b>				<b>(2.640.150)</b>

## Rente & koersverschillen

Dit betreft ongerealiseerde koersverschillen. In 2016 is sprake van een hogere realisatie ten bedrage van Afl. 851.536. Ten opzichte van het voorgaande jaar is er echter sprake van een aanzienlijke afname van Afl. 5.504.224 (87%).

Hoofdbudgethouder		Werkelijk	Begroot	Over/ (Onderschrijding)
104	Financiering & algemene dekkingsmiddelen	48.711	-	48.711
108	Overige Financiën & Overheidsorganisatie	802.825	-	802.825
<b>Totaal</b>				<b>851.536</b>

## Rente LV & VV

De realisatie van deze post geeft een overschrijding van Afl. 2.512.445 (1%). Ten opzichte van het voorafgaand boekjaar is sprake van een toename van Afl. 17.774.536 (9%). De rentekosten ten aanzien van lang vreemd vermogen bedroegen Afl. 9.334.677 minder dan de begroting, de rentekosten voor leningen in vreemde valuta waren Afl. 12.115.647 hoger en de rentekosten ten aanzien van schatkistpromessen waren Afl. 268.525 minder. Voor nadere toelichting wordt verwezen naar het verslag van de minister van Financiën & Overheidsorganisatie aan het begin van dit document.

Hoofdbudgethouder		Werkelijk	Begroot	Over/ (Onderschrijding)
104	Financiering & algemene dekkingsmiddelen	217.916.405	215.404.000	2.512.405
108	Overige financiën & overheidsorganisatie	40	-	40
<b>Totaal</b>				<b>2.512.445</b>

## Overdrachten binnenland

De realisatie van deze post is Afl. 1.604.014 (2%) minder dan begroot. Ten opzichte van het voorafgaand boekjaar is sprake van een afname van Afl. 1.290.604 (1%). Deze kosten betreffen betalingen uit hoofde van duurtetoeslag van pensioenen van het APFA en betaalde reparatietoeslag die ten laste van het ministerie van Financiën & Overheidsorganisatie worden gebracht.

Hoofd budgethouder		Werkelijk	Begroot	Over/ (Onderschrijding)
108	Overige financiën & overheidsorganisatie	90.400.986	92.005.000	(1.604.014)
<b>Totaal</b>				<b>(1.604.014)</b>

## Overdrachten buitenland

In deze kostensoort was er in 2016 een onderbesteding van Afl. 3.009 (17%). Ten opzichte van 2015 is er sprake van een toename van 3.483 (32%). Kosten zijn gemaakt ten behoeve van het Meldpunt Ongebruikelijke Transacties.

## Bijdragen en afschrijvingen

De realisatie van deze kostensoort is in 2016 Afl. 79.329.728 (2.956%) hoger dan begroot. De vergelijking met het voorafgaande boekjaar geeft een toename van Afl. 74.212.301 (951%). De realisaties bij alle hoofdbudgethouders behalve Financiering & Algemene dekkingsmiddelen, betreffen afschrijvingskosten uit hoofde van investeringen gedaan in 2014 en 2015 vanuit het Fondo di Desaroyo Aruba. De overbesteding bij hoofdbudgethouder 104 wordt veroorzaakt door de restituties en kwijtscheldingen van de studieleningen en de dotaties aan de voorzieningen voor de verstrekte studieleningen. In 2016 heeft een herbeoordeling van zowel het kortlopend deel als het langlopend deel van de verstrekte studieleningen plaatsgevonden. Als gevolg hiervan zijn de voorzieningen van het langlopend deel, het kortlopend deel en van de debiteuren verhoogd met afl. 68.011.534.

Hoofdbudgethouder		Werkelijk	Begroot	Over/ (Onderschrijding)
097	Minister van Fin. & Overheidsorganisatie	304.778	28.500	276.278
098	Directie Financiën	546.574	296.800	249.774
100	Personeel & Organisatie	84.761	-	84.761
101	Belastingen	813.417	790.300	23.117
102	Centrale accountantsdienst	53.490	106.800	(53.310)
104	Financiering & algemene dekkingsmiddelen	79.020.183	-	79.020.183
108	Overige financiën & overheidsorganisatie	1.190.025	1.461.100	(271.075)
<b>Totaal</b>				<b>79.329.728</b>

## Middelen

Aan de middelenkant heeft het ministerie van Financiën & Overheidsorganisatie een realisatie van Afl. 30.067.216 (3%) lager dan de begroting, met name vanwege de lagere prestatie van de indirecte belastingen en rechten, boeten & overige. Ten opzichte van het voorafgaande boekjaar is er sprake van een toename van Afl. 31.619.878 (3%). Hieronder een specificatie per middelensoort.

## Directe belastingen

De directe belastingen zijn Afl. 11.191.687 (2%) meer dan begroot. Ten opzichte van 2015 is sprake van een toename van Afl. 21.168.149 (4%). De totale overschrijding van de directe belastingen is een saldo van een aantal over- en onderschrijdingen onder de verschillende middelensoorten. Er is sprake van meer opbrengsten dan begroot bij de volgende middelensoorten: winstbelasting Afl. 38.917.057, successie- & overgang belastingen Afl. 838.763, motorrijtuigenbelasting Afl. 835.709, rente op belastingvordering Afl. 1.388.183 en overdrachtsbelasting Afl. 5.342.052. De hogere realisatie van de winstbelasting heeft te maken met het structureel karakter van het voldoening op aangifte systeem (VAS). Additioneel werden ook winstbelastingaanslagen over andere boekjaren ingevorderd die onderdeel uitmaken van bijzondere invorderingsacties. Aan motorrijtuigbelasting werd meer gerealiseerd vanwege veranderingen in de wetgeving die belastingplichtigen motiveren het volledige verschuldigde jaarbedrag te betalen. De hogere realisatie op de middelensoort rente belastingvorderingen is ook aan de invorderingsacties van 2016 gerelateerd, waardoor er sprake was van meer afdrachten.

Bij de directe belastingen is er sprake van lagere opbrengsten dan begroot bij de volgende middelensoorten: dividendbelasting Afl. 2.133.015, grondbelasting Afl. 16.605.418, loonbelasting Afl. 8.732.385, inkomstenbelasting Afl. 8.284.612, vervolging natuurlijke personen Afl. 100.000 en zegelbelasting met Afl. 294.647. De lagere realisatie bij de grondbelasting was omdat de kohieren omwille van technische storingen in het geautomatiseerd systeem later dan gepland waren uitgebracht.

Hoofdbudgethouder		Werkelijk	Begroot	Over/ (Onderschrijding)
101	Belastingen	589.931.687	578.200.000	11.191.687
<b>Totaal</b>				<b>11.191.687</b>

## Indirecte belastingen

De indirecte belastingen geven een realisatie van Afl. 44.851.703 (9%) minder dan de begroting. Ten opzichte van 2015 is sprake van een toename van Afl. 12.972.714 (4%). De totale onderschrijding van de indirecte belastingen is een saldo van een aantal over- en onderschrijdingen onder de verschillende middelensoorten. Er is sprake van meer opbrengsten dan begroot bij de volgende middelensoorten: milieubelasting op verhuur van voertuigen Afl. 524.603, accijns minerale oliën Afl. 9.766.000 en accijns op gedestilleerd Afl. 1.237.097. De toename in het eindsaldo van de accijns minerale oliën betreft achterstallige accijnzen uit voorgaande jaren van Valero die in 2016 zijn ontvangen.

Er is sprake van minder opbrengsten dan begroot bij de volgende middelensoorten: accijns bier Afl. 1.295.812, invoerrechten Afl. 29.061.729, accijns sigaretten Afl. 5.382.203, milieubelasting op hotels Afl. 830.785, dienstverlening in, uit en doorvoer Afl. 486.854, vergunningen Afl. 1.383.347 en de belasting op bedrijfsomzetten ten bedrage van Afl. 17.938.673. Hier hebben de marktomstandigheden in het jaar 2016 een aantal van deze belastingsoorten op negatieve wijze beïnvloed. De grootste importeur van sigaretten gaf aan dat hun verkoopcijfers een dalende trend laten zien, welke een gevolg is van de bewustheidscampagnes tegen roken. De lagere prestatie van de invoerrechten lag, behalve de tegenvallende economische groei, voornamelijk aan gesignaleerde knelpunten in de inklaarprocedures die niet meteen konden worden verholpen en die de compliance op negatieve wijze hebben beïnvloed. De milieubelasting op hotels liet voor over 6 maanden van het jaar een onderschrijding zien van gemiddeld Afl. 2 miljoen. De onderschrijding in de middelensoort vergunning betreft de opbrengsten van casinovergunningen die in 2016 achter zijn gebleven omdat er ook minder casino's waren. De belasting op bedrijfsomzetten heeft, behalve met tegenvallende economische groei, met name met compliance te maken. Departamento di Impuesto heeft als speerpunt in het beleid van 2017 om de compliance aan te pakken.

Hoofdbudgethouder		Werkelijk	Begroot	Over/ (Onderschrijding)
101	Belastingen	428.798.297	473.650.000	(44.851.703)
<b>Totaal</b>				<b>(44.851.703)</b>

### Rechten boeten & overige

Deze middelensoort heeft een realisatie van Afl. 569.624 (57%) lager dan begroot. De vergelijking met het voorafgaande boekjaar geeft een afname van Afl. 1.086.073 (72%) aan. De onderschrijding op deze middelensoort lag voornamelijk aan lagere ontvangsten uit hoofde van bijdragen in kosten bij de belastingdienst.

Hoofdbudgethouder		Werkelijk	Begroot	Over/ (Onderschrijding)
098	Directie Financiën	925	-	925
101	Belastingen	429.451	1.000.000	(570.549)
<b>Totaal</b>				<b>(569.624)</b>

### Rente

De rente geeft een realisatie van Afl. 654.569 hoger dan de begroting in 2016. Ten opzichte van het voorgaande boekjaar is er een afname van Afl. 1.141.381 (51%). Bij de hoofdbudgethouder Financiering & Algemene dekkingsmiddelen werd uit hoofde van verstrekte leningen aan instellingen (IMSAN, APA N.V. en FCCA) Afl. 566.632 meer ontvangen en tevens werd Afl. 37.815 meer rente op verstrekte studieleningen ontvangen.

Hoofdbudgethouder		Werkelijk	Begroot	Over/ (Onderschrijding)
104	Financiering & Algemene dekkingsmiddelen	1.025.745	421.000	604.745
108	Overige financiën & overheidsorganisatie	49.824	-	49.824
<b>Totaal</b>				<b>654.569</b>

### Niet-belastingopbrengsten

Het ministerie van Financiën & Overheidsorganisatie realiseerde in 2016 Afl. 2.513.042 (32%) meer dan begroot. Ten opzichte van het vorige boekjaar is sprake van een toename van Afl. 2.782.336 (36%). Bij de hoofdbudgethouder Belastingen werd het begrote bedrag Afl. 450.000 aan verhuuropbrengsten niet gerealiseerd. Zowel bij de middelensoorten toeristenheffing en overige ontvangsten Douane werd meer gerealiseerd dan begroot, respectievelijk Afl. 2.146.919 en Afl. 505.897. Verder heeft de hoofdbudgethouder Overige Financiën & Overheidsorganisatie Afl. 310.226 meer gerealiseerd uit hoofde van dividenduitkering van de Centrale Bank van Aruba.

Hoofdbudgethouder		Werkelijk	Begroot	Over/ (Onderschrijding)
101	Belastingen	7.152.816	4.950.000	2.202.816
108	Overige financiën & overheidsorganisatie	3.310.226	3.000.000	310.226
<b>Totaal</b>				<b>2.513.042</b>

## Landsbedrijven & fondsen

Onder dit middelensoort werd in 2016 Afl. 5.980.000 begroot. De reden hiertoe is dat hiermee de tekorten van AZV van het boekjaar 2015 zijn gedekt, waardoor het Land hiervoor niet had moeten lenen.

Hoofdbudgethouder		Werkelijk	Begroot	Over/ (Onderschrijding)
104	Financiering & algemene dekkingsmiddelen	5.980.000	5.980.000	-
<b>Totaal</b>				<b>-</b>

## Overige ontvangsten

De realisatie van dit middelensoort is in 2016 Afl. 994.813 (2%) hoger dan begroot. Ten opzichte van het vorige boekjaar is er een afname van Afl. 9.055.870 (15%). Deze opbrengsten zijn voornamelijk gerealiseerd door koerswinsten bij de hoofdbudgethouder Financiering & Algemene dekkingsmiddelen.

Hoofdbudgethouder		Werkelijk	Begroot	Over/ (Onderschrijding)
097	Minister van Financiën & Overheidsorganisatie	235	13.400	(13.165)
104	Financiering & algemene dekkingsmiddelen	1.006.478	-	1.006.478
108	Overige financiën & overheidsorganisatie	50.001.500	50.000.000	1.500
<b>Totaal</b>				<b>994.813</b>

# **8.**

## **Toelichting op de Staat van Investerings over 2016**

## **8. Toelichting op de Staat van Investerings over 2016**

### **Algemeen**

In dit hoofdstuk worden de materiële afwijkingen toegelicht die bestaan tussen de gerealiseerde investeringen en de begroting van 2016. Indien de activa afkomstig uit autonome decentrale administraties zoals begrotingsfondsen en landsbedrijven gerealiseerd zijn en hierover door deze administraties verantwoording is afgelegd worden de investeringen waaruit deze activa voortvloeien verantwoord op de hoofdcategorieën waar deze conform economische classificatie thuishoren. Dit zijn dan de rubrieken 6100 'Onroerende goederen' en/of 6300 'Roerende goederen'. In de begrotingen worden de door deze instellingen uit te voeren investeringen echter opgenomen in de rubriek 6500 'Lokale vermogensoverdrachten'. Op de post 'Lokale vermogensoverdrachten' zijn verder nog begroot: de kapitaalbijdragen voor FDA en Post Aruba N.V.. Gerealiseerd op de 'Lokale vermogensoverdrachten' zijn onder andere de kapitaalbijdragen aan FDA en Post Aruba N.V.. Daarnaast is ook de reservering van de ontvangen subsidie van het Europees Onderwijs Fonds gerealiseerd. De realisatie van de investeringen door FDA zijn op de balans verantwoord in de Materiële Vaste Activa van het Land. De kapitaalstorting van Post Aruba is derhalve verantwoord op de post deelnemingen. Evenals het geval bij de exploitatierekening worden afwijkingen groter dan Afl. 100.000 ten opzichte van de begroting toegelicht.



## Ministerie 0 AZWIDO

### Algemeen

De investeringen van het Ministerie van Algemene Zaken, Wetenschap, Innovatie en Duurzame Ontwikkeling zijn Afl. 75.288 (8%) lager dan begroot. Ten opzichte van het voorafgaande boekjaar is er sprake van een toename van Afl. 390.769 (42%).

Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florins)			
<b>Totaal investeringen</b>	<b>924.712</b>	<b>1.000.000</b>	<b>533.943</b>

De specificatie hiervan naar investeringssoort is als volgt:

Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florins)			
Roerende goederen	110.720	-	99.389
Overheidsprojecten	813.992	1.000.000	434.554
<b>Totaal Investeringen</b>	<b>924.712</b>	<b>1.000.000</b>	<b>533.943</b>

### Roerende goederen

Het ministerie van Algemene Zaken, Wetenschap, Innovatie en Duurzame Ontwikkeling heeft afgelopen jaar Afl.110.720 in roerende goederen geïnvesteerd, Afl. 67.255 in kantoorinventaris en Afl. 34.429 in installaties & machines.

### Overheidsprojecten

Het ministerie van Algemene Zaken, Wetenschap, Innovatie en Duurzame Ontwikkeling heeft in 2016 Afl. 813.992 geïnvesteerd in technische installaties ten behoeve van overheidsdiensten die onder dit ministerie ressorteren.

## Ministerie 1 ROII

### Algemeen

De investeringen van het ministerie van Ruimtelijke Ontwikkeling, Infrastructuur en Integratie zijn Afl.277.477 (3%) lager dan begroot.

Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florins)			
<b>Totaal investeringen</b>	<b>8,297,123</b>	<b>8,574,600</b>	<b>2,233,678</b>

De specificatie hiervan naar investeringssoort is als volgt:

Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florins)			
Onroerende goederen	582,587	-	2,142,277
Overheidsprojecten	7,714,536	8,574,600	91,401
<b>Totaal Investeringen</b>	<b>8,297,123</b>	<b>8,574,600</b>	<b>2,233,678</b>

### Roerende goederen

Het ministerie van Ruimtelijke Ontwikkeling, Infrastructuur en Integratie heeft afgelopen jaar Afl. 582.587 meer dan begroot in roerende goederen geïnvesteerd ten behoeve van diensten en directie die daaronder ressorteren. Het betreft voornamelijk kantoorinventaris en machines.

### Overheidsprojecten

Het ministerie van Ruimtelijke Ontwikkeling, Infrastructuur en Integratie heeft in 2016 fors in infrastructurele projecten geïnvesteerd. Naast de kosten voor het bouwrijp maken van gronden, zijn tevens de notariskosten ten behoeve van de aankoop en overdracht van eigendomsgronden onder deze categorie verantwoord. Verder heeft dit ministerie additioneel in de infrastructuur moeten investeren als gevolg van schade aangebracht door weersomstandigheden aan het einde van het jaar.

## Ministerie 2 TTPC

### Algemeen

De investeringen van het Ministerie van Toerisme, Transport, Primaire Sector en Cultuur zijn Afl.665.434 lager dan begroot.

Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florins)			
<b>Totaal investeringen</b>	<b>134,566</b>	<b>800,000</b>	<b>406,532</b>

De specificatie hiervan naar investeringssoort is als volgt:

Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florins)			
Overheidsprojecten	134,566	800,000	406,532
<b>Totaal Investeringen</b>	<b>134,566</b>	<b>800,000</b>	<b>406,532</b>

### Overheidsprojecten

De overheidsprojecten zijn bij hoofdbudgethouder Overig TTPC voor Afl.134.566 gerealiseerd, de begrote investeringen worden hierdoor onderschreden met Afl. 665.434. De gerealiseerde kosten betreffen werkzaamheden bij het bestuurskantoor ten behoeve van het ministerie van TTPSC en inkoop van kantoorinventaris.

## Ministerie 3 EZCEM

### Algemeen

De investeringen van het Ministerie van Economische Zaken, Communicatie, Energie en Milieu zijn Afl.146.519 lager dan begroot.

Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florins)			
<b>Totaal investeringen</b>	<b>453,481</b>	<b>600,000</b>	<b>455,779</b>

De specificatie hiervan naar investeringssoort is als volgt:

Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florins)			
Overheidsprojecten	453,481	600,000	455,779
<b>Totaal Investeringen</b>	<b>453,481</b>	<b>600,000</b>	<b>455,779</b>

### Overheidsprojecten

De uitgaven zijn voornamelijk gerelateerd aan bouw- en onderhoudswerkzaamheden verricht aan de ex DOOV-gebouw te San Nicolaas ten aanzien van airco installaties.

## Ministerie 5 VOS

### Algemeen

De investeringen van het Ministerie van Volksgezondheid, Ouderenzorg en Sport zijn Afl. 69.161 (14%) lager dan begroot. Ten opzichte van voorafgaand boekjaar is er sprake van een toename van Afl. Afl. 56.111 (15%).

Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florins)			
<b>Totaal investeringen</b>	<b>430,839</b>	<b>500,000</b>	<b>374,728</b>

De specificatie hiervan naar investeringssoort is als volgt:

Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florins)			
Overheidsprojecten	430,839	500,000	374,728
<b>Totaal Investeringen</b>	<b>430,839</b>	<b>500,000</b>	<b>374,728</b>

De overheidsprojecten waarin dit ministerie heeft geïnvesteerd betreft aanschaf van kantoorinventaris, machines en apparatuur voor de onder haar ressorterende diensten.

## Ministerie 6 SJA

### Algemeen

De investeringen van het Ministerie van Sociale Zaken, Jeugd en Arbeid zijn Afl.31.758 hoger dan begroot.

Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florins)			
<b>Totaal investeringen</b>	<b>431,758</b>	<b>400,000</b>	<b>424,707</b>

De specificatie hiervan naar investeringssoort is als volgt:

Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florins)			
Overheidsprojecten	431,758	400,000	424,707
<b>Totaal Investeringen</b>	<b>431,758</b>	<b>400,000</b>	<b>424,707</b>

### Overheidsprojecten

Het ministerie SJA heeft in 2016 voornamelijk in de verbouwing en inrichting van het ex DOOV-gebouw in San Nicolas, dat als meldpunt dient voor aanmeldingen van arbeiders ten aanzien van de heropening van de raffinaderij.

## Ministerie 7 OG

### Algemeen

De investeringen van het Ministerie van Onderwijs en Gezin zijn Afl.17.841 lager dan begroot.

Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florin)			
<b>Totaal investeringen</b>	<b>5,904,459</b>	<b>5,922,300</b>	<b>446,155</b>

De specificatie hiervan naar investeringssoort is als volgt:

Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florin)			
Overheidsprojecten	5,904,459	5,922,300	446,155
<b>Totaal Investeringen</b>	<b>5,904,459</b>	<b>5,922,300</b>	<b>446,155</b>

### Overheidsprojecten

Het betreft investeringen voor leer- en hulpmiddelen, zoals software, computers, rekenmethode en nieuwe boeking voor diverse scholen. Verder werd onder deze post Afl. 3.552.300 verplicht voor de nieuwbouw van faciliteiten voor het speciaal openbaar onderwijs. Het begrote bedrag is afkomstig van de terug storting van verstrekte subsidies aan de Stichting EPB voor de bouw van deze school onder het bijzondere lager beroepsonderwijs.

## Ministerie 8 Jus.

### Algemeen

De investeringen van het Ministerie van Justitie zijn Afl.6.678 lager dan begroot.

Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florins)			
<b>Totaal investeringen</b>	<b>3.943.322</b>	<b>3.950.000</b>	<b>465.936</b>

De specificatie hiervan naar investeringssoort is als volgt:

Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2016 Werkelijk
(in Arubaanse florins)			
Roerende goederen	3.449.905	3.450.000	-
Overheidsprojecten	493.417	500.000	465.936
<b>Totaal Investeringen</b>	<b>3.943.322</b>	<b>3.950.000</b>	<b>465.936</b>

### Roerende goederen

Het Ministerie van Justitie heeft afgelopen jaar Afl.2.499.905 geïnvesteerd in brandweervoertuigen en Afl. 950.000 in het geautomatiseerd systeem van de immigratie.

### Overheidsprojecten

Het Ministerie van Justitie heeft in 2016 voornamelijk in de verbouwing van het correctie instituut geïnvesteerd. Verder werden ook een aantal werkzaamheden aan het gebouw van het orthopedagogisch centrum verricht.



## Ministerie 9 FO

### Algemeen

De investeringen van het ministerie van Financiën en Overheidsorganisatie zijn Afl.124.493 (4%) lager dan begroot. Ten opzichte van boekjaar 2015 is er een toename van Afl. 2.386.244 (472%).

Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florin)			
<b>Totaal investeringen</b>	<b>2,891,507</b>	<b>3,016,000</b>	<b>505,263</b>

De specificatie hiervan naar investeringssoort is als volgt:

Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florin)			
Roerende goederen	1,502,226	1,500,000	-
Overheidsprojecten	1,389,281	1,516,000	505,263
<b>Totaal Investeringen</b>	<b>2,891,507</b>	<b>3,016,000</b>	<b>505,263</b>

### Roerende goederen

De investeringen van het ministerie van Financiën en Overheidsorganisatie waren op gebied van aanschaf van kantoorinventaris en aanschaf van software ten behoeve van verschillende diensten onder dit ministerie.

### De overheidsprojecten

Deze investeringen betreffen investeringen op gebied van aanschaf van hardware en installaties ten behoeve van verschillende diensten onder dit ministerie.

# **Bijlagen bij de jaarrekening 2016**

## Bijlage A-1

### Meerjarenplaneringen

Oorspronkelijk Bedrag (NLG)	Oorspronkelijk Bedrag (EUR)	Stand Lening 12/31/2015 (EUR)	Aflossing lening 12/31/2016 (EUR)	Rente Lening 12/31/16 (EUR)	Stand Lening 12/31/16 (EUR)
-----------------------------------	-----------------------------------	-------------------------------------	---	-----------------------------------	-----------------------------------

2,5 % Lening Staat der Nederlanden 1985	100,000,000	45,378,022	5,445,363	1,815,121	136,134	3,630,242
2,5 % Lening N.I.O. 1986 3e fase X	10,375,000	4,707,970	0	0	0	0
2,5 % Lening N.I.O. 1987 3e fase XI	15,000,000	6,806,703	396,095	396,095	0	0
2,5 % Lening N.I.O. 1988 3e fase XII	15,000,000	6,806,703	782,528	386,434	19,563	396,094
2,5 % Lening N.I.O. 1989 3e fase XIII	15,000,000	6,806,703	1,159,536	377,008	28,988	782,528
2,5 % Lening N.I.O. 1990	8,700,000	3,947,888	885,873	213,331	22,147	672,542
Begrotingslening ex 1991	14,626,480	6,637,207	2,180,594	341,372	54,515	1,839,222
Begrotingslening ex 1992	16,253,506	7,375,519	2,793,254	370,093	69,831	2,423,161
Begrotingslening ex 1993	9,361,411	4,248,023	1,816,770	207,961	45,419	1,608,809
Begrotingslening ex 1994	3,604,067	1,635,455	777,552	78,111	19,439	699,441
Begrotingslening ex 1995	570,378	258,826	135,115	12,060	3,378	123,055

Totaal in EURO's

<b>16,372,679</b>	<b>4,197,586</b>	<b>399,414</b>	<b>12,175,094</b>
-------------------	------------------	----------------	-------------------

Totaal in Arubaanse florins

<b>32,065,892</b>	<b>23,087,631</b>
-------------------	-------------------

Kortlopend gedeelte in Arubaanse florins

<b>8,220,969</b>	<b>7,302,935</b>
------------------	------------------

Langlopend gedeelte in Arubaanse florins

<b>23,844,923</b>	<b>15,784,696</b>
-------------------	-------------------

*Koersen conform "daily exchange rates"*

*Centrale Bank van Aruba*

EURO

Koers per 31 dec 2014 : 2.1841

Koers per 31 dec 2015 : 1.9585

Koers per 31 dec 2016 : 1.8963

## Bijlage A-2

### Staatsobligaties

	Oorspronkelijk bedrag lening	Stand lening 31/12/2015 Afl.	Nieuwe leningen 2016 Afl.	Aflossing lening 31/12/16 Afl.	Stand lening 31/12/16 Afl.
6,8% CBA 2004 / 2016	57,452,000	57,452,000		57,452,000	0
6,7% CBA 2004 / 2016	34,000,000	34,000,000		34,000,000	0
7,125% CBA 2008/2018	33,900,000	33,900,000			33,900,000
7,0% CBA 2008/2018	50,000,000	50,000,000			50,000,000
5,75% CBA 2009/2015	23,628,000	0			0
6,75% CBA 2009/2019	133,893,000	133,893,000			133,893,000
6,00% CBA 2009/2016	34,751,000	34,751,000		34,751,000	0
6,50% CBA 2009/2021	63,249,000	63,249,000			63,249,000
6,25% CBA 2009/2019	19,900,000	19,900,000			19,900,000
5,50% CBA 2010-2020	100,000,000	100,000,000			100,000,000
6,00% CBA 2010-2025	80,000,000	80,000,000			80,000,000
4,75% CBA 2010-2015	23,480,000	0			0
4,0% CBA 2010-2017	70,000,000	70,000,000			70,000,000
5,25% CBA 2010-2022	74,500,000	74,500,000			74,500,000
5,5% CBA 2011-2025	100,000,000	100,000,000			100,000,000
4,50% CBA 2011-2024	29,467,000	29,467,000			29,467,000
5,15% CBA 2011-2023	93,849,000	93,849,000			93,849,000
5,35% CBA 2011-2026	100,000,000	100,000,000			100,000,000
4,50 % CBA 2011-2018 (4.2)	5,799,000	5,799,000			5,799,000
5,00 % CBA 2011-2021 (4.3)	12,558,200	12,558,200			12,558,200
5,45 % CBA 2011-2024 (4.5)	56,320,000	56,320,000			56,320,000
2,85% CBA (CMB) 2012-2013	5,000,000				
5,00% CBA (CMB) 2012-2025	20,000,000	20,000,000			20,000,000
4,625% Credit Suisse/UBS Investment Bank 2012-2023	455,400,000	455,400,000			455,400,000
5,50% CBA 2013-2026	45,000,000	45,000,000			45,000,000
5,50% CMB 2013-2027	25,480,000	25,480,000			25,480,000
5,50% CMB 2013-2027	32,500,000	32,500,000			32,500,000
6,319% UBS 2013-2025	93,600,000	93,600,000			93,600,000
5,514% UBS 2013-2020	77,400,000	77,400,000			77,400,000
5,50% Credit Suisse 2013-2020	203,400,000	203,400,000			203,400,000
5,00% CMB 2013-2020	3,715,000	3,715,000			3,715,000
5,50% CMB 2013-2028	76,765,000	76,765,000			76,765,000
5,625% CBA 2014-2029	69,260,000	69,260,000			69,260,000
4,750% CBA 2016-2026			132,200,000		132,200,000
<b>Totaal in Arubaanse florins</b>		2,252,158,200		126,203,000	2,258,155,200
<b>Kortlopend gedeelte</b>		<b>126,203,000</b>			<b>86,272,000</b>
<b>Langlopend gedeelte</b>		<b>2,125,955,200</b>			<b>2,171,883,200</b>

## Bijlage A – 3

### Overige leningen

	Vervaldatum lening	Valuta soort	Oorspronkelijk bedrag lening	Stand lening 12/31/2015	Nieuwe leningen	Aflossing lening 2016	Stand lening 12/31/2016	Stand lening 12/31/2016 AFL.
EIB Luchthaven 1%	2028	EUR	5,161,770	2,428,048		176,016	2,252,032	4,270,528
EIB Luchthaven # 80392	2034	EUR	1,629,375	1,061,864		52,629	1,009,235	1,913,812
KABNA lening WEB	2026	AFL	28,000,000	14,616,865		1,304,683	13,312,181	13,312,181
Lening APFA 6,7%	2039	AFL	220,000,000	194,503,854		3,384,797	191,119,056	191,119,056
SVB Boedelscheiding		AFL	39,164,170	-				-
Staalbankiers	2049	EUR	1,134,451	768,096		23,143	744,953	1,412,655
Overeenkomst SACE	2018	USD	55,000,000	14,078,160		4,487,742	9,590,417	17,262,751
CMB loan 6,925%	2017	AFL	29,000,000	29,000,000		-	29,000,000	29,000,000
RBTT loan 6,4%	2015	USD	93,000,000	-				-
CMB loan 7.25%	2015	AFL	24,420,000	-				-
AIB Bank 7.5%	2017	AFL	34,300,000	34,300,000		-	34,300,000	34,300,000
Deutsche Bank Securities	2018	USD	51,910,393	51,910,393		-	51,910,393	93,438,707
AIB Bank 7.5%	2017	AFL	75,000,000	75,000,000		-	75,000,000	75,000,000
AIB Bank 7.0%	2017	AFL	50,000,000	50,000,000			50,000,000	50,000,000
Bear,Stearns & Co 6,5%	2019	USD	45,800,000	45,800,000			45,800,000	82,440,000
CBA loan 5.5 %	2021	AFL	16,060,000	16,060,000			16,060,000	16,060,000
CBA loan 5.5 %	2022	AFL	7,700,000	7,700,000			7,700,000	7,700,000
UBS Securities LLC 6.1%	2024	USD	66,200,000	66,200,000			66,200,000	119,160,000
UBS Securities LLC 6.24%	2026	USD	31,000,000	31,000,000			31,000,000	55,800,000
AIB Bank 5.125%	2028	AFL	2,668,219	2,668,219			2,668,219	2,668,219
First Caribbean International Bank 4,50%	2021	USD	52,000,000	52,000,000			52,000,000	93,600,000
First Caribbean International Bank 5.1%	2021	USD	15,000,000	15,000,000			15,000,000	27,000,000
APFA 4.75%	2034	AFL	170,000,000	164,779,353		34,556,249	130,223,104	130,223,104
CMB 5,50% financieringsbehoefte 2015	2017	AFL	6,125,000.00	6,125,000.00			6,125,000.00	6,125,000
CMB 5,90% financieringsbehoefte 2015	2030	AFL	29,270,000.00	29,270,000.00			29,270,000.00	29,270,000
CMB 6,125% financieringsbehoefte 2015	2035	AFL	19,605,000.00	19,605,000.00			19,605,000.00	19,605,000
Credit Suisse 4,50+% financieringsbehoefte 2015	2022	USD	127,400,000.00	127,400,000.00		6,780,000	120,620,000.00	217,116,000
Banco di Caribe 4,65% financieringsbehoefte 2015	2027	AFL	11,184,700.00	11,184,700.00			11,184,700.00	11,184,700
First Caribbean International Bank 5.1%	2021	USD	37,900,000.00	37,900,000.00		6,294,000	31,606,000.00	56,890,800
UBS Securities LLC 6,10% Financieringsbehoefte 2016-1	2024	USD	33,000,000.00		33,000,000.00		33,000,000.00	59,400,000
UBS Securities LLC 6,50% Financieringsbehoefte 2016-1	2028	USD	67,000,000.00		67,000,000.00		67,000,000.00	120,600,000
<b>Totaal in Arubaanse florins</b>								<b>1,565,872,514</b>

Kortlopend gedeelte in Arubaanse florins

**276,207,695**

Langlopend gedeelte in Arubaanse florins

**1,289,664,819**

### Koersen conform "daily exchange rates" Centrale Bank van Aruba

	EURO	USD
Koers per 31 dec 2015:	1.9585	1.80
Koers per 31 dec 2016:	1.8963	1.80

## Bijlage B - 1 Exploitatierkening kosten per ministerie 2016

Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florins)			
<b>Ministerie 0 AZWIDO</b>			
4101 Salarissen en toelagen	33.706.268	33.715.200	33.878.384
4102 Overwerkvergoedingen	364.711	421.300	528.944
4103 Kindertoelage	182.860	199.300	177.017
4104 Vakantie-uitkering	2.416.591	2.451.600	2.508.768
4105 Vergoedingen e.d.	337.265	498.400	471.785
4201 Toeslag AOV/AWW	3.141.178	3.388.100	3.249.134
4202 Premies contractanten	145.678	171.000	171.140
4203 Premies buitenland	292.043	217.300	197.199
4204 Bijdrage APFA	2.486.396	2.603.400	2.454.130
4206 AZV-premie	2.688.866	2.863.000	2.736.509
4301 Geneeskundige kosten	10.573	20.200	9.537
4302 Uit- en terugzendingen	3.454	11.100	14.508
4303 Opleidingen & cursusgeld	29.580	79.600	75.977
4304 Vergoedingen vervoer	335.131	379.300	340.836
4305 Dienstkleding & -toelage	17.069	54.700	33.445
4306 Reis- en verblijfkosten	746.180	851.900	451.794
4307 Werving personeel	9.238	9.100	4.558
4308 Huur-/detacheringtoelage	127.500	120.300	105.394
4309 Overige vergoedingen	300.753	466.100	303.517
4310 Schrijf-/bureaubehoeften	1.103.179	1.140.800	1.014.640
4311 Kantoorinventaris	148.158	190.700	27.750
4312 Huur kantoorinventaris	876.268	1.303.800	892.882
4313 Portikosten	123.604	156.800	150.075
4314 Telefoon, fax & internet	1.134.701	1.378.000	1.057.852
4319 Overige bureaukosten	65.440	94.100	107.444
4320 Huur gebouwen	4.100.654	4.428.200	3.887.595
4321 Electriciteit	34.581	40.000	22.732
4322 Waterlevering	5.050	5.300	4.238
4323 Huisvestingsartikelen	30.619	35.000	13.804
4324 Onderhoud gebouwen	480.066	433.700	151.036
4325 Luchtkoelingsapparatuur	8.824	13.600	-
4329 Overig huisvesting	283.353	292.800	292.669
4330 Voorlichting en promotie	878.316	903.300	966.241
4331 Bedrijfsmiddelen	2.266	12.100	1.954
4332 Huur bedrijfsmiddelen	51.763	228.600	47.788
4333 Bedrijfsbenodigdheden	119.502	291.600	3.608
4334 Huur/lease voertuigen	367.732	463.300	426.355
4335 Brandstof	71.744	111.200	70.795
4336 Motorrijtuigenbelasting	8.419	11.600	8.506
4339 Overige kosten vervoer	39.854	50.000	42.094
4350 Bewakingsdiensten	167.273	187.200	173.428
4361 Deskundig advies	770.778	657.800	525.035
4362 Overige uitbestedingen	235.796	350.800	148.988
4370 Verzekeringen	134.203	162.700	130.619
4372 Publiekrechtelijk	-	100	-
4385 Bankkosten	8.659	7.800	10.083
4386 Koersverschillen	-2.085	-	-383

Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florins)			
4390 Contributies	9.675	10.800	141.323
4392 Geheime uitgaven	120.000	120.000	120.000
4393 Overige kosten	1.165.239	1.328.000	1.281.663
4399 Kosten voorgaande jaren	-	-	-88.422
4622 Duurtetoeslag pensioenen	1.430.727	1.479.100	1.473.564
4623 Overige pensioenen	428.747	437.300	435.782
4628 Overig gezinnen	-	450.000	-
4631 Contributies buitenland	40.500	46.600	51.250
4633 Overdracht international	1.063.267	1.400.000	1.090.897
4701 Afschrijvingen	2.304.736	1.588.500	2.100.604
4702 Verrekening & bijdragen	720.291	802.200	729.026
4707 Uitkering a/landsbedrijf	15.139.913	16.617.300	14.767.266
<b>Ministerie 0 AZWIDO</b>	<b>81.013.148</b>	<b>85.751.600</b>	<b>79.993.357</b>

Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florins)			
<b>Ministerie 1 ROII</b>			
4101 Salarissen en toelagen	18.239.758	18.146.300	18.516.687
4102 Overwerkvergoedingen	54.635	106.800	58.134
4103 Kindertoelage	107.375	88.000	96.310
4104 Vakantie-uitkering	1.427.431	1.436.100	1.461.690
4105 Vergoedingen e.d.	950	1.000	-
4201 Toeslag AOV/AWW	1.770.066	1.833.500	1.809.133
4204 Bijdrage APFA	1.616.926	1.579.400	1.680.361
4206 AZV-premie	1.593.761	1.617.300	1.605.886
4301 Geneeskundige kosten	53.464	-	3.192
4303 Opleidingen & cursusgeld	8.821	15.500	4.056
4304 Vergoedingen vervoer	150.170	151.600	154.920
4305 Dienstkleding & -toelage	40.329	43.700	23.485
4306 Reis- en verblijfkosten	53.664	70.900	110.391
4307 Werving personeel	-	1.500	-
4309 Overige vergoedingen	138.756	147.800	143.738
4310 Schrijf-/bureaubehoefden	126.089	157.500	81.618
4311 Kantoorinventaris	53.591	61.100	21.158
4312 Huur kantoorinventaris	327.639	388.500	318.765
4313 Portikosten	56.190	85.000	10.416
4314 Telefoon, fax & internet	299.227	388.000	333.048
4319 Overige bureaunkosten	8.227	16.900	11.041
4320 Huur gebouwen	1.961.855	1.807.800	1.923.047
4321 Electriciteit	21.598.604	21.000.000	21.360.140
4322 Waterlevering	1.629.435	2.061.800	1.586.740
4323 Huisvestingsartikelen	10.422	20.600	7.881
4324 Onderhoud gebouwen	133.966	168.700	180.523
4325 Luchtkoelingsapparatuur	-	6.000	-
4329 Overig huisvesting	26.664	30.700	17.393
4330 Voorlichting en promotie	91.366	23.400	37.586
4331 Bedrijfsmiddelen	6.521	18.800	960
4332 Huur bedrijfsmiddelen	25.382	15.800	13.785
4333 Bedrijfsbenodigdheden	23.419	33.100	17.398
4334 Huur/lease voertuigen	365.722	352.700	366.454
4335 Brandstof	48.784	82.500	58.002
4336 Motorrijtuigenbelasting	13.040	13.900	12.944
4339 Overige kosten vervoer	10.327	64.400	6.623
4350 Bewakingsdiensten	-	1.700	243.477
4361 Deskundig advies	2.895.867	2.475.000	533.471
4362 Overige uitbestedingen	11.065.689	11.541.500	12.937.852
4365 Onderhoud infrastructuur	-	10.000	-
4370 Verzekeringen	88.964	86.200	89.983
4372 Publiekrechtelijk	67.282	93.200	65.707
4385 Bankkosten	5.953	7.000	2.175
4393 Overige kosten	46.971	105.700	379.581
4399 Kosten voorgaande jaren	-7.754	-	920.104
4615 Subsidie instellingen	2.634.528	-	2.943.479
4620 Huur, bouw en	4.886.119	6.719.000	5.497.598
4627 Gunstgaven	-	-	207.629
4628 Overig gezinnen	-	17.000	-



Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florins)			
4631 Contributies buitenland	-	3.000	-
4701 Afschrijvingen	13.834.690	12.038.500	13.334.740
4702 Verrekening & bijdragen	2.010.427	1.761.300	1.368.018
4707 Uitkering a/landsbedrijf	47.656.970	46.365.600	44.820.408
<b>Ministerie 1 ROII</b>	<b>137.258.283</b>	<b>133.261.300</b>	<b>135.377.727</b>

Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florins)			
<b>Ministerie 2 TTPC</b>			
4101 Salarissen en toelagen	15.955.995	16.001.900	18.022.593
4102 Overwerkvergoedingen	249.091	263.200	395.601
4103 Kindertoelage	112.210	117.700	114.860
4104 Vakantie-uitkering	1.242.728	1.237.200	1.475.291
4105 Vergoedingen e.d.	-	67.400	790
4201 Toeslag AOV/AWW	1.599.669	1.610.800	1.800.447
4204 Bijdrage APFA	1.520.172	1.527.200	1.753.068
4206 AZV-premie	1.393.903	1.403.300	1.560.407
4302 Uit- en terugzendingen	28.851	28.900	14.924
4303 Opleidingen & cursusgeld	41.026	72.300	29.906
4304 Vergoedingen vervoer	101.792	100.000	96.820
4305 Dienstkleding & -toelage	31.500	39.800	33.534
4306 Reis- en verblijfkosten	220.298	236.100	189.318
4307 Werving personeel	-	200	-
4309 Overige vergoedingen	88.896	88.900	88.986
4310 Schrijf-/bureaubehoeften	75.210	81.700	66.787
4311 Kantoorinventaris	44.446	60.800	56.193
4312 Huur kantoorinventaris	169.074	187.500	148.545
4313 Portikosten	434	5.000	1.081
4314 Telefoon, fax & internet	329.410	318.900	322.179
4319 Overige bureaunkosten	28.594	31.800	29.637
4320 Huur gebouwen	431.797	573.200	417.060
4323 Huisvestingsartikelen	12.485	47.500	8.232
4324 Onderhoud gebouwen	62.816	65.600	71.664
4325 Luchtkoelingsapparatuur	6.018	9.700	2.398
4329 Overig huisvesting	28.524	34.900	21.083
4330 Voorlichting en promotie	343.372	357.800	362.538
4331 Bedrijfsmiddelen	670	17.000	141
4332 Huur bedrijfsmiddelen	289.761	281.200	203.448
4333 Bedrijfsbenodigdheden	448.514	480.900	385.650
4334 Huur/lease voertuigen	333.189	335.600	352.194
4335 Brandstof	81.217	110.200	100.329
4336 Motorrijtuigenbelasting	20.164	23.700	23.804
4339 Overige kosten vervoer	49.520	58.900	15.396
4350 Bewakingsdiensten	434.014	424.500	437.109
4361 Deskundig advies	453.838	411.700	375.507
4362 Overige uitbestedingen	997.156	1.025.700	1.072.091
4370 Verzekeringen	75.862	88.700	76.176
4372 Publiekrechtelijk	357	500	605
4385 Bankkosten	136	3.000	341
4390 Contributies	29.800	34.200	16.200
4393 Overige kosten	421.327	603.300	540.648
4399 Kosten voorgaande jaren	1.988	-	407.416
4601 Subsidie bedrijf	10.096.000	10.096.000	8.976.000
4606 Project ondernemingen	-	3.400	-
4617 Projecten instellingen	1.043.400	1.353.100	529.060
4618 Sal. instellingen	1.852.190	1.946.500	1.513.439
4631 Contributies buitenland	1.800	8.500	-
4633 Overdracht international	228.318	275.000	228.318

Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florins)			
4699 Kosten voorgaande jaren	-	-	593.400
4701 Afschrijvingen	812.917	1.124.100	1.842.452
4702 Verrekening & bijdragen	102.223	122.000	101.400
4704 Reserves en fondsen	3.306.514	3.400.000	3.136.859
<b>Ministerie 2 TTPC</b>	<b>45.199.186</b>	<b>46.797.000</b>	<b>48.011.925</b>

Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florins)			
<b>Ministerie 3 EZCEM</b>			
4101 Salarissen en toelagen	11.342.950	11.453.000	11.905.020
4102 Overwerkvergoedingen	-	8.500	-2.623
4103 Kindertoelage	84.720	90.700	86.200
4104 Vakantie-uitkering	845.785	895.300	980.777
4105 Vergoedingen e.d.	27.550	31.500	32.880
4201 Toeslag AOV/AWW	1.105.874	1.171.300	1.175.541
4204 Bijdrage APFA	1.034.768	1.011.900	1.046.920
4206 AZV-premie	956.893	992.600	1.010.449
4303 Opleidingen & cursusgeld	34.428	114.000	6.320
4304 Vergoedingen vervoer	107.163	115.600	108.663
4305 Dienstkleding & -toelage	26.995	36.600	11.027
4306 Reis- en verblijfkosten	228.176	459.200	234.579
4307 Werving personeel	-	3.600	-
4309 Overige vergoedingen	129.378	133.500	139.100
4310 Schrijf-/bureaubehoeften	77.220	95.700	47.546
4311 Kantoorinventaris	200.512	238.100	5.611
4312 Huur kantoorinventaris	302.918	327.100	306.328
4313 Portikosten	2.843	8.700	3.279
4314 Telefoon, fax & internet	291.864	363.000	282.766
4319 Overige bureaunkosten	25.060	27.200	25.348
4320 Huur gebouwen	1.399.746	1.397.800	1.380.246
4321 Electriciteit	18	-	50
4323 Huisvestingsartikelen	18.109	35.300	6.672
4324 Onderhoud gebouwen	7.728	24.600	6.715
4325 Luchtkoelingsapparatuur	-	8.000	-
4329 Overig huisvesting	33.578	34.700	11.607
4330 Voorlichting en promotie	632.422	847.200	182.967
4331 Bedrijfsmiddelen	3.151	6.100	792
4332 Huur bedrijfsmiddelen	9.020	12.700	300
4333 Bedrijfsbenodigdheden	20.077	25.300	43.948
4334 Huur/lease voertuigen	229.421	230.800	209.559
4335 Brandstof	33.220	54.400	34.513
4336 Motorrijtuigenbelasting	5.690	8.700	5.954
4339 Overige kosten vervoer	11.962	19.400	14.840
4350 Bewakingsdiensten	12.817	12.900	-
4361 Deskundig advies	3.669.915	3.239.900	2.270.089
4362 Overige uitbestedingen	5.704.023	5.677.600	4.677.095
4370 Verzekeringen	11.807	44.400	10.298
4390 Contributies	23.186	23.400	22.482
4393 Overige kosten	8.974	9.200	6.996
4399 Kosten voorgaande jaren	-11.140	-	22.084
4618 Sal. instellingen	2.063.675	2.381.900	2.220.970
4631 Contributies buitenland	22.073	224.000	156.066
4633 Overdracht international	-	19.200	-
4701 Afschrijvingen	382.725	334.800	358.428
4702 Verrekening & bijdragen	102.405	108.600	109.160
4799 Voorzieningen	-	-	-4.825.956
<b>Ministerie 3 EZCEM</b>	<b>31.219.699</b>	<b>32.358.000</b>	<b>24.331.606</b>

Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florins)			
<b>Ministerie 5 VOS</b>			
4101 Salarissen en toelagen	16.997.473	17.295.800	17.283.437
4102 Overwerkvergoedingen	678.060	582.300	601.989
4103 Kindertoelage	122.015	105.500	139.880
4104 Vakantie-uitkering	1.325.580	1.269.500	1.280.705
4105 Vergoedingen e.d.	1.900	-	6.450
4201 Toeslag AOV/AWW	1.767.419	2.085.600	1.786.348
4204 Bijdrage APFA	1.729.710	1.668.200	1.665.667
4206 AZV-premie	1.519.893	1.381.600	1.535.308
4301 Geneeskundige kosten	3.730.689	3.000.000	3.694.721
4302 Uit- en terugzendingen	-	900	-
4303 Opleidingen & cursusgeld	8.599	31.600	14.754
4304 Vergoedingen vervoer	126.038	114.800	130.429
4305 Dienstkleding & -toelage	32.485	63.500	22.676
4306 Reis- en verblijfkosten	125.210	141.300	110.868
4307 Werving personeel	1.863	1.900	1.273
4309 Overige vergoedingen	55.692	60.800	34.605
4310 Schrijf-/bureaubehoeften	59.330	64.700	78.866
4311 Kantoorinventaris	36.751	77.100	34.953
4312 Huur kantoorinventaris	234.574	269.000	269.023
4313 Portikosten	1.213	28.800	211.588
4314 Telefoon, fax & internet	501.820	536.800	414.554
4319 Overige bureaunkosten	9.149	20.600	10.525
4320 Huur gebouwen	431.726	435.100	1.072.766
4323 Huisvestingsartikelen	46.140	52.100	18.544
4324 Onderhoud gebouwen	89.266	145.900	358.129
4325 Luchtkoelingsapparatuur	32.774	37.100	14.855
4329 Overig huisvesting	32.381	44.500	42.769
4330 Voorlichting en promotie	379.568	464.500	368.520
4331 Bedrijfsmiddelen	6.984	7.900	13.252
4332 Huur bedrijfsmiddelen	3.244	9.700	234.814
4333 Bedrijfsbenodigdheden	814.768	836.400	5.741.599
4334 Huur/lease voertuigen	260.731	236.900	299.133
4335 Brandstof	58.565	73.000	69.222
4336 Motorrijtuigenbelasting	13.036	13.700	14.442
4339 Overige kosten vervoer	2.335	8.200	8.231
4346 Kn on- & minvermogens	348	3.500	68
4347 Ov. kosten on- &	3.783.998	4.000.000	3.956.500
4350 Bewakingsdiensten	138.008	244.100	354.617
4361 Deskundig advies	456.846	441.000	304.070
4362 Overige uitbestedingen	48.724	68.200	755.103
4370 Verzekeringen	38.868	48.200	43.117
4372 Publiekrechtelijk	163	400	-
4385 Bankkosten	-	800	-
4390 Contributies	226	1.500	-
4393 Overige kosten	1.241.132	1.994.900	1.226.119
4399 Kosten voorgaande jaren	38	-	25.405
4615 Subsidie instellingen	4.218.376	4.143.500	3.811.567
4617 Projecten instellingen	3.176.200	3.176.200	3.161.200
4618 Sal. instellingen	22.668.906	25.067.100	23.836.536

Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florins)			
4631 Contributies buitenland	101.209	392.500	92.484
4701 Afschrijvingen	2.057.654	2.006.400	2.102.657
4702 Verrekening & bijdragen	210.212	258.000	212.388
4711 Landsbijdrage AZV	54.553.103	41.665.000	59.989.532
4712 Zorg gerelateerde kosten	21.027.372	21.184.200	15.627.461
4798 Kosten voorgaande jaren	-	-	500
4799 Voorzieningen	-102.326.805	-	7.022.059
<b>Ministerie 5 VOS</b>	<b>42.631.557</b>	<b>135.860.800</b>	<b>160.106.278</b>

Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florins)			
<b>Ministerie 6 SJA</b>			
4101 Salarissen en toelagen	12.990.169	13.109.300	12.934.871
4102 Overwerkvergoedingen	278	2.600	-
4103 Kindertoelage	91.475	79.400	87.330
4104 Vakantie-uitkering	1.008.981	1.000.400	1.010.047
4105 Vergoedingen e.d.	18.150	26.300	25.640
4201 Toeslag AOV/AWW	1.296.937	1.413.100	1.290.368
4204 Bijdrage APFA	1.420.963	1.378.300	1.453.559
4206 AZV-premie	1.126.080	1.127.300	1.124.831
4303 Opleidingen & cursusgeld	15.853	17.800	4.184
4304 Vergoedingen vervoer	59.103	59.600	57.603
4305 Dienstkleding & -toelage	3.071	4.500	2.834
4306 Reis- en verblijfkosten	45.445	52.100	62.040
4309 Overige vergoedingen	78.219	57.700	77.763
4310 Schrijf-/bureaubehoeften	70.154	92.000	65.799
4311 Kantoorinventaris	21.512	26.600	23.949
4312 Huur kantoorinventaris	89.032	93.800	87.319
4313 Portikosten	2.017	2.100	36
4314 Telefoon, fax & internet	290.398	286.500	294.136
4319 Overige bureaunkosten	9.191	10.000	9.816
4320 Huur gebouwen	440.016	440.900	448.550
4323 Huisvestingsartikelen	6.654	10.700	20.390
4324 Onderhoud gebouwen	46.327	86.800	42.947
4325 Luchtkoelingsapparatuur	3.746	14.200	11.594
4329 Overig huisvesting	38.655	40.700	49.099
4330 Voorlichting en promotie	133.136	132.700	95.942
4331 Bedrijfsmiddelen	199	1.000	1.244
4333 Bedrijfsbenodigdheden	1.309	1.200	-
4334 Huur/lease voertuigen	294.032	316.500	295.695
4335 Brandstof	38.066	48.300	42.563
4336 Motorrijtuigenbelasting	6.402	6.800	6.550
4339 Overige kosten vervoer	9.289	14.700	2.152
4347 Ov. kosten on- &	909.954	853.100	732.074
4350 Bewakingsdiensten	40.830	50.500	927
4361 Deskundig advies	132.914	171.000	130.449
4362 Overige uitbestedingen	90.035	120.900	142.456
4370 Verzekeringen	14.894	15.600	18.838
4372 Publiekrechtelijk	-	-	42
4385 Bankkosten	-	3.300	-
4393 Overige kosten	83.222	133.300	50.475
4399 Kosten voorgaande jaren	880	-	22.032
4615 Subsidie instellingen	1.635.916	1.606.000	1.694.675
4617 Projecten instellingen	2.107.700	2.107.700	1.981.900
4618 Sal. instellingen	12.083.341	13.686.800	11.490.105
4621 Landsongevallenverzek.	-	3.400	-
4624 Onderstand	24.475.340	24.601.600	25.792.214
4628 Overig gezinnen	84.175	200.000	97.539
4701 Afschrijvingen	987.916	961.400	1.048.471
4702 Verrekening & bijdragen	465.863	434.100	404.250
<b>Ministerie 6 SJA</b>	<b>62.767.838</b>	<b>64.902.600</b>	<b>63.235.298</b>

Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florins)			
<b>Ministerie 7 OG</b>			
4101 Salarissen en toelagen	76.540.672	77.926.200	74.486.997
4102 Overwerkvergoedingen	353.072	364.600	118.775
4103 Kindertoelage	486.370	525.400	512.048
4104 Vakantie-uitkering	5.482.756	5.584.300	5.370.885
4105 Vergoedingen e.d.	327.109	436.000	416.943
4201 Toeslag AOV/AWW	7.565.457	7.793.200	7.238.448
4202 Premies contractanten	456.884	470.000	136.602
4204 Bijdrage APFA	7.674.314	7.682.000	7.235.109
4206 AZV-premie	6.730.859	6.963.000	6.471.350
4301 Geneeskundige kosten	-	2.100	-
4302 Uit- en terugzendingen	167.570	356.300	272.781
4303 Opleidingen & cursusgeld	25.549	71.600	16.719
4304 Vergoedingen vervoer	142.288	251.200	143.188
4305 Dienstkleding & -toelage	1.306	2.300	-
4306 Reis- en verblijfkosten	217.877	185.700	304.186
4307 Werving personeel	-	3.100	-
4309 Overige vergoedingen	660.457	786.300	588.354
4310 Schrijf-/bureaubehoeften	270.960	313.100	202.378
4311 Kantoorinventaris	139.214	139.200	125.977
4312 Huur kantoorinventaris	668.099	698.500	605.424
4313 Portikosten	380	5.800	32.028
4314 Telefoon, fax & internet	620.771	826.000	642.103
4319 Overige bureaunkosten	31.225	39.300	35.735
4320 Huur gebouwen	2.835.367	3.025.100	3.046.281
4321 Electriciteit	-	12.200	-
4322 Waterlevering	-	11.800	-
4323 Huisvestingsartikelen	72.649	112.500	138.413
4324 Onderhoud gebouwen	145.325	162.500	150.521
4325 Luchtkoelingsapparatuur	39.697	57.900	58.081
4329 Overig huisvesting	140.443	160.400	107.412
4330 Voorlichting en promotie	168.223	191.500	157.857
4331 Bedrijfsmiddelen	24.302	36.600	24.492
4332 Huur bedrijfsmiddelen	-	6.800	9.977
4333 Bedrijfsbenodigdheden	362.787	414.400	331.720
4334 Huur/lease voertuigen	183.417	159.900	180.400
4335 Brandstof	22.670	45.900	27.878
4336 Motorrijtuigenbelasting	9.858	14.600	10.290
4339 Overige kosten vervoer	3.170	6.600	1.589
4340 Leer- en hulpmiddelen	2.450.866	2.641.000	2.017.800
4342 Overige kosten onderwijs	6.285.257	6.384.200	6.830.535
4343 Innovatie proj. onderwijs	924.250	1.000.000	358.757
4350 Bewakingsdiensten	898.156	1.580.300	1.016.946
4361 Deskundig advies	130.157	143.700	163.139
4362 Overige uitbestedingen	550.864	448.300	83.001
4366 Onderhoud recreatie	-	1.800	-
4370 Verzekeringen	56.269	67.300	55.270
4372 Publiekrechtelijk	-	2.000	148
4390 Contributies	-	76.000	1.380
4393 Overige kosten	513.645	522.400	38.791



Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florins)			
4399 Kosten voorgaande jaren	16.660	-	24.258
4614 Subs. expl. onderwijs	13.250.632	13.628.100	14.316.779
4615 Subsidie instellingen	56.100	56.100	50.490
4616 Subs.sal.kosten ond.	120.051.898	119.784.900	119.436.136
4618 Sal. instellingen	284.214	302.500	293.662
4628 Overig gezinnen	17.585	91.000	19.771
4631 Contributies buitenland	540	2.500	270
4701 Afschrijvingen	8.384.801	5.766.800	6.451.445
4702 Verrekening & bijdragen	502.350	591.300	501.950
<b>Ministerie 7 OG</b>	<b>266.945.342</b>	<b>268.934.100</b>	<b>260.861.469</b>

Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florins)			
<b>Ministerie 8 Jus.</b>			
4101 Salarissen en toelagen	87.759.238	87.409.800	90.994.544
4102 Overwerkvergoedingen	20.823.239	20.130.300	19.687.966
4103 Kindertoelage	732.080	661.300	793.586
4104 Vakantie-uitkering	6.812.609	6.741.300	7.206.671
4105 Vergoedingen e.d.	236.175	373.700	227.495
4201 Toeslag AOV/AWW	10.554.948	9.142.100	10.743.932
4204 Bijdrage APFA	9.727.860	9.734.800	10.706.978
4206 AZV-premie	8.993.920	7.745.500	9.172.647
4301 Geneeskundige kosten	-	249.700	145.178
4302 Uit- en terugzendingen	86.641	109.900	55.297
4303 Opleidingen & cursusgeld	172.849	244.800	135.199
4304 Vergoedingen vervoer	124.889	168.100	133.567
4305 Dienstkleding & -toelage	680.272	1.194.800	476.390
4306 Reis- en verblijfkosten	422.804	517.300	224.743
4307 Werving personeel	26.105	38.900	9
4309 Overige vergoedingen	504.869	484.700	388.358
4310 Schrijf-/bureaubehoefden	411.394	489.500	231.083
4311 Kantoorinventaris	362.933	568.000	292.042
4312 Huur kantoorinventaris	1.463.385	1.361.400	1.042.550
4313 Portikosten	3.124	26.100	6.012
4314 Telefoon, fax & internet	2.245.650	2.140.400	1.954.594
4319 Overige bureaunkosten	248.871	323.900	46.582
4320 Huur gebouwen	3.853.817	4.386.600	4.387.083
4321 Electriciteit	-	-	4.796
4323 Huisvestingsartikelen	107.609	127.400	58.622
4324 Onderhoud gebouwen	1.072.937	1.171.300	702.752
4325 Luchtkoelingsapparatuur	35.626	84.800	30.031
4329 Overig huisvesting	414.615	457.500	169.930
4330 Voorlichting en promotie	237.445	235.200	222.706
4331 Bedrijfsmiddelen	22.384	88.600	22.605
4332 Huur bedrijfsmiddelen	1.684.371	1.561.000	1.337.353
4333 Bedrijfsbenodigdheden	4.878.239	4.125.800	4.523.156
4334 Huur/lease voertuigen	3.077.465	3.365.300	3.372.758
4335 Brandstof	957.097	1.246.200	1.045.405
4336 Motorrijtuigenbelasting	137.600	152.000	140.450
4339 Overige kosten vervoer	476.917	507.300	445.761
4340 Leer- en hulpmiddelen	29.785	30.500	23.284
4345 Geneeskundige kosten	54.551	76.700	4.491
4347 Ov. kosten on- &	8.707	10.400	7.497
4350 Bewakingsdiensten	549.834	700.100	433.701
4361 Deskundig advies	460.473	667.300	638.587
4362 Overige uitbestedingen	360.668	414.800	309.307
4366 Onderhoud recreatie	-	1.700	-
4370 Verzekeringen	293.131	313.400	270.480
4372 Publiekrechtelijk	-	7.500	-
4385 Bankkosten	4.670	9.800	7.669
4386 Koersverschillen	5.525	-	14.357
4390 Contributies	44.000	38.000	74.500
4392 Geheime uitgaven	23.500	58.500	45.500

Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florins)			
4393 Overige kosten	215.897	249.200	17.650.226
4399 Kosten voorgaande jaren	-115.360	-	1.370.026
4615 Subsidie instellingen	1.064.752	1.150.300	846.618
4618 Sal. instellingen	1.295.454	1.870.600	1.459.224
4628 Overig gezinnen	3.411.629	2.400.000	1.727.328
4631 Contributies buitenland	113.245	134.900	116.845
4639 Overig buitenland	17.064.436	17.642.000	-
4701 Afschrijvingen	3.638.804	1.704.800	2.579.771
4702 Verrekening & bijdragen	490.691	326.000	539.141
<b>Ministerie 8 Jus.</b>	<b>198.364.372</b>	<b>195.171.800</b>	<b>199.247.383</b>

Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florins)			
<b>Ministerie 9 FO</b>			
4101 Salarissen en toelagen	44.128.920	44.792.500	42.767.009
4102 Overwerkvergoedingen	1.276.689	1.297.400	862.613
4103 Kindertoelage	329.530	330.000	341.189
4104 Vakantie-uitkering	3.385.122	3.412.400	3.169.502
4105 Vergoedingen e.d.	72.631	128.800	153.653
4201 Toeslag AOV/AWW	4.573.001	4.673.900	4.374.592
4203 Premies buitenland	-	15.400	-
4204 Bijdrage APFA	4.813.003	4.922.300	4.818.765
4206 AZV-premie	3.892.660	3.987.400	3.751.592
4301 Geneeskundige kosten	-	-	73
4302 Uit- en terugzendingen	228.601	41.200	52.593
4303 Opleidingen & cursusgeld	344.626	458.800	217.947
4304 Vergoedingen vervoer	214.263	220.800	208.426
4305 Dienstkleding & -toelage	283.124	291.000	158.577
4306 Reis- en verblijfkosten	227.908	234.500	184.936
4307 Werving personeel	932	3.700	8.625
4308 Huur-/detacheringtoelage	21.984	22.000	21.984
4309 Overige vergoedingen	63.242	66.400	47.854
4310 Schrijf-/bureaubehoeften	513.087	581.300	448.054
4311 Kantoorinventaris	253.846	319.700	154.235
4312 Huur kantoorinventaris	1.397.249	1.485.800	996.921
4313 Portikosten	398.100	504.900	396.839
4314 Telefoon, fax & internet	1.039.454	1.118.900	856.726
4319 Overige bureaunkosten	133.435	97.700	103.402
4320 Huur gebouwen	5.330.189	5.330.800	5.021.816
4323 Huisvestingsartikelen	30.086	34.300	22.987
4324 Onderhoud gebouwen	111.805	116.900	63.489
4325 Luchtkoelingsapparatuur	10.608	13.900	2.194
4329 Overig huisvesting	112.715	119.800	81.072
4330 Voorlichting en promotie	119.548	106.700	132.788
4331 Bedrijfsmiddelen	3.152	3.300	11.883
4332 Huur bedrijfsmiddelen	69.027	71.300	40.402
4333 Bedrijfsbenodigdheden	1.029.852	1.098.300	612.486
4334 Huur/lease voertuigen	487.963	401.000	592.603
4335 Brandstof	91.227	105.100	94.087
4336 Motorrijtuigenbelasting	14.644	15.000	15.004
4339 Overige kosten vervoer	15.802	19.800	16.754
4343 Innovatie proj. onderwijs	1.580	-	-
4350 Bewakingsdiensten	374.461	404.300	246.535
4361 Deskundig advies	7.075.489	6.631.200	10.017.031
4362 Overige uitbestedingen	909.793	865.600	613.346
4370 Verzekeringen	203.303	193.200	149.221
4372 Publiekrechtelijk	667.755	720.400	357.651
4385 Bankkosten	5.492.363	4.092.600	10.422.077
4386 Koersverschillen	-4.046.887	-	-4.576.113
4387 Betalingsverschil (deb)	7.041	-	19
4390 Contributies	81.710	99.000	67.228
4393 Overige kosten	178.435	181.400	200.686
4397 Kasverschillen	-1	-	2

Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florins)			
4399 Kosten voorgaande jaren	-61.061	-	-128.968
4511 Koersverschillen	842.307	-	6.209.317
4512 Rente wgs late betaling	9.229	-	146.443
4531 Rente geldleningen LV	38.523.515	59.350.800	41.927.323
4532 Rente schatkistpromessen	301.475	570.000	539.645
4533 Rente obligatielening LV	81.624.268	70.131.700	80.202.303
4534 Rente overig leningen LV	40	-	60
4535 Rente geldleningen VV	97.467.147	85.351.500	77.472.578
4622 Duurtetoeslag pensioenen	48.549.031	49.405.000	50.117.887
4623 Overige pensioenen	6.099.705	6.100.000	5.951.631
4625 Reparatie toeslag	35.752.251	36.500.000	35.622.072
4631 Contributies buitenland	14.491	17.500	11.008
4701 Afschrijvingen	3.225.210	2.580.400	2.839.339
4702 Verrekening & bijdragen	100.356	103.100	108.153
4720 Restituties	246.371	-	129.097
4730 Kwijtschelding Rente	3.368.854	-	403.627
4799 Voorzieningen	75.072.437	-	4.320.711
<b>Ministerie 9 FO</b>	<b>477.098.691</b>	<b>399.740.700</b>	<b>394.173.581</b>
<b>Totaal Kosten</b>	<b>1.342.498.117</b>	<b>1.362.777.900</b>	<b>1.365.338.624</b>

## Bijlage B - 2 Exploitatierkening middelen per ministerie 2016

Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florins)			
<b>Ministerie 0 AZWIDO</b>			
8312 Retributies en leges	3.872.287	3.725.000	3.678.553
8412 Bijdragen in kosten	19.867	9.400	6.665
8413 Dienstverlening derden	551.570	604.700	658.191
8431 Overige middelen	15.974	-	23.880
8742 Verhuuropbrengsten	121.653	121.600	42.942
8791 Overdrachten v.h. Rijk	9.485.807	9.974.700	9.447.552
8815 Overige bijdrage	4.319.036	4.793.300	4.397.660
8921 Pensioenbijdragen	25.609	27.200	24.642
<b>Ministerie 0 AZWIDO</b>	<b>18.411.803</b>	<b>19.255.900</b>	<b>18.280.085</b>

Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florins)			
<b>Ministerie 1 ROII</b>			
8218 Zegelbelastingen	16.853	50.500	16.654
8312 Retributies en leges	13.643.175	10.027.500	10.155.690
8412 Bijdragen in kosten	405.000	-	18
8413 Dienstverlening derden	1.294.012	1.152.500	1.009.144
8414 Incidentele middelen	755.023	200.000	295.626
8431 Overige middelen	-	405.000	-
8432 Doorb.metingskst. DLV	439.800	423.500	563.710
8449 Ink. voorgaande jaren	351.106	100.000	119.733
8741 Erftpachtrechten	24.393.170	21.550.000	21.109.163
8742 Verhuuropbrengsten	2.986.098	641.400	3.579.491
8743 Optierecht	262.103	127.500	337.858
8745 Verhuur gronden	268.763	210.000	205.062
8812 Bijdrage landsbedrijven	-	21.000	9.703
8815 Overige bijdrage	1.212.089	697.000	564.974
8921 Pensioenbijdragen	13.317	13.400	13.317
<b>Ministerie 1 ROII</b>	<b>46.040.509</b>	<b>35.619.300</b>	<b>37.980.143</b>

Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florins)			
<b>Ministerie 2 TTPC</b>			
8312 Retributies en leges	1.185.560	1.100.800	1.164.551
8321 A.V.V. rechten	-	-	500
8411 Terugontvangst salaris	-	-	3.095.183
8412 Bijdragen in kosten	185	-	877
8413 Dienstverlening derden	1.134.109	1.620.000	1.007.062
8414 Incidentele middelen	6.484	600	7.202
8431 Overige middelen	9.381.659	8.116.000	8.067.718
8731 Uitkering deelneming	20.276.273	18.000.000	14.263.428
8921 Pensioenbijdragen	11.103	14.600	13.317
<b>Ministerie 2 TTPC</b>	<b>31.995.373</b>	<b>28.852.000</b>	<b>27.619.838</b>



Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florins)			
<b>Ministerie 3 EZCEM</b>			
8312 Retributies en leges	1.419.006	1.562.100	1.708.699
8321 A.V.V. rechten	213.500	766.500	240.000
8412 Bijdragen in kosten	-	12.000	-
8413 Dienstverlening derden	1.019	-	1.836
8414 Incidentele middelen	-	-	900
8431 Overige middelen	10.471.137	15.700.000	10.211.976
8449 Ink. voorgaande jaren	13.500	-	28.500
8731 Uitkering deelneming	10.027.928	14.500.000	11.891.499
8742 Verhuuropbrengsten	-1.485	-	-
8812 Bijdr. overheidsbedr. etc	9.020	93.200	5.030
8921 Pensioenbijdragen	13.317	13.400	13.317
<b>Ministerie 3 EZCEM</b>	<b>22.166.942</b>	<b>32.647.200</b>	<b>24.101.757</b>

Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florins)			
<b>Ministerie 5 VOS</b>			
8312 Retributies en leges	4.428.362	3.964.000	23.319.986
8411 Terugontvangst salaris	4.074.976	5.500.000	-
8412 Bijdragen in kosten	4.290.662	2.207.500	2.361.362
8413 Dienstverlening derden	-	-	10.498
8431 Overige middelen	17.935	-	-
8815 Overige bijdrage	16.230	-	267.884
8921 Pensioenbijdragen	13.317	13.400	13.317
<b>Ministerie 5 VOS</b>	<b>12.841.482</b>	<b>11.684.900</b>	<b>25.973.047</b>

Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florins)			
<b>Ministerie 6 SJA</b>			
8312 Retributies en leges	31.278	47.300	26.716
8412 Bijdragen in kosten	218.844	8.000	3.754
8449 Ink. voorgaande jaren	12.340	-	381.355
8921 Pensioenbijdragen	13.317	13.400	13.317
<b>Ministerie 6 SJA</b>	<b>275.779</b>	<b>68.700</b>	<b>425.142</b>

Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florins)			
<b>Ministerie 7 OG</b>			
8312 Retributies en leges	108.391	138.000	114.937
8412 Bijdragen in kosten	784.978	632.200	756.677
8414 Incidentele middelen	-	-	199.048
8791 Overdrachten v.h. Rijk	199.048	398.100	-
8815 Overige bijdrage	-	443.500	3.200
8921 Pensioenbijdragen	13.317	14.600	13.317
<b>Ministerie 7 OG</b>	<b>1.105.734</b>	<b>1.626.400</b>	<b>1.087.179</b>

Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florins)			
<b>Ministerie 8 Jus.</b>			
8311 Vergunningen	1.201.444	1.150.000	1.339.588
8312 Retributies en leges	2.811.414	2.191.000	3.143.672
8411 Terugontvangst salaris	391.557	-	-
8412 Bijdragen in kosten	24.174	33.600	-
8413 Dienstverlening derden	3.515.079	3.515.000	3.474.804
8414 Incidentele middelen	-	-	74.652
8421 Boeten	2.263.722	2.900.000	2.890.358
8431 Overige middelen	7.937.276	2.853.000	66.038
8449 Ink. voorgaande jaren	-94.840	-	-
8815 Overige bijdrage	-	-	455
8921 Pensioenbijdragen	13.317	13.400	13.317
<b>Ministerie 8 Jus.</b>	<b>18.063.143</b>	<b>12.656.000</b>	<b>11.002.884</b>

Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florins)			
<b>Ministerie 9 FO</b>			
8111 Loonbelasting	261.267.615	270.000.000	247.618.572
8112 Inkomstenbelasting	-8.284.612	-	791.723
8114 Rente belastingvordering	5.388.183	4.000.000	5.231.111
8115 Vervolging nat. persoon	-	100.000	-
8116 Winstbelasting	238.417.057	199.500.000	237.408.163
8120 Dividenbelasting	3.886.985	6.000.000	2.960.590
8131 Grondbelasting	42.894.582	59.500.000	34.419.165
8132 Successie-/overgangsb. l.	1.138.763	300.000	1.126.261
8133 Overdrachtsbelasting	19.842.052	14.500.000	17.090.656
8135 Motorrijtuigenbelasting	23.135.709	22.300.000	20.311.208
8142 Zegelbelasting	1.705.353	2.000.000	1.266.089
8211 Invoerrechten	163.638.271	192.700.000	163.275.000
8212 Accijns gedestilleerd	22.837.097	21.600.000	22.671.000
8213 Accijns sigaretten	9.017.797	14.400.000	11.925.000
8214 Accijns bier	27.204.188	28.500.000	27.603.000
8215 Accijns minerale olien	72.766.000	63.000.000	58.990.000
8216 B.B.O.	94.061.327	112.000.000	93.525.744
8218 Zegelbelastingen	-	-	11.000
8219 Dienstverlening IUD	2.263.146	2.750.000	2.569.000
8220 Vergunningen	24.016.653	25.400.000	23.333.673
8221 Milieubelasting op hotels	11.969.215	12.800.000	10.884.423
8222 Milieubel. op verhuur	1.024.603	500.000	1.037.743
8412 Bijdragen in kosten	429.451	1.000.000	1.453.032
8414 Incidentele middelen	-	-	51.188
8431 Overige middelen	925	-	12.229
8501 Rente algemeen	50.122	-	148.556
8502 Rente verstrekte lening	1.025.447	421.000	2.068.394
8731 Uitkering deelneming	3.310.226	3.000.000	2.284.390
8742 Verhuuropbrengsten	-	450.000	-
8747 Overig ontvangsten	505.897	-	-
8751 Toeristenheffing	6.646.919	4.500.000	5.396.313
8811 Reserves en fondsen	5.980.000	5.980.000	-
8921 Pensioenbijdragen	235	13.400	-
8961 Koerswinst	1.006.478	-	7.164.083
8971 Deviezenprovisie	50.001.500	50.000.000	52.900.000
<b>Ministerie 9 FO</b>	<b>1.087.147.184</b>	<b>1.117.214.400</b>	<b>1.055.527.306</b>

Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florins)			
<b>Totaal Middelen</b>	<b>1.238.047.949</b>	<b>1.259.624.800</b>	<b>1.201.997.381</b>

## Bijlage B - 3 Exploitatierkening totale kosten Algemene Dienst 2016

Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florins)			
4101 Salarissen en toelagen	317.661.444	319.850.000	320.789.542
4102 Overwerkvergoedingen	23.799.775	23.177.000	22.251.399
4103 Kindertoelage	2.248.635	2.197.300	2.348.420
4104 Vakantie-uitkering	23.947.583	24.028.100	24.464.336
4105 Vergoedingen e.d.	1.021.730	1.563.100	1.335.636
4201 Toeslag AOV/AWW	33.374.548	33.111.600	33.467.943
4202 Premies contractanten	602.562	641.000	307.742
4203 Premies buitenland	292.043	232.700	197.199
4204 Bijdrage APFA	32.024.112	32.107.500	32.814.557
4206 AZV-premie	28.896.836	28.081.000	28.968.979
4301 Geneeskundige kosten	3.794.726	3.272.000	3.852.701
4302 Uit- en terugzendingen	515.117	548.300	410.103
4303 Opleidingen & cursusgeld	681.331	1.106.000	505.062
4304 Vergoedingen vervoer	1.360.837	1.561.000	1.374.452
4305 Dienstkleding & -toelage	1.116.151	1.730.900	761.968
4306 Reis- en verblijfkosten	2.287.562	2.749.000	1.872.855
4307 Werving personeel	38.138	62.000	14.465
4308 Huur-/detacheringtoelage	149.484	142.300	127.378
4309 Overige vergoedingen	2.020.263	2.292.200	1.812.275
4310 Schrijf-/bureaubehoeften	2.706.624	3.016.300	2.236.771
4311 Kantoorinventaris	1.260.963	1.681.300	741.868
4312 Huur kantoorinventaris	5.528.238	6.115.400	4.667.757
4313 Portikosten	587.906	823.200	811.354
4314 Telefoon, fax & internet	6.753.294	7.356.500	6.157.958
4319 Overige bureaunkosten	559.194	661.500	379.530
4320 Huur gebouwen	20.785.168	21.825.500	21.584.444
4321 Electriciteit	21.633.203	21.052.200	21.387.718
4322 Waterlevering	1.634.485	2.078.900	1.590.978
4323 Huisvestingsartikelen	334.772	475.400	295.545
4324 Onderhoud gebouwen	2.150.237	2.376.000	1.727.776
4325 Luchtkoelingsapparatuur	137.293	245.200	119.153
4329 Overig huisvesting	1.110.928	1.216.000	793.034
4330 Voorlichting en promotie	2.983.395	3.262.300	2.527.145
4331 Bedrijfsmiddelen	69.628	191.400	77.323
4332 Huur bedrijfsmiddelen	2.132.568	2.187.100	1.887.867
4333 Bedrijfsbenodigdheden	7.698.467	7.307.000	11.659.565
4334 Huur/lease voertuigen	5.599.672	5.862.000	6.095.151
4335 Brandstof	1.402.592	1.876.800	1.542.794
4336 Motorrijtuigenbelasting	228.853	260.000	237.944
4339 Overige kosten vervoer	619.175	749.300	553.440
4340 Leer- en hulpmiddelen	2.480.650	2.671.500	2.041.084
4342 Overige kosten onderwijs	6.285.257	6.384.200	6.830.535
4343 Innovatie proj. onderwijs	925.830	1.000.000	358.757



Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florins)			
4345 Geneeskundige kosten PPK	54.551	76.700	4.491
4346 Kn on- & minvermogens	348	3.500	68
4347 Ov. kosten on- & minverm.	4.702.659	4.863.500	4.696.071
4350 Bewakingsdiensten	2.615.394	3.605.600	2.906.740
4361 Deskundig advies	16.046.279	14.838.600	14.957.378
4362 Overige uitbestedingen	19.962.749	20.513.400	20.739.239
4365 Onderhoud infrastructuur	-	10.000	-
4366 Onderhoud recreatie	-	3.500	-
4370 Verzekeringen	917.300	1.019.700	844.002
4372 Publiekrechtelijk	735.556	824.100	424.153
4385 Bankkosten	5.511.781	4.124.300	10.442.345
4386 Koersverschillen	-4.043.446	-	-4.562.139
4387 Betalingsverschil (deb)	7.041	-	19
4390 Contributies	188.597	282.900	323.113
4392 Geheime uitgaven	143.500	178.500	165.500
4393 Overige kosten	3.874.841	5.127.400	21.375.185
4397 Kasverschillen	-1	-	2
4399 Kosten voorgaande jaren	-175.749	-	2.573.935
4511 Koersverschillen	842.307	-	6.209.317
4512 Rente wgs late betaling	9.229	-	146.443
4531 Rente geldleningen LV	38.523.515	59.350.800	41.927.323
4532 Rente schatkistpromessen	301.475	570.000	539.645
4533 Rente obligatielening LV	81.624.268	70.131.700	80.202.303
4534 Rente overig leningen LV	40	-	60
4535 Rente geldleningen VV	97.467.147	85.351.500	77.472.578
4601 Subsidie bedrijf	10.096.000	10.096.000	8.976.000
4606 Project ondernemingen	-	3.400	-
4614 Subs. expl. onderwijs	13.250.632	13.628.100	14.316.779
4615 Subsidie instellingen	9.609.672	6.955.900	9.346.829
4616 Subs.sal.kosten ond.	120.051.898	119.784.900	119.436.136
4617 Projecten instellingen	6.327.300	6.637.000	5.672.160
4618 Sal. instellingen	40.247.781	45.255.400	40.813.936
4620 Huur, bouw en koopsubsidie	4.886.119	6.719.000	5.497.598
4621 Landsongevallenverzek.	-	3.400	-
4622 Duurtetoeslag pensioenen	49.979.758	50.884.100	51.591.451
4623 Overige pensioenen	6.528.452	6.537.300	6.387.413
4624 Onderstand	24.475.340	24.601.600	25.792.214
4625 Reparatie toeslag	35.752.251	36.500.000	35.622.072
4627 Gunstgaven	-	-	207.629
4628 Overig gezinnen	3.513.389	3.158.000	1.844.638
4631 Contributies buitenland	293.858	829.500	427.923
4633 Overdracht international	1.291.585	1.694.200	1.319.215
4639 Overig buitenland	17.064.436	17.642.000	-
4699 Kosten voorgaande jaren	-	-	593.400
4701 Afschrijvingen	35.629.454	28.105.700	32.657.907

Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florins)			
4702 Verrekening & bijdragen	4.704.817	4.506.600	4.073.486
4704 Reserves en fondsen	3.306.514	3.400.000	3.136.859
4707 Uitkering a/landsbedrijf	62.796.883	62.982.900	59.587.674
4711 Landsbijdrage AZV	54.553.103	41.665.000	59.989.532
4712 Zorg gerelateerde kosten	21.027.372	21.184.200	15.627.461
4720 Restituties	246.371	-	129.097
4730 Kwijtschelding Rente	3.368.854	-	403.627
4798 Kosten voorgaande jaren	-	-	500
4799 Voorzieningen	-27.254.368	-	6.516.814
<b>Totaal Kosten</b>	<b>1.342.498.117</b>	<b>1.362.777.900</b>	<b>1.365.338.624</b>

## Bijlage B - 4 Exploitatierkening totale middelen Algemene Dienst 2016

Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florins)			
8111 Loonbelasting	261.267.615	270.000.000	247.618.572
8112 Inkomstenbelasting	-8.284.612	-	791.723
8114 Rente belastingvordering	5.388.183	4.000.000	5.231.111
8115 Vervolging nat. persoon	-	100.000	-
8116 Winstbelasting	238.417.057	199.500.000	237.408.163
8120 Dividenbelasting	3.886.985	6.000.000	2.960.590
8131 Grondbelasting	42.894.582	59.500.000	34.419.165
8132 Successie-/overgangsb. bel.	1.138.763	300.000	1.126.261
8133 Overdrachtsbelasting	19.842.052	14.500.000	17.090.656
8135 Motorrijtuigenbelasting	23.135.709	22.300.000	20.311.208
8142 Zegelbelasting	1.705.353	2.000.000	1.266.089
8211 Invoerrechten	163.638.271	192.700.000	163.275.000
8212 Accijns gedestilleerd	22.837.097	21.600.000	22.671.000
8213 Accijns sigaretten	9.017.797	14.400.000	11.925.000
8214 Accijns bier	27.204.188	28.500.000	27.603.000
8215 Accijns minerale olien	72.766.000	63.000.000	58.990.000
8216 B.B.O.	94.061.327	112.000.000	93.525.744
8218 Zegelbelastingen	16.853	50.500	27.654
8219 Dienstverlening IUD	2.263.146	2.750.000	2.569.000
8220 Vergunningen	24.016.653	25.400.000	23.333.673
8221 Milieubelasting op hotels e.a.	11.969.215	12.800.000	10.884.423
8222 Milieubel. op verhuur voertuig	1.024.603	500.000	1.037.743
8311 Vergunningen	1.201.444	1.150.000	1.339.588
8312 Retributies en leges	27.499.473	22.755.700	43.312.804
8321 A.V.V. rechten	213.500	766.500	240.500
8411 Terugontvangst salaris	4.466.533	5.500.000	3.095.183
8412 Bijdragen in kosten	6.173.161	3.902.700	4.582.385
8413 Dienstverlening derden	6.495.789	6.892.200	6.161.535
8414 Incidentele middelen	761.507	200.600	628.616
8421 Boeten	2.263.722	2.900.000	2.890.358
8431 Overige middelen	27.824.906	27.074.000	18.381.841
8432 Doorb. metingskst. DLV	439.800	423.500	563.710
8449 Ink. voorgaande jaren	282.106	100.000	529.588
8501 Rente algemeen	50.122	-	148.556
8502 Rente verstrekte lening	1.025.447	421.000	2.068.394
8731 Uitkering deelneming	33.614.427	35.500.000	28.439.317
8741 Erftpachtrechten	24.393.170	21.550.000	21.109.163
8742 Verhuuropbrengsten	3.106.266	1.213.000	3.622.433
8743 Optierecht	262.103	127.500	337.858

Omschrijving	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florins)			
8745 Verhuur gronden	268.763	210.000	205.062
8747 Overig ontvangsten Douane	505.897	-	-
8751 Toeristenheffing	6.646.919	4.500.000	5.396.313
8791 Overdrachten v.h. Rijk	9.684.855	10.372.800	9.447.552
8811 Reserves en fondsen	5.980.000	5.980.000	-
8812 Bijdr. overheidsbedr. etc	9.020	114.200	14.733
8815 Overige bijdrage	5.547.355	5.933.800	5.234.173
8921 Pensioenbijdragen	116.849	136.800	117.861
8961 Koerswinst	1.006.478	-	7.164.083
8971 Deviezenprovisie	50.001.500	50.000.000	52.900.000
<b>Totaal Middelen</b>	<b>1.238.047.949</b>	<b>1.259.624.800</b>	<b>1.201.997.381</b>

## Bijlage B5 Kosten en middelen incl. voorgaande jaren per ministerie

Ministerie	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florins)			
<b>Kosten</b>			
Ministerie 0 AZWIDO	81.013.148	85.751.600	79.993.357
Totaal kosten rapportage jaar	81.013.148	85.751.600	80.081.779
Totaal kosten voorgaande jaren	-	-	-88.422
Ministerie 1 ROII	137.258.283	133.261.300	135.377.727
Totaal kosten rapportage jaar	137.266.037	133.261.300	134.457.623
Totaal kosten voorgaande jaren	-7.754	-	920.104
Ministerie 2 TTPC	45.199.186	46.797.000	48.011.925
Totaal kosten rapportage jaar	45.197.198	46.797.000	47.011.109
Totaal kosten voorgaande jaren	1.988	-	1.000.816
Ministerie 3 EZCEM	31.219.699	32.358.000	24.331.606
Totaal kosten rapportage jaar	31.230.839	32.358.000	24.309.522
Totaal kosten voorgaande jaren	-11.140	-	22.084
Ministerie 5 VOS	42.631.557	135.860.800	160.106.278
Totaal kosten rapportage jaar	42.631.519	135.860.800	160.080.373
Totaal kosten voorgaande jaren	38	-	25.905
Ministerie 6 SJA	62.767.838	64.902.600	63.235.298
Totaal kosten rapportage jaar	62.766.958	64.902.600	63.213.266
Totaal kosten voorgaande jaren	880	-	22.032
Ministerie 7 OG	266.945.342	268.934.100	260.861.469
Totaal kosten rapportage jaar	266.928.681	268.934.100	260.837.211
Totaal kosten voorgaande jaren	16.660	-	24.258
Ministerie 8 Jus.	198.364.372	195.171.800	199.247.383
Totaal kosten rapportage jaar	198.479.732	195.171.800	197.877.357
Totaal kosten voorgaande jaren	-115.360	-	1.370.026
Ministerie 9 FO	477.098.691	399.740.700	394.173.581
Totaal kosten rapportage jaar	477.159.753	399.740.700	394.302.549
Totaal kosten voorgaande jaren	-61.061	-	-128.968
<b>Totaal kosten</b>	<b>1.342.498.117</b>	<b>1.362.777.900</b>	<b>1.365.338.624</b>
Totaal kosten rapportage jaar	1.342.673.866	1.362.777.900	1.362.170.789
Totaal kosten voorgaande jaren	-175.749	-	3.167.835

<b>Ministerie</b>	<b>2016 Werkelijk</b>	<b>2016 Begroot</b>	<b>2015 Werkelijk</b>
(in Arubaanse florins)			
<b>Middelen</b>			
Ministerie 0 AZWIDO	18.411.803	19.255.900	18.280.085
Totaal middelen rapportage jaar	18.411.803	19.255.900	18.280.085
Totaal middelen voorgaande jaren	-	-	-
Ministerie 1 ROII	46.040.509	35.619.300	37.980.143
Totaal middelen rapportage jaar	45.689.403	35.519.300	37.860.410
Totaal middelen voorgaande jaren	351.106	100.000	119.733
Ministerie 2 TTPC	31.995.373	28.852.000	27.619.838
Totaal middelen rapportage jaar	31.995.373	28.852.000	27.619.838
Totaal middelen voorgaande jaren	-	-	-
Ministerie 3 EZCEM	22.166.942	32.647.200	24.101.757
Totaal middelen rapportage jaar	22.153.442	32.647.200	24.073.257
Totaal middelen voorgaande jaren	13.500	-	28.500
Ministerie 5 VOS	12.841.482	11.684.900	25.973.047
Totaal middelen rapportage jaar	12.841.482	11.684.900	25.973.047
Totaal middelen voorgaande jaren	-	-	-
Ministerie 6 SJA	275.779	68.700	425.142
Totaal middelen rapportage jaar	263.439	68.700	43.787
Totaal middelen voorgaande jaren	12.340	-	381.355
Ministerie 7 OG	1.105.734	1.626.400	1.087.179
Totaal middelen rapportage jaar	1.105.734	1.626.400	1.087.179
Totaal middelen voorgaande jaren	-	-	-
Ministerie 8 Jus.	18.063.143	12.656.000	11.002.884
Totaal middelen rapportage jaar	18.157.983	12.656.000	11.002.884
Totaal middelen voorgaande jaren	-94.840	-	-
Ministerie 9 FO	1.087.147.184	1.117.214.400	1.055.527.306
Totaal middelen rapportage jaar	1.087.147.184	1.117.214.400	1.055.527.306
Totaal middelen voorgaande jaren	-	-	-
<b>Totaal middelen</b>	<b>1.238.047.949</b>	<b>1.259.624.800</b>	<b>1.201.997.381</b>
Totaal middelen rapportage jaar	1.237.765.843	1.259.524.800	1.201.467.793
Totaal middelen voorgaande jaren	282.106	100.000	529.588
<b>Saldo dienstjaar</b>	<b>-104.450.168</b>	<b>-103.153.100</b>	<b>-163.341.243</b>
Saldo rapportage jaar	-104.908.023	-103.253.100	-160.702.996
Saldo voorgaande jaren	457.855	100.000	-2.638.247

## Bijlage B-5-1 Kosten & Middelen voorgaande jaren specificatie

Kosten voorgaande jaren 2016	Totaal in Afl.	%
Afrekening Lease Auto's		
2014	-3,417	
2015	-178,560	
Afrekening Lease Auto's	-181,977	104%
Correcties		
2012	-9,069	
2015	-9,541	
Correcties	-18,611	11%
Met inkooporder		
2010	3,216	
2011	10,824	
2012	7,402	
2013	2,480	
2015	38	
Met inkooporder	23,959	-14%
zonder inkooporder		
2014	880	
zonder inkooporder	880	-1%
<b>Totaal Kosten voorgaande Jaren</b>	<b>-175,749</b>	<b>100%</b>

Middelen Voorgaande Jaren 2016	Totaal in Afl.	%
AVV		
2004	500	
2007	500	
2008	500	
2010	500	
2011	3,500	
2012	3,500	
2013	4,000	
2014	3,000	
2015	6,500	
AVV	22,500	8%
Correcties		
2004	1,500	
2013	1,490	
2014	5,900	
2015	18,165	
Correcties	27,055	10%
Credit Nota		
2002	-1,447	
2009	-894	
2010	-944	
2012	-7,805	
2014	-824	
2015	-4,249	
Credit Nota	-16,163	-6%
Huur Gronden		
1983	40	
1984	96	
1995	40	
1996	7,540	
1997	3,220	
1998	480	
1999	100	
2000	125	
2003	200	
2004	-366	
2005	500	
2006	2,000	
2010	3,219	
2012	548	
2013	300	
2014	5,784	
2015	327,013	
Huur Gronden	350,839	124%
Intrekking factuur		
2002	-555	
2003	-4,645	
2004	-14,310	
2005	-3,930	
2006	-11,760	
2007	-18,985	
2008	-14,975	
2009	-15,595	
2010	-5,445	
2011	-9,265	
2012	-5,815	
2013	-5,515	
2014	-3,790	
2015	-114,585	
Intrekking factuur	-229,170	-81%
Slijtvergunning		
2015	120	
Slijtvergunning	120	0%
Terugvordering Bijstand		
2009	-5,285	
2014	3,210	
2015	129,000	
Terugvordering Bijstand	126,925	45%
<b>Totaal Middelen voorgaande jaren</b>	<b>282,106</b>	<b>100%</b>

## Bijlage B6 Staat van investeringen incl. voorgaande jaren per ministerie

Ministerie	2016 Werkelijk	2016 Begroot	2015 Werkelijk
(in Arubaanse florins)			
<b>Investerings</b>			
Ministerie 0 AZWIDO	924.712	1.000.000	533.943
Totaal investeringen rapportage jaar	766.033	1.000.000	499.996
Totaal investeringen voorgaande jaren	158.679	-	33.947
Ministerie 1 ROII	8.297.123	8.574.600	2.233.678
Totaal investeringen rapportage jaar	8.297.123	8.574.600	2.163.288
Totaal investeringen voorgaande jaren	-	-	70.390
Ministerie 2 TTPC	134.566	800.000	406.532
Totaal investeringen rapportage jaar	134.566	800.000	312.353
Totaal investeringen voorgaande jaren	-	-	94.179
Ministerie 3 EZCEM	453.481	600.000	455.779
Totaal investeringen rapportage jaar	453.481	600.000	455.779
Totaal investeringen voorgaande jaren	-	-	-
Ministerie 5 VOS	430.839	500.000	374.728
Totaal investeringen rapportage jaar	430.839	500.000	374.728
Totaal investeringen voorgaande jaren	-	-	-
Ministerie 6 SJA	431.758	400.000	424.707
Totaal investeringen rapportage jaar	431.758	400.000	424.707
Totaal investeringen voorgaande jaren	-	-	-
Ministerie 7 OG	5.904.459	5.922.300	446.155
Totaal investeringen rapportage jaar	5.904.459	5.922.300	446.155
Totaal investeringen voorgaande jaren	-	-	-
Ministerie 8 Jus.	3.943.322	3.950.000	465.936
Totaal investeringen rapportage jaar	3.943.322	3.950.000	455.936
Totaal investeringen voorgaande jaren	-	-	10.000
Ministerie 9 FO	2.891.507	3.016.000	505.263
Totaal investeringen rapportage jaar	2.878.092	3.016.000	505.263
Totaal investeringen voorgaande jaren	13.415	-	-
<b>Telling</b>	<b>23.411.767</b>	<b>24.762.900</b>	<b>5.846.721</b>
Totaal investeringen rapportage jaar	23.239.673	24.762.900	5.638.205
Totaal investeringen voorgaande jaren	172.094	-	208.516
<b>Lokale vermogensoverdrachten</b>	<b>14.800.000</b>	<b>15.375.000</b>	<b>7.414.501</b>
<b>Saldo dienstjaar</b>	<b>38.211.767</b>	<b>40.137.900</b>	<b>13.261.222</b>



## Bijlage B-6-1 Investerings voorgaande jaren specificatie

Investerings voorgaande jaren	Totaal in Afl. %	
Met Inkooporder		
	2013	47,959
	2015	<u>13,415</u>
Met Inkooporder		61,374 36%
Zonder Inkooporder		
	2015	<u>110,720</u>
Zonder Inkooporder		110,720 64%
<b>Totaal investeringen voorgaande jaren</b>		<b>172,093 100%</b>

## Bijlage C – Financieringsbehoefte 2016 nader toegelicht

	Realisatie 2016	Begroting 2016
(in Arubaanse florins*1.000.000)		
<b>KAPITAALDIENST</b>		
<u>INVESTERINGEN EN KAPITAALUITGAVEN</u>		
Investeringen Algemene Dienst	23.4	24.8
Lokale vermogensoverdrachten	14.8	15.4
Lokale kredietverlening	21.4	35.0
Rollover schatkistpromessen**)	73.0	73.0
Aflossing LV & VV	205.3	209.1
Subtotaal	337.9	357.3
<u>FINANCIERINGSMIDDELEN</u>		
Verkoop onr. goederen en grond	0.5	11.0
Kapitaalontvangsten	30.5	30.6
Lokale kredietaflossing*)	3.5	6.2
Rollover schatkistpromessen**)	65.0	73.0
Reserves	4.5	4.5
Vrijgekomen afschrijvingen	35.6	28.1
Schenking	0.0	0.0
Subtotaal	139.6	153.4
Totaal kapitaaldienst	198.3	203.9
<b>FINANCIERINGSBEHOEFTE en FINANCIERINGSTEKORT</b>		
Tekort kapitaaldienst	198.3	203.9
Exploitatietekort Algemene Dienst Land Aruba	104.5	103.2
Financieringsbehoefte	302.8	307.0
Herfinanciering aflossingen	205.3	209.1
Financieringstekort Algemene Dienst Land Aruba	97.5	97.9

### Toelichting op bijlage C Financieringsbehoefte en Financieringstekort:

In deze bijlage wordt de financieringsbehoefte en het financieringstekort van de Algemene Dienst Land Aruba weergegeven, waarbij het additioneel structurele tekort van AZV via het exploitatieresultaat is opgenomen. Voor de eventuele financiering hiervan wordt separaat een wettelijke autorisatie geregeld. Het structurele tekort van AZV over het dienstjaar 2016 bedroeg Afl. 12,9 miljoen. Het financieringstekort van de Algemene Dienst Land Aruba bedraagt Afl. 97,5 miljoen oftewel 2.0 % van het meest recente BBP zoals geprognosticeerd door de Centrale Bank van Aruba.

De Collectieve Sector heeft een exploitatietekort behaald van totaal Afl. 93.3 miljoen (zie onderstaande tabel). Het financieringstekort van de Collectieve Sector bedraagt Afl. 86,3 miljoen, hetgeen 1.8% is van het BBP. Met dit resultaat is de tekortnorm conform de LAFT van -2% behaald.

	Resultaat per 31 december 2016
Land Aruba	(104.5)
AZV (tekort in land Aruba verwerkt)	
SVB	6.0
ATA	5.7
UA	1.4
Serlimar	(1.9)
<b>Totalen</b>	<b>(93.3)</b>

### Financieringsbehoefte en Financieringstekort

Jaarlijks wordt bij de begrotingsopstelling de financieringsbehoefte van het Land bepaald. De financieringsbehoefte bestaat uit het exploitatietekort plus het tekort op de kapitaaldienst. In artikel 2 van de Landsverordening tot vaststelling van de begroting (inclusief de Landsverordening tot wijziging van de begroting) van de ministeries van het Land Aruba voor het dienstjaar 2016, is vastgesteld dat er voor maximaal Afl. 312 miljoen geleend mag worden op de kapitaalmarkt ten behoeve van de financiering van de financieringsbehoefte. De financieringsbehoefte minus de herfinanciering van de aflossingen resulteert in het financieringstekort.

Het werkelijke financieringstekort is gaandeweg het jaar door diverse oorzaken afgeweken van het begrote financieringstekort. In 2016 was het werkelijke financieringstekort van de Algemene Dienst Land Aruba Afl. 0,4 miljoen lager dan in de begroting was vastgesteld. De belangrijkste oorzaken hiervoor zijn toe te schrijven aan:

- Vrijval van de voorziening uit hoofde van de balanssanering SVB ten bedrage van ruim Afl. 102 miljoen, welke eind 2015 was afgewikkeld. Ten tijde van de samenstelling van de jaarrekening 2015 waren de exacte resultaten van deze balanssanering niet bekend bij de SVB. De vrijval is vorig jaar reeds aangekondigd in de jaarrekening van Land Aruba.
- Toename voorziening voor oninbare aflossingen van studieleningen ten bedrage van Afl. 75.4 miljoen.
- De afschrijvingskosten zijn met een bedrag van Afl. 7,5 miljoen hoger uitgevallen dan begroot.
- Het exploitatietekort van de het AZV was bij de samenstelling van de deze jaarrekening bekend en bedraagt Afl. 12,88 miljoen na correctie van de nog te ontvangen landsbijdrage van Afl. 7,5 miljoen van Land Aruba.

## **Exploitatietekort (-overschot)**

Voor het exploitatietekort wordt verwezen naar o.a. de exploitatierekening per hoofdkostensoort op pagina 19 en de exploitatierekening per ministerie op pagina 20. Tevens wordt in de jaarrekening een uitgebreide toelichting gegeven over de grootste afwijkingen ten opzichte van de begroting (pagina 113 -157).

### **Investerings:**

Per ultimo 2016 bedroeg de voorlopige realisatie van de investeringen Afl. 23.4 miljoen en blijft daarmee ruimschoots binnen de begroting.

### **Vermogensoverdrachten:**

De vermogensoverdrachten bedroegen per eind 2016 Afl. 14,8 miljoen, hetgeen gelijk is 96.3% van de begroting. Verantwoord is de kapitaalstorting ten behoeve van Post Aruba van Afl. 3,8 miljoen en de laatste storting in FDA ten bedrage van Afl. 11 miljoen.

## **Verkoop onroerende goederen en grond**

De realisatie van verkoop onroerend goed bedraagt Afl. 0,5 miljoen (begroot Afl. 11 miljoen). De opbrengsten uit verkoop van het overheidsgebouw van de Douane (begroot op Afl. 11 miljoen) zijn, ondanks een openbare verkoop, per ultimo 2016 nog niet gerealiseerd. Ten tijde van de opstelling van deze jaarrekening waren er geen andere afgeronde transacties uit de verkoop van verkochte overheidsgebouwen in 2016. In 2017 zullen opnieuw inspanningen worden verricht om de leegstaande panden te verkopen.

## **Kapitaalontvangsten**

Een ontvangst van Afl. 3,5 miljoen heeft betrekking op de middelen die voorheen waren toegekend aan SEPB voor de nieuwbouw van de SPO-opleidingen en die teruggestort zijn aan het Land. Het Land zorgt nu voor de realisatie van voornoemd schoolgebouw.

Op 1 oktober 2016 heeft de overdracht van de bezittingen en activiteiten van Valero Aruba aan Land Aruba, in diens capaciteit van aandeelhouder van Refineria di Aruba N.V. plaatsgevonden. Onderdeel van de overdracht was de zogenaamde "settlement payment" van circa Afl. 54 miljoen. De algemene vergadering van aandeelhouders van RDA heeft voor Land Aruba de uitkering voor 2016 vastgesteld op Afl. 27 miljoen, conform hetgeen is begroot.

## **Lokale kredietverlening en –aflossing**

De realisatie van Afl. 3,5 miljoen (begroot Afl. 6,2 miljoen) betreft voornamelijk de ontvangen aflossingen uit de meerjarenplan leningen APA voor Afl. 1,1 miljoen, welke op 1 maand na, geheel conform aflossingsschema verlopen. Per ultimo 2016 werd Afl. 2,4 miljoen aan aflossingen van studieleningen ontvangen, hetgeen vergelijkbaar is met vorig jaar.

Aan verstrekte studieleningen werd een bedrag van Afl. 13.6 miljoen minder uitgegeven. De lagere realisatie wordt veroorzaakt door een gunstigere koers van de euro ten opzichte van de Arubaanse florin.

## **Rollover schatkistpromessen**

Per 31 december 2016 waren de schatkistpromessen (roll-over) tot Afl. 65 miljoen opgenomen. Per diezelfde datum was Afl. 65 miljoen afgelost.

### **Aflossing LV & VV**

De aflossingen van langlopende geldleningen in lokale- en vreemde valuta zijn begroot voor Afl. 209,1 miljoen en voor een totaal van Afl. 205,3 miljoen gerealiseerd. Tezamen met de schatkistpromessen is totaal afgelost Afl. 214 miljoen.

### **Reserves:**

De realisatie van de reserves zijn conform begroting Afl. 4,5 miljoen.

### **Afschrijvingen**

Afschrijvingen in de materiële vaste activa leiden niet tot uitgaven en worden derhalve opgenomen als 'vrijgekomen' middelen. Totale afschrijvingskosten zijn voor een bedrag van Afl. 7,5 miljoen hoger gerealiseerd.